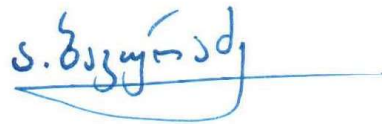

სს „მიკრობანკი კრისტალის“ პასუხისმგებელი
პირების განცხადება

„ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის მე-3 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად ვადასტურებთ, რომ მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად მომზადებული სს „მიკრობანკი კრისტალის“ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები და მმართველობითი ანგარიშგება, 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის, არის სრული, სწორი და სამართლიანი.

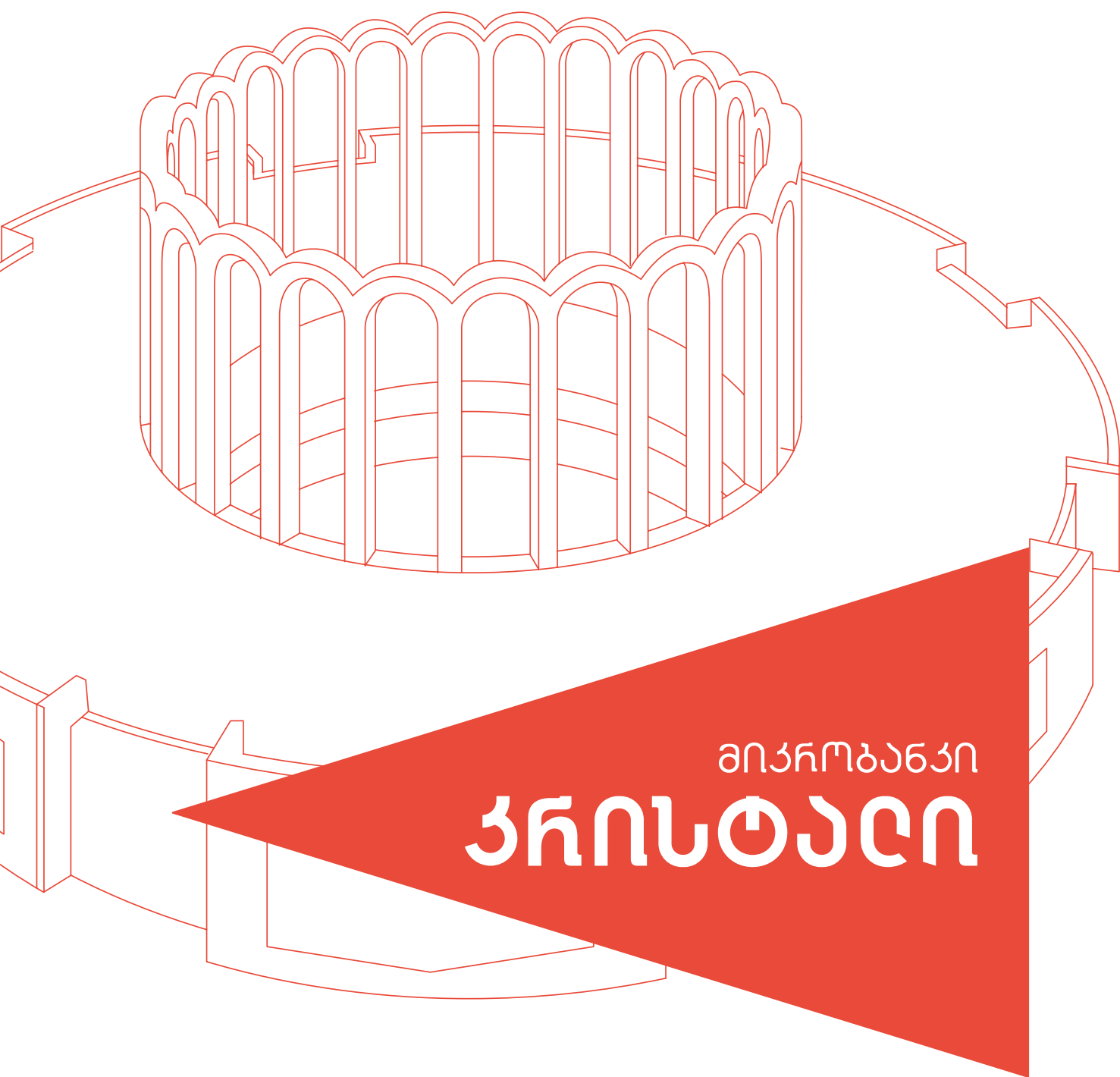
ილია რევია
გენერალური დირექტორი

არჩილ ბაკურაძე
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

2025 წლის 3 ივნისი
თბილისი, საქართველო

ინტეგრირებული ანგარიში 2024

მეჯდინი

პროექტი

ჩვენ შესახებ

სააქციო საზოგადოება მიკრობანკი „კრისტალი“ (ყოფილი სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „კრისტალი“) საქართველოში წამყვანი ფინანსური ჩართულობის ორგანიზაციაა. „კრისტალი“ მართავს 515 მილიონიან საკრედიტო პორტფელს*. მის 48 ფილიალში დასაქმებული 1006 თანამშრომელი ქვეყნის მასშტაბით 95 ათასზე მეტ უნიკალურ მომხმარებელს ემსახურება. „კრისტალის“ მისიაა მეწარმეების კაპიტალით, ცოდნითა და უნარებით გაძლიერება, რათა მათ თავიანთი შესაძლებლობები საყოველთაო კეთილდღეობად გარდაქმნან. „კრისტალი“ ოპერირებს როგორც ეკონომიკური განვითარების პლატფორმა და მიკრო და მცირე მეწარმეებსა და ფერმერებს მათზე მორგებულ ინოვაციურ ფინანსურ (მათ შორის, სალიზინგო) პროდუქტებსა და არაფინანსურ (კონსულტაცია და ტექნოლოგიები) მომსახურებას აწვდის. „კრისტალი“ რეგიონში პირველი არასაბანკო ფინანსური ინსტიტუტია, რომელმაც საერთაშორისო კომპანია Fitch Ratings-ის ფინანსური შეფასება (B Stable) მიიღო. გარდა ამისა, 2024 წელს კომპანიამ გლობალური სარეიტინგო სააგენტოს Microfinanza-საგან კლიენტების დაცვის ვერცხლის სერტიფიკატი მიიღო.

ქალთა გაძლიერებისა და მხარდაჭერის მიმართულებით განხორციელებული პროექტებისთვის 2021 წელს კრისტალს ათასწლეულის გამოწვევის ფონდის მთავარი ჯილდო გადაეცა. საერთაშორისო მიკროსაფინანსო ასოციაციამ (MFC) კომპანიის „მწვანე მიმართულება“ (ენერგოეფექტური კრედიტები და განვადებები) მსოფლიოს მასშტაბით ხუთ საუკეთესო ინიციატივას შორის დაასახელა. საუკეთესო წლიური ანგარიშისა და გამჭვირვალობის კონკურსში BARTA „კრისტალი“ საქართველოში მეექვსედ გახდა ჯილდოს მფლობელი.

მეტი ინფორმაცია, ისე როგორც ანგარიშის ციფრული ვერსია შეგიძლიათ იხილოთ ვებგვერდზე: <https://ir.crystal.ge/>

* მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და იჯარაში წმინდა ინვესტიციების ჯამი, ძირითადად მიხედვით

სტრატეგიული ანგარიში	4
მიმოხილვა	6
ფინანსური და საოპერაციო მაჩვენებლები	7
თავმჯდომარის განცხადება	8
გენერალური დირექტორის წერილი	10
მაკროეკონომიკა და ბაზრის მიმოხილვა	13
კორპორაციული სტრატეგია	19
ბიზნესმოდელი	21
ინვესტორებთან ურთიერთობა და დაფინანსება	25
ტექნიკური დახმარება 2024 წელს	27
რისკების მართვა 2024 წელს	27
რისკების მართვა 2024 წელს	30
სტრატეგიული და ორგანიზაციული განვითარება	31
გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობა	32
სოციალური გავლენის კვლევა	34
ადამიანები ჩვენს ორგანიზაციაში	37
ოპერაციების მართვა	39
ინფორმაციული ტექნოლოგიები	41
მმართველობითი ანგარიში	44
სამეთვალყურეო საბჭო	46
თავმჯდომარე	46
საბჭოს შემადგენლობა	46
კორპორაციული მართვა	48
სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები	48
მმართველი გუნდი (დირექტორთა საბჭო)	51
კომიტეტების ანგარიშები	54
ფინანსური ანგარიში	60
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	63
კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	68
ინდივიდუალური მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	69
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	70
ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	71
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	72
ინდივიდუალური საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	72
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	73
ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	74
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები	75
დანართები	152
დანართი 1. გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსთან შესაბამისობა 2024 წლის მდგომარეობით	154
დანართი 2. შემოკლებების ჩამონათვალი	156

పాత పాత పాత పాత

მგონეა ში

მიმოხილვა

კრისტალის ხედვაა გახდეს წამყვანი ბანკი, რომელიც მოემსახურება მიკრო და მცირე მეწარმეებს, კომერციული საქმიანობისა და სოციალური/გარემოსდაცვითი მდგრადობის პრინციპების დაცვით.

„კრისტალის“ სტრატეგიაა, გამოიყენოს არსებული ბრენდი, მომხმარებელთა ბაზა და ფილიალების ვრცელი ინფრასტრუქტურა და ამავდროულად, მოახდინოს შეთავაზებული პროდუქტის დივერსიფიკაცია, რაც მოიცავს შემნახველ დეპოზიტების, ფულადი გზავნილების, ვალუტის კონვერტაციის, მობილური ბანკის, საკონსულტაციო და ტექნოლოგიურ მომსახურების როგორც არსებული, ისე ახალი მომხმარებლისათვის შეთავაზებას, აქცენტით სოფლის მეურნეობის, მიკრო და მცირე მეწარმეების სეგმენტებზე.

„კრისტალი“ მართავს 515 მილიონიან საკრედიტო პორტფელს და 48 ფილიალში დასაქმებული დაახლოებით 1006 თანამშრომლით ქვეყნის მასშტაბით 95 ათას უნიკალურ მომხმარებელს ემსახურება. „კრისტალის“ ინსტიტუციური აქციონერები არიან Incofin IM და Developing World Markets. კომპანიას აქვს გრძელვადიანი ურთიერთობა 25 პარტნიორთან, რომელთა შორისაც არიან საერთაშორისო საინვესტიციო ფონდები, ფინანსური ინსტიტუტები და ადგილობრივი კომერციული ბანკები.

„კრისტალის“ მისიაა მეწარმეების კაპიტალით, ცოდნითა და უნარებით გაძლიერება, რათა მათ თავიანთი შესაძლებლობები საყოველთაო კეთილდღეობად გარდაქმნან.

ფინანსური და საოპერაციო მაჩვენებლები

	Δ	2024	2023
წმინდა მოგება	+ 111.2%	22,663	10,730
მთლიანი აქტივები	+ 21.18%	576,246	475,520
სასესხო და სალიზინგო პორტფელი	+ 15.93%	514,785	438,437
მთლიანი კაპიტალი	+ 29.23%	95,950	74,246
ROA	+ 1.99%	4.31%	2.32%
ROE	+ 11.17%	26.63%	15.47%
უმოქმედო სესხები	+ 0.54%	2.54%	2.00%
რისკის ხარჯი	– 0.58%	2.27%	2.85%
ხარჯი შემოსავალთან მიმართებით	– 5.32%	61.58%	66.90%
ფილიალები	– 2.04%	48	49
მომხმარებლები*	– 16.20%	95,260	113,671
თანამშრომლები	+ 2.13%	1,006	985

* მომხმარებელთა შემცირების მთავარი მიზეზი ბანკად გარდაქმნისთვის მზადება და მიკრობანკის მარეგულირებელი მოთხოვნების დაცვაა. აღნიშნული მოიცავს ბიზნეს და სამომხმარებლო სესხებს შორის 70%/30%-იანი თანაფარდობის დაცვას. ერთი მხრივ, კომპანიამ ყურადღება გაამახვილა ბიზნეს და სასოფლო-სამეურნეო პორტფელის ზრდასა და კლიენტთა ბაზის გაფართოებაზე; მეორე მხრივ კი, მან ოპტიმიზაცია გაუკეთა სამომხმარებლო სესხებს.

თავმჯდომარის განცხადება

ძვირფასო აქციონერებო და პარტნიორებო,

2024 წელი მღელვარებისა და ტრანსფორმაციის წელი იყო. რეგიონული დაძაბულობითა და გეოპოლიტიკური ცვლილებებით გამოწვეული გლობალური ეკონომიკური გამოწვევების ფონზე, საქართველო კვლავ გამოირჩეოდა, როგორც სტაბილური ქვეყანა, რომელიც ორიენტირებულია მოქალაქეების კეთილდღეობასა და რეგიონში კონსტრუქციული, მშვიდობიანი როლის შესრულებაზე.

ლარზე ზეწოლისა (წლიური გაუფასურება 4.37%) და მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის (4.4% 2024 წელს) მიუხედავად, საქართველომ განაგრძო მშპ-ის ჯანსაღი ზრდა (9.4%) და შეინარჩუნა კურსი, როგორც რეგიონის ერთ-ერთმა ყველაზე მდგრადმა და რეფორმებზე ორიენტირებულმა ეკონომიკამ.

ამ ფონზე, „კრისტალმა“ მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გადადგა ინსტიტუციური განვითარების გზაზე. თითქმის ორწლიანი ინტენსიური მუშაობის შემდეგ, მოხარულნი ვართ გაცნობოთ, რომ „კრისტალმა“ მიკრობანკის ლიცენზია მიიღო. ეს მნიშვნელოვანი ეტაპი შესაძლებელი გახდა საქართველოს ეროვნული ბანკის გონივრული ხელმძღვანელობითა და მეთვალყურეობით, ასევე საქართველოს მთავრობისა და პარლამენტის მხარდაჭერით, რომლებიც აცნობიერებენ ინკლუზიური ფინანსების სამართლებრივი ჩარჩოს გაძლიერების მნიშვნელობას.

მიკრობანკის ლიცენზია გრძელვადიან სარგებელს მოუტანს ჩვენს მომხმარებლებს, გააძლიერებს „კრისტალის“ ინსტიტუციურ შესაძლებლობებს და ჩვენს უნარს, წვლილი შევიტანოთ საქართველოს ეკონომიკის განვითარებაში. ეს შესაძლებლობას მოგვცემს გავაფართოვოთ შეთავაზებული პროდუქტები – განსაკუთრებით შემნახველი პროდუქტების, გადახდებისა და ციფრული ფინანსური სერვისების მიმართულებით – მომხმარებელთა დაცვის, გაძლიერებისა და რეგულირებულ საბანკო სექტორში „კრისტალის“ უფრო მყარად დამკვიდრების პარალელურად.

მოხარულნი ვართ, აღვნიშნოთ, რომ 2024 წელს ფინანსური შედეგების გაუმჯობესების ტენდენცია გაგრძელდა ყველა მიმართულებით. სესხებისა და ლიზინგის პორტფელი 15,93%-ით გაიზარდა, რამაც 515 მილიონ ლარს მიაღწია. ამავდროულად, შენარჩუნდა აქტივების ხარისხი, უმოქმედო სესხების (NPL) 2.54%-იანი წილით (2023 წელს არსებული 2.00%-თან შედარებით). ასევე გაუმჯობესდა ხარჯისა და შემოსავლის კოეფიციენტი

– 61.58%-მდე (66.90%-დან 2023 წელს), ხოლო უკუგება კაპიტალზე (ROE) – 26.63%-მდე (15.47%-დან). ეს შედეგები მიუთითებს, რომ მზად ვართ გავცეთ დივიდენდი ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებზე წმინდა მოგების დაახლოებით 25%-ის ფარგლებში.

გასულ წელს, „კრისტალმა“ გააძლიერა კლიენტთა კეთილდღეობაზე ორიენტირება სოციალური გავლენის შეფასების სისტემების გაუმჯობესებით. კომპანია Cerise+SPTF- Client Protection Pathway-ის მომხმარებელთა დაცვის ვერცხლის სერტიფიკატის მფლობელი გახდა. ეს არის საერთაშორისოდ აღიარებული სტანდარტი, რომელიც ასახავს ჩვენს ძალისხმევას, ორგანიზაციის ბიზნესმოდელის ცენტრში დავაყენოთ ადამიანები – განსაკუთრებით კი, ის მეწარმეები, რომელთაც ნაკლებ მომსახურებაზე მიუწვდებოდათ ხელი.

ეს მიღწევები შეუძლებელი იქნებოდა „კრისტალის“ გუნდის ერთობლივი ძალისხმევის გარეშე. უღრმეს მადლობას ვუხდით დირექტორთა საბჭოს, აღმასრულებელ ხელმძღვანელობას და თითოეულ თანამშრომელს, რომლებმაც მათი თავდადება და კეთილსინდისიერებით მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს კომპანიის წარმატებაში.

მიკრობანკად ტრანსფორმაციის პროცესში განვახორციელეთ სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტების სტრუქტურის ოპტიმიზაცია და სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში მივიღეთ ახალი დამოუკიდებელი წევრი – ბარბარა ვასმუსი. ბარბარას სახით „კრისტალი“ მრავალფეროვან გამოცდილებას და ხედვას შეიძენს და, დარწმუნებულები ვართ, რომ მის მიერ შეტანილი წვლილი კიდევ უფრო გააუმჯობესებს ორგანიზაციის მმართველობით კულტურას. აქვე მინდა განსაკუთრებული მადლობა გადავუხადო ყოფილ დამოუკიდებელ წევრს – ადამიანური რესურსების, კომპენსაციისა და ანაზღაურების კომიტეტის ხელმძღვანელს, მატანგი გოვრიშანკარს, კორპორაციული მართვისა და პერსონალის პოლიტიკის განვითარებაში შეტანილი ფასდაუდებელი წვლილისთვის. ასევე, მადლობას ვუხდით სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტებს უწყვეტი ჩართულობისა და გულმოდგინე საქმიანობისთვის.

მრავალწლიანი მხარდაჭერისთვის განსაკუთრებული მადლობა მინდა გადავუხადო „კრისტალის“ საერთაშორისო დაკრედიტების პარტნიორებს. მრავალმა მათგანმა „კრისტალის“ მხარდაჭერა მაშინაც კი გააგრძელა, როდესაც, წლის ბოლოს, რეგიონში გაიზარდა პოლიტიკური დაძაბულობა. ეს კი ჩვენი საქმიანობისა და ფუნდამენტური ღირებულებების მიმართ არსებული ნდობის ნათელი გამოხატულებაა. სტაბილურობა განსაკუთრებულ მნიშვნელობას მისი გამოცდის მომენტებში იძენს და მადლობას ვუხდით მათ ამ ნდობისთვის.

სამომავლოდ, 2023-2025 წლების სტრატეგიის ციკლის დასრულების მოახლოებასთან ერთად, ცხადად ვხედავთ 2026-2030 წლებისთვის სტრატეგიის შემუშავების საჭიროებას. ეს იქნება მნიშვნელოვანი სამოქმედო გეგმა, რომელიც მეგზურობას გაუწევს მიკრობანკს ინოვაციების, ინსტიტუციური განვითარებისა და გავლენის მომდევნო ეტაპზე. მტკიცედ გვაქვს გადაწყვეტილი შევინარჩუნოთ კომპანიის მოქნილობა, მომხმარებელთა საჭიროებებზე რეაგირების უნარი და ეროვნული განვითარების მიზნებთან შესაბამისობა.

მომავლისკენ სწრაფვისას „კრისტალი“ ორიენტირებული რჩება სარგებლის მოტანაზე ადამიანებისა და პლანეტისთვის. ჩვენი მიზანია, მიკრობანკი „კრისტალი“ გარდაიქმნას მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSMEs) ეროვნული განვითარების პლატფორმად, რომელიც მომხმარებლებს არა მხოლოდ ფინანსებს, არამედ ციფრულ ინსტრუმენტებს, საკონსულტაციო მხარდაჭერას და ოფიციალურად დარეგისტრირებისა და განვითარების მიმართულებებსაც შესთავაზებს. ამ გზით, გვსურს „კრისტალი“ ჩამოყალიბდეს სამეწარმეო ჩართულობის, ინოვაციისა და მდგრადობის ეროვნულ ლიდერად.

სამეთვალყურეო საბჭოს სახელით, მადლობას გიხდით „კრისტალის“ განვითარების უწყვეტ პროცესში მონაწილეობისთვის.

არჩილ ბაკურაძე

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე
სს მიკრობანკი „კრისტალი“

გენერალური დირექტორის წერილი

ძვირფასო აქციონერებო და პარტნიორებო,

მოხარული ვარ გაცნობოთ, რომ 2024 წელი კრისტალისთვის გამორჩეული მიღწევების კიდეზე ერთი წელი აღმოჩნდა. ფინანსური მაჩვენებლების მკვეთრ გაუმჯობესებასთან ერთად, წარმატებით შევასრულეთ ჩვენი სტრატეგიული მიზანი – **მივიღეთ მიკრობანკის ლიცენზია**.

კრისტალის წარმატება ყველაზე ნათლად ჩვენი საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლებში გამოიხატა. გასულ წელს **კაპიტალზე უკუგება (ROE) 26.63% შეადგინა, შემოსავალთან მიმართებით ხარჯების კოეფიციენტი (შვითღირებულება to Income Ratio) კი 61.58%-მდე შემცირდა**. სესხების პორტფელი 515 მილიონ ლარამდე, ხოლო ჯამური აქტივები 576 მილიონ ლარამდე გაიზარდა. ამასთან ერთად, ახლად დანერგილმა შემნახველმა პროდუქტმა მნიშვნელოვანი დაინტერესება გამოიწვია ადგილობრივ მომხმარებლებში და ჯამში 13.45 მილიონი ლარი მოიზიდა, რამაც კომპანიის დაფინანსების დივერსიფიკაციას შეუწყო ხელი.

გაგრძელდა ინვესტიციების მოზიდვა როგორც დიდი ხნის, ასევე ახლად შეძენილი საერთაშორისო პარტნიორებისგან, რამაც კიდევ უფრო გაამყარა კრისტალის როგორც საიმედო და პასუხისმგებელი ფინანსური ინსტიტუტის იმიჯი. 2024 წელს, კომპანიამ **244 მილიონი ლარი სასესხო ვალდებულებები მოიზიდა**. ჩვენი კაპიტალი ასევე გაუმჯობესდა 3 მლნ აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხის მიღებით.

ამავდროულად, ვაგრძელებდით საბანკო ტრანსფორმაციის სტრატეგიულ მიზანზე მუშაობას. კომპანიამ კომპლექსური ორგანიზაციული ცვლილებები განახორციელა, რათა რისკების მართვის ჩარჩო, პროდუქტები და პროცესები თანხვედრაში მოეყვანა საბანკო სტანდარტებთან. კრისტალის მენეჯმენტის მხრიდან ძირითადი აქცენტი გაკეთდა შესაბამის ორგანიზაციულ და ტექნოლოგიურ ადაპტაციაზე. ლიცენზირების პროექტზე ინტენსიური მუშაობა მთელი წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა და მნიშვნელოვანი ცვლილებები შეეხო კომპანიის საქმიანობის თითქმის ყველა სფეროს. გაგრძელდა პროცესების გაციფრულების პროცესზე მუშაობა და ტრანსფორმაციის მხარდასაჭერად სხვადასხვა მასშტაბისა და სირთულის 95 ტექნოლოგიური პროექტი განხორციელდა. ყველა ეტაპზე კრისტალმა წარმატებით გადალახა არაერთი სირთულე ეფექტური კომუნიკაციის, სწრაფი ადაპტაციისა და ეფექტური მენეჯერული გადაწყვეტილებების წყალობით.

ეს ყველაფერი კი წარმატებით დაგვირგვინდა საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიკრობანკის ლიცენზიის მიღებით და საფინანსო სექტორში ახალი პრეცედენტის შექმნით.

მიკრობანკის ლიცენზიის მიღების შემდგომ, კრისტალი მზადაა გააფართოოს თავისი საქმიანობის მასშტაბი და დანერგოს ინოვაციური პროდუქტები და სერვისები მომხმარებლების შესაძლებლობების გასაძლიერებლად. ვაგრძელებთ ფოკუსირებას მცირე და მიკრო ბიზნესების ხელშეწყობაზე, რაც, ამავდროულად, დადებითად აისახება საქართველოს ეკონომიკის განვითარებაზე. ოპტიმიზმით ვუყურებთ ტრანსფორმაციის ამ ახალ ეტაპს და ცვალებადი გარემოს პირობებში, მოველით თანამშრომლობისა და ერთობლივი წარმატების განმტკიცებას.

აღსანიშნავია რომ 2024 წლისთვის განსაზღვრული ყველა პრიორიტეტული მიმართულება – მიკრობანკის ლიცენზიის მოპოვება, ფინანსური შედეგების გაუმჯობესება და ორგანიზაციული შესაძლებლობების გაძლიერება – წარმატებით განხორციელდა.

ჩვენს წარმატებულ საქმიანობას შეუმჩნევლად არ ჩაუვლია; პასუხისმგებლიანი და გამჭვირვალე ბიზნეს პრაქტიკისადმი ერთგულებისათვის კრისტალმა მნიშვნელოვანი აღიარება მოიპოვა:

- ▶ **Fitch Ratings:** უცხოურ კაპიტალზე ხელმისაწვდომობის ზრდისა და დივერსიფიცირებული დაფინანსების წყაროების, ასევე ძლიერი ფინანსური შედეგების ფონზე სარეიტინგო სააგენტო Fitch-მა 2024 წელს კრისტალის გრძელვადიანი საკრედიტო რეიტინგის (IDR) პერსპექტივა „B“ **სტაბილურამდე** გააუმჯობესა რაც მნიშვნელოვანი აღიარებაა მსოფლიოში არსებული ეკონომიკური განუსაზღვრელობის ფონზე.
- ▶ **Microfinanza Rating-ის (MFR) ვერცხლის სერტიფიკატი:** კრისტალმა გლობალური მიკროსაფინანსო სარეიტინგო კომპანიისგან (MFR) მომხმარებელთა დაცვის ვერცხლის სერტიფიკატი მიიღო, რითაც დაადასტურა რომ კრისტალის საქმიანობა სრულად შეესაბამება მომხმარებელთა დაცვის ყველა სტანდარტს და მუდმივად უმჯობესდება საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად.
- ▶ **საუკეთესო წლიური ანგარიშისა და გამჭვირვალობის ჯილდო (BARTA):** კრისტალმა ზედიზედ მეექვსედ მოიპოვა ჯილდო საუკეთესო წლიური ანგარიშისა და გამჭვირვალობის (BARTA) კონკურსში, რაც ადასტურებს კომპანიის ერთგულებას ჩვენი ძირითადი ორგანიზაციული ღირებულებების – გამჭვირვალობის მიმართ.

მომავლის ხედვა

საქართველოს დადებითი ეკონომიკური გარემოს და მიკრობანკად ტრანსფორმაციის შედეგად მოსალოდნელი სარგებლის გათვალისწინებით, კრისტალს მყარი პოზიცია უჭირავს წარმატების მისაღწევად. მჯერა, რომ ჩვენ პოზიტიურ კურსს 2025 წელსაც შევინარჩუნებთ და ერთობლივი ძალისხმევით, კრისტალი მდგრად და წარმატებულ ბანკად გარდაიქმნება.

ჩვენი მისია: „**მეწარმეების კაპიტალით, ცოდნითა და უნარებით გაძლიერება, რათა მათ თავიანთი შესაძლებლობები საყოველთაო კეთილდღეობად გარდაქმნან**“, ახალი ლიცენზიის მიღებით კიდევ უფრო გაძლიერდება. კრისტალი სანდო პარტნიორად დარჩება და მომხმარებლებს ახალი შესაძლებლობების შექმნის, ბიზნესის განვითარებისა და ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებისთვის აუცილებელ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, ცოდნასა და უნარებს შესთავაზებს. ჩვენი ბრენდის დაპირება – „**შენი შესაძლებლობების ბანკი**“ – ასახავს კრისტალის მიზანს მხარი დაუჭიროს ზრდასა და განვითარებას.

2025 წლისთვის კრისტალის ძირითადი პრიორიტეტებია:

- ◀ საბანკო ბაზარზე წარმატებული შესვლა და ახალი საბანკო პროდუქტების დანერგვა.
- ◀ წარმატებული ფინანსური შედეგების მდგრადობის უზრუნველყოფა.
- ◀ ძირითადი ბიზნეს პროცესების ავტომატიზაცია.
- ◀ დისტანციური მომსახურების არხების განვითარება ჩვენი მომხმარებლებისთვის, ძირითადად, მობილური ბანკინგის არხის განვითარებით.

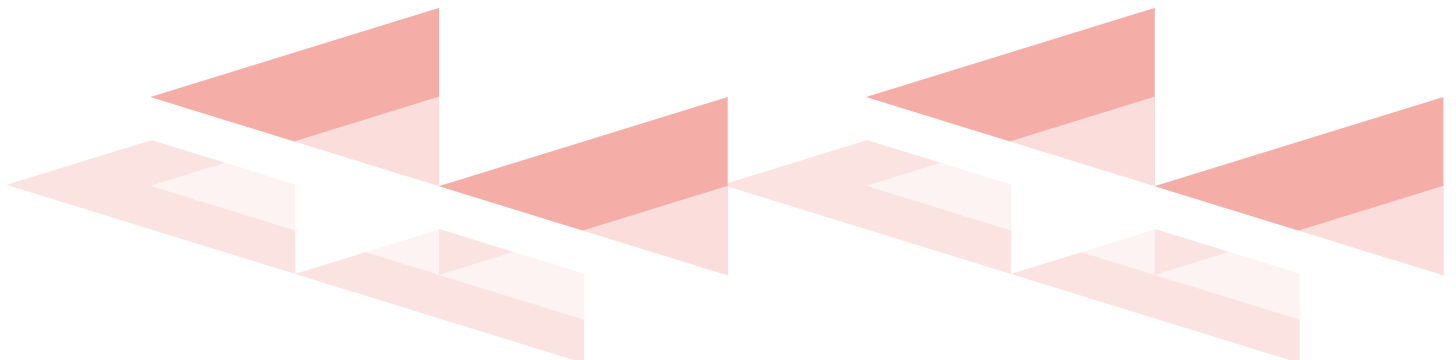
ჩვენი აღამიანები

მსგავსი ამბიციური პროექტებისა და ორგანიზაციული ცვლილებების განხორციელება მოითხოვდა მაქსიმალურ ძალისხმევას, ძლიერ გუნდურობას, უწყვეტ ინდივიდუალურ და კოლექტიურ სწავლებას და განვითარებას. 2024 წლის განმავლობაში ბაზარზე არსებული გაურკვევლობის მიუხედავად, **საკვანძო საკითხებზე სწორმა ფოკუსმა, ძლიერ მენეჯერულ ხედვასა და შრომისმოყვარეობასთან ერთად, ტრანსფორმაციის ეტაპზე არსებულ გამოწვევებთან წარმატებით გამკლავებაში დაგვეხმარა.**

მსურს მადლობა გადავუხადო კრისტალის გამორჩეულ გუნდს და ჩვენს ყველა პარტნიორს ურყევი ერთგულებისა და მხარდაჭერისთვის. გულწრფელად მადლობელი ვარ ჩვენი გუნდის დაუღალავი სწრაფვისთვის მოემსახურონ მომხმარებლებს, საქმისადმი გამოხატული ერთგულებისთვის, ერთმანეთის მიმართ ზრუნვისა და მზაობისთვის, **„შენი შესაძლებლობების ბანკის“** წარმატებაში თავისი წვლილი შეიტანონ. მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენი წარმატება მრავალ ფაქტორზეა დამოკიდებული, ის, უპირველეს ყოვლისა, საქართველოს მასშტაბით ჩვენი 1,000-მდე პროფესიონალის ერთგულებისა და გუნდური მუშაობის შედეგია.

ჩვენი გუნდი ქმნის კრისტალს!

ილია რევიკა,
გენერალური დირექტორი
მიკრობანკი კრისტალი

მაკროეკონომიკა და ბაზრის მიმოხილვა

მთლიანი შიდა პროდუქტი

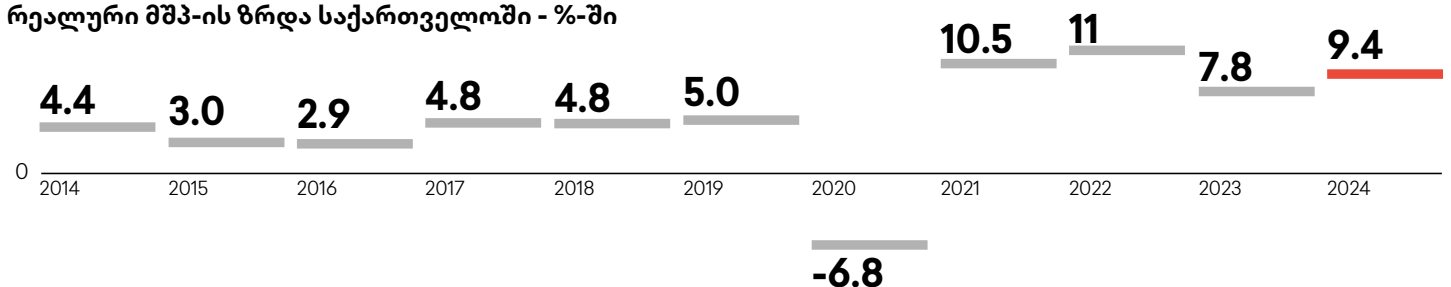
2024 წელს საქართველოს ეკონომიკა არაერთი გამოწვევით ხასიათდებოდა როგორც პოლიტიკური, ისე ეკონომიკური თვალსაზრისით. ზრდის ტემპი წინა წელთან შედარებით უფრო მაღალი იყო, ამასთანავე გაუმჯობესდა შემოსავლები ტურიზმიდან, მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი; დასტაბილურდა ინფლაციის მაჩვენებელი, შემცირდა უმუშევრობის დონე. თუმცა აღინიშნებოდა გაუარესება გარკვეული მიმართულებებით, როგორებიცაა პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები, ფულადი გზავნილები, საკრედიტო რეიტინგი და ა.შ. გაურკვევლობით ხასიათდებოდა პოლიტიკური სიტუაცია.

რუსეთ-უკრაინას შორის მიმდინარე ომის მიუხედავად, რუსეთიდან მიგრანტების რიცხვი არათუ გაიზარდა, პირიქით, შემცირდა. ამასთანავე, შემცირდა უკრაინის ომის გავლენა სავალუტო შემოდინებებზე და განეიტრალდა ის რყევები, რომლებიც 2022 წელს აღინიშნებოდა. ომის გამო 2022 წელს დაფიქსირებული გზავნილების შოკური ზრდა შენეულა, 2023-2024 წლის ბოლოსთვის კი ომის ფაქტორი თითქმის სრულად განეიტრალდა.

რეალური მშპ-ს ზრდა წლის მიხედვით 9.4% იყო, ხოლო მშპ ერთ სულ მოსახლეზე 8,825 აშშ დოლარს შეადგენდა; საერთაშორისო დოლარში ეს მაჩვენებელი 25.3 დოლარს უტოლდება.

მშპ-ს ზრდაზე პოზიტიური გავლენა ჰქონდა ისეთ სექტორებს, როგორებიცაა მშენებლობა, ინფორმაცია და კომუნიკაცია, საფინანსო სექტორი, განათლება. ხოლო ნეგატიური ან დაბალი ზრდის მაჩვენებლით გამოირჩეოდა ელექტროობის, დამუშავება-მრეწველობის, სოფლის მეურნეობისა და საბითუმო ვაჭრობის სექტორები.

რეალური მშპ-ის ზრდა საქართველოში - %-ში

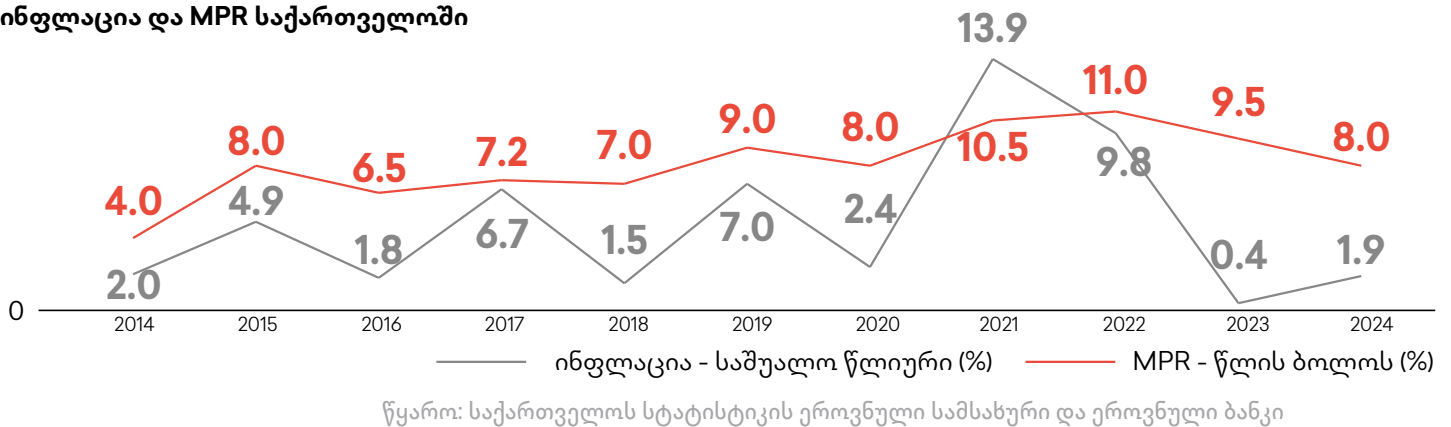
წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ინფლაცია და მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი

2020-2022 წელს კოვიდ-19-ის პანდემიის საპასუხოდ დაწესებულმა შეზღუდვებმა გაზარდა სამეწარმეო ხარჯები. შესაბამისად, შეიქმნა ინფლაციის ზრდის რისკი, ამიტომ საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი 2020-2023 წლის განმავლობაში მაღალ ნიშნულზე შეინარჩუნა. აღნიშნულს თან დაერთო FED-ისა და ECB-ის განაკვეთების მკვეთრი ზრდა, უკრაინა-რუსეთის ომის პირველადი პანიკური შოკის გადავლა, მიწოდების ჯაჭვის აღდგენა, ნავთობის და სურსათის ფასების დასტაბილურება და კლება. შედეგად, საშუალო წლიური ინფლაცია 2023 წელს 0.4%-მდე, 2024 წელს კი 1.9%-მდე შენარჩუნდა. საქართველოს ეროვნული ბანკის და ანალიტიკოსების პროგნოზით, მომდევნო 3 წლის განმავლობაში ინფლაციის განაკვეთი 3%-ის ფარგლებში შენარჩუნდება.

ინფლაციის კლებასთან ერთად, ეროვნულმა ბანკმა 2023 წლის მეორე ნახევრიდან მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის შერბილება დაიწყო; კერძოდ, 2022 წელთან შედარებით, მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთმა 1.5 პპ-ით დაიკლო და 9.5% შეადგინა. 2024 წელს რეფინანსირების განაკვეთი დამატებით 8%-მდე შემცირდა. მომდევნო თვეებში რეფინანსირების განაკვეთის შემცირების მოლოდინის მიუხედავად, ქვეყანაში შექმნილმა პოლიტიკურმა კრიზისმა კლება გადაავადა.

ინფლაცია და MPR საქართველოში

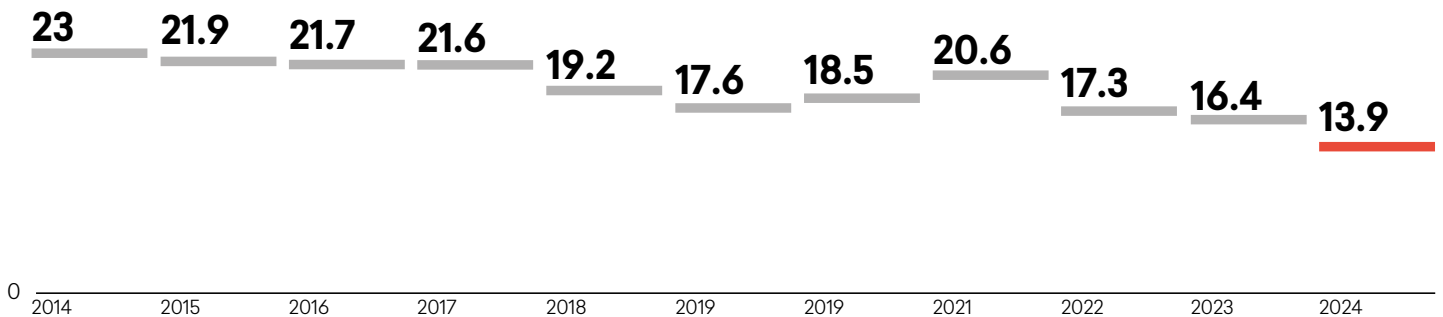

დასაქმება და უმუშევრობა

2020 წლიდან საქართველოს სტატისტიკის ეროვნულმა სამსახურმა განაახლა დასაქმებისა და უმუშევრობის დათვლის მეთოდოლოგია. ახალი მეთოდოლოგიის მიხედვით თვითდასაქმებულად აღარ ჩაითვლება საკუთარ საოჯახო მეურნეობაში მომუშავე პირი, რომელიც პროდუქციის უმეტეს ნაწილს (50%-ზე მეტს) პირადი მოხმარებისათვის აწარმოებს. ასეთი პირები გადანაწილდებიან უმუშევართა ან მოსახლეობის იმ კატეგორიაში, რომელიც სამუშაო ძალად არ მოიაზრება. ახალი სტანდარტის დანერგვის გამო აუცილებელი გახდა ისტორიული მონაცემების გადაანგარიშება და საქართველოს სტატისტიკის ეროვნულმა სამსახურმა უზრუნველყო 2010 წლიდან არსებული მონაცემების განახლება.

2023 წელთან შედარებით, 2024 წელს უმუშევრობის დონე 2.5 საპროცენტო პუნქტით შემცირდა და 13.9% შეადგინა. ძირითადად, ეს გამოწვეული იყო მთავრობისა და ბიზნესის მიერ შექმნილი დამატებითი სამუშაო ადგილებით, რუსეთ-უკრაინიდან მიგრაციის გამო მომატებული მოთხოვნით და საქართველოდან უმუშევარი ხალხის გადინებით. უმუშევრობის დონის კლებამ გამოიწვია შრომით ბაზარზე ანაზღაურების მკვეთრი ზრდა და დეფიციტი. მომდევნო 4 წლის განმავლობაში, დაგეგმილია უმუშევრობის დონის 10%-იან ნიშნულამდე დაყვანა.

უმუშევრობის დონე

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ექსპორტი და იმპორტი

ბოლო 3 წლის მანძილზე ეკონომიკის ზრდის, ტურიზმის აღდგენის, გზავნილების მკვეთრი მატებისა და მიგრაციის ფონზე, გაიზარდა როგორც იმპორტი, ასევე ექსპორტი. ამასთან, იმპორტის ზრდაზე მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია ლარის კურსის გამყარებამ.

2024 წელს საქონლის ექსპორტმა 6.6 მილიარდი აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 7.8%-ით მეტია წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით. ექსპორტის ძირითადი ნაწილი მოდის დსთ-ს ქვეყნებსა (69%) და ევროკავშირზე (8.7%).

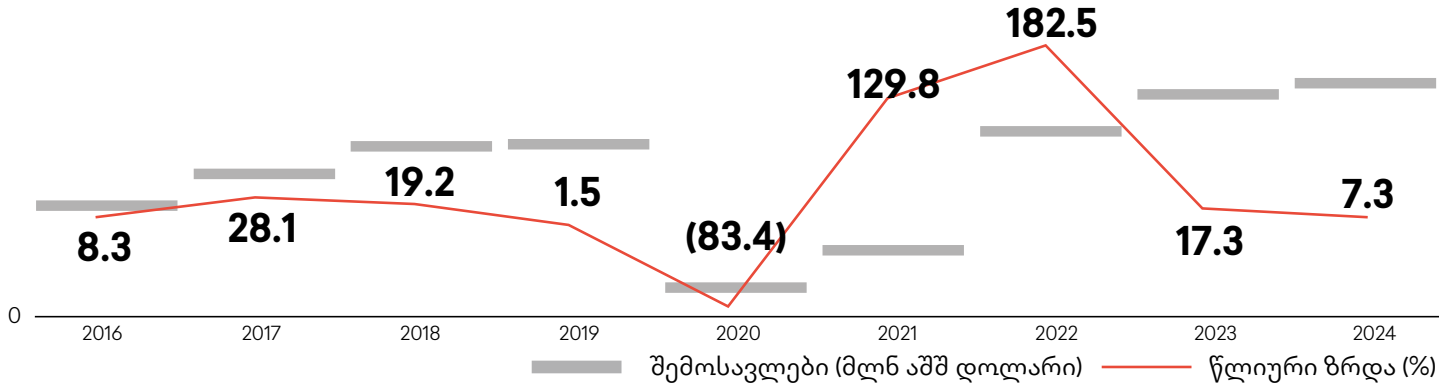
2024 წელს საქონლის იმპორტმა 16.9 მილიარდი აშშ დოლარი შეადგინა, რაც წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით 8.6%-ით მეტია. იმპორტის ძირითადი ნაწილი მოდის დსთ-ს ქვეყნებზე (19.5%), ევროკავშირსა (27.2%) და თურქეთზე (16.4%).

ტურიზმი

2023-2024 წლისთვის ტურიზმიდან შემოსავლებმა გადააჭარბა პანდემიამდე პერიოდს (2019 წელი). ასევე საგრძნობი გაუმჯობესება დაფიქსირდა წლიდან წლამდეც. კერძოდ, 2023 წელთან შედარებით, ტურიზმიდან შემოსავლები 2024 წელს 7.3%-ით გაიზარდა და 4,425 მლნ აშშ დოლარს მიაღწია.

ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლები საქართველოში

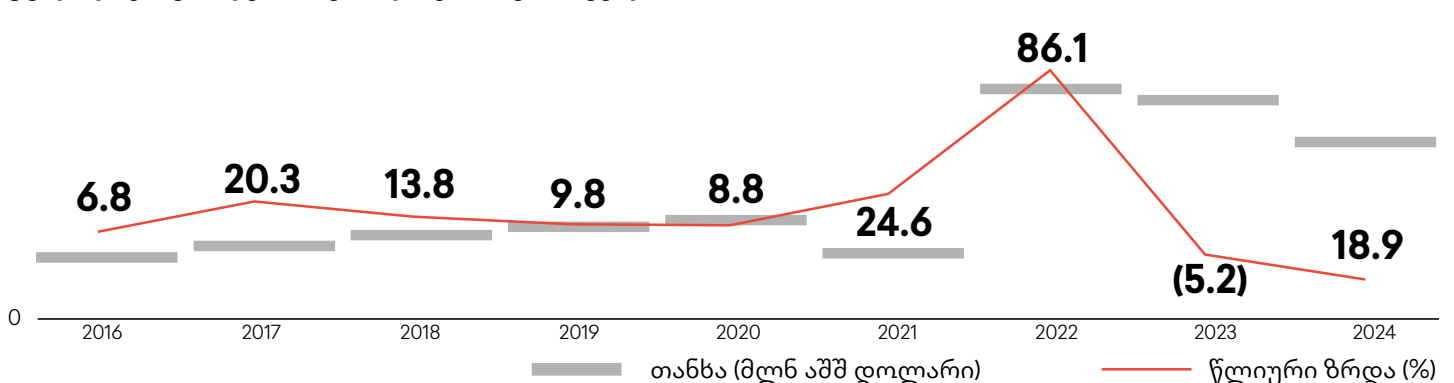

ფულადი გზავნილები

2024 წელს ფულადი გზავნილების შემოდინება წლიურად 18.9%-ით შემცირდა და 3,362 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა.

ფულადი გზავნილების მნიშვნელოვანი წილი – 17-17% რუსეთზე, აშშ-სა და იტალიაზე თანაბრად მოდიოდა (1,681 მლნ აშშ დოლარი, ჯამში 50%, რაც გულისხმობს წილის წლიურად 10.6 პპ-ით შემცირებას. შემცირების ძირითადი მიზეზი იყო რუსეთი, წლიდან წლამდე 20.8 პპ-იანი კლებით). შემდეგი ჯგუფი არის გერმანია და საბერძნეთი – საშუალოდ 8-8%-ით (530 მლნ აშშ დოლარი, რაც გულისხმობს წილის წლიურად 4.3 პპ-ით ზრდას ორივე ქვეყნისთვის ჯამურად). სხვა ქვეყნების ჯამური წილი კი 26.8%-ს შეადგენდა, რაც თანხობრივად 901 მლნ ლარი იყო.

ფულადი გზავნილების შემოდინება საქართველოში

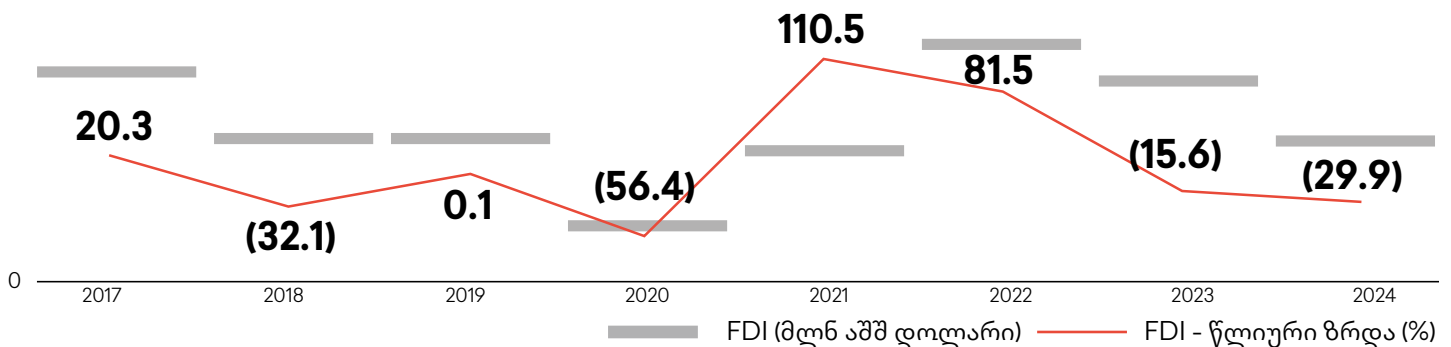
პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები

წინასწარი მონაცემებით, 2024 წელს საქართველოში შემოსული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების (FDI) მოცულობამ 1,334 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 29.9%-ით ნაკლებია 2023 წლის დაზუსტებულ მონაცემებთან შედარებით. ძირითადი მიზეზი FDI-ის შემცირების ქვეყანაში შექმნილი პოლიტიკური სიტუაცია იყო.

ყველაზე დიდი შემცირება მოხდა ავტომობილების ვაჭრობაში – 300 მლნ, შემდგომ დამამუშავებელი მრეწველობა – 131 მლნ, ინფორმაცია და კომუნიკაცია – 62 მლნ, საფინანსო და სადაზღვევო საქმიანობა – 57 მლნ.

ამავე მონაცემებით 2024 წელს განხორციელებული FDI-ის ყველაზე დიდი წილი მოდიოდა ფინანსურ სექტორზე – 39.5%, რომელსაც მოსდევდა დამამუშავებელი მრეწველობა 12.8%-ით, უძრავი ქონება 11.6%-ით და ელექტროენერგია 9.5%-ით.

FDI საქართველოში

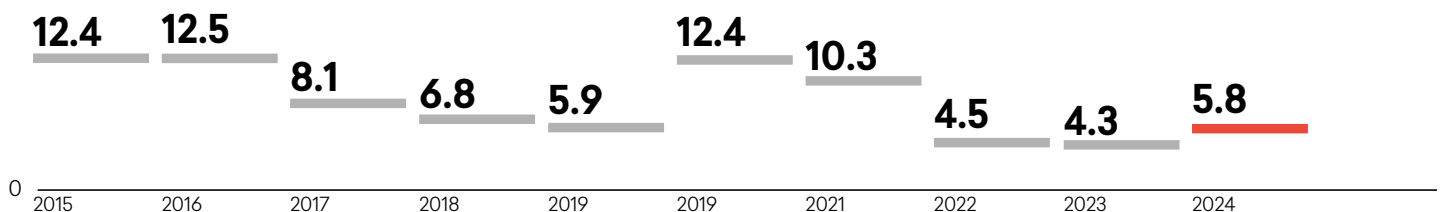
წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

მიმდინარე ანგარიში

2022-2023 წლებში მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი ისტორიულ მინიმუმზე იყო, რაც გამოიწვია საგრძნობლად გაზრდილმა გზავნილებმა, ექსპორტმა, უცხოურმა ინვესტიციებმა, ტურიზმიდან შემოსავლებმა, ვალუტის გამყარებამ და ეკონომიკის გახსნამ. ამ ყოველივემ დადებითი გავლენა იქონია მიმდინარე ანგარიშის ბალანზე.

თუმცა, 2024 წელს გზავნილები და FDI შემცირდა, რამაც CA-ს 5.8%-მდე ზრდა გამოიწვია.

CA დეფიციტი მშპ-სთან მიმართებით საქართველოში (%)

წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი

გაცვლითი კურსები და უცხოური ვალუტის რეზერვები

2024 წელს, 2023 წელთან შედარებით, ლარის საშუალო წლიური გაცვლითი კურსი აშშ დოლართან მიმართებით 3.5%-ით, ევროსთან მიმართებით 3.6%-ით გაუფასურდა, ხოლო რუსულ რუბლთან მიმართებით 5.6%-ით და თურქული ლირის მიმართ 27.1%-ით გამყარდა.

ვალუტის ოფიციალური გაცვლითი კურსი

	ევრო	აშშ დოლარი	TRY	100 RUB
31-დეკ-23	2.9753	2.6894	0.0910	2.9916
31-დეკ-24	2.9306	2.8068	0.0795	2.5405

ბიუჯეტის დეფიციტი და სამთავრობო ვალი მშპ-ის მიმართ

გაზრდილი ეკონომიკური აქტივობისა და პოზიტიური მაკროგარემოს ფონზე, ბიუჯეტის დეფიციტი ბოლო 3 წლის განმავლობაში კლებადი ტენდენციით გამოირჩეოდა. კერძოდ, 2020 წელს დეფიციტი 9.3% იყო, 2024 წელს კი – 2.5%.

წინასწარი მონაცემებით, 2024 წელს სამთავრობო ვალის მშპ-სთან შეფარდება 38.2%, შეადგინა, რაც 2023 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე 39.3%-ით ნაკლებია. მთავარი ხელშემწყობი ფაქტორები იყო ბიუჯეტის მცირე დეფიციტი, გაცვლითი კურსი და ეკონომიკური ზრდა.

საკრედიტო ბაზარი

საკრედიტო ბაზარი განისაზღვრება როგორც კომერციული ბანკებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების მიერ საქართველოს რეზიდენტ შინამეურნეოებზე 100 ათასი ლარის ჩათვლით მაქსიმუმ 5 წლის დაფარვის ვადით გაცემული სესხების პორტფელი და ხელშეკრულებები. **2024 წლის მდგომარეობით კრისტალის ბაზრის წილი 4.03% იყო, 2023 წელს კი – 4.16%.**

2024 წელს, 2023 წელთან შედარებით, კომერციული ბანკების პორტფელი 20.5%-ით (1,898 მლნ ლარი) გაიზარდა და 11,177 მლნ ლარი შეადგინა. ანალოგიურ პერიოდში მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების პორტფელი 15.6%-ით (266 მლნ ლარი) გაიზარდა და 1,970 მლნ ლარი შეადგინა. შესაბამისად, საკრედიტო ბაზრის ჯამური ზომა 19.71%-ით (2,165 მლნ ლარი) გაიზარდა და 13,147 მლნ ლარი შეადგინა.

2024 წელს, 2023 წელთან შედარებით, სასესხო კონტრაქტების ბაზარი 9.47%-ით (342 ათასი) გაიზარდა და 3.96 მლნ კონტრაქტი შეადგინა. კომერციული ბანკების კონტრაქტები 10.94%-ით (302 ათასი) გაიზარდა და 3.06 მლნ კონტრაქტი შეადგინა. მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების სასესხო კონტრაქტები კი 4.69%-ით (39.8 ათასი) გაიზარდა და 890.4 ათასი სასესხო კონტრაქტი შეადგინა.

საერთაშორისო რეიტინგები

S&P გლობალური რეიტინგი

2024 ივნისში Fitch-მა საქართველოს საკრედიტო რეიტინგი BB positive-დან BB stable-მდე შეამცირა. დეკემბერში შემდგომი გადახედვის დროს კი, საკრედიტო რეიტინგი ნეგატიურით შეიცვალა. მთავარი მიზეზი ქვეყანაში შექნილი პოლიტიკური სიტუაცია და გარე სანქციების შესახებ ნეგატიური მოლოდინები იყო.

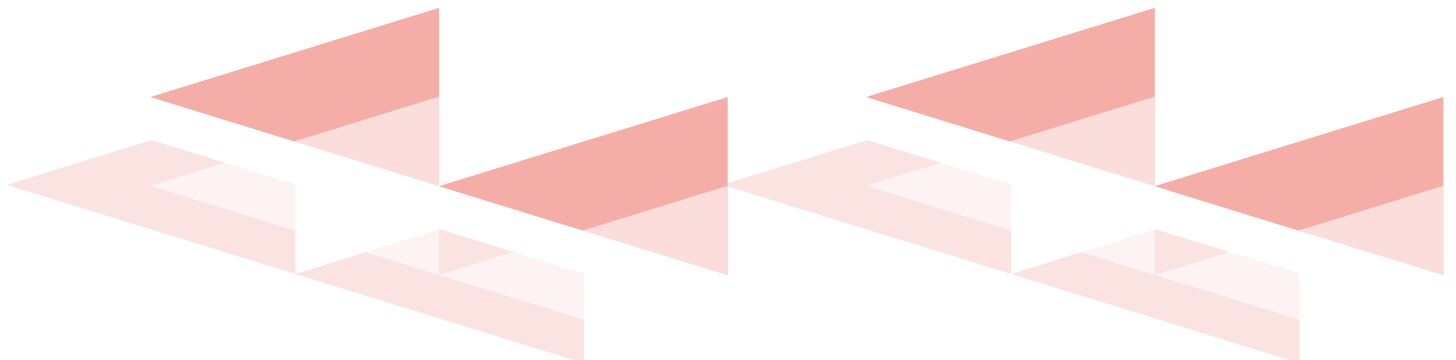
კორპორაციული სტრატეგია

2025 წლის დასაწყისში მიკრობანკის ლიცენზიის მიღებისა და მნიშვნელოვანი შესაძლებლობების გაჩენის ფონზე, ჩვენ ახლებურად შევხედეთ ჩვენს მისიას, ხედვასა და სტრატეგიას, ამავდროულად, განვაახლეთ ჩვენი ბრენდის დაპირება, ჩამოვაყალიბეთ ახლებური ხედვა მომხმარებელთა სეგმენტის, პროდუქტებისა და იმ სერვისების მიმართ, რომელთა შეთავაზებასაც ვგეგმავთ.

„კრისტალის“ განახლებული მისიაა გააძლიეროს მეწარმეები კაპიტალით, ცოდნითა და უნარებით, რაც მათ შესაძლებლობების კეთილდღეობად გარდაქმნის საშუალებას მისცემს. ფინანსური პროდუქტებისა და სერვისების, ცოდნის, ტექნოლოგიებისა და უნარების გაზრდილი ხელმისაწვდომობის წყალობით, კრისტალი საშუალებას მისცემს ქართველ მეწარმეებსა და ფიზიკურ პირებს შექმნან სამუშაო ადგილები ეკონომიკაში, გაზარდონ აქტივები და გააუმჯობესონ ცხოვრების დონე მთელი ქვეყნის მასშტაბით.

განახლებული ხედვის მიხედვით, „კრისტალი“ უნდა იყოს წამყვანი ბანკი, რომელიც მოემსახურება მიკრო და მცირე მეწარმეების სეგმენტებს, კომერციული საქმიანობისა და სოციალური/ გარემოსდაცვითი მდგრადობის პრინციპების დაცვით.

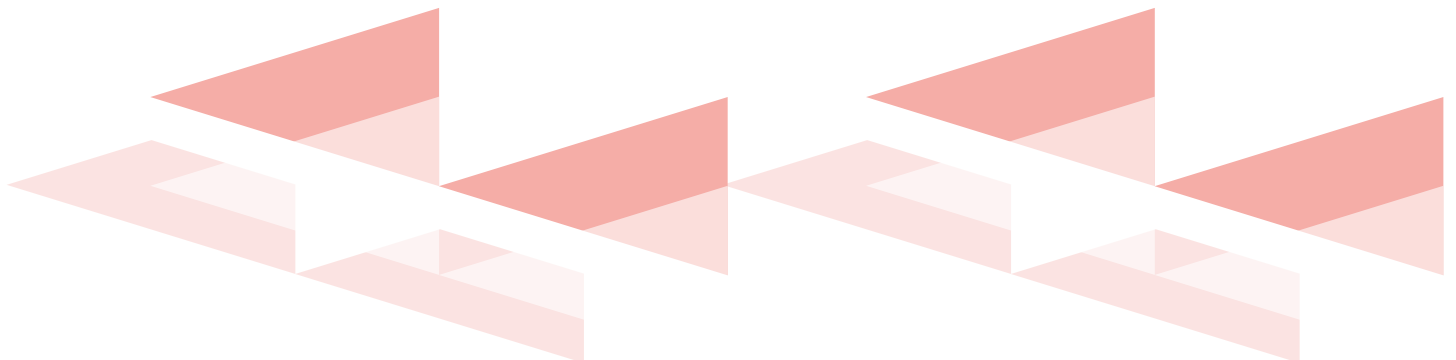
„კრისტალის“, როგორც ბრენდის დაპირებაა, საქმიანობა წარმართოს როგორც სანდო პარტნიორმა, უზრუნველყოს ბიზნესი თუ ინდივიდუალურ მომხმარებელი შესაძლებლობით დაიწყოს ახალი ან განავითაროს არსებული საქმიანობა, გააუმჯობესოს საარსებო წყარო და ააშენოს უკეთესი მომავალი საკუთარი ოჯახისა და საზოგადოებისათვის.

„კრისტალის“ სტრატეგიაა, გამოიყენოს არსებული ბრენდი, მომხმარებელთა ბაზა და ფილიალების ვრცელი ინფრასტრუქტურა და, ამავდროულად, მოახდინოს შეთავაზებული პროდუქტის დივერსიფიკაცია, რაც მოიცავს შემნახველ დეპოზიტებს, ფულად გზავნილებს, ვალუტის კონვერტაციას, მობილურ ბანკს, საკონსულტაციო და ტექნოლოგიურ მომსახურებას როგორც არსებული, ისე ახალი მომხმარებლისათვის, აქცენტი სოფლის მეურნეობის, მიკრო და მცირე მეწარმეების სეგმენტებზე. მიკრობანკის ლიცენზიის მოპოვების შემდეგ, „კრისტალი“ გააგრძელებს მომხმარებელთა იმავე სეგმენტის მომსახურებას, თანდათანობით მოიცავს მცირე და საშუალო ბიზნესის სეგმენტს ბევრად უფრო მძლავრი ფინანსური და ინსტიტუციური პლატფორმის გამოყენებით და შექმნის მეტ ღირებულებას ყველა დაინტერესებული მხარისათვის.

საშუალოვადიანი პერიოდისთვის, სტრატეგიული ამოცანები შემდეგია:

- წამყვანი პოზიციის მოპოვება ბაზრის მიკროსაფინანსო სეგმენტში და გაუმჯობესებული ფინანსური მაჩვენებლების მიღწევა.
- ძირითად (მიკრო) მომხმარებელზე ფოკუსირების შენარჩუნება, ასევე მცირე და საშუალო ბიზნესის სეგმენტში ბიზნესის წილის თანმიმდევრული ზრდა.
- შემნახველი პროდუქტების დანერგვა, ფოკუსირება ძირითად მომხმარებლებზე ან იმ მომხმარებლებზე, რომლებსაც ამჟამად მცირე თანხა აქვთ დასაზოგი, მაგრამ არ აქვთ ბანკებთან ურთიერთობის გამოცდილება, ასევე მაღალი შემოსავლის მქონე პირებზე და კორპორაციებზე.
- არსებული საკრედიტო პროდუქტების (სესხები, ლიზინგი და ა.შ.) შემდგომი განვითარება.
- არასაკრედიტო პროდუქტების შემუშავება.
- ინსტიტუციური ინფრასტრუქტურის, ადამიანური რესურსების შესაძლებლობებისა და ოპერაციული პროცედურების განახლება ტრანსფორმირებული ინსტიტუტის საჭიროებების მხარდასაჭერად.
- ძირითადი ბიზნესპროცესების გაციფრულება და ეფექტიანობის უზრუნველყოფა.

ბიზნესმოდელი

„კრისტალი“ არის წამყვანი ქართული ფინანსური ჩართულობის ორგანიზაცია, რომელიც მომხმარებელს მრავალფეროვან ფინანსურ და არაფინანსურ მომსახურებას სთავაზობს. ჩვენ ფოკუსირებული ვართ მიკროსაფინანსო მომხმარებლისათვის საუკეთესო და პერსონალიზებული გამოცდილების შეთავაზებაზე ფილიალებისა და ციფრული არხების გამოყენებით.

ქვემოთ მოცემული დიაგრამა ასახავს „კრისტალის“ ბიზნესმოდელს:

პროდუქტები		CHANELS	SEGMENTS		
მიკროსესხები	განვადებები	ფილიალები	მცირე ფერმერები		
SME სესხი	EE&RE	პირდაპირი	მიკრო მეწარმეები		
ლიზინგი	ფაქტორინგი*	მობილური	მცირე და საშუალო მეწარმეები		
		ონლაინ	საცალო კლიენტები		
გადახდები	კონსალტინგი	ქოლ-ცენტრები	სპეციალური ჯგუფები		
ვალუტა	ტექნოლოგია	გარე გაყიდვები	ახალგაზრდები	ქალები	დისაპორა
დაზღვევა	ელ. კომერცია	მერჩანტები	იძულებით გადაადგილებული პირები		

კრისტალის საკრედიტო მიმართულება საცალო და ბიზნეს მომხმარებლებს პროდუქტების ფართო არჩევანს სთავაზობს, ხოლო კომფორტული და ინოვაციური მიკროსაფინანსო გადაწყვეტილებები, ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამებით გათვალისწინებულ პერსონალიზებულ კონსულტაციებთან და განვითარებაზე მიმართულ სერვისებთან ერთად მომხმარებელთათვის განსაკუთრებული გამოცდილების შექმნას უზრუნველყოფს.

არასაკრედიტო მიმართულება მომხმარებლებს ტრანზაქციული პროდუქტების ფართო სპექტრს სთავაზობს, როგორიცაა გადახდები, ფულადი გზავნილები, ვალუტის კონვერტაცია, დაზღვევა და მასთან დაკავშირებული მომსახურება.

„კრისტალის“ დაფინანსების წყაროები დივერსიფიცირებულია და მიღებულია უცხოური ფინანსური ინსტიტუტებიდან, თუმცა დაფინანსების მნიშვნელოვან წყაროს ასევე ადგილობრივი კომერციული ბანკები წარმოადგენს. გარდა ამისა, „კრისტალმა“ შეიმუშავა დაფინანსების ალტერნატიული წყარო, როგორიცაა კორპორაციული ობლიგაციების გამოშვება და თამასუქები.

* სამომავლო პროდუქტები და სეგმენტები

ბიზნესის მნიშვნელოვანი სიახლეები

2024 წელი ბიზნეს შედეგების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესების წელიწადი იყო. ბიზნესის მიმართულებით მიღებულ იქნა არაერთი მნიშვნელოვანი სტრატეგიული გადაწყვეტილება, საფუძველი ჩაეყარა ახალ პროექტებსა და პროდუქტებს. აღნიშნულის შედეგად, გარკვეული პროდუქტების მიმართულებით რეკორდული მაჩვენებლები დაფიქსირდა.

2024 წელს კრისტალის საკრედიტო და სალიზინგო პორტფელი 15.92%-ით გაიზარდა და 515 მლნ ლარი შეადგინა. ჯამურად, 600 მილიონ ლარზე მეტი მოცულობის სესხი გაიცა, რაც 2023 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს 35%-ით აღემატება. აქტიური საკრედიტო კლიენტების რაოდენობამ 95.2 ათასი შეადგინა.

კრისტალი აქტიურად განაგრძობს აგრო მიმართულების გაძლიერებას. აგრო პორტფელის მოცულობამ 111 მლნ ლარს მიაღწია, რაც წინა წლის მაჩვენებელზე 9%-ით მეტია.

2024 წელს მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება დაფიქსირდა ბიზნეს პორტფელის მიმართულებით. წლის ბოლოსთვის ბიზნეს პორტფელი 200 მლნ ლარს გადასცდა, რაც წინა წლის შედეგს 22.45%-ით აღემატება.

კომპანიამ დაიწყო ელექტრომობილების დაფინანსება მომხმარებელზე მორგებული პირობებით. გაფართოვდა ავტო პროდუქტის გაყიდვის არხი და დაინერგა ავტომატური სერვისები. შედეგად, 2024 წლის ბოლოსთვის, ავტოპროდუქტის პორტფელი 64%-ით გაიზარდა და 51 მლნ ლარს გადასცდა.

ქსელის მასშტაბით შეიქმნა ახალი პოზიცია — „Junior“ ოფიცრები, რომლებიც კლიენტთა მომსახურებას ბიზნეს ლოკაციაზე ახდენენ. განვადების მიმართულებით სრულად შეიცვალა განაცხადების მიღებისა და დამუშავების პროცესი.

ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით, კომპანია მუდმივად ცდილობს სხვადასხვა აქტივობისა თუ პროექტის განხორციელებას. ამ მიმართულებით გაწეული ძალისხმევის შედეგად, საკრედიტო ექსპერტების ეფექტიანობა გაცემების რაოდენობის მიხედვით 16.4%-ით გაიზარდა, ხოლო თანხის მიხედვით — 38.42%-ით.

2024 წლის მეორე ნახევარში მნიშვნელოვანი ცვლილებები განხორციელდა ქოლცენტრში, რის შედეგადაც იგი კონტაქტ-ჰაბად გარდაიქმნა. ახალი კონცეფციის მიზანია მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება, პროცესების გამარტივება და ბანკად ტრანსფორმაციის პირობებში მომხმარებელთათვის სრულფასოვანი მომსახურების გაწევა. ამ მიზნით, გუნდში არაერთი მნიშვნელოვანი ცვლილება განხორციელდა, რამაც ხელი შეუწყო კონტაქტ ჰაბის ეფექტიანობის ზრდას. ჯამურად, კომპანია დისტანციური არხებით 33.3 ათას მომხმარებელს მოემსახურა.

2024 წელს კომპანიამ აქტიურად იმუშავა ენერგოეფექტური (მწვანე) პროდუქტის განვითარების მიმართულებით. კერძოდ, დაინერგა „მწვანე ტაქსონომია“. კომპანიის შიდა ინიციატივის — „მწვანე კრისტალი“-ს ფარგლებში, მინი პროექტი „გრინკასატორები“ განხორციელდა, რომელიც მოიცავდა ყოველთვიურად კრისტალის ფილიალებსა და სათავო ოფისებში დაზოგილი კილოვატების დათვლას. კომპანიის მნიშვნელოვანი პარტნიორის

ADB-ის მხარდაჭერით, ჩატარდა ტრენინგი ენერგოეფექტურობის თემატიკაზე ქალი კლიენტებისთვის.

უკრაინიდან იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდასაჭერად, 2024 წელს IFC-ისა და კრისტალის ერთობლივი პროექტი დაიწყო, რომელიც ითვალისწინებს უკრაინიდან იძულებით გადაადგილებული პირებისთვის ფინანსური რესურსების ხელმისაწვდომობის ზრდას და მათთვის მოთხოვნილი პროდუქტების შეთავაზებას.

2024 წელს კრისტალმა მნიშვნელოვანი ცვლილებები განახორციელა არასაკრედიტო პროდუქტების განვითარების კუთხითაც. დაიხვეწა კლიენტთა ციფრული ონბორდინგი, რამაც საშუალება მისცა მომხმარებლებს გარკვეული სერვისები დისტანციურად, მარტივად და სწრაფად მიეღოთ. განახლდა ონლაინ კაბინეტის (Crystal One) პლატფორმა – მისი დიზაინი მოერგო როგორც Desktop, ასევე Mobile ვერსიას. დაემატა ორეტაპიანი ავტორიზაციის ფუნქცია, ე.წ. რთული ავთენტიფიკაცია. პლატფორმიდან შესაძლებელი გახდა ავტო სესხის დისტანციური განაცხადის მიღება. ამავე პლატფორმაში დაინერგა 15,000 ლარამდე სესხებისთვის დისტანციური განაცხადის მიღების პროცესი.

2024 წელი მნიშვნელოვანი წელიწადი იყო თამასუქების მოზიდვის მიმართულებით. კომპანიამ 2023 წლის ბოლოდან აქტიურად დაიწყო მომხმარებელთათვის ღია და დახურული ტიპის თამასუქების შეთავაზება. შედეგად, 2024 წელს თამასუქების პორტფელი 11.5 მლნ ლარით გაიზარდა და 13 მლნ ლარი შეადგინა.

2024 წელს კომპანიამ სიცოცხლის დაზღვევის პროდუქტის ოპტიმიზაცია განახორციელა, რაც მოიცავდა 5,000 ლარამდე განვადებისა და სესხების უპირობო ანაზღაურებას. აღნიშნულმა ცვლილებამ საშუალება მოგვცა, დამატებითი დოკუმენტაციისა და განხილვის გარეშე, დამდგარი ზარალის 50%-ის (271 კლიენტზე) ანაზღაურება მოგვეხდინა, რამაც 2024 წლის მდგომარეობით 633,233 ლარი შეადგინა. 2024 წელს სიცოცხლის დაზღვევის პორტფელი 18%-ით გაიზარდა და ჯამურად 474 მლნ ლარს გადასცდა. აღნიშნული პროდუქტით მომხმარებელთა 95%-ზე მეტი სარგებლობს. 2024 წელს კომპანიამ სადაზღვეო პროდუქტების გაყიდვიდან 3.6 მლნ წმინდა შემოსავალი მიიღო.

კომპანიამ ფულადი გზავნილების განვითარების მიმართულებითაც არაერთი ღონისძიება განახორციელა. მათ შორის აღსანიშნავია Western Union-ის ონლაინ მოდულის დანერგვა, რამაც შეამცირა გზავნილების გაგზავნისა და განაღდების დრო. ჯამურად, 2024 წელს კომპანიამ ფულადი გზავნილებიდან 452,500 ლარამდე შემოსავალი მიიღო და 37,830 კლიენტს გაუწია მომსახურება.

არასაკრედიტო პროდუქტების განვითარება კვლავ რჩება კომპანიის ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტად. ამ კუთხით, კომპანიაში მნიშვნელოვანი ტექნიკური და მეთოდოლოგიური სამუშაოები ჩატარდა. აქტიურად დაიწყო სადებეტო ბარათების პროექტზე მუშაობა. გაბანკების პროექტის ფარგლებში, ინტენსიურად მიმდინარეობს მიმდინარე ანგარიშებისა და ანაბრების პროდუქტის დანერგვა.

2024 წელი გამოირჩეოდა მომხმარებელთა მომსახურების გაუმჯობესებით, რამაც გავლენა იქონია კლიენტების მხრიდან დაფიქსირებული პრეტენზიების რაოდენობაზე. კერძოდ, 2024 წელს დაფიქსირებული პრეტენზიები 38%-ით შემცირდა.

ლიზინგი

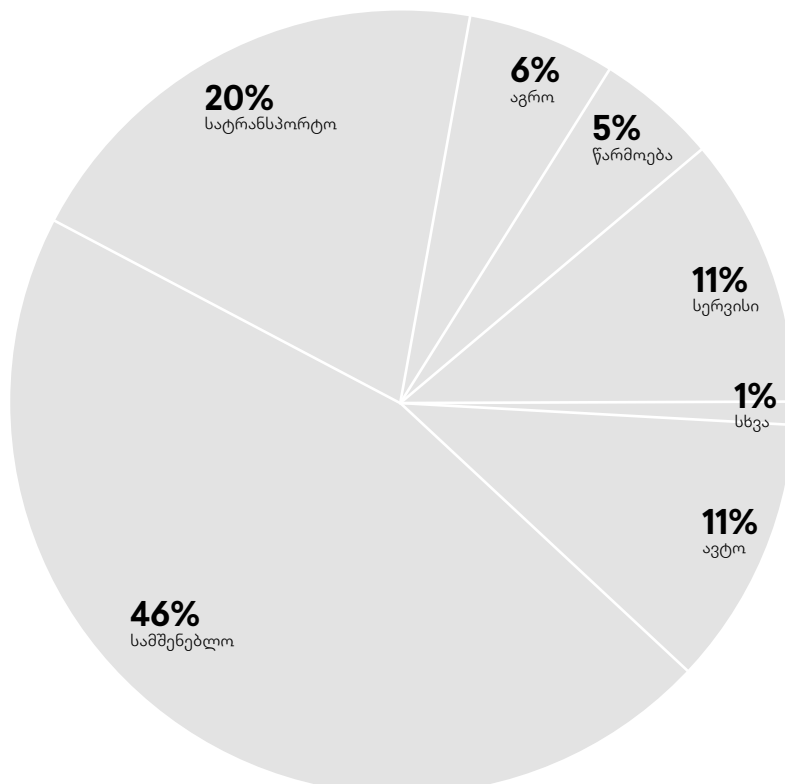
ლიზინგის მიმართულებით 2024 წელს 16 მილიონზე მეტი მოცულობის ოპერაცია დაფინანსდა, რაც 373 მომხმარებელს მოიცავდა. ჯამურად, ლიზინგის პორტფელი 15%-ით გაიზარდა. აღსანიშნავია, რომ 100,000 ლარამდე ლიზინგის ოპერაციების წილში, კრისტალის წილი ლიზინგის ბაზარზე 35%-მდე შეადგენს.

ლიზინგის პორტფელის ძირითადი ნაწილი (46%) კონცენტრირებულია სამშენებლო სექტორში, რაც განპირობებულია ქვეყანაში არსებული არაერთი კომერციული, თუ სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებული ინფრასტრუქტურული სამშენებლო პროექტით. ქვეყნის ეკონომიკაში გამორჩეული ადგილი სახმელეთო ტრანსპორტს უჭირავს, რაც ასევე აისახება კომპანიის პორტფელის სტრუქტურაზე, რომელშიც ამ მიმართულებას მეორე ლიდერული პოზიცია უკავია.

ქვეყნის ფარგლებში ლიზინგის პორტფელი 20%-ით გაიზარდა. ლიზინგით დაფინანსების გამოცდილება ქართულ სამეწარმეო საქმიანობაში ნელი ტემპით, თუმცა სულ უფრო მეტად უმჯობესდება. ქვეყნის ხელისუფლებისა თუ საერთაშორისო დამფინანსებლების მიერ იგი განიხილება როგორც გამორჩეულად პერსპექტიული ალტერნატიული ფინანსური ინსტრუმენტი მცირე და საშუალო მეწარმეებისთვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გასაზრდელად.

	2023	2024	სხვაობა	%
ლიზინგი	11,029,118	13,069,615	2,040,497	19%
დაფინანსებული მომხმარებლები	330	339	9	3%
საშ. დაფინანსება კლიენტზე	33,422	38,553	5,132	15%
მიმდინარე პორტფელი	13,557,089	15,629,398	2,072,309	15%
კლიენტების რაოდ.	321	373	52	16%
საოპერაციო ხარჯები	11.54%	12.22%	-0.68PP	-5.86%
ROE	33.10%	25.40%	-7.70PP	-23%
მომგებიანობა	34.49%	33.99%	-0.50PP	-1%

2024 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, სექტორების მიხედვით ლიზინგის პორტფელი შემდეგნაირად იყო განაწილებული:

ინვესტორებთან ურთიერთობა და დაფინანსება

2024 წელს, კრისტალმა ადგილობრივი და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისაგან 90 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის ფინანსური რესურსი მიიღო.

მიღებული საკრედიტო რესურსები სხვადასხვა სტრატეგიული მიმართულების, მათ შორის, მცირე და საშუალო კომპანიების, მიკრო მეწარმეების, ქალების, ახალგაზრდებისა და ფერმერების ინოვაციური ფინანსური სერვისებით მხარდაჭერას, განახლებადი ენერგიებისა და ენერგოეფექტურობის წახალისებას, ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდას, პროდუქტების დახვეწასა და გამრავალფეროვნებას მოხმარდა.

2024 წელს 30 ტრანზაქცია შესრულდა, ჯამში 244 მილიონი ლარის მოცულობით. აქედან,

- ◀ 18 – საერთაშორისო პარტნიორთან (139 მილიონი ლარი);
- ◀ 12 – ადგილობრივ ბანკთან (105 მილიონი ლარი).

ვალუტების თანაფარდობამ 50% ლარი, 37% აშშ დოლარი და 13% ევრო შეადგინა.

2024 წელს კრისტალის დაფინანსების სტრუქტურა მეტად დივერსიფიცირებული გახდა. ჯამურად, კომპანიამ 445 მილიონი ლარის ვალდებულებები მართა, რომელთა შორის 49% ლარში იყო წარმოდგენილი, 41% დოლარში, 7% კი ევროში. 3% თამასუქების პროდუქტზე მოდი.

უცხოურ ვალუტაში დაფინანსების წილი კვლავ მაღალი დარჩა, რასაც ხელი 2024 წლის პირველ ნახევარში ხელსაყრელმა მაკროეკონომიკურმა გარემომ შეუწყო. საქართველოში კლებადი ინფლაციისა და მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის ფონზე, შემცირდა ჰეჯირების ფასები სვოპ გარიგებებზე, რამაც დოლარსა და ევროში დაფინანსების მოზიდვას დამატებითი სტიმული მისცა.

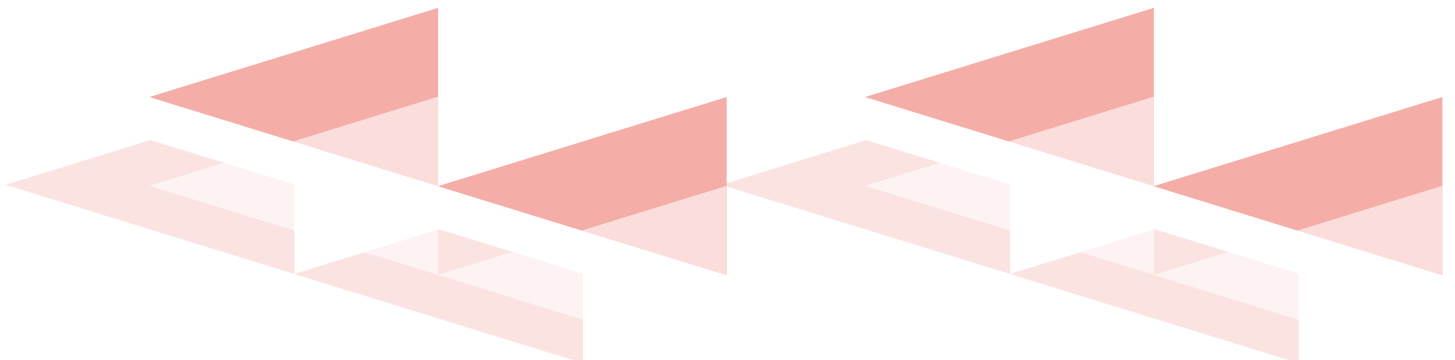
2024 წელს გამყარდა კომპანიის კაპიტალის პოზიცია დამატებითი სურდინირებული სესხის მიღებით. ამ გარიგებაში კრისტალის პარტნიორი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტი BlueOrchard იყო, რომელმაც 3 მილიონი აშშ დოლარის მოცულობის რესურსი გამოყო. შედეგად, გაუმჯობესდა კომპანიის კაპიტალის ადეკვატურობის მაჩვენებელი, რასაც ეროვნული ბანკი და კრედიტორები მნიშვნელოვან ყურადღებას უთმობენ.

გასული წელი შედეგიანი გამოდგა FITCH RATINGS-თან თანამშრომლობის კუთხით. უცხოურ კაპიტალზე გაზრდილი წვდომის, დივერსიფიცირებული რესურსებისა და გაუმჯობესებული ფინანსური შედეგების წყალობით, 2024 წელს Fitch Ratings-მა „კრისტალის“ გრძელვადიანი პროგნოზი (IDR) გააუმჯობესა, საკრედიტო შეფასება 2 დონით გაზარდა და „B“ სტაბილურით შეაფასა.

2024 წელს ფონდების მოძიებისა და ინვესტორებთან ურთიერთობის დეპარტამენტმა ინვესტორებთან ურთიერთობის ახალი ფორმატი დანერგა, რაც გულისხმობს წელიწადში ორჯერ პარტნიორებისთვის ონლაინ კონფერენციის ჩატარებას. კონფერენციის მიზანია მიმდინარე ფინანსური შედეგების გაცნობა, გამჭვირვალობის ხარისხის გაზრდა და ნდობის გამყარება.

კრისტალის საერთაშორისო პარტნიორებს შორის ისეთი გავლენიანი და მსხვილი ფინანსური ინსტიტუტები არიან, როგორიცაა ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB), აზიის განვითარების ბანკი (ADB), საფრანგეთის განვითარების სააგენტო (Proparco), ჰოლანდიის განვითარების ბანკი (FMO), BlueOrchard, responsAbility, Triple Jump, Kiva, DWM, Bank im Bistum Essen და ა.შ.

კრისტალის მიზანია შეინარჩუნოს მყარი, ნდობაზე დაფუძნებული და გამჭვირვალე ურთიერთობები ინვესტორებთან, რაც გამოცდილების მიხედვით, კომპანიის გრძელვადიანი და მდგრადი განვითარების აუცილებელი პირობაა.

2024 წელს განხორციელებული

ტრანზაქციები:

ტექნიკური დახმარება 2024 წელს

დაფინანსების პროცესის პარალელურად, გუნდმა აქტიურად იმუშავა ტექნიკური დახმარების მიმართულებით. წლის დასაწყისიდან მთავარი აქცენტი გაბანკების პროექტის მხარდაჭერაზე გაკეთდა. შესაბამისად, საგრანტო პროგრამების მიზნობრიობაც სწორედ საბანკო საჭიროებებს მოერგო. ამ მიმართულებით მნიშვნელოვანი მხარდამჭერი ჰოლანდიის განვითარების ბანკი (FMO) იყო.

გარდა ამისა, საფრანგეთის განვითარების სააგენტომ (Proparco) მომხმარებელთა დაცვის საერთაშორისო სერტიფიკატის მიღება დააფინანსა. შედეგად, კომპანია მომხმარებელთა დაცვის მიმართულებით ვერცხლის სერტიფიკატის მფლობელი გახდა. აღნიშნული აღიარება ადასტურებს, რომ კრისტალი ზედმიწევნით ითვალისწინებს მომხმარებელთა დაცვის საერთაშორისო პრინციპებს და სამართლიანი, სანდო და გამჭვირვალე მიდგომების გატარებას უზრუნველყოფს.

რისკების მართვა 2024 წელს

რისკების მართვის გამართული და ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბება, რომელიც საერთაშორისო სტანდარტებსა და საუკეთესო პრაქტიკაზე იქნება დაფუძნებული, კომპანიის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა, რომელიც უზრუნველყოფს:

- ▶ კომპანიის დროულ ინფორმირებას არსებული რისკებისა და საფრთხეების შესახებ;
- ▶ დანაკარგების პრევენციასა და ინციდენტების ეფექტიან მართვას;
- ▶ გადაწყვეტილებების მიღებისა და დაგეგმვის სანდო საფუძვლების შექმნას;
- ▶ დასახული მიზნების მიღწევის ალბათობის გაზრდას;
- ▶ კონტროლის, ოპერაციული ეფექტიანობისა და ორგანიზაციის მდგრადობის გაუმჯობესებას;
- ▶ მარეგულირებლის მოთხოვნებსა და საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობას;
- ▶ რისკების მართვის სისტემის თანხვედრას ბიზნეს სტრატეგიასთან.

რისკების მართვის გაუმჯობესების მიმართულებით 2024 წელს კომპანიამ შემდეგი ნაბიჯები გადადგა:

- ▶ განახლდა რისკების მართვის ჩარჩო, მიკრობანკის სტანდარტების მოთხოვნებისა და საბანკო პრაქტიკის საუკეთესო გამოცდილების შესაბამისად;
- ▶ მიკრობანკის მოთხოვნების გათვალისწინებით გადაიხედა რისკების აპეტიტი, რომელიც ბანკის მდგრადობაზე არის ორიენტირებული;
- ▶ განახლდა და მიკრობანკის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოვიდა რისკის ყველა პოლიტიკა;
- ▶ 2024 წელს მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმო კომპანიაში რისკების მართვის კულტურის გაძლიერებას, რაც გამოიხატა წლის განმავლობაში ჩატარებული ვებინარებისა და ტრენინგების სახით.

საკრედიტო რისკის მართვა

- ▶ კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკის მართვის გამართული სისტემა.
- ▶ 2024 წელს მნიშვნელოვნად შეიცვალა კომპანიის საკრედიტო პოლიტიკა, რომელიც ხელს უწყობს საკრედიტო პორტფელის ხარისხის გაუმჯობესებას.
- ▶ 2024 წელს დასრულდა ანდერაიტინგის ცენტრალიზაცია.
- ▶ 2024 წლის ბოლოს განახლდა სტატისტიკური მოდელი, რომელმაც კომპანიას საშუალება მისცა დაეჩქარებინა სესხის განაცხადისა და მონაცემებზე დამყარებული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესი.
- ▶ მნიშვნელოვნად გაძლიერდა პორტფელური რისკების მიმართულება. გაიზარდა ფოკუსი მონაცემებსა და სტატისტიკურ ანალიზზე დამყარებულ გადაწყვეტილებებზე. მნიშვნელოვნად განახლდა პორტფელის ანალიზის პროცესი და გაცილებით უფრო ინფორმაციული გახდა, ეს კი ხელს უწყობს რისკების უკეთ იდენტიფიცირებას.
- ▶ განახლდა მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების დათვლის მოდელი. იგი ითვალისწინებს ეროვნული ბანკის რეკომენდაციებს და სრულად შეესაბამება IFRS-9 მოთხოვნებს.

საოპერაციო რისკის მართვა

2024 წელს მიკრობანკის ჩარჩოს მოთხოვნების შესაბამისად განახლდა საოპერაციო რისკების მართვის პოლიტიკა, რომელიც სრულად ითვალისწინებს ეროვნული ბანკის რეკომენდაციებს. საოპერაციო რისკის მითიგაციისთვის, კომპანია შემდეგ ინსტრუმენტებს იყენებს:

- ▶ RSA რისკის თვითშეფასება, რომელიც საშუალებას იძლევა კომპანიის მასშტაბით შეფასდეს ყველა კრიტიკულ ბიზნეს პროცესში არსებული კონტროლის მექანიზმების ეფექტიანობა და სისუსტეები.
- ▶ KRI მნიშვნელოვანი რისკის ინდიკატორები, რომლებიც საშუალებას აძლევს კომპანიას აღრეულ ეტაპზე მოახდინოს მოსალოდნელი რისკების იდენტიფიცირება და დაგეგმოს მათი პრევენცია.
- ▶ NRA ახალი რისკების მართვის პროცესი, რომელიც ხელს უწყობს ახალ პროდუქტებთან, არხებთან თუ პროცესებთან დაკავშირებული მოსალოდნელი რისკების წინასწარ იდენტიფიცირებას და შესაბამისი კონტროლის მექანიზმების დანერგვას.
- ▶ RED დამდგარი რისკების მონაცემების ბაზა, რომელიც კომპანიას საშუალებას აძლევს დამატებით გაანალიზოს, თუ რა სისუსტეებია ბიზნეს პროცესებში არსებული კონტროლის მექანიზმებში.
- ▶ BCP ბიზნესუწყვეტობის გეგმა, რომელიც საჭიროა კრიტიკულ სიტუაციაში ბიზნეს პროცესების უწყვეტობის შესანარჩუნებლად.

შესაბამისობის რისკის მართვა

- ▶ შესაბამისობის რისკის მართვის მიმართულება პერიოდულად ანალიზებს კომპანიაში არსებული ბიზნეს პროცესების შესაბამისობას რეგულაციებთან. ამავდროულად, იგი უზრუნველყოფს რეგულაციების ფარგლებში ახალი მოთხოვნების იდენტიფიცირებას და კომპანიაში შესაბამისი პროცედურების/წესების დანერგვას კონტროლს.
- ▶ 2024 წელს განახლდა შესაბამისობის რისკის მართვის პოლიტიკა.
- ▶ შესაბამისობის რისკის მართვაში, მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის რეგულაციასთან შესაბამისობას. 2023-2024 წლებში კომპანიამ მნიშვნელოვნად გააძლიერა აღნიშნული პროცესი, გაითვალისწინა რა რეგულატორის რეკომენდაციები. განახლდა პროცედურები, დაიხვეწა პროცესები და გაუმჯობესდა პროცესის ტექნიკური მხარდაჭერა.

ლიკვიდობის რისკის მართვა

- ▶ 2024 წელს განახლდა ლიკვიდობის მართვის პოლიტიკა, მიკრობანკის მოთხოვნების შესაბამისად.
- ▶ რისკის მართვა ხორციელდება ACLO-ს კომიტეტის მიერ, რომელიც პასუხისმგებელია კომპანიის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვაზე.

საბაზრო რისკები

- ▶ 2024 წელს განახლდა სავალუტო რისკისა და საპროცენტო რისკის მართვის პოლიტიკები, რომლებშიც მოხდა მიკრობანკის ჩარჩოს მოთხოვნების გათვალისწინება.
- ▶ რისკის მართვა ხორციელდება ACLO-ს კომიტეტის მიერ, რომელიც პასუხისმგებელია კომპანიის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვაზე.

კაპიტალის ადეკვატურობის რისკის მართვა

- ▶ 2024 წელს განახლდა კაპიტალის ადეკვატურობის მართვის პოლიტიკა, რომელშიც მოხდა მიკრობანკის ჩარჩოს მოთხოვნების გათვალისწინება.
- ▶ აღნიშნული რისკის მართვის ეფექტიანი ორგანო ALCO-ს კომიტეტი.

მიკრობანკი კრისტალი

სტრატეგიული და

ორგანიზაციული განვითარება

მიკრობანკის ლიცენზიის მიღება

ეროვნული ბანკის გადაწყვეტილებით შეიქმნა ახალი ტიპის ფინანსური ინსტიტუტი — მიკრობანკი, რომელსაც განესაზღვრა კომერციულ ბანკთან მიახლოებული რეგულირების ჩარჩო და ნებადართული საქმიანობის მკაფიო მიმართულება, ფოკუსით ბიზნესისა და სოფლის მეურნეობის დაფინანსებაზე. ამ ახალი შესაძლებლობის საპასუხოდ, „კრისტალმა“ 2023 წელი მიკრობანკის ლიცენზიის მისაღებად განაცხადის რეგისტრაციით დაასრულა.

2024 წლის დასაწყისში კომპანიამ ეროვნული ბანკისგან მიიღო უკუკავშირი სალიცენზიო განაცხადზე, რომელიც მოიცავდა ლიცენზირების წესითა და მასთან დაკავშირებული საკანონმდებლო თუ ნორმატიული აქტებით დადგენილი დოკუმენტების პაკეტს. „კრისტალმა“ უპრეცედენტოდ მოკლე დროში შეძლო სრულად წარედგინა მოთხოვნების ანალიზის საფუძველზე განსაზღვრული შესაბამისი დოკუმენტაცია.

ამბიციური ფინანსური და ბიზნესმაჩვენებლების მისაღწევად დაგეგმილი საქმიანობის პარალელურად, მთელი წლის განმავლობაში აქტიურად მიმდინარეობდა სალიცენზიო პროექტზე მუშაობა, რომლის ფარგლებშიც შემდეგი აქტივობები განხორციელდა:

- ◀ საკანონმდებლო ბაზის ანალიზის საფუძველზე განისაზღვრა წარსადგენი დოკუმენტების ჩამონათვალი, მათი შინაარსი და წარდგენის ფორმა.

- ▶ საზედამხედველო, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ბაზის ანალიზის საფუძველზე განისაზღვრა ლიცენზიის მისაღებად საჭირო დოკუმენტაცია.
- ▶ ჩატარდა კომპანიის მფლობელობის სტრუქტურის დეტალური ანალიზი, განხორციელდა აქციონერებთან ინდივიდუალური კომუნიკაცია მფლობელობის ყველა დონეზე ინფორმაციის მისაღებად.
- ▶ შეგროვდა აქციონერების სადამფუძნებლო, საზედამხედველო, ფინანსური და პერსონალური ინფორმაცია.
- ▶ მომზადდა კომპანიის ადმინისტრატორების შესაფერისობის განმსაზღვრელი კითხვარები/ფორმები და შეგროვდა შესაბამისი დამადასტურებელი დოკუმენტაცია.
- ▶ მომზადდა დაარსებიდან დღემდე კომპანიის სადამფუძნებლო ისტორიისა და კაპიტალის ფორმირების ამსახველი ინფორმაცია, ასევე განხორციელდა მიკრობანკის კაპიტალის ფორმირებისათვის აუცილებელი სახელშეკრულებო ცვლილებები.
- ▶ მიკრობანკის სალიცენზიო განაცხადის მიზნებისათვის შემუშავდა 30-მდე პოლიტიკა და პროცედურა, მათ შორის, კორპორაციული მართვის დებულებები და ორგანიზაციის ბიზნესგეგმა.
- ▶ ეროვნული ბანკის მიერ დადებითად შეფასდა კომპანიის რისკების მართვის მექანიზმები და ოპერაციული მზადყოფნა; ამ მიზნით, შეიქმნა/განახლდა ყველა მიმართულებით ბიზნესპროცესების მარეგულირებელი 150-მდე მეთოდოლოგიური დოკუმენტი.
- ▶ შემოწმდა საკრედიტო პორტფელის ფაილინგი; ეროვნული ბანკის მიერ დაკმაყოფილებულად ჩაითვალა კანონმდებლობის მოთხოვნა სამეწარმეო სესხების 50%-იანი წილის დაცვის შესახებ.
- ▶ შეიცვალა ორგანიზაციული სტრუქტურა, რაც კომპანიის ბიზნესპროცესებისა და სტრუქტურის საბანკო რეალობასთან მაქსიმალურად მიახლოების საჭიროებით იყო განპირობებული. ორგანიზაცია გაძლიერდა საბანკო და მენეჯერული გამოცდილების მქონე პერსონალით.
- ▶ მიკრობანკის ლიცენზიის მიღების შემდგომ ოპერაციული და ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის მზადყოფნის უზრუნველსაყოფად ჩატარდა გეპ-ანალიზი; სატესტო გარემოში დაინერგა ახალი და შეიცვალა არსებული პროდუქტები და პროცესები.

კომპანიამ წარმატებით შეძლო ყველა ეტაპზე არაერთი სირთულისა და გამოწვევის დაძლევა ეფექტიანი კომუნიკაციის, სწრაფი ადაპტაციის უნარისა და საუკეთესო გადაწყვეტილებების წყალობით.

2025 წლის 12 თებერვალს კი, „კრისტალი“ ოფიციალურად გახდა ლიცენზირებული მიკრობანკი და ამგვარად, ერთი მხრივ, რეალურ მიღწევად აქცია თავისი ამბიცია, ხოლო მეორე მხრივ, ინდუსტრიაში მორიგი პრეცედენტი შექმნა.

ახალი ლიცენზიით „კრისტალი“ მზად არის გააფართოოს არეალი და მომხმარებლებს შესთავაზოს ინოვაციური პროდუქტები თუ სერვისები, რომლებიც მათ გაძლიერებას შეუწყობს ხელს. ჩვენი ყურადღება კვლავ მიმართული იქნება მიკრო და მცირე ბიზნესების ხელშეწყობაზე, რითაც საქართველოს ეკონომიკაში დადებით წვლილს შევიტანთ. ჩვენი მთავარი პრიორიტეტებია მომხმარებელზე ორიენტირებული მიდგომის შენარჩუნება, ფინანსების, ცოდნისა და ტექნოლოგიების ხელმისაწვდომობის გაზრდა. ჩვენ ოპტიმისტურად ვართ განწყობილნი ტრანსფორმაციის ამ ფაზის მიმართ და მოუთმენლად ველით შემდგომ თანამშრომლობას, რათა ერთობლივად მივაღწიოთ წარმატებას მზარდ ფინანსურ ბაზარზე.

გარემოსდაცვითი და

სოციალური პასუხისმგებლობა

2024 წლის განმავლობაში განხორციელებული მნიშვნელოვანი პროექტები:

კრისტალი – მომხმარებელთა დაცვის ვერცხლის სერტიფიკატის მფლობელი

- ◀ კომპანიამ სერტიფიცირება გლობალური სარეიტინგო კომპანია „მიკროფინანზას-გან“ (MFR) მიიღო. სერტიფიცირების პროცესი „კრისტალის“ მრავალწლიანი პარტნიორობის – Proparco-ს ტექნიკური მხარდაჭერით განხორციელდა.

კრისტალის სოციალური გავლენის კვლევა 2024

- ◀ მომხმარებელთა ბიზნესსა და ცხოვრების ხარისხზე კომპანიის ფინანსური და არა-ფინანსური სერვისების პოზიტიური გავლენის შესწავლის მიზნით, კრისტალმა საერთაშორისო საკონსულტაციო ორგანიზაცია „60 Decibels“-თან ერთად ყოველწლიური **სოციალური გავლენის კვლევა** ჩაატარა. როგორც კვლევამ აჩვენა, **კრისტალის სესხმა მნიშვნელოვნად დადებითი ზეგავლენა მოახდინა მომხმარებელთა 74%-ის ცხოვრების ხარისხზე.**

კრისტალი – ქალთა და ახალგაზრდა გოგონათა ეკონომიკური და სოციალური გაძლიერების მხარდამჭერი

- ◀ ქალთა სამეწარმეო, ეკონომიკური და პიროვნული გაძლიერების პროგრამის **Buzz Georgia**-ს ფარგლებში, რომელიც საერთაშორისო Buzz Women Global-ის ადგილობრივი ფრანჩიზაა, **4116** ქალს მიეცა წვდომა ფინანსური განათლების, სამეწარმეო ცნობიერების ამაღლებისა და პიროვნული გაძლიერების შესაძლებლობებზე.
- ◀ კრისტალი U20 ძალოსან და საქართველოს ვიცე ჩემპიონ ნანა ხორავას სპონსორი გახდა.
- ◀ კრისტალმა MAC Georgia-სთან პარტნიორობით, სოციალურად დაუცველი სტუდენტი გოგონასთვის უმაღლესი განათლების მისაღებად საჭირო თანხა დააფინანსა.
- ◀ კრისტალი, გაეროს ქალთა ორგანიზაციის/UN Women Georgia-ს მიერ ორგანიზებულ 130 მეწარმე ქალის ბიზნეს უნარების განვითარების ტრენინგებისა და გამოფენა-გაყიდვის Women EXPO 2024 ფესტივალის ერთ-ერთი სპონსორი იყო.

პარტნიორობა აზიის განვითარების ბანკთან (ADB) გენდერული ცნობიერების ამაღლების მიმართულებით

- ◀ აზიის განვითარების ბანკთან (ADB) თანამშრომლობით, თბილისსა და ქუთაისში, საფილიალო ქსელის და ბიზნეს დირექტორატის 112 თანამშრომლის ცნობიერება ამაღლდა გენდერული თანასწორობისა და ინკლუზიის საკითხებზე.
- ◀ ამავე პარტნიორობის ფარგლებში, ორგანიზაცია “დიმელი ქალების” მონაწილეობით, გაიმართა შეხვედრა სოფელ დიმში მცხოვრებ ქალებთან, ენერგოეფექტური რესურსების, კერძოდ კი, კრისტალის ენერგოდამზოგავი ფინანსური პროდუქტების სარგებლიანობის შესახებ ცნობიერების ასამაღლებლად.

საზოგადოებრივი და სოციალური გაძლიერების მხარდაჭერი აქტივობები:

- ◀ კრისტალი Pro-Bono ქსელის წევრია. 2024 წელს კომპანიამ 30 სოციალურ მეწარმეს შესთავაზა მხარდაჭერა ვებინარებისა და ონლაინ პრო-ბონო კონსულტაციების მეშვეობით.
- ◀ საქართველოს ეროვნულ ბანკთან თანამშრომლობით, 2024 წელს დაზოგვისა და ფინანსური წიგნიერების თემატიკაზე საბავშვო კომიქსები შეიქმნა.
- ◀ ახალგაზრდების STEM მიმართულებით მხარდასაჭერად, კრისტალმა ვანის N2 საჯარო სკოლაში რობოტიკის კლუბის შექმნა დააფინანსა, USAID-ის და PH ინთერნეშენალის საგანმანათლებლო პროგრამასთან თანამშრომლობით.
- ◀ კრისტალმა იმერეთის რეგიონში, ორგანიზაცია “თაობათა დიალოგთან” თანამშრომლობით, 30 სოციალურად დაუცველ ოჯახს გაუწია ფინანსური მხარდაჭერა.

გარემოს დაცვა და „უფრო მწვანე კრისტალი“

- ◀ კრისტალის ქუთაისის სათავო ოფისი მზის ენერგიის მოხმარებაზე გადავიდა. ამ ინიციატივით კომპანიამ კიდევ ერთი ქმედითი ნაბიჯი გადადგა კომპანიის სტრატეგიული პრიორიტეტის – ეკომეგობრულობისა და კლიმატის ცვლილებებით გამოწვეული ზიანის შემცირების მიმართულებით. ამავდროულად, კომპანიამ შექმნა გარემოზე ზრუნვის პრაქტიკული, პოზიტიური მაგალითი.
- ◀ დაინერგა ელ. ხელმოწერის პროექტი Signify, რომელიც ემსახურება ქალაქის მოხმარებისა და გარემოზე ნეგატიური ზეგავლენის შემცირებას.
- ◀ კრისტალის შიდა ენერგოდამზოგავი სამოტივაციო კამპანიის “გრინკასატორების” ფარგლებში, დაიზოგა **37,252.4 KW** ენერგია, შედეგად კი, ფუჭად დახარჯული **18,695.73** ლარი.
- ◀ USB კაბელების მწარმოებელ „ტენესთან“ თანამშრომლობით, **100 კგ+** პლასტმასა და ელ. ბატარეები შეგროვდა.
- ◀ „უფრო მწვანე კრისტალის“ კამპანიის ფარგლებში, 47 ფილიალსა და სხვადასხვა დეპარტამენტში „მწვანე ელჩები“ შეირჩნენ. ისინი თავიანთ ფილიალებსა და დეპარტამენტებში პროექტ „უფრო მწვანე კრისტალის“ წარმომადგენლები არიან და ეკომეგობრულ რჩევასა და ქცევებს ავრცელებენ.
- ◀ საქართველოს დამლაგებელთა გილდია “სადავთან” თანამშრომლობით, კრისტალის “მწვანე ელჩების” ჩართულობით გუდაურის საკურორტო ზონა დასუფთავდა. გამწვანებისა და დასუფთავების აქციები კვლავ გრძელდება “უფრო მწვანე კრისტალის” კამპანიის ფარგლებში.
- ◀ კრისტალის პროექტმა – „უფრო მწვანე კრისტალი“ გაიმარჯვა გაეროს გლობალური შეთანხმების საქართველოს ქსელის მიერ ორგანიზებულ „მდგრადი განვითარების მიზნების ინოვაციის აქსელერაციის პროგრამაში ახალგაზრდა პროფესიონალებისთვის“. კრისტალის გუნდის წევრებმა მონაწილეობა მიიღეს გაეროს გენერალური ასამბლეის მიერ ორგანიზებულ კვირეულზე, 19-27 სექტემბერს, ნიუ-იორკში, სადაც 14 ქვეყანას შორის კრისტალის გარემოსდაცვითი პროექტები, ინოვაციური მწვანე ინიციატივები და ენერგოეფექტური, მწვანე დაფინანსების დადებითი გავლენის მაჩვენებლები წარადგინეს.
- ◀ **კომპანია აქტიურად განაგრძობს მწვანე დაფინანსების განვითარებას.** 2024 წლის განმავლობაში დაზოგილ იქნა 23 მლნ კვტ/სთ ენერგია და გარემოსთვის არიდებულ იქნა 3.5 მლნ ტონა CO2..

სოციალური გავლენის კვლევა

თვისებრივი კვლევა

- 4 ფოკუს ჯგუფი — თბილისში და რეგიონში მცხოვრები დევნილი და ადგილობრივი მომხმარებლები
- სამიზნე ჯგუფი: კრისტალის მომხმარებლები
- ფოკუს ჯგუფების ხანგრძლივობა: საშუალოდ 1 საათი და 30 წუთი
- ჯგუფები ჩატარდა ფიზიკური შეხვედრების ფორმატში და ონლაინ, თიშის პლატფორმაზე
- საველე სამუშაოები: ჩატარდა შიდა რესურსით

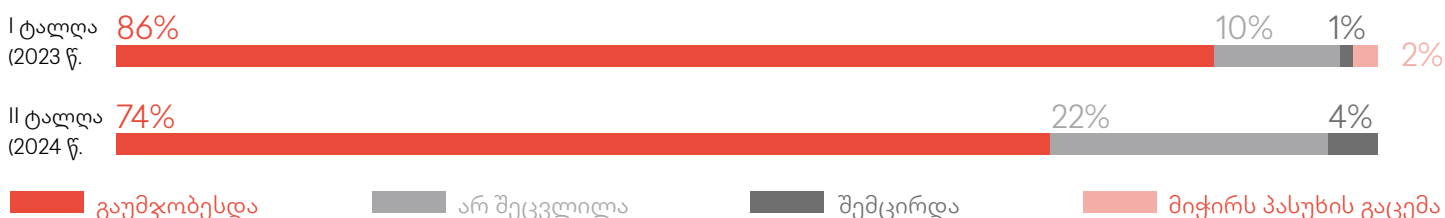
რაოდენობრივი კვლევა

- 286 ინტერვიუ
- სამიზნე ჯგუფი: კრისტალის მომხმარებლები
- შერჩევა: შემთხვევითი
- ინტერვიუს ხანგრძლივობა: საშ. 20 წუთი.
- კვლევის არეალი — საქართველოს მასშტაბით
- საველე სამუშაოები- 60 დეცბელი

ჩატარებული კვლევის შედეგად, შემდეგი ძირითადი მიგნებები გამოვლინდა:

- გამოკითხულთა 73%-ს კრისტალთან თანამშრომლობის შემდეგ ცხოვრების ხარისხი გაუმჯობესდა. მათ უფრო მეტად აქვთ წვდომა ისეთ სერვისებზე, როგორიცაა — ჯანდაცვა (9%), განათლება (14%), სახლის რემონტი (35%), საკვები პროდუქტების ხარისხი და რაოდენობა (19%).

როგორ შეცვალა თქვენი ცხოვრების ხარისხი კრისტალმა?

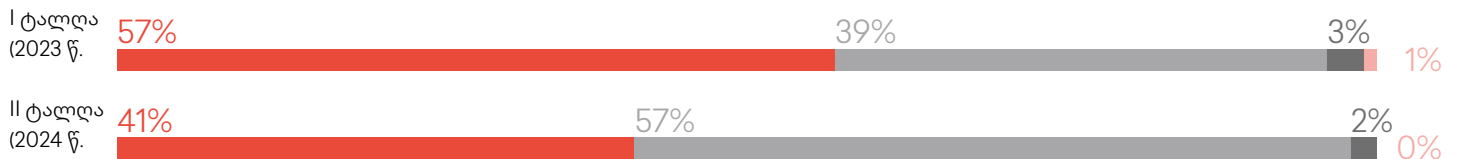
- კრისტალის სესხის გავლენა მომხმარებლების ბიზნესებზე საკმაოდ პოზიტიურია. ბიზნეს მომხმარებლების 67%-ს ბიზნეს შემოსავალი გაეზარდა, ასევე 4%-დან 10%-მდე შეიკვალა იმ რესპონდენტების ხვედრითი წილი, რომლებმაც საკუთარ ბიზნესში დაქირავებული თანამშრომლების რაოდენობა გაზარდა.

შეცვალა კრისტალმა იმ ფულის ოდენობა რომელსაც ბიზნესიდან იღებდით?

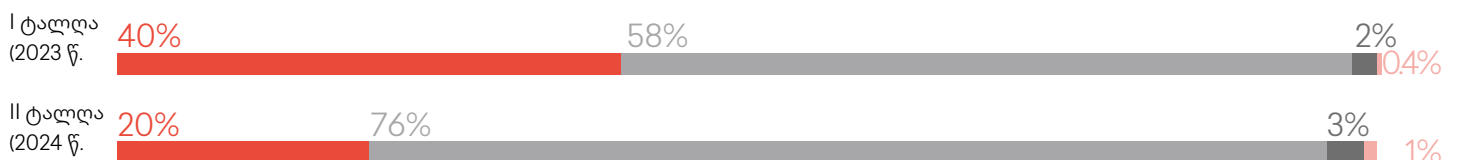

- მომხმარებლების 41%-ს კრისტალთან თანამშრომლობით თვითშეფასება გაეზარდა, რაც გამოწვეულია, ერთი მხრივ, სესხის დამტკიცებითა და კრისტალის ნდობით, ხოლო, მეორე მხრივ, მიზნის მიღწევით გამოწვეული პირადი წარმატების განცდით.

თავდაჯერებულობა და საკუთარი შესაძლებლობების რწმენა

უნარი მიიღოთ გადაწყვეტილებები ფულთან დაკავშირებით

- I და II ტალღის მიხედვით კრისტალი სტაბილურად ინარჩუნებს სტრესის შემცირების საერთო დონეს.

- ყოველ მეორე მომხმარებელს აქვს უნარი გაუმკლავდეს ფინანსურ შოკს, რაც 2023 წელთან შედარებით საკმაოდ გაზრდილი მაჩვენებელია.

- 96%-დან 87%-მდე შემცირდა იმ მომხმარებლების რაოდენობა, რომლებიც კრისტალის გადასახადებს მარტივად გასაგებად მიიჩნევენ. ამგვარი პერსეფცია მეტწილად განპირობებულია SMS საკომისიოსა და ჯარიმების დარიცხვის წესებით.

რამდენად ეთანხმებით მოსაზრებას – კრისტალის საკომისიო გადასახადები, საპროცენტო განაკვეთები და ჯარიმები ადვილად გასაგები და ნათელია

■ ვეთანხმები
 ■ არც ვეთანხმები არც ვეწინააღმდეგები
 ■ არ ვეთანხმები

- ▶ მომხმარებლების ცნობიერებაში კრისტალი პოზიციონირებს როგორც სწრაფი და მარტივი მომსახურების მქონე ორგანიზაცია, რომელიც საჭიროების დროს სესხს ყოველთვის აფინანსებს.

ძლიერი მხარეები

კარგი მომსახურება
ნაკლები ბიუროკრატია
სწრაფი პროცედურები
დაუდასტურებელი შემოსავლების გათვალისწინება
მოკვლევის უნარი
განვითარებაზე ორიენტირებული

სუსტი მხარეები

მობაილ ბანკის არარსებობა
ბარათების არარსებობა
ტერმინალის არარსებობა
ფილიალების სიმცირე
ფილიალების ინტერიერი
ფეიაპარატების სიმცირე
დიდი პროცენტი
დიდი საკომისიო

ასოციაციები

ძლიერი დამხმარე	მაშველი ხელმისაწვდომი	იმედი გაჭირვების ტალკვესი	გვერდით მდგომი სუფთა	ფული გამჭვირვალე
--------------------	--------------------------	---------------------------------	----------------------------	---------------------

- ▶ გაიზარდა მომხმარებლების სამომხმარებლო მოლოდინები. 2024 წელს უფრო მეტი მოთხოვნა ისეთ თანამედროვე საბანკო სერვისებზე, როგორებიცაა მობაილ ბანკი და ბარათები.
- ▶ მომხმარებლების თითქმის სრული უმრავლესობა (98%) კრისტალის თანამშრომლების მომსახურებას დადებითად აფასებს.
- ▶ კრისტალის მომხმარებლების ხელმისაწვდომობა სხვა საფინანსო ორგანიზაციების პროდუქტების მიმართ 55%-დან 62%-მდე გაიზარდა, რაც მიუთითებს კონკურენტული კონიუნქტურის გაზრდაზე.
- ▶ კრისტალის NPS-ინდექსი 59%-ს შეადგენს, რითაც კონკურენციას უწევს ისეთ დიდ ბანკებს, როგორებიცაა საქართველოს ბანკი (59%) და თიბისი ბანკი (56%).

რამდენად ურჩევდით კრისტალს მეგობარს ან ოჯახის წევრს?

ადამიანები ჩვენს ორგანიზაციაში

2024 წელი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო ტალანტების განვითარებისა და მართვის მიმართულებით.

კომპანიაში განხორციელდა რეკრუტინგი 396 ვაკანტურ პოზიციაზე, როგორც შიდა, ისე გარე აპლიკანტების მეშვეობით. წლის განმავლობაში სხვადასხვა პოზიციაზე აყვანილი იქნა 172 სტაჟიორი, რომელთაგან 90% საფილიალო ქსელში განაწილდა, ხოლო დანარჩენი – სათავო ოფისის პოზიციებზე. კომპანიის შიგნით პოზიცია 92-მა თანამშრომელმა შეიცვალა, მათ შორის, 67 დაწინაურდა. კომპანიაში შეიცვალა 143 პოზიცია/დასახელება, რაც განპირობებული იყო სტრუქტურული ცვლილებებით, რეორგანიზაციითა თუ დროებითი/დეკრეტული შვებულებებით.

კომპანიაში ადამიანების განვითარებისა და მართვის მიმართულებით გატარებულმა ღონისძიებებმა, ასევე მიზნობრივი პროექტების ერთობლიობამ, მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია თანამშრომელთა კმაყოფილებაზე: 2024 წელს ჩატარებული კმაყოფილების კვლევის მიხედვით, თანამშრომელთა კმაყოფილების ინდექსი (ENPS) წინა წელთან შედარებით გაიზარდა და **50%-ს** მიაღწია. ამასთან, 2024 წლის მონაცემებით, თანამშრომელთა გადინების **კოეფიციენტი** შემცირდა და **12.98%-ის** ფარგლებში შენარჩუნდა. აღსანიშნავია, რომ ბოლო ორი წლის მონაცემებით, გადინების ტენდენცია მნიშვნელოვნად არის შემცირებული მმართველი გუნდის მიერ გატარებული ზომების წყალობით.

2024 წლის განმავლობაში კომპანია აქტიურად მუშაობდა **თანამშრომლების მოტივაციის, ჩართულობისა და ლოიალობის გაზრდაზე**. ამ მიზნით ჩატარდა მრავალფეროვანი აქტივობები სხვადასხვა ინტერესის მქონე თანამშრომლებისათვის. ღონისძიებებმა არა მხოლოდ გაზარდა თანამშრომლების კმაყოფილება და ლოიალობა, არამედ მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა გუნდური კომუნიკაცია, გაზარდა მოტივაცია და ხელი შეუწყო პოზიტიური კორპორაციული გარემოს შექმნას, რაც დადებითად აისახა კომპანიის საერთო ეფექტიანობაზე.

წლებანდელი აქტივობები მოიცავდა როგორც სამოტივაციო, ისე ცნობიერების ამაღლების, სპორტული, ინტელექტუალური და პიროვნული განვითარების მიმართულებებს.

2024 წელს ჩატარებული ღონისძიებებიდან აღსანიშნავია: კორპორაციული წვეულება 1000 თანამშრომლისათვის, სასწავლო გასვლითი ღონისძიებები 400-მდე თანამშრომლისათვის, 10+ წლიანების (ათი და მეტ-წლიანთა) კლუბის დაარსება ერთგული კრისტალებებისათვის, ინტელექტუალური თამაში “რა? სად? როდის?”, ფეხბურთის ჩემპიონატი, ფილიალის საიუბილეო თარიღები, კორპორაციული საჩუქრები, რომლებიც წლის განმავლობაში სხვადასხვა სადღესასწაულო თარიღის აღსანიშნავად გადაეცემოდათ თანამშრომლებს კომპანიის ყურადღებისა და ზრუნვის ნიშნად.

მნიშვნელოვანი ცვლილებები შევიდა HR პოლიტიკის დოკუმენტში: განახლდა და შეიქმნა ტალანტების განვითარების დეპარტამენტის სხვადასხვა მარეგულირებელი წესი და პროცედურა. აღნიშნული ცვლილებები და სიახლეები ემსახურება თანამშრომელთა მართვის სისტემების გაუმჯობესებას, უკეთესი სამუშაო პირობების შექმნას, შიდა პროცესების დახვეწასა და გამჭვირვალობის უზრუნველყოფას, რაც კომპანიის საერთო ეფექტიანობასა და თანამშრომელთა ჩართულობაზე აისახება.

HR სისტემების გაძლიერებისა და სტრატეგიული მართვის დახვეწის მიზნით, კომპანიამ საკონსულტაციო კომპანია ACT-ისთან დაიწყო თანამშრომლობა. პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია რანგირების სისტემის დანერგვა, კომპენსაციის სქემების ძირეული განახლება, შესრულებული სამუშაოს შეფასების სისტემების რეფორმირება.

სწავლება და განვითარება: 2024 წლის განმავლობაში 187 სხვადასხვა ტიპისა და შინაარსის სწავლება ჩატარდა, რომელშიც მონაწილეობა 4,255 თანამშრომელმა მიიღო. სწავლებები მიმართული იყო თანამშრომელთა მომზადებაზე იმ პროექტებისა თუ აქტივობებისათვის, რომლებსაც კომპანია საბანკო ტრანსფორმაციის შემდგომ ეტაპზე განახორციელებს.

თანამშრომელთა უწყვეტი განვითარების მხარდაჭერის მიზნით, მნიშვნელოვანი იყო სტრატეგიული და მაღალი რგოლის მენეჯერების პიროვნული და პროფესიული განვითარების კურსებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა, რაც ონლაინსაგანმანათლებლო პლატფორმის Udemy for business დანერგვითა და ონლაინსწავლების საინფორმაციო კამპანიით გახდა შესაძლებელი.

თანამშრომელთა სწავლებისა და განვითარების კუთხით ასევე აღსანიშნავია შემდეგი მიმართულებები: ახალმიღებულთა სწავლების პროგრამები, სწავლებები ცნობიერების ასამაღლებლად, მენეჯერული რგოლის განვითარება, პროექტების მართვა და ციფრული კომპეტენციები, თანამშრომელთა პიროვნული განვითარება, ბანკად ტრანსფორმაციასთან დაკავშირებული სწავლებები და სხვ.

ოპერაციების მართვა

„კრისტალის“ ოპერაციული მიმართულება შემდეგ სტრუქტურულ ერთეულებს აერთიანებს:

- ▶ ცენტრალიზებული ბექ-ოფისი
- ▶ ნაღდი ფულის მართვის განყოფილება
- ▶ ადმინისტრაციული დეპარტამენტი
- ▶ შესყიდვების დეპარტამენტი.

ოპერაციული მიმართულების მიზანია „კრისტალის“ პროცესებისა და სამუშაო ნაკადების ეფექტიანობის ზრდა, ოპტიმიზაციისა და ავტომატიზაციის შესაძლებლობების მუდმივი ძიება, ცვლილებების მართვა, მიკრობანკის ლიცენზიის მიღებისათვის ოპერაციული ინფრასტრუქტურის გამართვა და ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაძლიერება.

2024 წლის განმავლობაში ოპერაციული მიმართულება აქტიურად განაგრძობდა მუშაობას მიკრობანკის ლიცენზიის პროექტით გათვალისწინებული სტრატეგიული ამოცანებისა და ქვეპროექტების მხარდაჭერისათვის, რაც მოიცავდა:

- ▶ მიკრობანკის სტატუსის მიღების შემდეგ ოპერირებისათვის აუცილებელი სერვისების აწყობას, ტესტირებასა და პარტნიორობთან კომუნიკაციის განვითარებას.
- ▶ ეფექტიანობის ზრდის მიზნით, ოპერაციების ანალიზის საფუძველზე, პროცესების ცვლილებას, კონსოლიდაციას, ასევე ბექ-ოფისში არასაკრედიტო მიმართულებით ფუნქციების შესასრულებლად მომზადებასა და განვითარებას.
- ▶ ნაღდი ფულის მართვასა და ინკასაციასთან დაკავშირებული ფუნქციების განვითარებას, მარეგულირებელი დოკუმენტაციის გადახედვასა და განახლებას.
- ▶ ფილიალებში ინფრასტრუქტურული ცვლილებებისთვის ამოცანების შეფასებასა და მომზადებას.

ბექ-ოფისში საკრედიტო და არასაკრედიტო მიმართულებებს შორის ოპერაციები ფუნქციონალურად სრულად გადანაწილდა. ასევე მოხდა სხვა დეპარტამენტებიდან, კერძოდ კი ბიზნესის, რისკებისა და ფინანსების მიმართულებებიდან მიღებული პროცესების გამართვა და შესაბამისი ინსტრუქციების მომზადება.

დაინიცირდა როგორც არსებული, ასევე ბექ-ოფისში დასანერგი ახალი პროცესების ანალიზი ეფექტიანობის შემდგომი ზრდის მიზნით. მომზადდა პირველადი ანალიტიკა, შეირჩა ის ოპერაციები და პროცესები, რომლებიც დაექვემდებარება რეობოტიზაციას.

2024 წლის დასაწყისში დასრულდა სასესხო დოკუმენტაციის ცენტრალიზებულად მართვისა და დაარქივების პროექტი, შედეგად, „კრისტალის“ ყველა ფილიალში დოკუმენტბრუნვასთან დაკავშირებული ახალი ცენტრალიზებული მეთოდოლოგია დაინერგა.

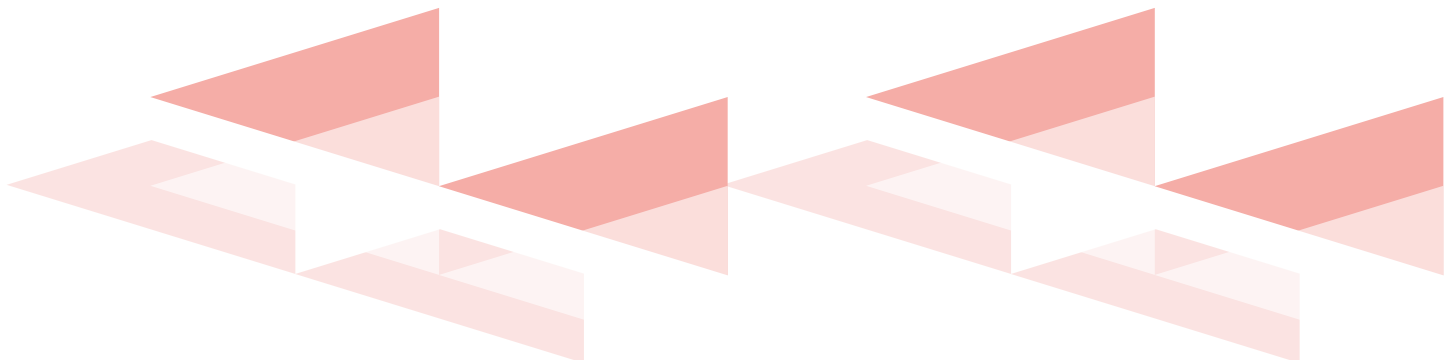
2024 წლის დასაწყისში „კრისტალი“ დარეგისტრირდა SWIFT Alliance-ის სისტემაში. ორგანიზაციას მიენიჭა „Non-connected BIC“ კოდი – JMOCGE22, რომელიც 2024 წლის 27 აპრილს ISO-დირექტორიაში გამოქვეყნდა.

2024 წლის მეორე ნახევარში ასევე დაიწყო „კრისტალისათვის“ „Connected BIC“ კოდის რეგისტრაციის პროცესი SWIFT Alliance-სისტემაში, რომელიც ამჟამად წარმატებით მიმდინარეობს და 2025 წლის პირველ ნახევარში დასრულდება.

საგრძნობი იყო ადმინისტრაციისა და შესყიდვების მიმართულებების მიერ მიკრობანკის სტატუსთან დაკავშირებული თუ სხვა მიმდინარე პროექტების მხარდაჭერა. წლის განმავლობაში 42 ტენდერი და ათასობით შესყიდვის ტრანზაქცია განხორციელდა. ადმინისტრაციის დეპარტამენტმა დააინიცირა არაერთი პროექტი ფილიალების რემონტისა თუ ინფრასტრუქტურული გაუმჯობესების კუთხით.

2024 წელს შესყიდვების დეპარტამენტის თაოსნობით, საპილოტე ფორმატში დაინერგა ელექტრონული ხელმოწერის პროექტი, რომელიც პროცესების გაციფრულების კუთხით წინ გადადგმული ნაბიჯია. პლატფორმა „სიგნიფაის“ გამოყენებით, პროექტი ისეთ მნიშვნელოვან ამოცანებს უპასუხებს, როგორებიც არის:

- ▶ ქალაქის მოხმარების შემცირება;
- ▶ გარემოზე ნეგატიური ზეგავლენის შემცირება;
- ▶ თანამშრომელთა დროის გამოთავისუფლება; მათთვის, ისე როგორც პარტნიორებისათვის უფრო მოქნილი პროცესის შეთავაზება;
- ▶ მატერიალურ ხელმოწერასთან დაკავშირებული სხვა ხარჯების შემცირება.

ინფორმაციული ტექნოლოგიები

2024 წელი ინფორმაციული ტექნოლოგიების დეპარტამენტისათვის ძალზე დატვირთული პერიოდი აღმოჩნდა. ამ ერთი წლის განმავლობაში პროექტების მართვისა და ბიზნესანალიტიკის დეპარტამენტმა 130-მდე პროექტი თუ ამოცანა დაამუშავა, რომელთაგან 95-ს დასრულებულის სტატუსი აქვს.

კომპანიის მთავარ სტრატეგიულ მიზანთან — საბანკო ტრანსფორმაციასთან დაკავშირებული პროექტების გარდა, რომლებზეც მუშაობა აქტიურ ფაზაში არის გადასული, აღსანიშნავია რამდენიმე დასრულებული პროექტი:

- ❖ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგა განახლებული Crystal One-ის პროექტის ფარგლებში; კერძოდ, კლიენტებს მიეცათ დისტანციურად რეგისტრაციისა და ფილიალში დამტკიცებულ განაცხადებზე ელექტრონული ხელმოწერის გაფორმების, ონლაინსესხის განაცხადის შევსების, არსებული პროდუქტებისა და ხელშეკრულებების დათვალიერების შესაძლებლობა და ა.შ.
- ❖ „აკიდო“ — ცვლილებები განხორციელდა გარე არხიდან სესხებისა და განვადებების გაცემის ნაწილში, რამაც, ბიზნესპროცესების უწყვეტობასთან ერთად, სისტემა უფრო მოქნილი გახდა.
- ❖ შეიცვალა სამოქალაქო რეესტრიდან ინფორმაციის გამოთხოვის მეთოდი, რამაც ბაზაში არსებული დუბლირებული ინფორმაციის გასწორების შესაძლებლობა მოგვცა;
- ❖ ასევე აღსანიშნავია DM-მოდულიზაცია და ახალი პროდუქტების დანერგვის მიმართულება. კერძოდ: „სქორინგის“ ცვლილება PD-მოდულში, კრიტერიუმების მოდულის გადახედვა, ეროვნული ბანკის მოთხოვნის შესაბამისად გამოთვლების გასწორება და სხვ.;
- ❖ ლიზინგის მხარეს განხორციელდა გაფრთხილების წერილების ავტომატიზაცია, ოქმების ფუნქციონალური გაუმჯობესება, ერთდღიანი სწრაფი გაცემის პროცესის დანერგვა;
- ❖ საოპერაციო რისკების მონაცემთა ბაზის (RED) პროექტის ფარგლებში შეიქმნა ახალი სისტემა, რომლის მეშვეობით შესაძლებელია რისკის ინციდენტის დარეგისტრირება და მართვა;
- ❖ დაიხვეწა გზავნილების UMTS-სისტემა, რასაც შედეგად მომსახურების დროის მინიმიზაცია მოჰყვა;

- ეროვნული ბანკის მოთხოვნის შესაბამისად, კლიენტებს სეგმენტი კომპანიაში გაწერილი ლოგიკების მიხედვით მიენიჭათ.
- შემუშავდა Digital-სტრატეგიის პროექტი;
- სესხის ოფიცრებისათვის გამართვდა სადაზღვევო პოლისების რეგისტრაციის, მართვისა და შედეგების აღრიცხვის პროცესი, მოხდა მისი ავტომატიზაცია;
- წარმატებით განხორციელდა IT-სტაჟირების პროგრამა, რაც კომპანიას მოტივირებული რესურსის მოზიდვის საშუალებას აძლევს.

2024 წელს მნიშვნელოვანი ცვლილებები განხორციელდა ინფრასტრუქტურის კუთხითაც:

- ძირითად და სარეზერვო სასერვეროებს ქსელური აპარატურა და სერვერები დაემატა. შედეგად, გაიზარდა სისტემების წარმადობა, ახალი ტექნოლოგიების მხარდაჭერა და მათი საიმედოობა. ასევე გაუმჯობესდა ძირითადი სასერვეროს გაგრილების სისტემა. ეს კი აისახება კომპანიის ბიზნესუწყვეტობის ხარისხსა და მის უსაფრთხოებაზე.
- წარმატებით დასრულდა DevOps-მიდგომების დანერგვა. პროცესი, რომელიც კომპანიამ 2023 წელს დაიწყო, ემსახურება ახალი პროდუქტების, ბიზნესმოთხოვნებისა და განახლებების პროცესის დაჩქარებას, მათი ხარისხის გაუმჯობესებას.
- ახალ ვერსიაზე გადავიდა კომპანიის სერვერების, სერვისების, აუტენტიფიკაციისა და ავტორიზაციის სისტემები (Active Directory). შედეგად, გაუმჯობესდა სისტემების უსაფრთხოების დონე.
- უსაფრთხოების გაზრდის მიზნით განახლდა კომპანიის კრიპტოგრაფიული სისტემა PKI. ამ სისტემის მეშვეობით ხორციელდება IT-ინფრასტრუქტურის კრიტიკული სერვისების ინფორმაციის უსაფრთხოდ გადაცემა.

კომპანიაში პროგრამული უზრუნველყოფის ტესტირება უწყვეტი, ციკლური პროცესია, რომელიც უზრუნველყოფს როგორც არსებული „ქორ სისტემების“ (Core) მუდმივ მონიტორინგსა და გაუმჯობესებას, ისე ახალ მოდულებში ინტეგრაციისა და სტაბილიზაციის პროცესის მაღალ ხარისხს.

2024 წლის განმავლობაში პარალელურ რეჟიმში მიმდინარეობდა არსებული პროდუქტების გაუმჯობესება და ახალი მოდულების ტესტირება, ასევე „ქორ სისტემების“ (LMS, B6) რეგრესული ტესტირება, რაც ასევე მოიცავდა ამავე სისტემებში დამატებული ახალი მოდულების შემოწმებასა და სტაბილიზაციას.

წლის განმავლობაში წარმატებით გაიტესტა ისეთი სისტემები და მოდულები, როგორებიცაა:

- AKIDO
- Crystal ONE
- UFE
- RED (საოპერაციო რისკების ინციდენტების ბაზა)
- AML რისკის შეფასების ლოგიკები
- საკრედიტო ლიმიტი

გარდა ამისა, ინტენსიურად ხორციელდებოდა ბანკად ტრანსფორმაციისათვის აუცილებელი პროდუქტებისა და მოდულების ტესტირება (მოვალეთა რეესტრი, MOF, NAP, ინკასო/ყადაღის მოდული, RTGS სალარე გადარიცხვები და ა.შ.).

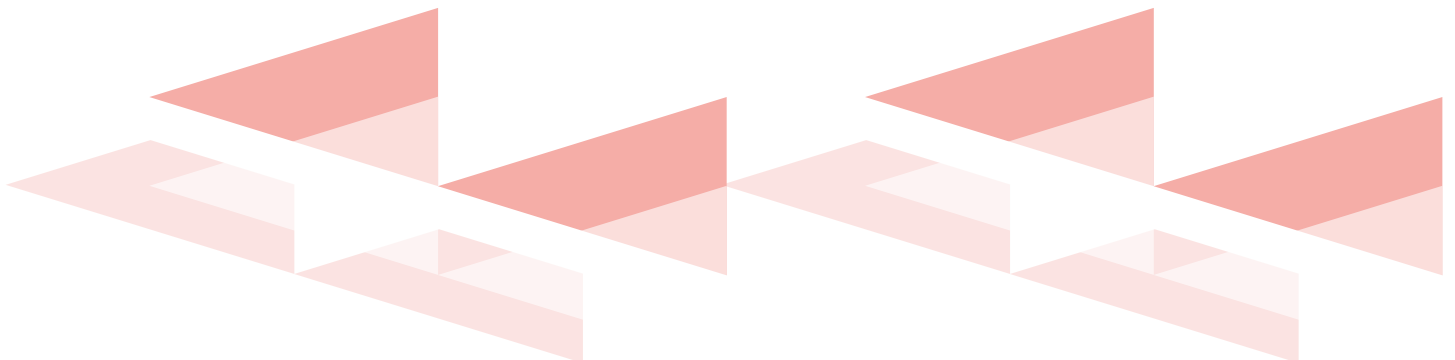
2024 წლის განმავლობაში დატვირთვამ საგრძნობლად მოიმატა ინფორმაციული უსაფრთხოების მიმართულებით.

წლის დასაწყისიდან განხორციელდა SIEM-სისტემის სრულად დანერგვა, ახალი კრიტიკული სისტემების ლოგების დამატება და მათი მოხმარების შესახებ ცოდნის გაღრმავება. აღნიშნული სისტემის გამართული ფუნქციონირება კრიტიკულად მნიშვნელოვანია, უპირველეს ყოვლისა, კიბერინციდენტებზე დროული და ეფექტიანი რეაგირებისათვის, ასევე ეროვნული ბანკის სხვადასხვა რეგულაციასთან საკანონმდებლო შესაბამისობისათვის.

ასევე მოხდა პრივილეგირებული წვდომის მართვის (PAM) სისტემის გამართვა, პოლიტიკების განვითარება და მოხმარების მხრივ ცოდნის გაღრმავება. აღნიშნული სისტემა კრიტიკულად მნიშვნელოვანია „კრისტალის“ ინფრასტრუქტურაზე მესამე მხარეების უსაფრთხო წვდომის უზრუნველსაყოფად.

2024 წლის განმავლობაში ინფორმაციული უსაფრთხოების დეპარტამენტი აქტიურად იყო ჩართული სხვადასხვა პროექტის უსაფრთხოების შეფასებაში, მათ შორის გახლდათ: RTGS, Identomat, Signify, SWIFT, სატელეფონო პროგრამა და ა.შ. ახალ პროექტებში ინფორმაციული უსაფრთხოების აქტიური ჩართულობა ძალზე მნიშვნელოვანია, რათა საწყის ეტაპზევე მოხდეს ახალი სისტემების უსაფრთხოდ შემუშავება Secure by Design-ის პრინციპის შესაბამისად.

Microsoft Secure Score 50%-დან 70%-მდე გაიზარდა, რაც უზრუნველყოფს „კრისტალის“ ელექტრონული სისტემების მაღალი დონის დაცულობას. აღსანიშნავია, რომ „კრისტალის“ ზომის ორგანიზაციებისათვის Microsoft Secure Score-ის საშუალო მაჩვენებელი 45%-ზე ნაკლებია, რაც ცალსახად ადასტურებს „კრისტალში“ კიბერუსაფრთხოების მაღალ ხარისხს.

მმართველი ანგარიში

ჩვენი პასუხისმგებლობაა ამ წლიური ანგარიშის წარდგენა და აქციონერებისათვის აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგების მიწოდება. მიგვაჩნია, რომ წლიური ანგარიში და ფინანსური ანგარიში, მთლიანობაში, არის სამართლიანი, დაბალანსებული და გასაგები. იგი აქციონერებს აწვდის აუცილებელ ინფორმაციას კომპანიის პოზიციისა და საქმიანობის, ბიზნესმოდელისა და სტრატეგიის შესაფასებლად.

ეს ანგარიში შედგენილია ბუღალტრული აღრიცხვის, აუდიტისა და ანგარიშგების შესახებ საქართველოს კანონის მიხედვით და გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მმართველობის კოდექსის გამჟღავნების სპეციფიკური მოთხოვნების შესაბამისად (იხილეთ დანართი N 1).

განცხადება მმართველობის საკითხებზე წინამდებარე ანგარიშის განუყოფელი ნაწილია. მასში აღწერილია კორპორაციული მართვის ძირითადი ასპექტები, მიმოხილულია მთავარი მიღწევები და გეგმები.

გეოგრაფია

სამეთვალყურეო საბჭო

„კრისტალს“ ხელმძღვანელობს სამეთვალყურეო საბჭო, რომელსაც კომპანიის გრძელვადიანი წარმატების კოლექტიური პასუხისმგებლობა აკისრია.

სამეთვალყურეო საბჭო შედგება შვიდი წევრისაგან, მათ შორის არის ოთხი დამოუკიდებელი წევრი და ინვესტორის სამი წარმომადგენელი. წევრებს აქვთ ბიზნესის განვითარების, კორპორაციული მართვის, საბანკო საქმის/მიკროფინანსირების, ტექნოლოგიების, ინოვაციებისა და ადამიანური რესურსების განვითარების მდიდარი გამოცდილება.

თავმჯდომარე

საბჭოსა და თავმჯდომარის ფუნქციები ცალსახად გამიჯნულია მმართველი გუნდის პასუხისმგებლობებისაგან. თავმჯდომარე პასუხისმგებელია საბჭოს ხელმძღვანელობასა და მისი საქმიანობის ეფექტიანობის უზრუნველყოფაზე. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის, არჩილ ბაკურაძის (საქართველო) მოვალეობები არსებითად არ შეცვლილა. იგი ფინანსისტი, მეწარმე და „კრისტალის“ დამფუძნებელია. იგი ფონდ „კრისტალის“ გამგეობისა და მიკროსაფინანსო ცენტრის საბჭოს თავმჯდომარეა, ამავედროულად ჩართულია რამდენიმე არასამეწარმეო ორგანიზაციის მართვაში. თავმჯდომარე საკუთარი დროის ნახევარზე მეტს „კრისტალს“ უთმობს. მისი ფუნქციები და პასუხისმგებლობა რეგულირდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული პოლიტიკით. თავმჯდომარეს ნიშნავს სამეთვალყურეო საბჭო და იგი ანგარიშვალდებულია აქციონერთა მამართ. თავმჯდომარის საქმიანობას, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების შეფასების საფუძველზე, აფასებენ სამეთვალყურეო საბჭო და აქციონერები; საბჭოს რეკომენდაციით, აქციონერები ამტკიცებენ თავმჯდომარის შრომის ანაზღაურების ოდენობასა და მის ნებისმიერ ცვლილებას.

საბჭოს შემადგენლობა

„კრისტალი“ იყენებს სამეთვალყურეო საბჭოს პოლიტიკასა და პროცედურას, რომელიც მკაფიოდ განსაზღვრავს საბჭოს ვალდებულებებს, ფუნქციებსა და პასუხისმგებლობას, არეგულირებს მის საქმიანობას. იგი ადგენს პროცედურებს, კომუნიკაციის წესებს, უზრუნველყოფს ინტერესთა კონფლიქტის მართვას, განსაზღვრავს საბჭოს წევრების დანიშვნისა და გათავისუფლების წესებს.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები არიან (ანბანური თანამიმდევრობით): გიორგი არველაძე (საქართველო), დამოუკიდებელი წევრი და უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორი; ლილიტ გარაიანი (სომხეთი), დამოუკიდებელი წევრი, ხელმძღვანელობს აუდიტის კომიტეტს; მატანგი გოვრიშანკარი (ინდოეთი), დამოუკიდებელი წევრი, ხელმძღვანელობს ადამიანური რესურსების, კომპენსაციისა და ანაზღაურების კომიტეტს; იან დევინგერტი (ბელგია), დანიშნული Incofin IM-ის მიერ; რობერტ სკოტ კოსმანი (აშშ), დამოუკიდებელი წევრი, ხელმძღვანელობს რისკების კომიტეტს; ალექს რემტულა (აშშ), დანიშნული DWM-ის მიერ, ხელმძღვანელობს გარემოსდაცვით და სოციალურ კომიტეტს.

სამეთვალყურეო საბჭოს მუშაობა

2024 წლის განმავლობაში სამეთვალყურეო საბჭომ გამართა 12 შეხვედრა: 1 უშუალო და 11 ვირტუალური. 2024 წელს სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული კომიტეტი შეიკრიბა:

- ▶ აუდიტის კომიტეტი – 3-ჯერ;
- ▶ აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი (ALCO) – 3-ჯერ;
- ▶ რისკების კომიტეტი – 4-ჯერ;
- ▶ გარემოსდაცვითი და სოციალური კომიტეტი – 2-ჯერ;
- ▶ ადამიანური რესურსების, კომპენსაციისა და ანაზღაურების კომიტეტი – 3-ჯერ.

სამეთვალყურეო საბჭო იღებს დეტალურ კვარტალურ ანგარიშს კომპანიის ძირითადი მაჩვენებლების შესახებ, მათ შორის, ფინანსური ანგარიშგების საბალანსო უწყისს. გარდა ამისა, სამეთვალყურეო საბჭო განიხილავს კვარტალურ ანგარიშს რისკების შესახებ. სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტები ეცნობიან დეტალურ ანგარიშებს და განიხილავენ საკითხებს თავიანთი კომპეტენციების შესაბამისად. სამეთვალყურეო საბჭო რეგულარულად ახორციელებს კომპანიის წლიური სტრატეგიული გეგმის შესრულების მონიტორინგს. სამეთვალყურეო საბჭოს მთავარი დანიშნულებაა კომპანიის ეფექტიანი მართვისა და ზედამხედველობის უზრუნველყოფა; სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები შეეხება სტრატეგიულ საკითხებს, კომპანიის ზოგად სტრუქტურას, საბჭოს დონეზე არსებულ სტრატეგიებს, ფართომასშტაბიან პროექტებს, უფროსი ოფიცრების შეფასებასა და მოტივაციას, წლიური სტრატეგიული გეგმების დამტკიცებას, ფინანსურ პროგნოზებს, აქციონერებისათვის ისეთი სამოქმედო გეგმის შეთავაზებას, როგორებიცაა: დივიდენდების გაცემა, ახალი აქციების გამოშვება ხელმძღვანელობის წამახალისებელი გეგმის ფარგლებში, ცვლილება საბჭოს შემადგენლობაში და ა.შ.

საბჭოს მხარდაჭერა

სამეთვალყურეო საბჭოს მხარდაჭერას უწევს კორპორაციული მდივანი, რომელიც მნიშვნელოვან როლს ასრულებს კომპანიის სხვადასხვა მმართველი ორგანოს, მათ შორის აქციონერების, სამეთვალყურეო საბჭოს, საბჭოს კომიტეტებისა და მმართველი გუნდის ზედამხედველობაში. კორპორაციული მდივანი უზრუნველყოფს სხდომების გამართულად ჩატარებას, ზუსტი ჩანაწერების წარმოებას და გადაწყვეტილების მიღების პროცესის კოორდინაციას. გარდა ამისა, კორპორაციული მდივანი მონაწილეობს კორპორაციულ მმართველობასთან დაკავშირებული რეგულაციების შემუშავებაში და ხელს უწყობს შიდა თუ გარე მხარეებთან კომუნიკაციას.

კორპორაციული მდივანი მხარდაჭერას უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს კორპორაციული მართვისა და სამართლებრივი მოთხოვნების შესრულებაში, საჭიროებისამებრ აწვდის კონსტრუქციულ რჩევებსა და რეკომენდაციებს, მონაწილეობს შეფასების პროცესში და ეხმარება ახალ წევრებს ონბორდინგში. კორპორაციული მდივანი ასევე უზრუნველყოფს სხდომების დღის წესრიგისა და დოკუმენტების მომზადებას საბჭოს ინსტრუქციების შესაბამისად, კონფიდენციალურობის დაცვას, თავმჯდომარის, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და უფროსი აღმასრულებლების მიერ კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებული დავალებების დროულ შესრულებას.

კორპორაციული მართვა

კრისტალის კორპორაციული მართვა განასახიერებს კომპანიის გამჭვირვალობის, ანგარიშვალდებულებისა და ეთიკური ქცევის უმაღლეს სტანდარტებს, რაც უზრუნველყოფს ჩვენს სტრატეგიულ ხედვასა და გრძელვადიან მიზნებთან შესაბამისობას.

2024 წელს, საბანკო ტრანსფორმაციის ფარგლებში, სამეთვალყურეო საბჭოსა და მმართველი გუნდის წევრების ხელახალი დანიშვნა განხორციელდა, მიკრობანკების ნორმატიული ბაზით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან მათი შესაფერისობის უზრუნველყოფის მიზნით. კორპორაციული მართვის სტანდარტები საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მიკრობანკებისთვის განსაზღვრულ მოთხოვნებთან სრულ თანხვედრაში მოვიდა. 2024 წლისთვის, კრისტალი ადასტურებს მის შესაბამისობას გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსთან, რომლის დეტალური ანგარიში მოცემულია N1 დანართში.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები

არჩილ ბაკურაძე

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე — სამეთვალყურეო საბჭოს, აგრეთვე აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტის თავმჯდომარე. არჩილ ბაკურაძე არის მიკროსაფინანსო ცენტრის საბჭოს თავმჯდომარე. იგი არის ფონდ „კრისტალის“ გამგეობის თავმჯდომარე და მოღვაწეობს სხვადასხვა არაკომერციული ორგანიზაციის მმართველობაში. იგი ფლობს ლანკასტერის უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს (2004), არის ჯონ სმიტის ფონდის (2000) სტიპენდიატი და ჰოლანდიის დევნილთა ფონდის (Stichting Vluchteling) Van HeuvenGoedhart-ის სახელობის საერთაშორისო პრემიის ლაურეატი (2003).

გიორგი არველაძე

უფროსი დამოუკიდებელი წევრი — სს „მისო კრისტალი“ უკავია სამეთვალყურეო საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრის პოზიცია; გიორგი არველაძე ქართველი ბიზნესმენია, რომელსაც საბანკო სფეროში საქმიანობის 23 წელზე ხანგრძლივი გამოცდილება აქვს. უძრავი ქონების, ტრანსპორტირებისა და ენერგეტიკის სექტორში სამეწარმეო საქმიანობის დაწყებამდე, იგი საქართველოს უმსხვილესი ბანკის – „თიბისი ბანკის“ მმართველი დირექტორი და არასაპროცენტო შემოსავლების, კვლევებისა და საბროკერო საქმიანობის მიმართულებას ხელმძღვანელობდა. მანამდე კი „ლიბერთი ბანკის“ — საქართველოში სიდიდით მე-3 ბანკის (650 ფილიალითა და 5,300-ზე მეტი თანამშრომლით) გენერალური დირექტორი იყო. მისი დირექტორობის პერიოდში ბანკმა შთამბეჭდავ შედეგებს მიაღწია და 2 წელიწადში წმინდა მოგების წლიურმა ზრდამ დაახლოებით 200% შეადგინა. გენერალურ დირექტორად დანიშვნამდე მას იმავე ბანკში გენერალური დირექტორის მოადგილის პოსტი ეკავა და სტრატეგიული პროექტების, ხაზინისა და კერძო ბანკინგის მიმართულებას ხელმძღვანელობდა (2009-2011); მოგვიანებით ასევე ეკავა საოპერაციო დირექტორის პოზიცია (2011-2013). 2009 წელს საქართველოში დაბრუნებამდე, იგი მუშაობდა ლონდონში, BNP Paribas-ში, სტრუქტურირებული პროდუქტების გუნდში, მანამდე კი საქართველოს ეროვნულ ბანკში. გიორგი არველაძე ლონდონის ბიზნესსკოლის მაგისტრის ხარისხს ფლობს.

მატანგი გოვრიშანკარი

დამოუკიდებელი წევრი — 40 წელია საქმიანობს მმართველ პოზიციებზე ბიზნესისა და ადამიანური რესურსების მიმართულებებით როგორც ინდოეთში, ისე მის ფარგლებს გარეთ. ამჟამად „კრისტალის“ ადამიანური რესურსების, კომპენსაციისა და ანაზღაურების კომიტეტს ხელმძღვანელობს. აქვს სხვადასხვა დარგში მოქმედ წამყვან კორპორაციებთან, მათ შორის, Standard Chartered Bank-თან, Reebok-თან, GE-სა და Cummins Inc-თან მუშაობის გამოცდილება. ბოლო დროს ის დასაქმებული იყო BP plc-ში, სადაც გლობალური შესაძლებლობების განვითარების ხელმძღვანელისა და გლობალური ლიდერობის აკადემიის დირექტორის პოზიცია ეკავა. იგი მდიდარი გამოცდილების მქონე დამოუკიდებელი დირექტორია; ამჟამად არის ინდოეთში მოქმედი არაერთი საბჭოს წევრი ისეთ მრავალფეროვან დარგებში, როგორებიც არის ფინანსური სერვისები, IT და წარმოება. როგორც ბიზნესისა და ადამიანური რესურსების პროფესიონალი, მატანგი ასევე ეწევა დამოუკიდებელ საკონსულტაციო პრაქტიკას აღმასრულებელი რგოლის ქოუჩინგსა და ადამიანური რესურსების მართვის საკითხებზე. მას აქვს ბიზნესპროცესების, ადამიანური რესურსების მართვისა და ორგანიზაციული განვითარების პრაქტიკული საკითხების სიღრმისეული ცოდნა. ფლობს ბაკალავრის ხარისხს სოციოლოგიაში, ასევე ინდოეთის წამყვანი ბიზნესსკოლის (XLRI, Jamshedpur) მაგისტრის ხარისხს მენეჯმენტსა და სამრეწველო ურთიერთობებში. მისი მიზანია ეფექტიანი გუნდების ფორმირება. რამდენიმე ორგანიზაციაში აქტიურად არის ჩართული ხელმძღვანელი პირების მენტორინგისა და სწავლების პროცესში.

იან დავინაშვილი

წევრი — იან დევინგაერტი Incofin IM-ის კერძო ინვესტირების ფონდის დირექტორი და agRIF-ის ფონდის მენეჯერია. სამეთვალყურეო საბჭოში agRIF-ის ფონდს 2016 წლიდან წარმოადგენს. მას აქვს კაპიტალის ბაზარზე სააქციო კაპიტალის შეძენის, მართვისა და რეალიზების მიმართულებით მდიდარი გამოცდილება. განხორციელებული აქვს ევროპასა და აზიაში 70-ზე მეტი საინვესტიციო ტრანზაქცია; იყო არაერთი კერძო ფონდის მმართველი პარტნიორი, მმართველი დირექტორი და საინვესტიციო კომიტეტის წევრი. ბატონ დევინგაერტს საბჭოს შემადგენლობაში საქმიანობის მდიდარი გამოცდილება აქვს, მრავალ ქვეყანასა და სექტორში. ამჟამად, კრისტალის საბჭოში მოღვაწეობის გარდა, ის ბანკების — Lovcen-ის (მონტენეგრო) და Arvand-ის (ტაჯიკეთი) საბჭოს წევრია; ასევე არის წყლის რესურსების მართვის ფონდის საინვესტიციო კომიტეტის წევრი.

რობერტ კოსმანი

დამოუკიდებელი წევრი — რობერტ კოსმანი საერთაშორისო გამოცდილების მქონე ბანკირია. 33 წელია, რაც ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის 13 სხვადასხვა ქვეყანაში საცალო, მცირე და საშუალო საბანკო მომსახურების სფეროში მუშაობს. ამჟამად ხელმძღვანელობს „კრისტალის“ რისკების კომიტეტს. 2004-2020 წლებში მას Raiffeisen Bank International-ში, უკრაინის ოფისში საცალო/SME ბანკინგის დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის პოსტი ეკავა; ხელმძღვანელობდა SME რისკებს ავსტრიაში, 3 წლის მანძილზე ეკავა CIO-სა და COO-ს თანამდებობები. მანამდე კი განვითარების უფროსი ბანკირის რანგში EBRD-თან, მსოფლიო ბანკთან, აზიის განვითარების ბანკსა (ADB) და USAID-თან მსხვილი ფინანსური ინსტიტუტების რესტრუქტურირების კუთხით თანამშრომლობდა. ამჟამად იგი აქტიურად საქმიანობს როგორც Fintech აილარი ინვესტორი, ასევე არის მრავალი სტარტაპის მრჩეველი/მენტორი უკრაინაში.

ლილი ბარაიანი

დამოუკიდებელი წევრი — ფინანსისტი, „კრისტალის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2018 წლის ივლისიდან. ამჟამად არის „კრისტალის“ აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე. მას აქვს საბანკო სექტორში მუშაობის მდიდარი გამოცდილება როგორც მმართველ თანამდებობებზე, ისე კონსულტანტის პოზიციაზე ფინანსური მართვის, რისკების მართვის და ოპერაციული მართვის მიმართულებით. 2015 წლიდან მონაწილეობს SDC-ის, KfW-ისა და AFD-ის პროექტების განხორციელებაში საქართველოსა და სომხეთში. იგი სწავლობდა სომხეთის ამერიკულ უნივერსიტეტში MBA ფინანსების სპეციალიზაციით, მიღებული აქვს მაგისტრის ხარისხი ერევნის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. არის პროკრედიტის კორპორაციის მართვის აკადემიის კურსდამთავრებული და ACCA-ს წევრი.

ალეა რამტულა

წევრი — პარტნიორი და DWM-ის კერძო ინვესტიციათა გუნდის ხელმძღვანელი. ალეა რამტულა 2011 წლიდან არის საბჭოს წევრი, DWM-ის წარმომადგენელი. ის ამჟამად ხელმძღვანელობს გარემოსდაცვით და სოციალურ კომიტეტს. მისი კარიერა საინვესტიციო-საბანკო სფეროში JP Morgan-ში დაიწყო და აქვს 20 წელზე ხანგრძლივი გამოცდილება გლობალურად, როგორც სამეწარმეო კაპიტალის, ასევე ვენჩურული კაპიტალის საშუალებით მიზნობრივი ინვესტირების კუთხით. მიღებული აქვს ბიზნესის მართვის მაგისტრის ხარისხი ჰარვარდის ბიზნესსკოლაში, ხოლო ეკონომიკისა და ფინანსების დარგის ბაკალავრის ხარისხი პრინსტონის უნივერსიტეტში.

ნინო მეტრეველი

კორპორაციული მდივანი — „კრისტალის“ გუნდს 2018 წელს შემოუერთდა თავმჯდომარის აღმასრულებელი თანამდებობის რანგში. აქვს სხვადასხვა სფეროში 20 წლამდე მუშაობის გამოცდილება, აქედან, 19 წელია ფინანსურ ინსტიტუტებში მოღვაწეობს. 2019 წლიდან 2023 წლამდე პერიოდში იყო პროგრამის ოფიცერი ფონდ კრისტალში, USAID-ის მიერ დაფინანსებული პროგრამის YES-Georgia-ს ფარგლებში. მას აქვს მრავალფეროვანი გამოცდილება სწავლების, ადმინისტრაციული ერთეულების მართვის, დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოსა და მასთან დაკავშირებული კომიტეტების საქმიანობისა და პროექტების მართვის კუთხით. ნინო იყო „ბანკ კონსტანტას“ სამდივნოს უფროსი და კორპორაციული მდივანი, 2015-2018 წლებში კი მუშაობდა „თიბისი ბანკის“ მარკეტინგის დეპარტამენტში, სადაც მჭიდრო კვება ჰქონდა PR-ისა და MSME-ის მიმართულებებთან. არის ფილოლოგი (ინგლისური ენა), გავლილი აქვს სპეციალიზაცია PR-სა და კომუნიკაციებში. 2022 წელს ასევე გაიარა Morrow Sodali-ს მიერ ჩატარებული კურსი კორპორაციული მდივნის საქმიანობის შესახებ. ნინო ამჟამად აგრძელებს სწავლას სამართლის ბაკალავრის ხარისხის მისაღებად (LL.B.).

ილია რეზია

უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერი – გახლავთ წარმატებული მენეჯერი, საინფორმაციო ტექნოლოგიებსა და საფინანსო სექტორში ტრანსფორმაციისა და ცვლილებების მართვის მდიდარი გამოცდილებით. კარიერა 1998 წელს დაიწყო, როგორც ვებ დეველოპერმა. 2001-2006 წლებში მუშაობდა IT პროექტების მართვის მიმართულებით აშშ-ის იურიდიულ კომპანიაში, 2007-2009 წლებში კი დასაქმებული იყო თიბისი ბანკში პროექტების მენეჯერად. 2009 წელს ილია რეზია საქართველოს ბანკს შეუერთდა, სადაც მოგვიანებით უფროსი საინფორმაციო ოფიცრის მოადგილედ დაინიშნა და სათავეში კომპანიის არაერთ კომპლექსურ პროექტს ჩაუდგა, მათ შორის, „პრივატბანკ საქართველოს“ შეძენას და Agile-ტრანსფორმაციას. კრისტალის გუნდს 2019 წლის მეორე ნახევრიდან შეუერთდა და მას შემდეგ, კომპანიის ხედვის ჩამოყალიბებას, ზრდასა და ტრანსფორმაციას უძღვება. ილია არის სერტიფიცირებული პროფესიონალი პროექტების მართვაში (PMP), ფლობს ჯორჯ ვაშინგტონის უნივერსიტეტის მაგისტრის ხარისხს პროექტების მართვაში და შვედეთის იონჩეპინგის უნივერსიტეტის მაგისტრის ხარისხს საინფორმაციო ტექნოლოგიებსა და ბიზნესინოვაციებში. მიღებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბაკალავრის ხარისხი მათემატიკაში. ილია პროექტების მართვის ინსტიტუტის (Project Management Institute) საქართველოს წარმომადგენლობის არჩეული პრეზიდენტია.

დავით ბანდელიანი

უფროსი ფინანსური ოფიცერი – 2004 წლის აგვისტოდან 2011 წლამდე ეკავა ფონდ „კრისტალის“ ფინანსური მენეჯერის თანამდებობა. 1997 წლის აპრილიდან 2004 წლის ივლისამდე მუშაობდა ფინანსურ მენეჯერად საქველმოქმედო ჰუმანიტარულ ცენტრ „აფხაზეთში“. იგი სწავლობდა თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტზე, მიღებული აქვს სერტიფიკატი მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების სახაზინო მართვაში, სტრატეგიულ დაგეგმარებასა და ცვლილებების მართვაში, მიკროსაფინანსო პროდუქტების განვითარებაში, რისკების მართვის მეთოდოლოგიაში, შიდა აუდიტის განვითარებაში, ადამიანური რესურსების მართვასა და სტრატეგიული დაგეგმვის პროგრამაში.

მელანია კუჭუხიძე

უფროსი ბიზნესოფიცერი — იგი გახლავთ მენეჯმენტის ექსპერტი, ფინანსურ სექტორში 15+ წლიანი მენეჯერული გამოცდილებით. 2006-2010 წლებში მუშაობდა „ვითიბი ბანკი საქართველოს“ საცალო და მცირე ბიზნესის განვითარების უფროსად. 2010-2015 წლებში გახლდათ „ბანკი კონსტანტას“ ქსელის მართვის დეპარტამენტის უფროსი, შემდგომ, 2016 წლამდე მუშაობდა „თიბისი ბანკის“ მიკრობიზნესის მართვის გუნდში. 2018 წელს შეუერთდა „კრისტალს“ ქსელის მართვის უფროსის პოზიციაზე, მანამდე 2 წლის განმავლობაში გახლდათ „მწვანე ლისის“ ურბანული განვითარების პროექტის კომერციული დირექტორი. 2019 წელს დაინიშნა „კრისტალის“ უფროსი ბიზნესოფიცერის მოადგილედ, ხოლო 2020 წლის მაისიდან არის უფროსი ბიზნესოფიცერი. იგი არის „ვითიბი ბანკის“ კორპორაციული უნივერსიტეტის მაგისტრანტი მენეჯმენტში. მიღებული აქვს ეკონომიკისა და მენეჯმენტის ბაკალავრის ხარისხი საქართველოს სუბტროპიკული ბიზნესის უნივერსიტეტში. 2023 წელს გახდა სერტიფიცირებული ბიზნეს ქოუჩი.

გიორგი (გიგა) მეგნელიშვილი

რისკების უფროსი ოფიცერი — გიგას 2005 წლიდან სხვადასხვა თანამდებობა ეკავა და განვითარების საინტერესო გზა განვლო. რისკების მართვის კლასიკური მიდგომების დანერგვით მან კომპანიის განვითარებაში ღირებული წვლილი შეიტანა. არის რისკების სერტიფიცირებული მენეჯერი. მას ასევე მიღებული აქვს მიკროფინანსების მართვის საერთაშორისო სერტიფიკატი (ფინანსებისა და მენეჯმენტის ფრანკ-ფურტის სკოლა). გავლილი აქვს ეკონომიკის საბაკალავრო პროგრამა ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტში..

ნინო ფანჯიკიძე

უფროსი ოპერაციული ოფიცერი — ნინო ფანჯიკიძე კრისტალის უფროსი ოპერაციული ოფიცერის პოზიციაზე 2023 წლის ივნისში დაინიშნა. მას აქვს საბანკო სფეროში მუშაობის 15 წლიანი გამოცდილება. პროკრედიტში თავისი კარიერის მანძილზე არაერთი მენეჯერული პოზიცია ეკავა და ხელმძღვანელობდა ოპერაციების, საცალო კონტროლის, ცენტრალიზებული ბექ-ოფისის და პროდუქტების განვითარების მიმართულებებს. ტრანსფორმაციის პერიოდში ფინკა ბანკში გადასვლისას, იგი სათავეში ჩაუდგა საბანკო მომსახურებისა და მხარდაჭერის, მეთოდოლოგიების განვითარების, საკრედიტო და არასაკრედიტო ბექ-ოფისის მიმართულებებს, მათ შორის უნაღდო გადახდებს, სახაზინო ბექ-ოფისის ფუნქციებს, ასევე საბანკო ბარათებთან დაკავშირებულ პროცესებს. ბოლო ორი წლის განმავლობაში, იგი იყო ოპერაციების მენეჯერი არასაბანკო სექტორში. ნინოს აქვს სერტიფიცირებული ფინანსური მენეჯერის კვალიფიკაცია თავისუფალი უნივერსიტეტიდან. მან გაიარა კავკასიის უნივერსიტეტში ბიზნეს ადმინისტრირების სამაგისტრო პროგრამა. ფლობს კულტურისა და ხელოვნების სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბაკალავრის ხარისხს საერთაშორისო კულტურული ურთიერთობების მიმართულებით. ნინომ ასევე წარმატებით დაასრულა იელის საერთაშორისო უნივერსიტეტის ფინანსური ბაზრების შემსწავლელი სრული კურსი.

კახა გაბესკირია

ლიზინგის უფროსი ოფიცერი — კახა გაბესკირია კრისტალში ლიზინგის უფროსი ოფიცერის თანამდებობა 2023 წელს დაიკავა, 2009 წლიდან მოყოლებული კრისტალში წარმატებული მოღვაწეობის შემდეგ. ამ დროის მანძილზე, მას ეკავა სხვადასხვა აღმასრულებელი პოზიცია, როგორებიცაა უფროსი საკრედიტო ოფიცერი, უფროსი ოპერაციების ოფიცერი და უფროსი ბიზნესოფიცერი. 2020 წლიდან, იგი დაინიშნა „მისო კრისტალის“ შვილობილი კომპანიის „კრისტალ ლიზინგის“ უფროს აღმასრულებელ ოფიცერად. ბატონ გაბესკირიას „პროკრედიტ ბანკსა“ და კრისტალში, MSME სექტორში მენეჯერულ პოზიციებზე მუშაობის 20-წლიანი გამოცდილება აქვს. მიღებული აქვს საქართველოს სუბტროპიკული სოფლის მეურნეობის ინსტიტუტის ეკონომიკის ბაკალავრის ხარისხი. გარდა ამისა, სერტიფიცირებულია პროექტების მართვაში, ბიზნესის ანალიზში, ადამიანური რესურსების მართვაში, პროდუქტის განვითარებაში, საკრედიტო პორტფელის დაგეგმვასა და მენეჯმენტში, საკრედიტო და საოპერაციო რისკების მართვაში.

ლაშა ყანჩაველი

ინფორმაციული ტექნოლოგიების უფროსი ოფიცერი — ლაშა ყანჩაველი კრისტალის გუნდს ინფორმაციული ტექნოლოგიების უფროსი ოფიცერის რანგში 2024 წლის მარტიდან შემოუერთდა. მას აქვს საბანკო და ფინანსურ სექტორებში IT მართვის, ენტერპრაიზ არქიტექტურისა და ციფრული ტრანსფორმაციის მიმართულებით მოღვაწეობის 25 წლიანი გამოცდილება. კრისტალში საქმიანობის დაწყებამდე, მას ეკავა მნიშვნელოვანი მენეჯერული პოზიციები საქართველოს ბანკში, მათ შორის იყო ენტერპრაიზ არქიტექტორი, გადაწყვეტილებების არქიტექტურის ხელმძღვანელი და ბიზნეს ანალიზისა და კონსულტაციის დეპარტამენტის უფროსი. მან მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა ბანკის ტექნოლოგიური სტრატეგიის განსაზღვრაში, IT არქიტექტურის ოპტიმიზაცია და მასშტაბური ციფრული ტრანსფორმაციის ინიციატივების დანერგვაში, რაც ოპერაციული ეფექტიანობისა და მომხმარებლის გამოცდილების გაუმჯობესებას ემსახურებოდა. მისი კარიერა მოიცავს საქმიანობას ხელმძღვანელ პოზიციებზე წამყვან ფინანსურ ინსტიტუტებში, სადაც მან ხელი შეუწყო ინოვაციური ციფრული გადაწყვეტილებების დანერგვას მკაცრად რეგულირებულ გარემოში. ლაშა ფლობს ბაკალავრის ხარისხს გამოყენებითი მათემატიკისა და კომპიუტერული მეცნიერებების მიმართულებით თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან. მან ასევე გაიარა ტრენინგი პროექტების მართვაში, ბიზნეს ანალიზში, მონაცემთა ბაზების ადმინისტრირებასა და IT სტრატეგიაში, რამაც კიდევ უფრო გააძლიერა მისი უნარები ფინანსურ სექტორში ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული ტრანსფორმაციების მართვის კუთხით.

გიორგი ჯანელიძე

შპს „კრისტალ კონსალტინგის“ უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერი (2024 წლის მაისამდე) — გიორგი ჯანელიძე „კრისტალ კონსალტინგის“ უფროსი აღმასრულებელი ოფიცერია. ბოლო ცხრა წლის განმავლობაში, მას მისო „კრისტალში“ სხვადასხვა თანამდებობა ეკავა, ამჟამად კი არის აღმასრულებელი ბიზნესკონსალტინგის მიმართულებით. 2008 წლიდან მუშაობს არასამთავრობო ორგანიზაციებსა და კერძო სექტორში. მას აქვს მიკროფინანსების, მარკეტინგის, IT, პროექტების მართვისა და MSE მიმართულებით მუშაობის გამოცდილება. ამასთანავე, მისი მხარდაჭერით, არაერთი სტარტაპი ბიზნეს იდეიდან საბოლოო წარმატებულ პროდუქტად იქცა. არის IT სპეციალისტი, სერტიფიცირებული პროექტის მენეჯერი და ციფრული მარკეტოლოგი. ფლობს მაგისტრის ხარისხს IT და ეკონომიკის მიმართულებით. ამჟამად სწავლობს დოქტორანტურაში.

კომიტეტების ანგარიშები

რისკების კომიტეტი

კომიტეტის თავმჯდომარის წერილი

ძვირფასო პარტნიორებო,

მოხარულნი ვართ, წარმოგიდგინოთ 2024 წლის განმავლობაში რისკების კომიტეტის საქმიანობის მიმოხილვა და ყურადღება გავამახვილოთ იმ წინსვლაზე, რომელსაც რისკის მართვის ჩარჩოს გაძლიერების მიმართულებით მივაღწიეთ. ჩარჩო მიზნად ისახავს რისკების მართვის კულტურის სრულფასოვან დანერგვას ორგანიზაციაში. 2024 წელს განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო რისკის მართვის ჩარჩოს გაძლიერებას, რათა მიკრობანკის ლიცენზიის მოპოვების პროცესში „კრისტალის“ საქართველოს ეროვნული ბანკის მარეგულირებელ მოთხოვნებთან სრულ შესაბამისობაში ყოფილიყო.

„კრისტალი“ ორიენტირებულია რისკის მართვის ჩარჩოს გაძლიერებაზე, რათა უზრუნველყოს მმართველობისა და მეთოდების დანერგვა, რომლებიც ხელს შეუწყობს რისკის მართვის საიმედო პრინციპებსა და გადაწყვეტილებების მიღებას ორგანიზაციაში. განახლებული ჩარჩო უზრუნველყოფს „კრისტალის“ ძირითადი რისკების სათანადო კონტროლსა და მართვას როგორც ადგილობრივი, ისე საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. იგი განსაზღვრავს რისკების მართვის სტანდარტებსა და ამოცანებს და მკაფიოდ ანაწილებს როლებსა და პასუხისმგებლობებს. რისკის მართვის ჩარჩო სრულად შეესაბამება „კრისტალის“ საერთო სტრატეგიულ მიზნებს და, ამავდროულად, მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ამ მიზნების მხარდაჭერაში.

განახლებული ჩარჩო, რომელიც შემუშავებულია და ფუნქციონირებს „კრისტალის“ დამოუკიდებელი რისკის ფუნქციის ფარგლებში, ეკუთვნის რისკების მიმართულებას. იგი განხილულ იქნა და დამტკიცდა 2024 წელს რისკების კომიტეტისა და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. ამჟამად, ჩარჩო აერთიანებს რისკების მმართველობას, დაცვის სამი ხაზის საოპერაციო მოდელსა და რისკის ფუნქციის მანდატს. რისკის მართვა, რომელიც ემყარება პრინციპების, პოლიტიკისა და პრაქტიკის მყარ და საიმედო სტანდარტებს, განსაზღვრავს სხვადასხვა რისკის მიმართ დასაშვებ ზღვარს და უზრუნველყოფს რისკის მართვისადმი სტრუქტურირებულ მიდგომას შეთანხმებულ საზღვრებში.

მართალია, „კრისტალის“ ყველა თანამშრომელს ეკისრება პასუხისმგებლობა რისკის მართვაზე, მაგრამ რისკის ფუნქცია უზრუნველყოფს ზედამხედველობასა და მონიტორინგს რისკის მართვის ღონისძიებებზე, მათ შორის,

ჩარჩოს განხორციელებასა და დამხმარე პოლიტიკების, სტანდარტებისა და ოპერაციული პროცედურების შესრულებაზე. 2024 წელს, რისკების უფროსმა ოფიცერმა და მისმა გუნდმა რისკების კომიტეტს და სამეთვალყურეო საბჭოს გაუზიარა „კრისტალის“ რისკის ახალი პროფილი და ინფორმაცია კონტროლის ღონისძიებების შესრულების შესახებ; ამასთანავე, გვიჩვენა, თუ სად არის შესაძლებელი, შემოთავაზებული ბიზნესსტრატეგია სცდებოდეს დასაშვებ რისკს. გარდა ამისა, შემუშავდა პროცესი იმ რისკების გამოვლენისა და მართვის მიზნით, რომლებმაც, შესაძლოა, მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს „კრისტალის“ უნარზე, შეასრულოს სტრატეგიული ამოცანები.

2025 წელს „კრისტალი“ კვლავ განაგრძობს რისკების მართვის ჩარჩოს, რისკების მართვის ფუნქციებისა და შესაბამისი შიდა კომიტეტების, მათ შორის, აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტის (ALCO) გაძლიერებას. ეს უზრუნველყოფს პარტნიორების მოთხოვნების შესრულებას ყოვლისმომცველი ზედამხედველობისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესის გაძლიერების შესახებ, „დაცვის სამი ხაზის“ მოდელის შესაბამისად. AML-რისკის მართვის შესაძლებლობები კიდევ უფრო გაძლიერდება მოდელის უწყვეტი გაუმჯობესების, ეფექტიანი ჩარჩოების (მათ შორის, შიდა ლიკვიდურობის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის (ILAAP) დანერგვისა და საბაზისო სისტემებისა თუ პროცესების დახვეწის გზით. ჩვენი საბალანსო პოზიციის ოპტიმიზაცია განხორციელდება ციკლური სტრეს-ტესტებისა და მდგრადობის უზრუნველყოფის ინიციატივების საშუალებით. ასევე, განვაგრძობთ საქართველოს ეროვნული ბანკის ყველა რეგულაციის დაცვასა და საერთაშორისო კრედიტორების კოვენანტების შესრულებას. საკრედიტო რისკის მართვა, ინფრასტრუქტურა და საოპერაციო მოდელები გაუმჯობესდება, რათა მივაღწიოთ რისკის სასურველ დონემდე შემცირებასა და დივერსიფიკაციას. გარდა ამისა, განვაგრძობთ ტექნოლოგიების, საოპერაციო მოდელის, თაღლითობის საწინააღმდეგო მექანიზმებისა და მმართველობის განვითარებას „კრისტალის“ მონაცემთა, ციფრული და ხელოვნური ინტელექტზე დაფუძნებული ინიციატივების მხარდასაჭერად.

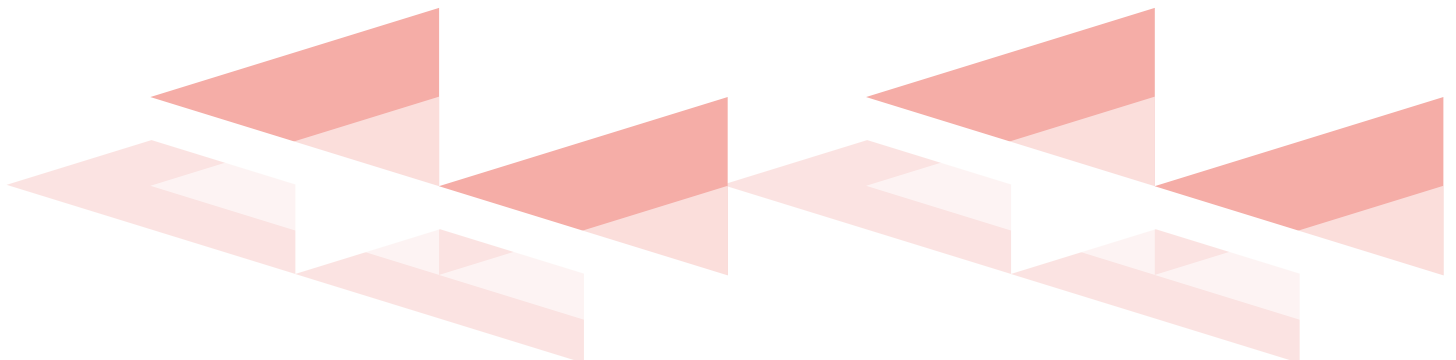
პატივისცემით,
რობერტ კოსმანი

კომიტეტის მთავარი მიზანია უზრუნველყოს რისკის ყველა კატეგორიის ობიექტური შეფასება და კონტროლი, რისკის დასაშვები დონის განსაზღვრა და რისკების მართვის შესაბამისი სისტემის შექმნა. კერძოდ, კომიტეტი მხარდაჭერას უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კონტროლში და შეთანხმებულად მოქმედებს სამეთვალყურეო საბჭოს სხვა კომიტეტებთან, რომლებიც გარკვეული ტიპის რისკებს უწევენ კონტროლს. კომიტეტის მმართველობის გაძლიერების მიზნით, იგი შედგება 3 დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორისაგან, რომლებიც უმრავლესობას შეადგენენ. კომიტეტი შეიქმნა იმისთვის, რომ დაეხმაროს სამეთვალყურეო საბჭოს მის პასუხისმგებლობაში შემავალი რიგი საკითხების შეფასებასა და ზედამხედველობაში, როგორიც არის:

- ◀ ჯგუფზე ზემოქმედების მქონე რისკების კონტროლი და მართვა;
- ◀ რისკის მართვის ყოვლისმომცველი ჩარჩოსა და რისკის მართვის მიდგომის შემუშავება, დანერგვა და გამოყენება;
- ◀ რისკის დასაშვები დონის მონიტორინგი, ჯგუფის რისკის საერთო პროფილისა და მატერიალური რისკის ტიპების შეფასება;
- ◀ შესაბამისობის მართვის სისტემის ეფექტიანობის მონიტორინგი, რომელიც გავლენას ახდენს მატერიალური რისკის ტიპებზე; და
- ◀ რისკის კულტურა და ქცევები.

2024 წელს ჩატარებული სხდომები: 4 **ძირითადი განხილული და გადაწყვეტილი საკითხები:**

- < კომიტეტის წინა სხდომის ოქმის შედეგები და აუდიტის ანგარიშების მონიტორინგი;
- < განახლებული ინფორმაცია ცენტრალიზაციის პროექტების შესახებ;
- < განახლებული ინფორმაცია პროდუქტის მომგებიანობის შესახებ;
- < რისკის მადასთან დაკავშირებული საკითხები: დარღვევებისა და რისკის მაღის ლიმიტების განხილვა;
- < რისკების კომიტეტის სტანდარტული პრეზენტაციები;
- < ფინანსური რისკების შესახებ ინფორმაცია: მათ შორის მენეჯმენტის ALCO-ს პრეზენტაციები;
- < ძირითადი მიღწევები;
- < კვარტალური გეგმები;
- < განახლებული ანგარიში სესხის გაცემის პროექტის შესახებ.

კომიტეტის თავმჯდომარის წერილი

ძვირფასო პარტნიორებო,

2024 წელს აუდიტის კომიტეტის საქმიანობა ფოკუსირებული იყო „კრისტალის“ შიდა კონტროლის გარემოს შემდგომ ტრანსფორმაციასა და გაძლიერებაზე, ასევე მიკრობანკის ლიცენზიის მოპოვების წინ რისკების ეფექტიანი მართვის უზრუნველყოფაზე საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად. ამ პროცესში მნიშვნელოვანი ადგილი ეკავა შიდა კონტროლის მეთოდოლოგიების გაძლიერებას და მათ საბანკო რეგულაციებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფას „კრისტალის“ ოპერაციების ეფექტიანობისა და მომავალი რისკებისადმი მდგრადობის შესანარჩუნებლად.

კომიტეტი მჭიდროდ თანამშრომლობდა სამეთვალყურეო საბჭოსა და მენეჯმენტთან ტრანსფორმაციის პროცესისა და აუდიტის კრიტიკული მიგნებების პროგრესის მონიტორინგისათვის. კომიტეტი მთელი წლის განმავლობაში უზრუნველყოფდა განსაზღვრული ზომების ეფექტიან განხორციელებას ორგანიზაციის ყველა დონეზე. ტარდებოდა აუდიტის მიგნებების რეგულარული განხილვა

სამოქმედო გეგმების შესრულებისა და კომპანიის სტრატეგიულ პრიორიტეტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

სხვა კომიტეტებთან, განსაკუთრებით კი რისკების კომიტეტთან თანამშრომლობა ჩვენი საქმიანობის განუყოფელი ნაწილი იყო, რაც მიზნად ისახავდა ყოვლისმომცველი მიდგომის დანერგვას მმართველობის, კონტროლისა და რისკების შემცირების მიმართ. ჩვენ ერთად ვმუშაობდით ორგანიზაციის შიდა კონტროლის მექანიზმების გამჭვირვალობის, ეფექტიანობისა და შედეგიანობის გასაძლიერებლად.

2025 წელს აუდიტის კომიტეტი კვლავ პრიორიტეტულად განიხილავს „კრისტალის“ შიდა აუდიტის ფუნქციის გაძლიერებას, ახალი რისკების მიმართ პროაქტიული მიდგომის შენარჩუნებასა და მმართველობის უმაღლეს სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფას.

პატივისცემით,
ლილიტ გარაიანი

აუდიტის კომიტეტის მიზანია უზრუნველყოს სტრუქტურირებული, სისტემატური ზედამხედველობა ორგანიზაციული მართვის, რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის საკითხებზე. კომიტეტი საბჭოსა და მენეჯმენტს ეხმარება რჩევებითა და მითითებებით ინიციატივების ადეკვატურობის შესახებ ისეთ საკითხებზე, როგორებიცაა:

- ❖ ღირებულებები და ეთიკა;
- ❖ მმართველობითი სტრუქტურა;
- ❖ შიდა კონტროლის სტრუქტურა;
- ❖ ზედამხედველობა შიდა აუდიტის საქმიანობაზე, გარე აუდიტორებსა და რწმუნების გამცემ სხვა მხარეებზე;
- ❖ ფინანსური და საჯარო ანგარიშგება.

ზოგადად, აუდიტის კომიტეტი განიხილავს ზემოთ აღნიშნულ თითოეულ პუნქტს და აძლევს საბჭოს დამოუკიდებელ რჩევებსა და მითითებებს მენეჯმენტის მიერ გამოყენებული პრაქტიკის ადეკვატურობასა და ეფექტიანობაზე, ასევე ამ პრაქტიკის პოტენციური გაუმჯობესების გზებზე.

2024 წელს ჩატარებული სხდომები: 3 ძირითადი განხილული და გადაწყვეტილი საკითხები:

- < აუდიტის შედეგები
- < განახლებული ანგარიში აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი ხარვეზების შესახებ
- < შიდა აუდიტის წლიური გეგმა და მისი მიმდინარეობა
- < აუდიტის პოლიტიკისა და პროცედურების განხილვა და დამტკიცება
- < შიდა აუდიტის დეპარტამენტის წლიური ანგარიში
- < შიდა აუდიტის შესახებ დაინტერესებული მხარეების მოლოდინების კვლევა

კომიტეტის თავმჯდომარის წერილი

ძვირფასო აქციონერებო და პარტნიორებო,

მოხარულნი ვართ გაცნობოთ, რომ 2024 წელი „კრისტალის“ და მისი გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S) კომიტეტისათვის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი წელი იყო. კომპანიის გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S) დეპარტამენტის ხელმძღვანელის, მაია ქობალიას მეთაურობით, „კრისტალი“ მტკიცედ განაგრძობდა მეწარმეთა მხარდაჭერის მისიას მთელი საქართველოს მასშტაბით და, ამასთანავე, აძლიერებდა მდგრადობისა და სოციალური პასუხისმგებლობის პრინციპების დაცვას.

2024 წლის ერთ-ერთი მთავარი მიღწევა იყო გარე კონსულტანტის ჩართვა „კრისტალის“ გრძელვადიანი გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S) მიზნებისა და შესრულების ძირითადი ინდიკატორების ფორმულირების პროცესში. ეს სტრატეგიული ინიციატივა მნიშვნელოვანი წინგადადგმული ნაბიჯია ჩვენი გავლენის მიზნების გლობალურ საუკეთესო პრაქტიკასთან შესაბამისობაში მოსაყვანად და ჩვენი გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S) საქმიანობის შეფასების, გამჭვირვალობისა და შედეგზე ორიენტირებული მიდგომის უზრუნველსაყოფად.

წლის განმავლობაში კიდევ რამდენიმე მნიშვნელოვანი მიღწევა აღინიშნა, მათ შორის:

„კრისტალმა“ ADB-სთან თანამშრომლობით წარმატებით ჩაატარა გენდერული თანასწორობის ტრენინგი თანამშრომლებისათვის, რამაც ხელი შეუწყო მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ინკლუზიურობის პრინციპების ერთგულებას ორგანიზაციის ფარგლებში. ამ ინიციატივამ გადამწყვეტი როლი შეასრულა კომპანიაში სამართლიანობისა და თანაბარი შესაძლებლობების კულტურის განმტკიცებაში.

„60_დეციბელთან“ თანამშრომლობის გაგრძელება სოციალური გავლენის დამოუკიდებელი რაოდენობრივი ანალიზის განსახორციელებლად. წლებანდელ კვლევაში მოცემულია დამატებითი ინფორმაცია კომპანიის როლზე მეწარმეების

ეკონომიკური მდგრადობის გაძლიერებაში და ყურადღება გამახვილებულია კომპანიის მაღალ შედეგებზე მომხმარებელთა უფლებების დაცვის, ბიზნესის ზრდისა და ფინანსური კეთილდღეობის მიმართულებით.

„კრისტალმა“ მიიღო კლიენტთა დაცვის საერთაშორისო სერტიფიკატი (CPC), რომელიც ადასტურებს, რომ კომპანიას აღებული აქვს პასუხისმგებლობიანი და ეთიკური ბიზნეს-პრაქტიკის ვალდებულება. ეს სერტიფიკატი ხაზგასმით მიუთითებს, რომ „კრისტალი“ მომხმარებელთა მომსახურების, გამჭვირვალობისა და მომხმარებელთა დაცვის უმაღლესი სტანდარტების ერთგულია.

დარწმუნებულნი ვართ, რომ 2024 წელს გადადგმული ნაბიჯები, განსაკუთრებით კი გრძელვადიანი გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S) მიზნებისა და საქმიანობის ძირითადი ინდიკატორების (KPIs) შემუშავება, მომავალში კიდევ უფრო გაამყარებს „კრისტალის“ ლიდერობას პასუხისმგებლობიანი დაფინანსების მიმართულებით. მიკრობანკად გარდაქმნის მოლოდინში განვაგრძობთ ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაფართოებას და მდგრადი ეკონომიკური შესაძლებლობების ხელშეწყობას ფიზიკური პირებისა და ბიზნესებისათვის საქართველოში.

მადლობას ვუხდით ჩვენს აქციონერებს, დაინტერესებულ მხარეებსა და პარტნიორებს უწყვეტი მხარდაჭერისათვის უფრო მდგრადი და ინკლუზიური ფინანსური ეკოსისტემის შექმნის გზაზე. ასევე გულწრფელ მადლიერებას გამოვხატავთ სამეთვალყურეო საბჭოს ყოფილი წევრებისა და გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S) კომიტეტის თავმჯდომარის, ალექსეი რემტულასა და მისი კოლეგების (DWM) მიმართ, რომელთა ფასდაუდებელმა წვლილმა უმნიშვნელოვანესი როლი შეასრულა კომიტეტის საქმიანობის ჩამოყალიბებაში.

პატივისცემით,

არჩილ ბაკურაძე, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე, გარემოსდაცვითი და სოციალური კომიტეტის წევრი

კომიტეტის მიზანია კომპანიის გარემოსდაცვითი და სოციალური მიზნების განსაზღვრა და მათი განხორციელების ზედამხედველობა. კომიტეტის ამოცანაა კომპანიის კორპორაციული, გარემოსდაცვითი, სოციალური პასუხისმგებლობის, მომხმარებელთა დაცვისა და პასუხისმგებლობიანი დაფინანსების პრინციპების განსაზღვრა, ასევე მათი განხორციელების მონიტორინგი. ამრიგად, კომიტეტი შესაძლებლობას აძლევს მენეჯმენტსა და სამეთვალყურეო საბჭოს ფოკუსირება მოახდინონ გარემოსდაცვით და სოციალურ ასპექტებზე.

2024 წელს ჩატარებული სხდომები: 2 ძირითადი განხილული და გადაწყვეტილი საკითხები:

- < გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S) მიმართულებით 2024-2027 წლებისთვის ძირითადი ინდიკატორები (KPIs) და მიზნები;
- < „კრისტალის“ განახლებული ორგანიზაციული სტრუქტურა და მასში გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S) მიმართულების როლი;
- < გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S) სტრატეგია;
- < გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S) საკითხების/გავლენის ზოგადი შეფასება;
- < უახლესი მიღწევები — ვერცხლის სერტიფიკატი მომხმარებელთა დაცვის მიმართულებით (MFR);
- < უახლესი სოციალური გავლენის კვლევის (SIM) შედეგების გაზიარება (60_Decibels, გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S), სოციოლოგიურ და მარკეტინგის გუნდებთან ერთად).

კომიტეტის თავმჯდომარის წერილი

ძვირფასო აქციონერებო და პარტნიორებო,

გასული წლის შეჯამებისას, მოხარულნი ვართ აღვნიშნოთ მნიშვნელოვანი წინსვლა ძირითადი მიმართულებებით, რომლებსაც ეფუძნება ჩვენი ორგანიზაციის მომავალი ზრდა. ადამიანური რესურსების მიმართულება კვლავ რჩებოდა ყურადღების ცენტრში და მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგა უფრო გამჭვირვალე და სამართლიანი ორგანიზაციული სტრუქტურის ჩამოყალიბების მიზნით. სერვისების გარე მომწოდებელთან თანამშრომლობით ვახორციელებთ სამუშაო პოზიციების კატეგორიზაციის სისტემის გადახედვას, რაც უზრუნველყოფს სამართლიან და თანმიმდევრულ მიდგომას სხვადასხვა ფუნქციის ფარგლებში როლების შესაფასებლად. ეს ინიციატივა კომპენსაციის სტრუქტურის გამარტივებისა და ოპტიმიზების საფუძველს წარმოადგენს და ყველა თანამშრომლისათვის გამჭვირვალობასა და სამართლიანობას უზრუნველყოფს.

მიმდინარე წლის მთავარი მოვლენა იყო უფროსი ოფიცრების შეფასების გამჭვირვალე პროცედურის ჩამოყალიბება, რომელიც ეფუძნება ღია დიალოგსა და მკაფიო სამოქმედო გეგმას შედეგებისა და შესაძლებლობების გასაუმჯობესებლად. დარწმუნებულნი ვართ, რომ ეს კიდევ უფრო გააძლიერებს ჩვენს მმართველ გუნდს და ხელს შეუწყობს მომავალში უფრო მძლავრი ორგანიზაციის შექმნას.

ასევე მოხარულნი ვართ თანამშრომელთა კმაყოფილების მიმართულებით მიღწეული პროგრესითა და

მუდმივი პოზიტიური დინამიკით, რაც გადინების შემცირებისაკენ მიმართულ ჩვენს ძალისხმევაში აისახება. თანამშრომელთა კმაყოფილების მაჩვენებელი 50-ს შეადგენს, ხოლო გადინების დონე 12.98%-მდე შემცირდა, რაც კლების ტენდენციაზე მეტყველებს.

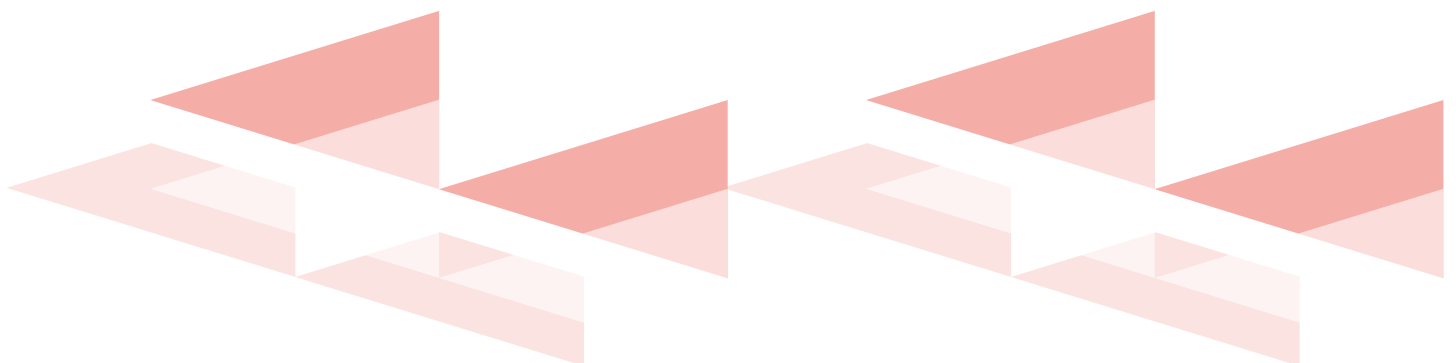
გარდა ამისა, ჩვენთვის კვლავ პრიორიტეტია თანამშრომელთა განვითარებაში ინვესტირება. 2024 წელს სწავლების მიმართულებით 301,807 ლარი დაიხარჯა, რის ფარგლებშიც ჩატარდა 3,843 საათის ხანგრძლივობის 187 სხვადასხვა სახისა და შინაარსის ტრენინგი, რომელშიც 4,255 თანამშრომელმა მიიღო მონაწილეობა. ეს ინვესტიცია უზრუნველყოფს ჩვენი გუნდის აღჭურვას იმ უნარებით, რომლებიც აუცილებელია სწრაფად განვითარებად სფეროში წარმატების მისაღწევად.

ჩვენ განვაგრძობთ ფოკუსირებას თანამშრომლების, სისტემებისა და პროცესების გაძლიერებაზე, მტკიცე ორგანიზაციული კულტურის ფორმირებასა და მიკრობანკის სტატუსით წარმატებული ოპერირების შესაძლებლობების განვითარებაზე. ამ ინიციატივების განხორციელებით, დარწმუნებულნი ვართ, რომ შევქმნით საფუძველს გრძელვადიანი წარმატებისა და მდგრადობისათვის.

მადლობას ვუხდით პარტნიორებს უწყვეტი მხარდაჭერისათვის და ველით ზრდისა და განვითარების გაგრძელებას.

პატივისცემით,
მატანგი გოვრიშანკარი

ადამიანური რესურსების, კომპენსაციისა და ანაზღაურების კომიტეტი პასუხისმგებელია ადამიანური რესურსების მართვის მიმართულებით კომპანიის ზოგადი სტრატეგიის განსაზღვრასა და კონტროლზე ისე, რომ ხელი შეუწყოს ბიზნესის უწყვეტობას ადამიანების მეშვეობით. გარდა ამისა, კომიტეტის ფოკუსირების საგანს წარმოადგენს უფროსი ოფიცრების შრომის ანაზღაურება და საქმიანობის შეფასება, რათა უზრუნველყოფილი იქნას წახალისების სამართლიანი და შესატყვისი მექანიზმები. კომიტეტის ყურადღება ასევე მიმართულია მენეჯმენტის მხარდაჭერაზე დანერგოს მემკვიდრეობითობის პროცესი, რომელსაც კომიტეტის წევრები და შემდგომ სამეთვალყურეო საბჭო წელიწადში სულ მცირე ორჯერ განიხილავენ. კომიტეტის პასუხისმგებლობაა ასევე სამეთვალყურეო საბჭოს ახალი წევრების შერჩევის პროცესის განსაზღვრა, შერჩევის განხორციელება სამართლიანად, წესდებისა და აქციონერთა ხელშეკრულების შესაბამისად. კომიტეტი პასუხისმგებელია შეაფასოს სამეთვალყურეო საბჭოს გამართული ფუნქციონირება, საჭიროების შემთხვევაში კი, გასცეს შესაბამისი რეკომენდაციები პროცესების გასაუმჯობესებლად.

2024 წელს ჩატარებული სხდომები: 3
ძირითადი განხილული და გადაწყვეტილი საკითხები:

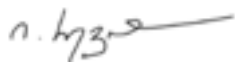
- < ზოგადი სიახლეები ადამიანური რესურსების მიმართულებით
- < წინადადებები კომპენსაციისა და სამუშაოს შეფასების შესახებ
- < საბონუსე სქემისა და კომპენსაციის სისტემის ანალიზი, მათ შორის ბაზრის მონაცემების მიმოხილვა და შედარებითი ანალიზი კრისტალის პოზიციონირებისთვის
- < შედეგების მართვისა და შრომის ანაზღაურების სტრუქტურის მიმოხილვა
- < შედეგების მართვის ჩარჩოსა და შრომის ანაზღაურების სტრუქტურების დეტალური შესწავლა
- < უფროსი ოფიცრების ყოველწლიური შეფასება, მემკვიდრეობითობის დაგეგმვისა და შეფასების სისტემების შემუშავება.
- < მმართველობა და ეთიკა

აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი (ALCO))

აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი იკრიბება ყოველთვიურად თავმჯდომარის (ALCO-ს თავმჯდომარე), სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების, უფროსი აღმასრულებელი ოფიცრის (CEO), უფროსი ფინანსური ოფიცრისა (CFO) და უფროსი ბიზნესოფიცრის (CBO) შემადგენლობით. აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტის მიზანია „კრისტალში“ აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ზედამხედველობა, რაც მოიცავს: ბალანსისა და მოგება-ზარალის მონიტორინგს, ლიკვიდობის დაგეგმვას, დაფინანსების წყაროების მიმოხილვას, უცხოურ ვალუტებს შორის შეუსაბამობის აღმოჩენას, საპროცენტო განაკვეთის, კაპიტალის ადეკვატურობისა და ლიკვიდობის რისკების მართვას. სამეთვალყურეო საბჭო ასევე განიხილავს ისეთ ანგარიშებს, როგორებიცაა: მაკროეკონომიკური ინდიკატორები, საბაზრო წილის ანალიზი და ანგარიში ბიზნესგეგმის განხორციელების შესახებ. ALCO მონიტორინგს უწევს წლიური ბიუჯეტის ინდიკატორების შესრულებას, საჭიროების შემთხვევაში კი, მათ განიხილავს სამეთვალყურეო საბჭო.

2024 წელს ჩატარებული სხდომები: 4
2024 წელს მიღებული წერილობითი რეზოლუციები: 11
ძირითადი განხილული და გადაწყვეტილი საკითხები:

- < ფინანსური შედეგები;
- < ფინანსური გეგმა;
- < ბიუჯეტის პარამეტრები;
- < პორტფელის ხარისხი;
- < საკრედიტო რესურსები და დაფინანსება.

ილია რევია, გენერალური დირექტორი

არჩილ ბაკურაძე, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

3 ივნისი, 2025

ფინანსური პროგრამა

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური
ფინანსური ანგარიშგებები დამოუკიდებელი
აუდიტორის დასკვნასთან ერთად 2024 წლის
31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

სსპკი
ნპი

განცხადება კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებებისა და მმართველობის ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობების შესახებ 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

ხელმძღვანელობა და სამეთვალყურეო საბჭო პასუხს აგებენ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებაზე, რომლებიც სამართლიანად ასახავს სააქციო საზოგადოება „მიკრობანკი კრისტალის“ (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი საწარმოს – შპს „კრისტალ კონსალტინგის“ (შემდგომში, ერთად „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მათი ოპერაციების შედეგებს, ფულად ნაკადებსა და საკუთარი კაპიტალის ცვლილებებს ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ხელმძღვანელობა და სამეთვალყურეო საბჭო ასევე პასუხს აგებენ მმართველობის ანგარიშგების მომზადებაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

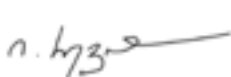
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებებისა და მმართველობის ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა და სამეთვალყურეო საბჭო პასუხს აგებენ შემდეგზე:

- ▶ სააღრიცხვო პოლიტიკის სათანადოდ შერჩევა და გამოყენება;
- ▶ ინფორმაციის წარმოდგენა, სააღრიცხვო პოლიტიკასთან ერთად, იმგვარად, რომ ასახული იყოს რელევანტური, შედარებადი და გასაგები მონაცემები;
- ▶ დამატებითი განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენა, როდესაც ფასს (IFRS) სტანდარტების სპეციფიკურ მოთხოვნებთან შესაბამისობა არ აძლევს საშუალებას მომხმარებლებს კონკრეტული გარიგებების, სხვა მოვლენებისა და პირობების ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ მაჩვენებლებზე გავლენის გაგების შესაძლებლობას;
- ▶ ჯგუფის უნარის შეფასება, განაგრძოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ;
- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნება, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით მოთხოვნილი ფორმით;
- ▶ მმართველობის ანგარიშგების მომზადება კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების შესაბამისად.

ხელმძღვანელობა და სამეთვალყურეო საბჭო ასევე პასუხს აგებენ შემდეგზე:

- ▶ ჯგუფში შიდა კონტროლის ეფექტური და ჯანსაღი სისტემის შემუშავება, დანერგვა და შენარჩუნება;
- ▶ ადეკვატური სააღრიცხვო ჩანაწერების წარმოება, რომლებიც აჩვენებს და განმარტავს ჯგუფის ოპერაციებს და ნებისმიერ დროს, გონივრული სიზუსტით იძლევა ინფორმაციას ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, ასევე საშუალებას აძლევს მათ უზრუნველყონ ჯგუფის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების ფასს (IFRS) სტანდარტებთან შესაბამისობა;
- ▶ საქართველოს კანონმდებლობით მოთხოვნილი სააღრიცხვო ჩანაწერების წარმოება;
- ▶ ისეთი ნაბიჯების გადადგმა, რომლებიც გონივრულ ფარგლებში ხელმისაწვდომია ჯგუფის აქტივების დასაცავად; და
- ▶ თაღლითობისა და სხვა დარღვევების ფაქტების აღკვეთა და დაფიქსირება.

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები და მმართველობის ანგარიშგება გამოსაცემად დამტკიცდა 2025 წლის 3 ივნისს ბანკის დირექტორთა და სამეთვალყურეო საბჭოების მიერ.

ილია რევია, გენერალური დირექტორი

არჩილ ბაკურაძე, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

3 ივნისი, 2025

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სააქციო საზოგადოება მიკრობანკი კრისტალის აქციონერებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

დასკვნა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

მოსაზრება

ჩავატარეთ სააქციო საზოგადოება მიკრობანკი კრისტალის (შემდგომში „ბანკი“) კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური სრული შემოსავლის ანგარიშგების, კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ არსებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ბანკისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტები) (ბესსს-ის კოდექსი) და იმ ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად, რომლებიც ეხება საქართველოში კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებულ აუდიტს და შესრულებული გვაქვს ამ მოთხოვნებით და ბესსს-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტის მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

ბანკის 2024 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია ბანკის 2024 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში, გარდა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა.

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშგებას და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, ვალდებულები ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ხელმძღვანელობის სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ბანკის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტის პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტის მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტის პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.

- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ▶ ვაფასებთ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- ▶ ჯგუფის აუდიტის შემთხვევაში ვგეგმავთ და ვატარებთ ჯგუფის აუდიტს, რათა მოვიპოვოთ საკმარისი და შესაფერისი აუდიტის მტკიცებულებები ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რომლის საფუძველზეც ვაყალიბებთ მოსაზრებას კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჯგუფის აუდიტის მიზნით ჩატარებული აუდიტორული სამუშაოების ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და მიმოხილვაზე. მხოლოდ ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

დმიტრო იურგელევიჩი (SARAS-A-644274)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2025 წლის 3 ივნისი

თბილისი, საქართველო

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

	შენიშვნა	2024	2023 (გადაანგარიშებული)*
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	6	140,295	120,117
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	6	5,766	5,021
საპროცენტო ხარჯი	6	(44,574)	(42,558)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების ზარალის გაწევამდე		101,487	82,580
გაუფასურების ზარალი საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე	14,15	(10,368)	(11,835)
გაუფასურების ზარალი სხვა აქტივებზე		(633)	(124)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		90,486	70,621
წმინდა ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით	13	(6,210)	(10,030)
საკუროსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	7	3,942	5,184
საკომისიო შემოსავალი	8	1,659	1,182
საკომისიო ხარჯი		(301)	(240)
სხვა შემოსავალი	9	599	1,092
წმინდა არასაპროცენტო ხარჯები		(311)	(2,812)
საოპერაციო შემოსავალი		90,175	67,809
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(41,550)	(34,259)
ცვთვის და ამორტიზაციის ხარჯები	16,17,18	(7,436)	(6,802)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	10	(13,314)	(12,301)
მოგება დაბეგვრამდე		27,875	14,447
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	(5,212)	(3,717)
წლის წმინდა მოგება		22,663	10,730
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		22,663	10,730

ი. სვამაძე

ილია რევია, გენერალური დირექტორი

ა. ბაყრაძე

არჩილ ბაკურაძე, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

3 ივნისი, 2025

* წინა ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების ჩასწორება ასახულია მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგებების შესადარის პერიოდებში, მე-4 შენიშვნის შესაბამისად.

75-151 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

ინდივიდუალური მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

	შენიშვნა	2024	2023 (გადაანგარიშებული)*
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	6	140,295	120,117
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	6	5,766	5,021
საპროცენტო ხარჯი	6	(44,574)	(42,558)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების ზარალის გაწევამდე		101,487	82,580
გაუფასურების ზარალი საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე	14,15	(10,368)	(11,835)
გაუფასურების ზარალი სხვა აქტივებზე		(633)	(124)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		90,486	70,621
წმინდა ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით	13	(6,210)	(10,030)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	7	3,943	5,186
საკომისიო შემოსავალი	8	1,659	1,183
საკომისიო ხარჯი		(301)	(240)
სხვა შემოსავალი	9	595	553
წმინდა არასაპროცენტო ხარჯები		(314)	(3,348)
საოპერაციო შემოსავალი		90,172	67,273
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(41,421)	(33,815)
ცვთვის და ამორტიზაციის ხარჯები	16,17,18	(7,398)	(6,779)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	10	(13,219)	(12,117)
მოგება დაბეგვრამდე		28,134	14,562
მოგების გადასახადის ხარჯი	11	(5,212)	(3,717)
წლის წმინდა მოგება		22,922	10,845
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		22,922	10,845

ი. სვამაძე

ილია რევია, გენერალური დირექტორი

ა. ბაკურაძე

არჩილ ბაკურაძე, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

3 ივნისი, 2025

* წინა ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების ჩასწორება ასახულია მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგებების შესადარის პერიოდებში, მე-4 შენიშვნის შესაბამისად.

75-151 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2024 წლის 31 დეკემბრის
მდგომარეობით (ათას ლარში)

	შენიშვნა	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგა- რიშებული)*	January 1, 2023 (გადაანგა- რიშებული)
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	24,686	8,253	27,812
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	13	4,503	816	-
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		187	14	197
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	14	500,465	426,018	385,404
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	15	14,320	12,419	9,841
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივი	11	-	175	699
აქტივების გამოყენების უფლება	16	11,676	9,481	8,152
ძირითადი საშუალებები	17	5,350	3,987	3,972
არამატერიალური აქტივები	18	4,785	4,263	4,147
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	11	1,366	1,164	3,657
სხვა აქტივები	19	8,911	8,930	6,816
სულ აქტივები		576,249	475,520	450,697
ვალდებულებები				
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	13	-	-	8,032
გადასახდელი დივიდენდები	25	-	997	997
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება	11	1,544	-	-
საიჯარო ვალდებულება	16	12,399	9,689	8,121
გამოშვებული თამასუქები	20	13,450	1,330	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	21	26,297	26,406	-
ნასესხები სახსრები	22	388,108	332,303	342,924
სუბორდინირებული ვალი	23	23,331	16,867	13,576
სხვა ვალდებულებები	24	15,170	13,682	12,534
სულ ვალდებულებები		480,299	401,274	386,184
საკუთარი კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი	25	3,635	3,635	3,635
საემისიო შემოსავალი	25	22,110	22,110	22,110
გაუნაწილებელი მოგება		70,205	48,501	38,768
სულ საკუთარი კაპიტალი		95,950	74,246	64,513
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		576,249	475,520	450,697

ი. სვინა

ილია რევია, გენერალური დირექტორი

ა. ბაყრაძე

არჩილ ბაკურაძე, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

3 ივნისი, 2025

* წინა ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების ჩასწორება ასახულია მიმდინარე პერიოდის ფინანსური
ანგარიშგებების შესადარის პერიოდებში, მე-4 შენიშვნის შესაბამისად.

75-151 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2024 წლის 31 დეკემბრის
მდგომარეობით (ათას ლარში)

	შენიშვნა	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგა- რიშებული)*	January 1, 2023 (გადაანგა- რიშებული)
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	24,669	8,244	27,785
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	13	4,503	816	-
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		187	14	197
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	14	500,465	426,018	385,404
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	15	14,320	12,419	9,841
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივი	11	-	175	699
აქტივების გამოყენების უფლება	16	11,676	9,481	8,152
ძირითადი საშუალებები	17	5,342	3,980	3,968
არამატერიალური აქტივები	18	4,785	4,173	4,035
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	11	1,366	1,164	3,657
ინვესტიცია შვილობილ საწარმოში		610	472	340
სხვა აქტივები	19	8,911	8,890	6,816
სულ აქტივები		576,834	475,846	450,894
ვალდებულებები				
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	13	-	-	8,032
გადასახდელი დივიდენდები	25	-	997	997
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება	11	1,544	-	-
საიჯარო ვალდებულება	16	12,399	9,689	8,121
გამოშვებული თამასუქები	20	13,450	1,330	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	21	26,297	26,406	-
ნასესხები სახსრები	22	388,108	332,303	342,924
სუბორდინირებული ვალი	23	23,331	16,867	13,576
სხვა ვალდებულებები	24	15,170	13,682	12,520
სულ ვალდებულებები		480,299	401,274	386,170
საკუთარი კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი	25	3,635	3,635	3,635
საემისიო შემოსავალი	25	22,110	22,110	22,110
გაუნაწილებელი მოგება		70,790	48,827	38,979
სულ საკუთარი კაპიტალი		96,535	74,572	64,724
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		576,834	475,846	450,894

ი. სვანიძე

ილია რევია, გენერალური დირექტორი

ა. ბაყრაძე

არჩილ ბაკურაძე, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

3 ივნისი, 2025

* წინა ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების ჩასწორება ასახულია მიმდინარე პერიოდის ფინანსური
ანგარიშგებების შესადარის პერიოდებში, მე-4 შენიშვნის შესაბამისად.

75-151 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	გაუნაწილებე- ლი მოგება	სულ
2023 წლის 1 იანვარი (ადრე გაცხადებული რაოდენობით)		3,635	22,110	40,764	66,509
წინა პერიოდის ხარვეზის გადაანგარიშება	4	-	-	(1,996)	(1,996)
2023 წლის 1 იანვარი (გადაანგარიშებული)*	4	3,635	22,110	38,768	64,513
წლის წმინდა მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი (გადაანგარიშებული)*		-	-	10,730	10,730
გამოცხადებული დივიდენდები	25	-	-	(997)	(997)
2023 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)*	4	3,635	22,110	48,501	74,246
წლის წმინდა მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი		-	-	22,663	22,663
გამოცხადებული დივიდენდები	25	-	-	(959)	(959)
2024 წლის 31 დეკემბერი		3,635	22,110	70,205	95,950

ი. სვამაძე

ილია რევია, გენერალური დირექტორი

ა. ბაყრაძე

არჩილ ბაკურაძე, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

3 ივნისი, 2025

ინდივიდუალური საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
2023 წლის 1 იანვარი (ადრე გაცხადებული რაოდენობით)		3,635	22,110	40,975	66,720
წინა პერიოდის ხარვეზის გადაანგარიშება	4	-	-	(1,996)	(1,996)
2023 წლის 1 იანვარი (გადაანგარიშებული)	4	3,635	22,110	38,979	64,724
წლის წმინდა მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი (გადაანგარიშებული)*		-	-	10,845	10,845
გამოცხადებული დივიდენდები	25	-	-	(997)	(997)
2023 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)*	4	3,635	22,110	48,827	74,572
წლის წმინდა მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი		-	-	22,922	22,922
გამოცხადებული დივიდენდები	25	-	-	(959)	(959)
2024 წლის 31 დეკემბერი		3,635	22,110	70,790	96,535

ი. სვამაძე

ილია რევია, გენერალური დირექტორი

ა. ბაყრაძე

არჩილ ბაკურაძე, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

3 ივნისი, 2025

* წინა ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების ჩასწორება ასახულია მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგებების შესადარის პერიოდებში, მე-4 შენიშვნის შესაბამისად.

75-151 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

**კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 2024 წლის 31 დეკემბრით
დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)**

	შენიშვნა	2024	2023 (გადაანგარიშებული)*
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მოგება დაბეგვრამდე		27,875	14,447
კორექტირებები:			
წმინდა ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით	13	6,210	10,030
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	16,17,18	7,436	6,802
საპროცენტო შემოსავალი	6	(140,295)	(120,117)
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	6	(5,766)	(5,021)
საპროცენტო ხარჯები	6	44,574	42,558
გაუფასურების ზარალი საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე	14,15	10,368	11,835
გაუფასურების ზარალი სხვა აქტივებზე		633	124
საკუროს სხვაობით განპირობებული წმინდა ზარალი/(შემოსულობა)	7	7,532	(3,814)
ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული ზარალი		68	2
შემოსულობა იჯარის გაუქმებიდან	16	(163)	-
საოპერაციო საქმიანობიდან ფულადი სახსრების გასვლა საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებამდე		(41,528)	(43,154)
ცვლილება საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში:			
მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების წმინდა (ზრდა)/ფინანსური ვალდებულებების წმინდა (შემცირება)		(9,891)	(16,170)
ზრდა მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებში		(83,904)	(51,763)
იჯარებში ინვესტიციების ზრდა		(1,916)	(2,016)
(ზრდა)/შემცირება გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში		(173)	183
ზრდა სხვა აქტივებში		(596)	(2,245)
ზრდა სხვა ვალდებულებებში		1,469	1,168
წმინდა ცვლილება საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში		(95,011)	(70,843)
მიღებული პროცენტი		139,573	119,671
სხვა მიღებული პროცენტი		5,596	4,213
გადახდილი პროცენტი		(43,975)	(41,291)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(3,695)	(700)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(39,040)	(32,104)
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	17	(2,467)	(1,638)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	18	(2,741)	(1,563)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(5,208)	(3,201)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
შემოსულობა თამასუქებიდან	20	18,163	1,313
შემოსულობა გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდებიდან	21	-	25,000
შემოსულობა ნასესხები სახსრებიდან	22	139,769	166,927
შემოსულობა სუბორდინირებული ვალიდან	23	8,258	3,146
თამასუქების დაფარვა	20	(6,651)	-
ნასესხები სახსრების დაფარვა	22	(91,244)	(176,620)
სუბორდინირებული ვალის დაფარვა	23	(2,762)	-
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	16	(3,960)	(3,392)
გადახდილი დივიდენდები	25	(1,954)	(1,005)
საფინანსო საქმიანობიდან გენერირებული წმინდა ფულადი სახსრები		59,619	15,369
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		15,371	(19,936)
გაცვლითი კურსის ეფექტი უცხოურ ვალუტაში ფლობილი ფულადი სახსრების ნაშთზე		1,062	377
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისის მდგომარეობით	12	8,253	27,812
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	12	24,686	8,253

ი. სვანაძე

ილია რევია, გენერალური დირექტორი

ა. ბაკურაძე

არჩილ ბაკურაძე, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

3 ივნისი, 2025

* წინა ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების ჩასწორება ასახულია მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგებების შესადარის პერიოდებში, მე-4 შენიშვნის შესაბამისად.

75-151 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

	შენიშვნა	2024 (გადაანგარიშებული)*	2023
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მოგება დაბეგვრამდე		28,134	14,562
კორექტირებები:			
წმინდა ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით	13	6,210	10,030
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	16,17,18	7,398	6,779
საპროცენტო შემოსავალი	6	(140,295)	(120,117)
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	6	(5,766)	(5,021)
საპროცენტო ხარჯები	6	44,574	42,558
გაუფასურების ზარალი საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე	14,15	10,368	11,835
გაუფასურების ზარალი სხვა აქტივებზე		633	124
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა ზარალი/(შემოსულობა)	7	7,531	(3,816)
ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული ზარალი		13	2
შემოსულობა იჯარის გაუქმებიდან	16	(163)	-
საოპერაციო საქმიანობიდან ფულადი სახსრების გასვლა საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებამდე		(41,363)	(43,064)
ცვლილება საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში:			
მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების წმინდა (ზრდა)/ფინანსური ვალდებულებების წმინდა (შემცირება)		(9,891)	(16,170)
ზრდა მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებში		(83,904)	(51,763)
იჯარებში ინვესტიციების ზრდა		(1,916)	(2,016)
(ზრდა)/შემცირება გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში		(173)	183
ზრდა სხვა აქტივებში		(636)	(2,205)
ზრდა სხვა ვალდებულებებში		1,469	1,182
წმინდა ცვლილება საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში		(95,051)	(70,789)
მიღებული პროცენტი		139,573	119,671
სხვა მიღებული პროცენტი		5,596	4,213
გადახდილი პროცენტი		(43,975)	(41,291)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(3,695)	(700)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(38,915)	(31,960)
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ინვესტიცია შვილობილ საწარმოში		(138)	(132)
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	17	(2,463)	(1,633)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	18	(2,741)	(1,563)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(5,342)	(3,328)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
შემოსულობა თამასუქებიდან	20	18,163	1,313
შემოსულობა გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდებიდან	21	-	25,000
შემოსულობა ნასესხები სახსრებიდან	22	139,769	166,927
შემოსულობა სუბორდინირებული ვალიდან	23	8,258	3,146
თამასუქების დაფარვა	20	(6,651)	-
ნასესხები სახსრების დაფარვა	22	(91,244)	(176,620)
სუბორდინირებული ვალის დაფარვა	23	(2,762)	-
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	16	(3,960)	(3,392)
გადახდილი დივიდენდები	25	(1,954)	(1,005)
საფინანსო საქმიანობიდან გენერირებული წმინდა ფულადი სახსრები		59,619	15,369
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		15,362	(19,919)
გაცვლითი კურსის ეფექტი უცხოურ ვალუტაში ფლობილი ფულადი სახსრების ნაშთზე		1,063	378
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისის მდგომარეობით	12	8,244	27,785
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება)/ზრდა	12	24,669	8,244

ი. სვინა

ილია რევიკა, გენერალური დირექტორი

ა. ბაკურაძე

არჩილ ბაკურაძე, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

3 ივნისი, 2025

* წინა ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების ჩასწორება ასახულია მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგებების შესაბამის პერიოდებში, მე-4 შენიშვნის შესაბამისად.

75-151 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელი ნაწილია.

1. ინფორმაცია ორგანიზაციის შესახებ

სს „მიკრობანკი კრისტალი“ (შემდგომში „ბანკი“) 2007 წლის 23 აგვისტოს დაფუძნდა „ფონდი კრისტალის“ გადაწყვეტილების (საბჭოს გადაწყვეტილება №20, 2007 წლის 21 აგვისტო) საფუძველზე, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ 2006 წლის 18 ივლისით დათარიღებული საქართველოს კანონის შესაბამისად. 2025 წლის 12 თებერვალს „კრისტალმა“ მიიღო მიკრო ბანკის ლიცენზია საქართველოს ეროვნული ბანკისგან (სებ).

2018 წლის 26 იანვარს კომპანიამ დააფუძნა შვილობილი საწარმო – შპს „კრისტალ კონსალტინგი“. შვილობილი საწარმო თანდათანობით იწყებს ოპერირებას და მისი მთავარი საქმიანობები იქნება ბიზნეს საკონსულტაციო მომსახურება, ორგანიზაციული განვითარება, მართვა, ტექნიკური და ტექნოლოგიური კონსულტაცია და მიკრო და მცირე საწარმოების მომსახურების უზრუნველყოფა.

სს „მიკრობანკი კრისტალის“ და შპს „კრისტალ კონსალტინგის“ („ჯგუფი“) იურიდიული მისამართია: ნიკეას ქ. №22, ქუთაისი, საქართველო.

ჯგუფის მართვის უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება.

ჯგუფის ოპერაციების ზედამხედველობას სამეთვალყურეო საბჭო ახორციელებს, რომლის წევრებსაც ნიშნავს აქციონერთა საერთო კრება. ჯგუფის ყოველდღიურ მართვას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დანიშნული დირექტორთა საბჭო.

ჯგუფის მიზანია საქართველოში მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების მხარდაჭერა და განვითარება, კლიენტების სოციალური და ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესება, მათთვის ხელმისაწვდომი ფინანსური მომსახურების შეთავაზების გზით.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა მიკრო სესხების გაცემა. ჯგუფის ფინანსური პროდუქტები მოიცავს შემდეგს: ინდივიდუალური ბიზნეს სესხები, სასოფლო-სამეურნეო სესხები, სამომხმარებლო სესხები, სალომბარდო სესხები, იპოთეკური სესხები, სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის, ავტო სესხები და ლიზინგი.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს მთელი საქართველოს მასშტაბით ორმოცდარვა ფილიალი (2023: ორმოცდაცხრა ფილიალი) და სათავო ოფისი აქვს თბილისსა და ქუთაისში.

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მფლობელობის სტრუქტურა 25-ე შენიშვნაშია განსაზღვრული.

ჯგუფს არ ჰყავს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო კოლიტიკა

განცხადება შესაბამისობაზე – წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასს“) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის („ფასიკ“) მიერ გამოშვებული ინტერპრეტაციების შესაბამისად.

კონსოლიდაციის საფუძველი — კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიის და მის კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების (შვილობილი საწარმოები) ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც: ა) კომპანიას აქვს უფლებამოსილება თავის ინვესტირების ობიექტებზე; ბ) კომპანია იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება; და გ) კომპანიას შეუძლია ისარგებლოს ამ ძალაუფლებით მის უკუგებაზე ზემოქმედებისთვის.

შვილობილი საწარმოს კონსოლიდირება იწყება მაშინ, როდესაც კომპანია იღებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც კომპანია კარგავს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე. კონკრეტულად, წლის განმავლობაში შეძენილი ან გაყიდული შვილობილი საწარმოს შემოსავალი და ხარჯები შესულია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავალის ანგარიშგებაში კომპანიის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან იმ თარიღამდე, როდესაც კომპანიას უწყდება კონტროლი შვილობილ საწარმოზე. მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი ეკუთვნის კომპანიის მფლობელებს და არამაკონტროლებელ წილებს. საჭიროების შემთხვევაში შვილობილი საწარმოს ფინანსური ანგარიშგება კორექტირდება, სააღრიცხვო პოლიტიკის ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით. ჯგუფშიდა ყველა აქტივი და ვალდებულება, საკუთარი კაპიტალი, ხარჯები და ფულადი ნაკადები, რომლებიც უკავშირდება ოპერაციებს ჯგუფის წევრებს შორის, სრულად ელიმინირდება კონსოლიდაციის პროცესში.

ფუნქციონირებადი საწარმო — წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები მომზადდა იმ დაშვებით, რომ ჯგუფი წარმოადგენს ფუნქციონირებად საწარმოს და განაგრძობს ფუნქციონირებას განჭვრეტად მომავალში. ამ დაშვების გაკეთებისას ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა, მიმდინარე განზრახვები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსურ რესურსებზე წვდომა.

პირვანდელი ღირებულების წესი — წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების წესის მიხედვით, გარდა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისა მოგებაში ან ზარალში ასახვით. პირვანდელი ღირებულება ჩვეულებრივ საქონელსა და მომსახურებებში გადახდილი საფასურის სამართლიან ღირებულებას ეფუძნება.

სამართლიანი ღირებულება — სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომლის მიღებაც მოხდებოდა აქტივის გასაყიდად ან ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობით ოპერაციაში ვალდებულების გადასაცემად, მიუხედავად იმისა, ფასი პირდაპირ დაკვირვებადია, თუ შეფასების სხვა მეთოდით არის განსაზღვრული. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას ჯგუფი ითვალისწინებს აქტივების და ვალდებულებების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების ფასწარმოების განხორციელებისას ამ მახასიათებლებს გაითვალისწინებენ შეფასების თარიღში. წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შეფასების და/ან გაცხადების მიზნებისთვის სამართლიანი ღირებულება ანალოგიურად განისაზღვრება. ამასთან, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, სამართლიანი ღირებულების შეფასება დაყოფილია 1-ლ, მე-2 და მე-3 დონეებად, იმისდა მიხედვით, თუ რამდენად არის მათი სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებაში მონაწილე მონაცემები დაკვირვებადი და, მთლიანობაში, რამდენად მნიშვნელოვანია ეს ამოსავალი მონაცემები მათი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის. აღნიშნული დონეები განიმარტება შემდეგი სახით: 1-ლი დონის ამოსავალი მონაცემები წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა თუ ვალდებულებების კოტირებულ ფასებს (გაუკორექტირებელი), რომლებზეც საწარმოს წვდომა აქვს შეფასების თარიღში;

მე-2 დონის ამოსავალი მონაცემები არის 1-ლ დონეში შესული კოტირებული ფასებისგან განსხვავებული მონაცემები, რომლებიც პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია აქტივისა

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

თუ ვალდებულებებისთვის; მე-3 დონის ამოსავალი მონაცემები არის აქტივების ან ვალდებულებების არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები.

სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა — კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებში ასახული მუხლები ფასდება იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტაში, რომელშიც ფუნქციონირებს ბანკი და მისი შვილობილი საწარმო (შემდგომში „სამუშაო ვალუტა“). მათი სამუშაო ვალუტაა ქართული ლარი (შემდგომში „ლარი“). ჯგუფის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების წარსადგენი ვალუტაა ლარი. ლარში წარმოდგენილი ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ურთიერთგადაფარვა — ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ურთიერთგადაფარება და წმინდა თანხა აისახება კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებებში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ასევე არსებობს სურვილი განხორციელდეს გადახდა წმინდა საფუძველზე ან ერთდროულად აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. შემოსავალი და ხარჯი კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში არ გაიქვითება, თუ ეს არ მოითხოვება ან დაიშვება ბუღალტრული აღრიცხვის რომელიმე სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით, რომლის შესახებაც საგანგებო მითითება არსებობს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები — განმარტებითი შენიშვნები მოცემულია მხოლოდ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის, რადგან ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ციფრებს შორის არსებითი სხვაობა არ არსებობს.

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა აღწერილია ქვემოთ.

სეგმენტის ანგარიშგება

საოპერაციო მართვის უმაღლესი ორგანო ჯგუფს აფასებს, როგორც ცალკე საოპერაციო სეგმენტს, გაცხადებული ფასს (IFRS) შედეგების საფუძველზე. ჯგუფის შემოსავლის და აქტივების უმრავლესობა საქართველოშია განთავსებული. მას არ ჰყავს გარე კონტრაქენტი, რომელმაც 2024 ან 2023 წლებში ჯგუფის ამონაგების 10%-ზე მეტი შეადგინა.

საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით (EIR). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც მომავალში მოსალოდნელი გადახდების ან ფულადი სახსრების ზუსტ დისკონტირებას ახდენს ფინანსური ინსტრუმენტის ვადაზე ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საზღაურს და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ მიკუთვნება ინსტრუმენტზე და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ჯგუფი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბა-

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ლანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო ამონაგები თუ ხარჯი. შემოსავალი ჯარიმიდან შესულია საპროცენტო შემოსავალში, საკრედიტო რისკის ანაზღაურების გათვალისწინებით.

როდესაც ფინანსური აქტივი გაუფასურდება, ჯგუფი საპროცენტო ამონაგებს ანგარიშობს ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივი გამოსწორდება და აღარ იქნება გაუფასურებული, ჯგუფი დაუბრუნდება საპროცენტო ამონაგების მთლიან საფუძველზე დაანგარიშების მეთოდს.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შესყიდვისას ან წარმოქმნისას (POCI), ჯგუფი საპროცენტო ამონაგებს ანგარიშობს საკრედიტო რისკის მიხედვით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებით და ამ მაჩვენებელს იყენებს აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე. საკრედიტო რისკის მიხედვით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც საწყისი აღიარებისას ახდენს შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებას (საკრედიტო ზარალის ჩათვლით) შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადების აქტივების ამორტიზებულ ღირებულებამდე.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარება

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების აღიარება ხდება ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როდესაც ჯგუფი ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

აღიარებული ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. საოპერაციო დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიკუთვნება ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების შეძენასა თუ გამოშვებასთან (მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების გარდა), საწყისი აღიარებისას, შესაბამისად, ემატება ან აკლდება ფინანსური აქტივებისა თუ ფინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებას. საოპერაციო დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიკუთვნება მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შეძენასა თუ გამოშვებასთან, სასწრაფო წესით აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება საწყისი აღიარებისას არსებული სამართლიანი ღირებულებისგან, ჯგუფი ამგვარ სხვაობებს შემდეგი სახით აღრიცხავს:

- ▶ თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც იყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ სხვაობა საწყისი აღიარებისას აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში (ე.ი. 1-ლი დღის მოგება ან ზარალი).
- ▶ ყველა სხვა შემთხვევაში სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება გარიგების ფასის შესაბამისად (ე.ი. 1-ლი დღის მოგება ან ზარალი გადავადდება მისი აქტივის ან ვალდებულების საწყის საბალანსო ღირებულებაში შეტანის გზით).

საწყისი აღიარების შემდეგ გადავადებული შემოსულობა ან ზარალი გადავა მოგებაში ან ზარალში ლოგიკურ საფუძველზე, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ის წარმოიშობა ფაქტორში (მათ შორის დროში) ცვლილებიდან, რომელსაც გაითვალისწინებდნენ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას.

ფინანსური აქტივები
კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და-
მოკიდებულია მათ სახელშეკრულებო პირობებსა და ინსტრუმენტების
მართვის ბიზნეს მოდელზე. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირვე-
ლად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და, მოგება-ზარალში სა-
მართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისა და ფინან-
სური ვალდებულებების გარდა, საოპერაციო დანახარჯები ემატება ან
აკლდება ამ თანხას.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები
ჯგუფმა მოახდინა თავისი ყველა ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია აქტივების მართ-
ვის ბიზნეს მოდელის საფუძველზე, ხოლო აქტივების სახელშეკრულებო პირობები შე-
ფასდა ქვემოთ მოცემულიდან ერთ-ერთით:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით;
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVPL).

ფინანსური ვალდებულებები, გარდა სასესხო ვალდებულებებისა, ამორტიზებული
ბულებით ფასდება, ან – სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით,
როცა არიან სავაჭროდ გამზადებულნი, წარმოებული ინსტრუმენტები ან გამოიყენება
სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის ოფცია.

ჯგუფის ყველა ფინანსური აქტივი და ვალდებულება ამორტიზებული ღირებულებით
ფასდება, წარმოებული ინსტრუმენტების გამოკლებით, რომლებიც სამართლიანი ღირე-
ბულებით ფასდება, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ჯგუფის შეფასების კატეგორიების მიხედვით კლასიფიცირებული ფინანსური აქტივები
მოიცავს შემდეგს:

ფინანსური აქტივები	ბიზნესმოდელი	მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდა (SPPI)	შეფასების კატეგორია
წარმოქმნილი ფინანსური აქტივები	სხვა ბიზნეს მოდელი	ფულადი ნაკადები არ წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავ- შირებული პროცენტის გადახდებს	FVTPL
ფულადი ნაშთები ბანკებში	ამოსაღებად გამიზნული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავ- შირებული პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	ამოსაღებად გამიზნული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
სხვა მოთხოვნები	ამოსაღებად გამიზნული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება

რეკლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები განმეორებით არ კლასიფიცირდება საწყისი აღიარების შემდეგ, გარდა იმ პერიოდისა, როდესაც ჯგუფი შეცვლის ფინანსური აქტივების სამართავად არსებულ ბიზნეს მოდელს. ახალ კატეგორიასთან დაკავშირებული კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები პერსპექტიულად გამოიყენება პირველი საანგარიშგებო პერიოდის პირველივე დღიდან, ბიზნეს მოდელის ცვლილების შემდეგ, რაც იწვევს ჯგუფის ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციას. მიმდინარე ფინანსური წლისა და წინა სააღრიცხვო პერიოდის განმავლობაში, არ მომხდარა ცვლილება იმ ბიზნეს მოდელში, რომელშიც ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ფლობს და შესაბამისად რეკლასიფიკაციები არ განხორციელდება. ცვლილებები სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში გათვალისწინებულია ქვემოთ აღწერილ ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებისა და აღიარების შეწყვეტის შესახებ სააღრიცხვო პოლიტიკებში.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და სხვა მოთხოვნები

კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა აქტივებში შესული მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და სხვა მოთხოვნები ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და სხვა მოთხოვნები თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, კორექტირდება საოპერაციო დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ზღვრული და პირდაპირ მიკუთვნებადია ფინანსური აქტივის გაცემასთან, და მიღებული საკომისიოსთვის, რადგან ისინი შემდგომში შესულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დაანგარიშებაში. შემდგომში მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და სხვა მოთხოვნები ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს და შეუზღუდავ ნაშთებს ბანკებში, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა 90 დღე ან მასზე ნაკლებია და ისინი თავისუფალია სახელშეკრულებო შებლუდებისგან. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახულ ფინანსურ აქტივებში შესული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს უცხოური ვალუტის ფორვარდულ კონტრაქტებსა და სავალუტო სვოპებს.

წარმოებული ინსტრუმენტები თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით აღიარდება იმ თარიღში, როდესაც წარმოებული ხელშეკრულებები შედის ძალაში და შემდგომ გადაფასდება სამართლიანი ღირებულებით. ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აისახება, როგორც ფინანსური აქტივები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და როგორც ფინანსური ვალდებულებები, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია.

ცვლილება წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაში სასწრაფო წესით აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ინვესტიცია შვილობილ საწარმოში

შვილობილი საწარმო არის კომპანიის კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმო. ინვესტიცია შვილობილ საწარმოში გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) შემცირებული თვითღირებულებით აღირიცხება წინამდებარე ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

წმინდა ინვესტიცია იჯარებში

იჯარის დაწყებისას, მეიჯარე თავის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებს იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნას იჯარაში განხორციელებული წმინდა ინვესტიციის ოდენობით. იჯარაში წმინდა ინვესტიცია წარმოადგენს შემდეგი მუხლების თანხას, რომელიც დისკონტირდება იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით:

- ❖ ფინანსური იჯარის ფარგლებში მეიჯარის მიერ მისაღები საიჯარო გადახდები; და
- ❖ ნებისმიერი არაგარანტირებული ნარჩენი ღირებულება, რომელიც ერიცხება მე-იჯარეს.

ძირითადი თანხის, პროცენტის, გაცემის საკომისიოსა და სიცოცხლის დაზღვევის გარდა, საიჯარო გადახდები ასევე მოიცავს შემდეგი ტიპის ხარჯების დაფარვისთვის საჭირო თანხებს: ქონების გადასახადი, შემოწმების საფასური, მონიტორინგის საფასური და GPS კონტროლი.

იჯარაში ნაგულისხმევი განაკვეთი წარმოადგენს მეიჯარის მიერ საიჯარო ხელშეკრულებაში განსაზღვრულ საპროცენტო განაკვეთს. ეს არის განაკვეთი, რომლითაც საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულება და არა გარანტირებული ნარჩენი ღირებულება საიჯარო აქტივის სამართლიანი ღირებულების და მეიჯარის ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯების თანხას უტოლდება.

თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები წარმოადგენს იჯარის მიღების დამატებით დანახარჯებს, რომელთა გაწევაც არ მოხდებოდა იმ შემთხვევაში, თუ იჯარა არ გაფორმდებოდა.

თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები შედის იჯარაში წმინდა ინვესტირების საწყის შეფასებაში და ის ამცირებს იჯარის ვადაზე აღიარებული შემოსავლის თანხას.

მეიჯარე ამცირებს წმინდა ინვესტიციას იჯარაში, მიღებულ გადახდებზე. მეიჯარემ უნდა აღიაროს ფინანსური შემოსავალი იჯარის ვადაზე, იჯარაში მეიჯარის მიერ განხორციელებულ წმინდა ინვესტიციაზე პერიოდული მუდმივი უკუგების განაკვეთის ამსახველი შაბლონის საფუძველზე. მეიჯარის მიზანია ფინანსური შემოსავლის განაწილება იჯარის ვადაზე, სისტემატიურ და რაციონალურ საფუძველზე. მეიჯარემ უნდა გამოიყენოს პერიოდთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები იჯარაში განხორციელებულ მთლიან ინვესტიციასთან მიმართებით, ძირითადი და გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავლის შემცირების მიზნით.

გაუფასურება

ჯგუფი აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც არ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივების გარდა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უნდა შეფასდეს ზარალის რეზერვში, ქვემოთ მოცემული ოდენობით:

- ❖ 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, ე.ი. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც გამოწვეულია ფინანსურ ინსტრუმენტზე დეფოლტის იმ შემთხვევებით, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში (შეესაბამება 1-ლ სტადიას); ან
- ❖ არსებობის მანძილზე სრული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, ე.ი. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც გამოწვეულია ფინანსურ ინსტრუმენტებზე დეფოლტის იმ შემთხვევებით, რომლებიც შესაძლოა დადგეს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში (შეესაბამება მე-2 და მე-3 სტადიებს).

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ზარალის რეზერვი არსებობის მანძილზე სრული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის საჭიროა ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, თუ ამგვარი ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა საწყისი აღიარების შემდეგ. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს საკრედიტო ზარალის დღევანდელი ღირებულების ვარაუდზე დაფუძნებულ შეფასებას. ის ფასდება ხელშეკრულების საფუძველზე ჯგუფის მიმართ არსებული დავალიანების ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის სხვაობის დღევანდელი ღირებულებით, რომლის მიღებასაც ჯგუფი მოელის სხვადასხვა მომავალი ეკონომიკური სცენარის შეწონვის განხორციელებისა და აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირების გზით.

ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აფასებს კოლექტიურ საფუძველზე, სესხების იმ პორტფელისთვის, რომლებსაც ეკონომიკური რისკის მსგავსი მახასიათებლები აქვთ.

დამატებითი ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების შესახებ მოცემულია 30-ე შენიშვნაში, მათ შორის — ინფორმაცია კოლექტიურ საფუძველზე ინსტრუმენტების შეფასებისას მათი დაჯგუფების შესახებ.

გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია“, როდესაც წარმოიქმნება ერთი ან მეტი მოვლენა, რომელსაც უარყოფითი გავლენა ექნება ამგვარი ფინანსური აქტივების შეფასებულ მომავალ ფულად ნაკადებზე. გაუფასურებული ფინანსური აქტივები მე-3 სტადიის აქტივებად განისაზღვრება. გაუფასურების მტკიცებულება მოიცავს ემპირიულ მონაცემებს შემდეგი შემთხვევების შესახებ:

- ▶ მსესხებლის ან ემიტენტის მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულეები;
- ▶ ხელშეკრულების დარღვევა ვალდებულებების შეუსრულებლობის ან ვადაგადაცილების გზით;
- ▶ სამართალწარმოების დაწყება მსესხებლის წინააღმდეგ;
- ▶ მსესხებლის ფინანსური სირთულეებით გამოწვეული ეკონომიკური ან სახელშეკრულებო მიზეზების გამო, კრედიტორმა მსესხებელს შესთავაზა დათმობა, რომელსაც კრედიტორი სხვაგვარად არ მოიაზრებდა;
- ▶ ფასიანი ქაღალდისთვის აქტიური ბაზრის გაუჩინარება ფინანსური სირთულეების გამო; ან
- ▶ ფინანსური აქტივის შეძენა დიდი ფასდაკლებით, რაც ასახავს გაწეულ საკრედიტო ზარალს.

შესაძლოა არ იყოს შესაძლებელი ერთი კონკრეტული მოვლენის იდენტიფიცირება — ფინანსური აქტივების გაუფასურება შესაძლოა გამოეწვიოს რამდენიმე მოვლენის ერთობლიობას.

სესხი გაუფასურებულად მიიჩნევა, როდესაც მსესხებელს მიენიჭება დათმობა მისი ფინანსური პირობების გაუარესების გამო, სანამ წარმოდგენილი არ იქნება მტკიცებულება იმისა, რომ დათმობის მინიჭების შედეგად სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოუღებლობის რისკი მნიშვნელოვნად შემცირდა და გაუფასურების სხვა ნიშნები არ არსებობს. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებთან მიმართებაშიც შესაძლოა გაიცეს, მაგრამ არ გაცემულა დათმობები, აქტივი გაუფასურებულად ითვლება მაშინ, როდესაც არსებობს გაუფასურების ემპირიული მტკიცებულება, მათ შორის დეფოლტის განმარტების მოთხოვნების დაკმაყოფილება.

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივები განსხვავებულად მუშავდება, რადგან აქტივი საწყისი აღიარებისას არის გაუფასურებული. ამგვარი აქტი-

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ვებისთვის ჯგუფი ყველა ცვლილებას საწყისი აღიარების შემდეგ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში აღიარებს როგორც ზარალის რეზერვს, მოგებაში ან ზარალში აღიარებული ნებისმიერი ცვლილებით. ამგვარი აქტივების ხელსაყრელი ცვლილება წარმოქმნის გაუფასურების შემოსულობას.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში შემდეგი სახით:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისა და იჯარებში წმინდა ინვესტიციებისთვის: აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან დაქვითვის სახით;
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული სავალო ინსტრუმენტებისთვის: კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ზარალის რეზერვი არ აღიარდება, რადგან საბალანსო ღირებულება სამართლიან ღირებულებას არის გატოლებული.
- ▶ სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისთვის: ანარიცხის სახით; და
- ▶ როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტი მოიცავს გამოყენებულ და გამოუყენებელ კომპონენტს, ჯგუფს არ შეუძლია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცალკე განსაზღვრა სასესხო ვალდებულების კომპონენტზე, გამოყენებული კომპონენტებისგან განცალკევებით: ჯგუფი წარმოადგენს ზარალის კომბინირებულ რეზერვს ორივე კომპონენტისთვის. კომბინირებული თანხა წარდგენილია, როგორც დაქვითვა შედგენილი კომპონენტის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან.

ინფორმაცია დეფოლტის განმარტების, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდისა და საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენების შესახებ მოცემულია 30-ე შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირება

ფინანსური აქტივის მოდიფიცირება ხდება ფინანსური აქტივის ფულადი ნაკადების მმართველი სახელშეკრულებო პირობების გადახედვის ან სხვაგვარად ცვლილების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის თავდაპირველ აღიარებასა და დაფარვის ვადას შორის პერიოდში. მოდიფიცირება მოქმედებს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თანხაზე და/ან ვადებზე, მაშინვე ან მომავალ პერიოდებში.

ჯგუფი ახდენს ფინანსური სირთულის მქონე მომხმარებლებზე გაცემული სესხების რესტრუქტურირებას, სესხის დაბრუნების შესაძლებლობების მაქსიმალურად გაზრდისა და დეფოლტის რისკის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით. სესხის პირობების ცვლილება ხდება იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ყველა გონივრულ მცდელობას განახორციელებს საწყისი სახელშეკრულებო პირობების საფუძველზე გადახდის შესასრულებლად, არსებობს დეფოლტის წარმოშობის მაღალი რისკი ან დეფოლტი უკვე წარმოიშვა და მოსალოდნელია, რომ მსესხებელი შესძლებს შეცვლილი პირობების დაკმაყოფილებას. უმეტეს შემთხვევაში შეცვლილი პირობები მოიცავს სესხის ვადის გახანგრძლივებას, სესხის ფულადი ნაკადების (ძირი თანხის და პროცენტის დაფარვა) ვადების ცვლას, ვადადამდგარი ფულადი ნაკადების თანხის (ძირი თანხის და პროცენტის პატიება) შემცირება და სხვა პირობების ცვლილება.

ფინანსური აქტივის ცვლილებისას, ჯგუფი აფასებს ხომ არ უნდა მოხდეს ამგვარი მოდიფიცირებული შედეგების აღიარების შეწყვეტა. ჯგუფის პოლიტიკის შესაბამისად, მოდიფიცირება იწვევს აღიარების შეწყვეტას, როდესაც ის არსებითად განსხვავებულ პირობებს წარმოქმნის. იმის განსასაზღვრად, მოდიფიცირებული პირობები არსებითად განსხვავდება თუ არა თავდაპირველი სახელშეკრულებო პირობებისგან, ჯგუფი ითვალისწინებს შემდეგს:

რაოდენობრივი შეფასება ტარდება საწყისი პირობებით დარჩენილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულების შეცვლილი პირობებით სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებთან შედარების მიზნით, ორივე თანხის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დისკონტირებით. თუ სხვაობა დღევანდელ ღირებულებაში არსებითად მიიჩნევა, ჯგუფი წყვეტს აღიარებას.

როდესაც მოდიფიკაცია არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას/ზარალს ანგარიშობს ცვლილებამდე და ცვლილების შემდეგ მთლიანი საბალანსო ღირებულების შედარების გზით (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოკლებით) და აღრიცხავს მას საპროცენტო შემოსავალში. შემდეგ ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აფასებს მოდიფიცირებული აქტივისთვის, სადაც მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივიდან წარმოქმნილი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები შესულია საწყისი აქტივიდან წარმოშობილი ფულადი სახსრების მოსალოდნელი დეფიციტის დაანგარიშებაში.

აღიარების შეწყვეტა და ჩამოწერა

ჯგუფი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვადა გაუვა სახელშეკრულებო უფლებას აქტივის ფულად ნაკადებზე (მოდიფიცირებიდან წარმოშობილი ვადის გასვლა არსებითად განსხვავებული პირობებით), ან როდესაც ფინანსური აქტივი და აქტივის ფლობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი სხვა საწარმოს გადაეცემა. თუ ჯგუფი არც გადასცემს და არც შეინარჩუნებს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს და განაგრძობს გადაცემული აქტივის კონტროლს, ჯგუფი აქტივსა და დაკავშირებულ ვალდებულებაში შენარჩუნებულ პროცენტს აღიარებს იმ თანხის ოდენობით, რომლის გადახდაც შეუძლია. თუ ჯგუფი ინარჩუნებს გადაცემული აქტივის საკუთრების არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს, ჯგუფი განაგრძობს ფინანსური აქტივის აღიარებას.

სესხების ჩამოწერა ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს არ აქვს ფინანსური აქტივის (მთლიანად ან ნაწილობრივ) ამოღების გონივრული მოლოდინი. ამ დროს ჯგუფი განსაზღვრავს, რომ მსესხებელს არ აქვს აქტივები ან შემოსავლის წყაროები, რომლებმაც შესაძლოა მოახდინონ შესაბამისი ფულადი ნაკადების გენერირება, ჩამოწერას დაქვემდებარებული თანხების გადასახდელად. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას. ჯგუფმა შესაძლოა გამოიყენოს აღსრულების ღონისძიებები ჩამოწერილ ფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებით. ჯგუფის მიერ გატარებული აღსრულების ღონისძიებებით ამოღებული თანხები გაუფასურების შემოსულობას გამოიწვევს.

ფინანსური ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი

გამოშვებული სავალო და წილობრივი ინსტრუმენტები კლასიფიცირდება, როგორც ფინანსური ვალდებულება ან როგორც საკუთარი კაპიტალი, სახელშეკრულებო შეთანხმების არსის შესაბამისად.

ფინანსური ვალდებულება წარმოადგენს სახელშეკრულებო ვალდებულებას, ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მისაწოდებლად ან ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების გასაცვლელად სხვა საწარმოსთან ისეთ პირობებში, რომლებიც არსებითად არახელსაყრელია ჯგუფისთვის ან ხელშეკრულებით, რომელიც დაიფარება ან შესაძლოა დაიფაროს ჯგუფის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტებით ან არის არაწარმოებული ხელშეკრულება, რომლისთვისაც ჯგუფი ვალდებულია ან შესაძლოა ვალდებული იყოს წარმოადგინოს მისი ცვლადი რაოდენობის წილობრივი ინსტრუმენტები ან განსხვავებული ხელშეკრულება საკუთარ კაპიტალზე, რომელიც დაიფარება ან შესაძლოა დაიფაროს ფიქსირებული რაოდენობის ნაღდი ფულის (ან სხვა ფინანსური აქტივის) გაცვლის გარეშე ჯგუფის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ფიქსირებული რაოდენობისთვის.

წილობრივი ინსტრუმენტები

წილობრივი ინსტრუმენტი არის ხელშეკრულება, რომლითაც დასტურდება ნარჩენი ინტერესი საწარმოს აქტივში ყველა მისი ვალდებულების გამოქვითვის შემდეგ. ჯგუფის მიერ გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტების აღიარება ხდება მიღებული შემოსულობის ოდენობით, რასაც აკლდება გამოშვებასთან დაკავშირებული პირდაპირი დანახარჯები.

ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც საკუთარი კაპიტალი. დამატებითი დანახარჯები პირდაპირ მიკუთვნება ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებასთან და წილობრივი ოფციონები აღიარდება საკუთარი კაპიტალიდან დაქვითვის სახით, ნებისმიერი დაბეგვრის შედეგის გამოკლებით..

პრივილეგირებული აქციები

პრივილეგირებული აქციების მფლობელები უფლებამოსილნი არიან მიიღონ დივიდენდები წლიური საპროცენტო განაკვეთით 10%. პრივილეგირებული აქციები საკუთარი კაპიტალის სახით არის კლასიფიცირებული, რადგან, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, დივიდენდის ნებისმიერი დაპირება ბათილია და ეფუძნება წლის მოგებასა და ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებას.

საემისიო შემოსავალი

სააქციო კაპიტალის ზრდის შემთხვევაში, ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის რეგისტრირებულ რაოდენობასა და ფაქტობრივად მიღებული გადახდების სამართლიანი ღირებულებას შორის საემისიო შემოსავალის სახით აღიარდება.

დივიდენდები

ჯგუფის უნარი გამოაცხადოს და გადაიხადოს დივიდენდები საქართველოში მოქმედი წესებისა და ნორმატიული აქტების საგანს წარმოადგენს. ჩვეულებრივ და პრივილეგირებულ აქციებთან დაკავშირებული დივიდენდები აისახება, როგორც გაუნაწილებელი მოგების განაწილება იმ პერიოდში, როდესაც ისინი გამოცხადდება.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიცირება ხდება ან „სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ და მოგება-ზარალში ასახულ“ ფინანსურ ვალდებულებებად, ან „სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად“.

ფინანსური ვალდებულებები სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება „სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგება-ზარალში ასახულის“ კატეგორიაში, როდესაც (i) ფინანსური ვალდებულება სავაჭროდ არის გამიზნული ან (ii) მისი დანიშნულებაა სამართლიანი ღირებულებით შეფასება და მოგება-ზარალში ასახვა.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგება-ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო ხელახალი შეფასებისას მიღებული შემოსულობა/ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალში. მოგება-ზარალში აღირიცხული წმინდა შემოსულობა/ზარალი მოიცავს ფინანსურ ვალდებულებაზე გადახდილ ნებისმიერ პროცენტს და ის შესულია „წმინდა შემოსავალში სხვა ფინანსური ინსტრუმენტებიდან, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება და აისახება მოგება-ზარალში“, მოგება-ზარალის ანგარიშგების მუხლში.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

„სხვა ფინანსური ვალდებულებები“, მათ შორის ნასესხები სახსრები, სუბორდინირებული ვალი, გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, თამასუქები და სხვა არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები, თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, რასაც აკლდება საოპერაციო დანახარჯები.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

„სხვა ფინანსური ვალდებულებების“ შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ხოლო საპროცენტო ხარჯის აღიარება ხდება ეფექტური შემოსავლიანობის საფუძველზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულების გაანგარიშებისა და შესაბამის პერიოდზე საპროცენტო ხარჯის განაწილების მეთოდი. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც მომავალში მოსალოდნელი ფულადი გადახდების ზუსტ დისკონტირებას ახდენს ფინანსური ინსტრუმენტის ვადაზე ან, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საწყისი აღიარებისას წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ ზემოთ, თავში „წმინდა საპროცენტო შემოსავალი“.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ ჯგუფის ვალდებულებების შესრულების, გაუქმების ან ამოწურვის შემთხვევაში. აღიარება შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ და გადასახდელ საზღაურს შორის სხვაობის აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში.

როდესაც ჯგუფი არსებულ კრედიტორთან ერთ სავალო ინსტრუმენტს არსებითად განსხვავებული პირობების ინსტრუმენტში გადაცვლის, ამგვარი გადაცვლა აღირიცხება საწყისი ფინანსური ვალდებულების დაფარვის და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარების სახით. ამის მსგავსად ჯგუფი აღირიცხავს არსებული ვალდებულების ან მისი ნაწილის არსებით მოდიფიცირებას, საწყისი ფინანსური ვალდებულების დაფარვის და ახალი ვალდებულების აღიარების სახით. ნავარაუდევია, რომ პირობები არსებითად განსხვავებულია, თუ ახალი პირობების საფუძველზე ფულადი ნაკადების დღევანდელი დისკონტირებული ღირებულება, მათ შორის ნებისმიერი საფასურის გამოკლებით განხორციელებული გადახდა, დისკონტირებული თავდაპირველი ეფექტური განაკვეთის გამოყენებით, სულ მცირე 10 პროცენტით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დღევანდელი დისკონტირებული ღირებულებისგან.

უცხოური ვალუტა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, კომპანიის და მისი შვილობილი საწარმოს სამუშაო ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღიარდება გარიგების დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის, უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი მუხლების გადაყვანა ხდება ამ თარიღით მოქმედი კურსის გამოყენებით. სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხული არაფულადი მუხლები, რომლებიც გამოხატულია უცხოურ ვალუტაში, იმ კურსებით გადაიყვანება, რომლებიც მოქმედებდა იმ თარიღით, როდესაც განისაზღვრა სამართლიანი ღირებულება. არაფულადი მუხლები, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით არის შეფასებული უცხოურ ვალუტაში, არ კონვერტირდება.

წლის დასასრულის მდგომარეობით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფმა შემდეგი სავალუტო კურსები გამოიყენა:

	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
ლარი/1 აშშ დოლარი	2.8068	2.6894
ლარი/1 ევრო	2.9306	2.9753

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება პირვანდელი ღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და ნებისმიერი აღიარებული გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

ძირითადი საშუალების კომპონენტის შეცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ საწარმო მიიღებს ამ კომპონენტის თანმდევ სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და თუ მისი ხარჯის სარწმუნოდ შეფასება შეიძლება. შეცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური დანახარჯების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მისი დადგომისთანავე.

ცვეთა ერიცხება ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებას და განკუთვნილია აქტივების ჩამოსაწერად სასარგებლო ეკონომიკური მომსახურების ვადის განმავლობაში. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, სასარგებლო გამოყენების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

შენობა-ნაგებობები	30 წელი
ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	8 წელი
ავეჯი	5 ან 10 წელი
IT აღჭურვილობა	5 ან 7 წელი
საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	3-დან 5 წლამდე
სხვა	4-დან 10 წლამდე

საიჯარო ქონების გაუმჯობესება ამორტიზდება შესაბამისი საიჯარო აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადაზე. შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და ისინი შედის საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გაუფასურების გადახედვა ხდება მაშინ, როდესაც მოვლენები ან ვითარებების ცვლილება იმაზე მიუთითებს, რომ საბალანსო ღირებულება შესაძლოა ვერ ანაზღაურდეს.

ძირითადი საშუალებების მუხლის აღიარება წყდება მისი გასვლისას ან როდესაც მოსალოდნელია ღარაა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის წარმოშობა აქტივის გამოყენების გაგრძელებით. ძირითადი საშუალებების ნებისმიერი მუხლის გასვლით ან ჩამოწერით გამოწვეული შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც სხვაობა გაყიდვებიდან შემოსულობასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგება-ზარალში.

არამატერიალური აქტივები

ცალკე შეძენილი არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი სასარგებლო გამოყენების თვითღირებულებით აღსახება, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი.

ამორტიზაციის აღიარება წრფივი მეთოდით ხდება, სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადაზე. სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადა 5-დან 10 წლამდე მერყეობს.

სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადა და ამორტიზაციის მეთოდი გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს და ნებისმიერი შეტანილი ცვლილების ეფექტი პერსპექტიულად აღირიცხება.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ცალკე შეძენილი არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი სასარგებლო გამოყენების თვითღირებულებით აისახება, რასაც აკლდება დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივები ფასდება გაუფასურებაზე, როდესაც არსებობს მითითება იმისა, რომ არამატერიალური აქტივები შესაძლოა გაუფასურებული იყოს.

დასაკუთრებული აქტივები

კონკრეტულ ვითარებებში, აქტივების დასაკუთრება ხდება დეფოლტირებული სესხების უზრუნველყოფის საგნის გამოყენების შემდეგ. ჯგუფი დასაკუთრებულ აქტივებს მიიჩნევს დეფოლტირებული სესხით მართებული თანხების დაფარვის ფორმად, შეძენილ და ჩვეული საქმიანობის პროცესში გასაყიდად გამიზნულად.

დასაკუთრებული აქტივები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომ ფასდება საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

დაბეგვრა

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადს. მოგების გადასახადის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის უკავშირდება სხვა სრული შემოსავლის მუხლებს და პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში აღიარებულ ოპერაციებს აქციონერებთან, რა შემთხვევაშიც ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში.

მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს მოსალოდნელ საგადასახადო ვალდებულებას წლის დასაბეგრ შემოსავალზე, საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით, რომლებიც მოქმედებს ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღში, და საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერ კორექტირებას წინა წლებთან მიმართებით.

2018 წლის 12 ივნისს საფინანსო დაწესებულებების, მათ შორის მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების და სადაზღვევო კომპანიების, მოგების გადასახადით დაბეგვრის არსებულ მოდელში ცვლილება შევიდა. ცვლილების მიხედვით, გაუნაწილებელი მოგება დაიბეგრება ნულოვანი საგადასახადო განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით 2023 წლის 1 იანვრიდან. 2022 წლის 16 დეკემბერს კოდექსში შევიდა ცვლილება მოგების გადასახადის შესახებ, რომლითაც 2023 წლის 1 იანვრიდან გაუქმდა მოსალოდნელი გადასვლა განაწილებული მოგების დაბეგვრაზე. 2023 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედებული ამ ცვლილების საფუძველზე შენარჩუნდება არსებული დაბეგვრის წესები საფინანსო დაწესებულებების, მათ შორის ბანკებისთვის. ამავდროულად არსებული მოგების გადასახადის განაკვეთი საფინანსო დაწესებულებებისთვის 15%-დან 20%-მდე გაიზარდა 2023 წლიდან დაწყებული პერიოდებისთვის. გარდა ამისა, 2023 წლიდან დასაბეგრი საპროცენტო შემოსავალი და მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლის გამოქვითვა შესაძლებელია, განისაზღვრება ფასს (IFRS) სტანდარტების და არა საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციების მიხედვით.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების და საგადასახადო მიზნებისთვის გამოყენებული თანხების საბალანსო ღირებულებებს შორის დროებით სხვაობასთან მიმართებაში.

იგი არ ეხება შემდეგი სახის დროებით სხვაობებს: საგადასახადო მიზნებისათვის გამოუქვითავი გუდვილის შემთხვევაში, აქტივებისა და ვალდებულებების საწყისი აღიარების შემთხვევაში, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ არც საგადასახადო და არც სააღრიცხვო მოგებაზე, ასევე დროებითი სხვაობები, რომლებიც უკავშირდება ინვესტიციებს შვილობილ საწარმოებში, ფილიალებსა და მეკავშირე საწარმოებში, სადაც მშობელ საწარმოს შეუძლია გააკონტროლოს დროებითი სხვაობის შემობრუნების დრო და მოსალოდნელია, რომ დროებითი სხვაობა განჭვრეტად მომავალში არ გაუქმდება. გადავადებული გადასახადის ნაშთები ფასდება საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღში მოქმედი ან არსებითად მოქმედი საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც იგეგმება პერიოდზე, როდესაც დროებითი სხვაობები გაუქმდება ან გამოყენებული იქნება გადატანილი საგადასახადო ზარალი.

გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია სამომავლო დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების, გამოყენებული საგადასახადო ზარალის და კრედიტის გამოყენება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები გადაფასდება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის და მცირდება მაშინ, თუ აღარ არის სავარაუდო შესაბამისი საგადასახადო სარგებლის რეალიზება.

საოპერაციო გადასახადები

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა სხვა გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შედის კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში საოპერაციო ხარჯების კომპონენტში.

დასაქმებულთა გასამრჯელოები

დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები

დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოს ვალდებულებები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და აღირიცხება მაშინ, როდესაც მოხდება შესაბამისი მომსახურების გაწევა. ვალდებულება აღიარდება იმ თანხაზე, რომლის მიღებაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი პრემიის ან მოგებაში მონაწილეობის გეგმების ფარგლებში, თუ ჯგუფს აქვს მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს თანხა დასაქმებულის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების შედეგად. ამგვარი ვალდებულება შესაძლოა საიმედო სიზუსტით შეფასდეს.

იჯარები – ჯგუფი, როგორც მოიჯარი

ჯგუფი აფასებს ხელშეკრულება არის ან მოიცავს თუ არა იჯარას, ხელშეკრულების ამოქმედების თარიღში. ჯგუფი აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და შესაბამის საიჯარო ვალდებულებას ყველა საიჯარო გარიგებასთან მიმართებაში, რომელშიც ის მოიჯარის როლში გამოდის, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა (12 თვის ან ნაკლები ვადის მქონე იჯარები) და დაბალი ღირებულების აქტივების იჯარებისა (როგორიც არის ტაბლეტები და პერსონალური კომპიუტერები, საოფისე ავეჯის მცირე ერთეულები და ტელეფონები). ამ იჯარებისთვის ჯგუფი აღიარებს საიჯარო გადასახდელებს საოპერაციო ხარჯად, წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადაზე, სანამ სხვა სქემა უფრო ზუსტად არ ასახავს საიჯარო აქტივებიდან ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების სისტემატურობას.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იჯარის დაწყების თარიღში გადაუხდელო საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, რომელიც დისკონტირდება იჯარაში ნაგულისხმევი განაკვეთის გამოყენებით. თუ ეს განაკვეთი რთულად განსაზღვრია, ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო განაკვეთს.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში საიჯარო ვალდებულება ცალკე მუხლად არის წარმოდგენილი.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

საიჯარო ვალდებულება შემდგომში ფასდება საბალანსო ღირებულების გაზრდის გზით, საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული პროცენტის ასახვის მიზნით, ასევე საბალანსო ღირებულების შემცირების გზით – განხორციელებული საიჯარო გადახდების ასახვის მიზნით.

ჯგუფი ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას (და ახდენს დაკავშირებული აქტივის გამოყენების უფლების შესაბამის კორექტირებას), როდესაც:

- ❖ იჯარის ვადა იცვლება ან არსებობს მნიშვნელოვანი მოვლენა ან ვითარების ცვლილება, რომელიც იწვევს ცვლილებას არსებული შესყიდვის უფლებით სარგებლობის შეფასებაში, რა შემთხვევაშიც საიჯარო ვალდებულება განმეორებით ფასდება შეცვლილი საიჯარო გადახდების დისკონტირების გზით, გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით.
- ❖ საიჯარო გადახდები იცვლება ინდექსის ან განაკვეთის ან გარანტირებული ნარჩენი ღირებულების ფარგლებში მოსალოდნელი გადახდის ცვლილების გამო, რა შემთხვევაშიც საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება შეცვლილი საიჯარო გადახდების დისკონტირებით, უცვლელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით (თუ საიჯარო გადახდები იცვლება მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო, რა შემთხვევაშიც გამოიყენება შეცვლილი დისკონტირების განაკვეთი).
- ❖ საიჯარო ხელშეკრულება იცვლება და საიჯარო მოდიფიკაცია არ აღირიცხება ცალკე იჯარად, რა შემთხვევაშიც საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება შეცვლილი იჯარის საიჯარო ვადის საფუძველზე. შეცვლილი საიჯარო გადახდების დისკონტირებით, ცვლილების თარიღში მოდიფიცირებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით.

ჯგუფს არ განუხორციელებია ამგვარი ცვლილებები წარმოდგენილი პერიოდის განმავლობაში.

აქტივების გამოყენების უფლება წარმოადგენს შესაბამისი საიჯარო ვალდებულებებისა და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადახდების საწყის შეფასებას, ნებისმიერი მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდებისა და თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯების გამოკლებით. ისინი შემდგომ ფასდება დაგროვილი ცვეთითა და გაუფასურების ზარალით შემცირებული თვითღირებულებით.

აქტივების გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება საიჯარო ვადასა და საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უფრო მოკლე პერიოდზე. თუ იჯარა გადასცემს საიჯარო აქტივის საკუთრების უფლებას ან აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება ასახავს, რომ ჯგუფი მოელის შესყიდვის უფლებით სარგებლობას, შესაბამის აქტივის გამოყენების უფლებაზე ირიცხება ცვეთა საბაზისო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ცვეთის დარიცხვა იწყება იჯარის ვადის დაწყების თარიღში.

აქტივების გამოყენების უფლება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ცალკე ხაზის სახით არის წარმოდგენილი.

იმის განსასაზღვრად, აქტივის გამოყენების უფლება გაუფასურებულია თუ არა, ჯგუფი ბასს (IAS) 36-ს იყენებს და აღრიცხავს ნებისმიერ გამოვლენილ გაუფასურების ზარალს, „ძირითადი საშუალებების“ პოლიტიკაში აღწერილი ფორმით.

პრაქტიკული მიდგომის სახით, ფასს (IFRS) 16 მოიჯარეს საშუალებას აძლევს ცალკე არ გამოჰყოს არასაიჯარო კომპონენტები და სანაცვლოდ აღრიცხოს ნებისმიერი იჯარა და დაკავშირებული არასაიჯარო კომპონენტები, ინდივიდუალური გარიგების სახით. ჯგუფმა ეს პრაქტიკული მიდგომა გამოიყენა.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენის გამო აქვს მიმდინარე იურიდიული თუ კონსტრუქციული ვალდებულება, მოსალოდნელია, რომ ჯგუფს მოეთხოვება ამ ვალდებულების გასტუმრება და შესაძლებელია ვალდებულების ოდენობის სათანადო სანდოობით განსაზღვრა.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ანგარიშსწორების მიზნით ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღება მოსალოდნელია.

3. კრიტიკული მნიშვნელობის სა- აღრიცხვო განსჯა და შეფასების გა- ნუსაზღვრელობასთან დაკავშირე- ბული მნიშვნელოვანი წყაროები

ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას, რომელიც მე-2 შენიშვნაშია აღწერილი, ჯგუფის ხელმძღვანელობას მოეთხოვება განსჯის, შეფასებისა და დაშვებების გამოყენება იმ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებთან დაკავშირებით, რომლებიც სხვა წყაროებიდან მზა სახით ხელმისაწვდომი არ არის. ეს შეფასებები და მათთან დაკავშირებული დაშვებები ეყრდნობა ისტორიულ გამოცდილებასა და სხვა საპროგნოზო ინფორმაციას, რომლებიც აქტუალურად მიიჩნევა. ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შეფასებები და თანმდევი დაშვებები მუდმივად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასების გადასინჯვების აღიარება ხდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა ამ შეფასების გადახედვა, თუ ამ უკანასკნელს გავლენა აქვს მხოლოდ ამ პერიოდზე, ან გადახედვის პერიოდსა და სამომავლო პერიოდებში, თუ გადახედვა გავლენას ახდენს როგორც მიმდინარე, ისე სამომავლო პერიოდებზე.

შეფასების განუსაზღვრელობის ძირითადი წყაროები

ქვემოთ მოცემულია მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი ცვლილების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

ზარალის რეზერვი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის

ქვემოთ მოცემულია მნიშვნელოვანი დაშვებები, რომლებსაც ხელმძღვანელობამ მიმართა ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში და რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდათ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებზე:

- ▶ **საპროგნოზო სცენარების განსაზღვრა:** მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას ჯგუფი იყენებს გონივრულ და მხარდამჭერ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეყრდნობა სხვადასხვა ეკონომიკური დრაივერების მომავალ მოძრაობასთან დაკავშირებულ დაშვებებს და ამ დრაივერების ერთმანეთზე მოქმედების წესს. დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 30-ე შენიშვნაში, მათ შორის მოსალოდნელ საპროგნოზო ინფორმაციაში განხორციელებული ცვლილებების მიმართ ანგარიშგებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მგრძნობელობის ანალიზის ჩათვლით.
- ▶ **საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა:** როგორც მე-2 შენიშვნაში აღვნიშნეთ, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ოდენობით 1-ლი სტადიის აქტივებისთვის, ან არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი — მე-2 ან მე-3 სტადიის აქტივებისთვის. აქტივი მე-2 სტადიაში გადადის, როდესაც მისი საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად გაიზარდა. იმის შეფასებისას აქტივის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა, ჯგუფი ითვალისწინებს თვისებრივ და რაოდენობრივ, გონივრულ და მხარდამჭერ საპროგნოზო ინფორმაციას.
- ▶ **დეფოლტის ალბათობა (PD):** დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში გამოყენებულ მნიშვნელოვან ამოსავალ ინფორმაციას. დეფოლტის ალბათობა არის გარკვეული დროის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის შესაძლებლობის შეფასება, რომლის დაანგარიშება მოიცავს განვლილ მონაცემებს, დაშვებებსა და მომავალი ვითარებების მოლოდინებს. დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 30-ე შენიშვნაში, მათ შორის დეფოლტის ალბათობაში განხორციელებული ცვლილებების მიმართ ანგარიშგებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მგრძნობელობის ანალიზის ჩათვლით.
- ▶ **დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD):** LGD არის დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგის შეფასება. ის ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც სესხის გამცემი მოელის, უზრუნველყოფის საგნიდან და კრედიტის ხარისხის გაუმჯობესებიდან წარმოშობილი ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით. დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 30-ე შენიშვნაში, მათ შორის დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგებში განხორციელებული ცვლილებების მიმართ ანგარიშგებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მგრძნობელობის ჩათვლით.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

როგორც 28-ე შენიშვნაშია აღწერილი, ჯგუფი იყენებს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც მოიცავს ამოსავალ მონაცემებს, რომლებიც, თავის მხრივ, არ ეფუძნება ემპირიულ საბაზრო მონაცემებს, კონკრეტული ტიპის ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად. 28-ე შენიშვნაში მოცემულია დეტალური ინფორმაცია ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებების შესახებ, ასევე ამ დაშვებებისთვის მგრძნობელობის დეტალური ანალიზი. ჯგუფის ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ შერჩეული შეფასების მეთოდები და გამოყენებული დაშვებები შესაბამისია ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის.

4. წინა წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების კორექტირება

2024 წელს ჯგუფმა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაანგარიშების მხარდამჭერ ამოსავალ მონაცემებში ტექნიკური ხარვეზები გამოავლინა, რომელთაც გავლენა ჰქონდა წინა პერიოდებში გაცხადებულ ფინანსურ ინფორმაციაზე. ამ ხარვეზების კორექტირების შედეგად ჯგუფმა განახორციელა 2023 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით თავისი შესადარისი კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებებისა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების გადაანგარიშება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალს, გაუფასურებელ სესხებზე დარიცხულ საპროცენტო შემოსავალსა და მოგების გადასახადზე კორექტირების ეფექტის გათვალისწინებით, ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენები ფორმით:

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	ადრე გაცხადებული რაოდენობით	ხარვეზის გა- მოსწორება	გამოსწორებული ფორმით
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	431,198	(5,180)	426,018
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივი	-	175	175
სულ აქტივები	480,525	(5,005)	475,520
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება	495	(495)	-
სულ ვალდებულებები	401,769	(495)	401,274
სულ საკუთარი კაპიტალი	78,756	(4,510)	74,246

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	ადრე გაცხადებული რაოდენობით	ხარვეზის გა- მოსწორება	გამოსწორებული ფორმით
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	387,752	(2,348)	385,404
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივი	3,305	352	3,657
სულ აქტივები	452,693	(1,996)	450,697
სულ ვალდებულებები	386,184	-	386,184
სულ საკუთარი კაპიტალი	66,509	(1,996)	64,513

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	ადრე გაცხადებული რაოდენობით	ხარვეზის გა- მოსწორება	გამოსწორებული ფორმით
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	120,501	(384)	120,117
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების ზარალის გაწევამდე	82,964	(384)	82,580
გაუფასურების ზარალი საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე	(9,388)	(2,447)	(11,835)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	73,452	(2,831)	70,621
წმინდა არასაპროცენტო ხარჯები	(2,812)	-	(2,812)
საოპერაციო შემოსავალი	70,640	(2,831)	67,809
მოგება დაბეგვრამდე	17,278	(2,831)	14,447
მოგების გადასახადის ხარჯი	(4,035)	318	(3,717)
პერიოდის წმინდა მოგება	13,243	(2,513)	10,730

ხარვეზების გამოსწორებას ჰქონდა თანაბარი ეფექტი 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით შესადარის ინდივიდუალურ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებებსა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ინდივიდუალურ მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაზე. შესადარისი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფულადი ნაკადების ანგარიშგებები 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის, ასევე განმარტებითი შენიშვნები, შესაბამისად შეიცვალა.

5. ფასს (IFRS) სტანდარტების ცვლილებები, რომლებსაც გავლენა აქვთ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში გაცხადებულ თანხებზე

ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია რომელიმე სტანდარტი, ინტერპრეტაცია ან ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ძალაში არ არის შესული.

ჯგუფის საქმიანობის შესაბამის ქვემოთ მოცემულ სტანდარტებს/ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ძალაში 2024 წელს შევიდა, არსებითი გავლენა არ ჰქონია ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე:

- ◀ ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად და გრძელვადიანი ვალდებულებები კოვენანტებით – ბასს (IAS) 1-ის ცვლილებები.

ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება, რომელიც ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრიდან, განმარტავს კოვენანტების მქონე ვალდებულებების მოკლე და გრძელვადიანად კლასიფიცირების კრიტერიუმებს. ცვლილებების მოთხოვნით კომპანიებმა დაინტერესებულ მხარეებს უნდა მიაწოდონ დამატებითი ინფორმაცია. ამ ცვლილებებით დანერგილი შესწორებები კომპანიებისგან მოითხოვს თავისი სასესხო გარიგებებისთვის პოტენციური გავლენის გათვალისწინებას და ფინანსური ანგარიშგებების წარდგენას. ინფორმაცია იმ გრძელვადიანი ვალდებულებების შესახებ, რომლებსაც ახლავს კოვენანტები, აღწერილია 22-ე შენიშვნაში:

- ◀ საიჯარო ვალდებულება გაყიდვებსა და უკუიჯარაში – ფასს (IFRS) 16-ის ცვლილებები.

ფასს (IFRS) 16-ის („იჯარა“) განმარტავს გამყიდველი-მოიჯარეებისთვის მოთხოვნებს შეაფასონ საიჯარო ვალდებულება გაყიდვისა და უკუიჯარის ოპერაციაში. ეს ცვლილება არ ცვლის ისეთი იჯარების აღრიცხვას, რომლებიც არ უკავშირდება გაყიდვისა და უკუიჯარის ოპერაციებს.

- ◀ განმარტებითი შენიშვნები: მიმწოდებლის ფინანსური გარიგებები – ბასს (IAS) 7-ისა და ფასს (IFRS) 7-ის ცვლილებები.

ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი დებულებები

მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალ და გადასინჯულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებს, რომლებიც უკვე გამოიცა, მაგრამ ძალაში არ არის შესული ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის, არსებითი გავლენა ჰქონდეთ ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჯგუფი ამ ახალი და გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიღებას გეგმავს მათი ძალაში შესვლისთანავე:

- ❖ ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციისა და შეფასების ცვლილებები – ფასს (IFRS) 9-ისა და ფასს (IFRS) 7-ის ცვლილებები

2024 წლის 30 მაისს ბასსს-მა გამოსცა ფასს (IFRS) 9-ისა და ფასს (IFRS) 7-ის ცვლილებები „ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციისა და შეფასების ცვლილებები“ (შემდგომში „ცვლილებები“). ეს ცვლილებები მოიცავს შემდეგს:

- ❖ იმის განმარტება, რომ ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება „ანგარიშსწორების თარიღში“ და სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევის დანერგვა (კონკრეტული პირობების დაკმაყოფილების შემთხვევაში), დაფარული ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შესაწყვეტად, ელექტრონული საგადახდო სისტემის გამოყენებით, ანგარიშსწორების თარიღამდე;
- ❖ დამატებითი სახელმძღვანელო მითითებები იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა შეფასდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები ფინანსური აქტივებისთვის, გარემოსდაცვითი, სოციალური და კორპორაციული მმართველობის (ESG) და მსგავსი ფუნქციებისთვის;
- ❖ იმის განმარტება, თუ რას წარმოადგენს „რეგრესის გარეშე ფუნქციები“ და რა მახასიათებლები აქვთ ხელშეკრულების მიხედვით დაკავშირებულ ინსტრუმენტებს;
- ❖ პირობითი ფუნქციების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების განმარტებითი შენიშვნების და სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით კლასიფიცირებული წილობრივი ინსტრუმენტების შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნების დამატებითი მოთხოვნების დანერგვა.

ცვლილებები ძალაშია 2026 წლის 1 იანვრით დაწყებული ყოველწლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე მიღება, მხოლოდ ფინანსური აქტივების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების ცვლილებების ადრე მიღების შესაძლებლობით. დღეისათვის ჯგუფი არ გეგმავს ამ ცვლილებების ვადაზე ადრე მიღებას.

ამ მომენტისთვის ჯგუფი აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას.

- ❖ ფასს (IFRS) 18 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და განმარტებითი შენიშვნები

2024 წლის აპრილის თვეში ბასსს-მა გამოსცა ფასს (IFRS) 18 („ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და განმარტებითი შენიშვნები“), რომელიც ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 1-ს („ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“). ფასს (IFRS) 18 ადგენს მოგება-ზარალის ანგარიშგების ფარგლებში ინფორმაციის წარდგენის, მათ შორის ჯამებისა და ქვეჯამების მითითების ახალ მოთხოვნებს. გარდა ამისა, საწარმოები ვალდებული არიან მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში განახორციელონ ყველა შემოსავლისა და ხარჯის კლასიფიცირება ხუთი კატეგორიიდან ერთ-ერთით: საოპერაციო, საინვესტიციო, საფინანსო, მოგების გადასახადი და შეწყვეტილი ოპერაციები, საიდანაც პირველი სამი ახალი კატეგორიაა. მასში განსაზღვრულია წარდგენის სპეციფიკური მოთხოვნები და ოფციები ისეთი საწარმოებისთვის, რომლებიც კონკრეტული მითითებული ბიზნეს-საქმიანობებით არიან დაკავებული (გასწევენ ფინანსურ მომსახურებებს მომხმარებლებისთვის ან ახორციელებენ სპეციფიკური სახის აქტივებში ინვესტირებას, ან ორივე).

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ის ასევე მოითხოვს ახლად განსაზღვრული ხელმძღვანელობის მიერ არჩეული შესრულების მაჩვენებლების საზომების – შემოსავლისა და ხარჯების ქვეჯამების გამჟღავნებას, ასევე ახალ მოთხოვნებს ფინანსური ინფორმაციის აგრეგირებისა და დეზაგრეგირების შესახებ, საწყის ფინანსურ ანგარიშგებებსა და განმარტებით შენიშვნებში გამოვლენილი „როლები“ საფუძველზე.

ამასთან, მცირემასშტაბიანი ცვლილებები განხორციელდა ბასს (IAS) 7-ში („ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“), რაც მოიცავს ოპერაციებიდან ფულადი ნაკადების განსაზღვრის საწყისი წერტილის ცვლილებას არაპირდაპირი მეთოდის ფარგლებში, „მოგება-ზარალიდან“ „საოპერაციო მოგება-ზარალზე“; ასევე დივიდენდებისა და პროცენტიდან ფულადი ნაკადების კლასიფიკაციასთან დაკავშირებული შერჩევითობის გაუქმებას. ამასთან, განხორციელდა რამდენიმე სხვა სტანდარტის შედეგობრივი ცვლილებებიც.

ფასს (IFRS) 18 და სხვა სტანდარტების ცვლილებები ძალაშია 2027 წლის 1 იანვრით დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. დასაშვებია ვადაზე ადრე მიღება, რაც აუცილებლად უნდა იყოს გაცხადებული. ფასს (IFRS) 18-ის გამოყენება რეტროსპექტულად მოხდება.

დღეისათვის ჯგუფი მუშაობს ცვლილებების ყველა გავლენის გამოვლენაზე, რომლებსაც შესაძლოა გავლენა ჰქონდეთ პირველად ფინანსურ ანგარიშგებებზე ან ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებზე.

6. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2024	2023
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი:		
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	140,134	120,003
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	161	114
	140,295	120,117
სხვა საპროცენტო შემოსავალი:		
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	5,766	5,021
	146,061	125,138
საპროცენტო ხარჯები		
ნასესხები სახსრები	(37,219)	(36,735)
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	(3,597)	(3,860)
სუბორდინირებული ვალი	(2,030)	(1,302)
საიჯარო ვალდებულება	(937)	(639)
თამასუქები	(791)	(22)
	(44,574)	(42,558)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	101,487	82,580

7. საკუროს სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა

	2024	2023
საკუროს სხვაობით განპირობებული წმინდა (ზარალი)/შემოსულობა	(7,532)	3,814
წმინდა შემოსავალი უცხოური ვალუტით ვაჭრობიდან	11,474	1,370
საკუროს სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	3,942	5,184

8. საკომისიო შემოსავალი

	2024	2023
SMS მომსახურება	739	281
ფულადი გზავნილები	454	547
სესხთან დაკავშირებული სხვა მომსახურებები	330	219
გადახდები კომუნალურ მომსახურებებზე	40	44
სხვა საკომისიო შემოსავალი	96	91
	1,659	1,182

9. სხვა შემოსავალი

	2024	2023
შემოსულობა ქონების გასვლიდან	408	23
შემოსულობა ტექნიკური მხარდაჭერიდან	40	500
საკონსულტაციო მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი — მმართველობითი საკონსულტაციო პროექტი	-	387
საკონსულტაციო მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი — მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების კომპეტენციების პროექტი	-	80
საკონსულტაციო მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი — მეწარმე ქალების პროექტი	-	70
სხვა შემოსავალი	151	32
	599	1,092

10. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2024	2023
კომუნალური მომსახურება და კავშირგაბმულობა	1,953	1,869
პროგრამული უზრუნველყოფის ტექნიკური მხარდაჭერა და ტექნომომსახურება	1,468	1,285
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	1,409	1,619
ბანკის საკომისიო გადახდები	891	792
დაზღვევა	857	742
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	801	857
სახარჯო მასალები და საოფისე აღჭურვილობა	792	906

**კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი
შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)**

	2024	2023
საწევრო შენატანი	618	734
მარკეტინგი და რეკლამა	640	533
საწვავი და ტრანსპორტირება	570	543
მოკლევადიან იჯარებსა და დაბალფასიან მუხლებთან დაკავშირებული ხარჯი	470	190
რემონტი და ტექნომოსახურება	415	254
მივლინებები	382	414
ზარალი სხვა არამოღებად აქტივებზე	313	97
დაცვა	276	245
პერსონალის გადამზადება და დასაქმება	246	176
წარმომადგენლობითი ხარჯები	35	97
ქველმოქმედება	11	8
სხვა	1,167	940
	13,314	12,301

აუდიტორის ანაზღაურება

იურიდიული და საკონსულტაციო ხარჯები მოიცავს აუდიტორის ანაზღაურებას. ჯგუფის აუდიტორის ანაზღაურება 31 დეკემბრით დასრულებული 2024 და 2023 წლებისთვის მოიცავს შემდეგს:

	2024	2023
ჯგუფის წლიური ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტის საფასური	203	180
31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		
სხვა პროფესიული მომსახურებების დანახარჯები	-	4
	203	184

სხვა აუდიტორებსა და აუდიტორულ ფირმებზე გადახდილმა საზღაურმა და დანახარჯებმა სხვა პროფესიულ მომსახურებებთან მიმართებით 185 ათასი ლარი (2023: 159 ათასი ლარი) შეადგინა.

11. დაბეგვრა

	2024	2023
მიმდინარე წლის საგადასახადო ხარჯი	5,414	1,224
	5,414	1,224
მოძრაობა დროებითი სხვაობების წარმოშობასთან ან/და გაუქმებასთან დაკავშირებულ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებსა და ვალდებულებებში	(202)	2,493
სულ მოგების გადასახადის ხარჯი	5,212	3,717

მოქმედი მოგების გადასახადის განაკვეთი 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის არის 20%.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

31 დეკემბრით დასრულებული წლის ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება

	2024	2023
მოგება დაბეგვრამდე	27,875	14,447
მოგების გადასახადი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით	5,575	2,889
სხვა ცვლილებები	(1,052)	675
გამოუქვითავი ხარჯები	689	153
სულ მოგების გადასახადის ხარჯი	5,212	3,717

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

დროებითი სხვაობები ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და დაბეგვრის მიზნით გამოყენებულ თანხებს შორის წარმოშობს წმინდა გადავადებულ საგადასახადო აქტივებს 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

მოძრაობები დროებით სხვაობებში 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2024 წლის 1 იანვარი	მოგება-ზარალში აღიარებული	2024 წლის 31 დეკემბერი
ძირითადი საშუალებები	4	(273)	(269)
აქტივების გამოყენების უფლება	(1,896)	(439)	(2,335)
არამატერიალური აქტივები	381	243	624
სესხები და ნასესხები სახსრები	319	(50)	269
საიჯარო ვალდებულება	1,938	542	2,480
სხვა ვალდებულებები	418	179	597
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი	1,164	202	1,366

	2023 წლის 1 იანვარი (აღრე გაცხადებული რაოდენობით)	წინა პერიოდის ხარვეზის გადა- ანგარიშება	2023 წლის 1 იანვარი (გადაანგარიშებული)	მოგება-ზარალში აღიარებული* (გადაანგარიშებული)*	2023 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)*
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	2,652	352	3,004	(3,004)	-
ძირითადი საშუალებები	59	-	59	(55)	4
აქტივების გამოყენების უფლება	(1,630)	-	(1,630)	(266)	(1,896)
არამატერიალური აქტივები	255	-	255	126	381
სესხები და ნასესხები სახსრები	(21)	-	(21)	340	319
საიჯარო ვალდებულება	1,624	-	1,624	314	1,938
სხვა ვალდებულებები	366	-	366	52	418
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი	3,305	352	3,657	(2,493)	1,164

12. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
ნაღდი ფული სალაროში	15,785	6,811
ნაშთები ბანკში	8,901	1,442
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	24,686	8,253

ჯგუფის არცერთი ნაშთი არ არის ვადაგადაცილებული. ზარალის რეზერვი არ არის აღიარებული ბანკებში არსებულ ბალანსებში მოკლევადიანი ხასიათის გამო. ჯგუფის ნაშთები მოიცავს მიმდინარე ანგარიშებს ქართულ ბანკებში და გამოიყენება ჯგუფის ყოველდღიური საოპერაციო მიზნებისათვის.

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ნაღდი ფული განთავსებულია ბანკებში, რომლებსაც „Fitch Ratings“ სარეიტინგო სააგენტოსგან მიღებული აქვთ B (მოკლევადიანი) და BB (გრძელვადიანი) რეიტინგები.

13. სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან გარკვეულ ასახვით

	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით		
წარმოქმნილი ფინანსური აქტივები		
უცხოური ვალუტის ფორვარდული ხელშეკრულებები	20	-
სავალუტო სვოპის ხელშეკრულებები	4,483	816
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	4,503	816

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით სავალუტო ხელშეკრულებებს მოიცავს.

2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წმინდა ზარალი ფინანსურაქტივებსა და ვალდებულებებზე, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არის აღიარებული მოგება-ზარალში 6,210 ათასი ლარისა და 10,030 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად, წარმოადგენს ამ გარიგებების წმინდა გავლენას ჯგუფის შემოსავლებზე. ეს თანხები მოიცავს საოპერაციო დანახარჯებს, ე.ი. ნებისმიერ საკომისიოს ან პროცენტს, რომლებიც ამ ჰეჯირების ინსტრუმენტს ერიცხება, ასევე კორექტირების ეფექტს მათი სამართლიანი ღირებულების განსასაზღვრად.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია გარიგებები, რომლებიც დადებულია 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად, და რომლებიც ჯერ არ დაფარულა. მოცემულია პირობითი თანხები და სავალუტო წყვილები, რომელთა გადაცვლაც მოხდება შედეგად:

	პირობითი თანხა	
	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
აშშ დოლარის გაყიდვა ლარის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	85,467	33,698
2-დან 12 თვემდე	51,364	110,266
1 წელზე მეტი	58,943	-
	195,774	143,964
აშშ დოლარის გაყიდვა ევროს ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	2,252	1,275
	2,252	1,275
აშშ დოლარის გაყიდვა შვეიცარიული ფრანკის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	467	1,296
	467	1,296
აშშ დოლარის გაყიდვა რუბლის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	105	-
	105	-
აშშ დოლარის გაყიდვა დიდი ბრიტანეთის გირვანქა სტერლინგის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	-	342
	-	342
ლარის გაყიდვა აშშ დოლარის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	406	7,409
2-დან 12 თვემდე	544	-
	950	7,409
ევროს გაყიდვა ლარის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	2,286	-
2-დან 12 თვემდე	14,653	-
1 წელზე მეტი	14,653	-
	31,592	-
ევროს გაყიდვა აშშ დოლარის ყიდვა		
3 თვეზე ნაკლები	821	-
	821	-

14. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)*
ძირითადი თანხა	514,043	443,352
დარიცხული პროცენტი	1,837	1,115
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(15,415)	(18,449)
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	500,465	426,018

მომხმარებლებზე გაცემული ყველა სესხი ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ჯამდება ერთგვაროვანი პროდუქტის ჯგუფების მიხედვით, როდესაც თითოეულ ჯგუფში სესხები მსგავსი მახასიათებლებით ხასიათდება, მათი მაჩვენებლების, დაკავშირებული რისკებისა და საბაზისო ბიზნეს პროცესების გათვალისწინებით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია სასესხო პროდუქტების ჯგუფების მიხედვით 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	ზარალის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება ამორტიზებული ღირებულებით
საქალო მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:			
მიკრო ბიზნეს-სესხები	149,124	(3,276)	145,848
სასოფლო-სამეურნეო სესხები	111,208	(6,195)	105,013
სამომხმარებლო სესხები	83,328	(2,575)	80,753
ავტო სესხები	51,539	(201)	51,338
სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის	50,626	(2,073)	48,553
განვადება	39,337	(775)	38,562
სალომბარდო სესხები	17,844	(51)	17,793
იპოთეკური სესხები	12,874	(269)	12,605
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	515,880	(15,415)	500,465

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია სასესხო პროდუქტების ჯგუფების მიხედვით 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	ზარალის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება ამორტიზებული ღირებულებით
საცალო მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:			
მიკრო ბიზნეს-სესხები	120,499	(3,899)	116,600
სასოფლო-სამეურნეო სესხები	101,590	(6,556)	95,034
სამომხმარებლო სესხები	91,643	(3,825)	87,818
სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის	42,925	(2,180)	40,745
განვადება	52,429	(1,634)	50,795
სალომბარდო სესხები	18,933	(78)	18,855
იპოთეკური სესხები	16,448	(277)	16,171
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	444,467	(18,449)	426,018

მოძრაობა სესხის გაუფასურების რეზერვში 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

	2024			
	1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მე-2 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	მე-3 სტადია არსებობის მან- ძილზე მოსა- ლოდნელი საკრედიტო ზა- რალი – გაუფასუ- რებული	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	6,613	2,204	9,632	18,449
ახალი სესხები	6,060	-	-	6,060
12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გადატანა	166	(166)	-	-
გადატანა არგაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(9,883)	6,271	3,612	-
გადატანა გაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	-	(10,132)	10,132	-
დაფარული სესხები	(3,798)	(420)	(4,355)	(8,573)
ჩამოწერილი წლის განმავლობაში	-	-	(16,647)	(16,647)
წინა ჩამოწერების აღდგენა	-	-	3,429	3,429
ცვლილებები საკრედიტო რისკში	4,357	4,148	5,203	13,708
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	(1,011)	(1,011)
ნაშთი წლის ბოლოს	3,515	1,905	9,995	15,415

**კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი
შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)**

შესაბამისი მოძრაობა მომხმარებლებზე გაცემული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

2024				
	1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მე-2 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	მე-3 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – გაუფასურებული	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	390,012	38,655	15,800	444,467
ახალი სესხები	394,715	-	-	394,715
12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გადატანა	12,362	(12,362)	-	-
გადატანა არგაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(30,390)	32,839	(2,449)	-
გადატანა გაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	-	(16,968)	16,968	-
დაფარული სესხები	(291,871)	(17,511)	(6,803)	(316,185)
ჩამოწერილი წლის განმავლობაში	-	-	(16,647)	(16,647)
წინა ჩამოწერების აღდგენა	-	-	3,429	3,429
სხვა ცვლილებები	717	959	4,425	6,101
ნაშთი წლის ბოლოს	475,545	25,612	14,723	515,880

მოძრაობა სესხის გაუფასურების რეზერვში 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

2023				
	1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მე-2 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	მე-3 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – გაუფასურებული	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	5,499	3,783	6,828	16,110
ახალი სესხები	8,612	-	-	8,612
12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გადატანა	126	(126)	-	-
გადატანა არგაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(8,644)	3,378	5,266	-
გადატანა გაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	-	(9,862)	9,862	-
დაფარული სესხები	(2,909)	(547)	(5,621)	(9,077)

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი
შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

	2023			სულ
	1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მე-2 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	მე-3 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – გაუფასურებული	
ჩამოწერილი წლის განმავლობაში	-	-	(14,448)	(14,448)
წინა ჩამოწერების აღდგენა	-	-	5,197	5,197
ცვლილებები საკრედიტო რისკში	3,929	5,578	1,300	10,807
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	1,248	1,248
ნაშთი წლის ბოლოს	6,613	2,204	9,632	18,449

შესაბამისი მოძრაობა მომხმარებლებზე გაცემული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის შემდეგია:

	2023			სულ
	1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მე-2 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	მე-3 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – გაუფასურებული	
ნაშთი წლის დასაწყისში	321,312	68,612	11,590	401,514
ახალი სესხები	325,729	-	-	325,729
12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გადატანა	2,829	(2,829)	-	-
გადატანა არგაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(27,648)	27,830	(182)	-
გადატანა გაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	-	(18,120)	18,120	-
დაფარული სესხები	(232,615)	(36,660)	(7,591)	(276,866)
ჩამოწერილი წლის განმავლობაში	-	-	(14,448)	(14,448)
წინა ჩამოწერების აღდგენა	-	-	5,197	5,197
სხვა ცვლილებები	405	(178)	3,114	3,341
ნაშთი წლის ბოლოს	390,012	38,655	15,800	444,467

15. წმინდა ინვესტიცია იჯარებში

საიჯარო გადახდების მოთხოვნა და მათი დღევანდელი ღირებულება — ინვესტიციები იჯარებში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოკლებით 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთი იყო:

	1 წლამდე	1-5 წელი	სულ
საიჯარო გადახდების მოთხოვნა	11,579	12,524	24,103
გამოკლებული: გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(846)	(8,344)	(9,190)
ინვესტიცია იჯარებში	10,733	4,180	14,913
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(438)	(155)	(593)
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	10,295	4,025	14,320

საიჯარო გადახდების მოთხოვნა და მათი დღევანდელი ღირებულება — ინვესტიციები იჯარებში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოკლებით 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთი იყო:

	1 წლამდე	1-5 წელი	სულ
საიჯარო გადახდების მოთხოვნა	10,363	10,137	20,500
გამოკლებული: გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(649)	(6,991)	(7,640)
ინვესტიცია იჯარებში	9,714	3,146	12,860
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(331)	(110)	(441)
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	9,383	3,036	12,419

მოძრაობა გაუფასურების რეზერვში 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

	1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	2024		სულ
		მე-2 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი — არა გაუფასურებული	მე-3 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი — გაუფასურებული	
ნაშთი წლის დასაწყისში	48	6	387	441
ახალი წარმოშობილი აქტივები	209	-	-	209
12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გადატანა	-	-	-	-
გადატანა არგაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(88)	88	-	-
გადატანა გაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	-	(56)	56	-
გადახდილი აქტივები	(21)	-	(77)	(98)
დასაკუთრებული აქტივები	-	-	(33)	(33)
ცვლილებები საკრედიტო რისკში	2	71	1	74
ნაშთი წლის ბოლოს	150	109	334	593

**კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი
შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)**

შესაბამისი მოძრაობა მთლიან საბალანსო ღირებულებაში 2024 წლის 31 დეკემბრით და-
სრულებული წლისთვის შემდეგია:

	2024			სულ
	1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მე-2 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	მე-3 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – გაუფასურებული	
ნაშთი წლის დასაწყისში	9,946	1,070	1,844	12,860
ახალი წარმოშობილი აქტივები	9,425	-	-	9,425
12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გადატანა	-	-	-	-
გადატანა არგაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(3,332)	3,332	-	-
გადატანა გაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	-	(2,422)	2,422	-
გადახდილი აქტივები	(4,806)	(165)	(378)	(5,349)
დასაკუთრებული აქტივები	(69)	(186)	(1,768)	(2,023)
ნაშთი წლის ბოლოს	11,164	1,629	2,120	14,913

მოძრაობა გაუფასურების რეზერვში 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
შემდეგია:

	2023			სულ
	1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მე-2 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	მე-3 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – გაუფასურებული	
ნაშთი წლის დასაწყისში	106	9	98	213
ახალი წარმოშობილი აქტივები	110	-	-	110
12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გადატანა	-	-	-	-
გადატანა არგაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(242)	242	-	-
გადატანა გაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	-	(306)	306	-
გადახდილი აქტივები	(69)	(2)	(13)	(84)
დასაკუთრებული აქტივები	-	-	(18)	(18)
ცვლილებები საკრედიტო რისკში	143	63	14	220
ნაშთი წლის ბოლოს	48	6	387	441

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

შესაბამისი მოძრაობა მთლიან საბალანსო ღირებულებაში 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

	2023			სულ
	1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მე-2 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	მე-3 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – გაუფასურებული	
ნაშთი წლის დასაწყისში	9,033	782	239	10,054
ახალი წარმოშობილი აქტივები	7,960	-	-	7,960
12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გადატანა	-	-	-	-
გადატანა არგაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(2,593)	2,593	-	-
გადატანა გაუფასურებულ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	-	(1,775)	1,775	-
გადახდილი აქტივები	(3,596)	(221)	(40)	(3,857)
დასაკუთრებული აქტივები	(777)	(309)	(130)	(1,216)
სხვა ცვლილებები	(81)	-	-	(81)
ნაშთი წლის ბოლოს	9,946	1,070	1,844	12,860

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია საინვესტიციო სექტორების მიხედვით 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	ზარალის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება
მშენებლობა	4,775	(130)	4,645
ტრანსპორტირება და ლოგისტიკა	2,761	(137)	2,624
მომსახურება	2,225	(47)	2,178
ვაჭრობა	1,754	(106)	1,648
წარმოება	944	(22)	922
სოფლის მეურნეობა	808	(105)	703
სილამაზე და ჯანდაცვა	633	(43)	590
სამომხმარებლო	254	-	254
მეცნიერება და განათლება	157	-	157
მეცნიერება და განათლება	140	-	140
ფინანსური	140	(1)	139
უძრავი ქონების განვითარება	92	(1)	91
ტურიზმი	53	-	53
სახელმწიფო ორგანიზაციები	7	-	7
ტელეკომუნიკაციები	5	-	5
სხვა	165	(1)	164
წმინდა ინვესტიცია იჯარეში	14,913	(593)	14,320

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია საინვესტიციო სექტორების მიხედვით 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	ზარალის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება
მშენებლობა	4,183	(142)	4,041
ტრანსპორტირება და ლოგისტიკა	1,835	(51)	1,784
მომსახურება	983	(28)	955
ვაჭრობა	2,063	(38)	2,025
წარმოება	814	(21)	793
სოფლის მეურნეობა	566	(71)	495
სილამაზე და ჯანდაცვა	510	(12)	498
სამომხმარებლო	1,811	(78)	1,733
მეცნიერება და განათლება	12	-	12
უძრავი ქონების განვითარება	12	-	12
ტურიზმი	43	-	43
ტელეკომუნიკაციები	8	-	8
სასტუმრო, სარესტორნო და კვების ინდუსტრია	15	-	15
სხვა	5	-	5
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	12,860	(441)	12,419

16. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

შენობა-ნაგებობები და საოფისე ფართები წარმოდგენილია ჯგუფის საფილიალო ქსელით, რომელიც ქვეყნის მასშტაბით არის დაქირავებული; ავტოსატრანსპორტო საშუალებები მოიცავს ტრანსპორტირების მომსახურებებს, რომლებსაც ქირაობს ჯგუფი ავტომობილების მძღოლებთან ხელშეკრულების გაფორმების გზით. საშუალო შეწონილი იჯარის ვადა აქტივების გამოყენების უფლებისთვის 2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 7.0 და 4.2 წელს შეადგენს, შესაბამისად.

	შენობა-ნაგებობები და საოფისე ფართები	ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	სულ
თვითღირებულება			
ნაშთი 2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	22,067	2,009	24,076
შესყიდვები	1,157	-	1,157
გაუქმება	(225)	-	(225)
იჯარების მოდიფიცირება	5,010	434	5,444
ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბერს	28,009	2,443	30,452
ცვეთა			
ნაშთი 2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(13,153)	(1,442)	(14,595)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(3,955)	(226)	(4,181)
ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბერს	(17,108)	(1,668)	(18,776)
საბალანსო ღირებულება			
2024 წლის 31 დეკემბერს	10,901	775	11,676

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი
შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

	შენობა-ნაგებობები და საოფისე ფართები	ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	სულ
თვითღირებულება			
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	17,571	1,442	19,013
შესყიდვები	3,068	567	3,635
გაუქმება	(67)	-	(67)
იჯარების მოდიფიცირება	1,495	-	1,495
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	22,067	2,009	24,076
ცვეთა			
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(9,646)	(1,215)	(10,861)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(3,507)	(227)	(3,734)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	(13,153)	(1,442)	(14,595)
საბალანსო ღირებულება			
2023 წლის 31 დეკემბერს	8,914	567	9,481

მოძრაობა საიჯარო ვალდებულებებში 2024 და 2023 წლებში იყო შემდეგი:

	2024	2023
ნაშთი 1 იანვარს	9,689	8,121
შესყიდვები	1,157	3,635
გაუქმება	(225)	(67)
მოდიფიცირებები	5,281	1,495
საპროცენტო ხარჯი	937	639
საკურსო სხვაობით განპირობებული ზარალი/(შემოსულობა)	400	(14)
იჯარის პროცენტის დაფარვა	(880)	(728)
იჯარის ძირითადი თანხის დაფარვა	(3,960)	(3,392)
სულ	12,399	9,689

საშუალო შეწონილი იჯარის ვადა აქტივების გამოყენების უფლებაზე 2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 7.0 და 4.2 წელს შეადგენს, შესაბამისად, ხოლო მოიჯარის საშუალო შეწონილი ზღვრული სასესხო განაკვეთი, რომელიც საიჯარო ვალდებულებებზე ვრცელდება 2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 8.5%-სა და 9.1%-ს შეადგენს, შესაბამისად.

საიჯარო ვალდებულება	2024 წლის 31 დეკემბერი იჯარის ფარგლებში გადასახდელი თანხები	2023 წლის 31 დეკემბერი იჯარის ფარგლებში გადასახდელი თანხები
ვადიანობის ანალიზი		
1-ლი წელი	4,583	4,057
მე-2 წელი	4,304	3,304
მე-3 წელი	2,589	2,460
მე-4 წელი	1,364	612
მე-5 წელი	757	239
შემდგომ	798	78
გამოკლებული: მომავალი პროცენტი	(1,996)	(1,061)
სულ საიჯარო ვალდებულება	12,399	9,689

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი
შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

მოგება-ზარალში აღიარებული თანხები	2024	2023
ცვეთის ხარჯი	(4,181)	(3,734)
საპროცენტო ხარჯი	(937)	(639)
საკურსო სხვაობით განპირობებული (ზარალი)/შემოსულობა	(400)	14
მოკლევადიან იჯარებსა და დაბალფასიან მუხლებთან დაკავშირებული ხარჯები	(470)	(190)
შემოსულობა იჯარის გაუქმებიდან	163	-
სულ	(5,825)	(4,549)

ფულადი სახსრების მთლიანმა გასვლამ იჯარებზე 5,436 ათასი ლარი შეადგინა (2023: 4,323 ათასი ლარი). არ არსებობს შეწყვეტის ოფციის მქონე საიჯარო გადახდები, რომელთა შემთხვევაშიც ამ უფლებით სარგებლობა მოსალოდნელია და რომელთათვისაც საიჯარო ვალდებულება არ აღიარებულა 2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

17. ძირითადი საშუალებები

	შენიშნა- ნაგებობები	ავტო- სატრანს- პორტო სა- შუალებები	შენიშნა- ნაგებობები	it აღჭურვი- ლობა	საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	სხვა	სულ
თვითღირებულება							
2024 წლის 1 იანვარს	105	1,186	1,508	6,870	6,902	4,439	21,010
შესყიდვები	-	210	98	1,069	621	469	2,467
გასვლები	2	(42)	78	(459)	1	(435)	(855)
2024 წლის 31 დეკემბერს	107	1,354	1,684	7,480	7,524	4,473	22,622
დაგროვილი ცვეთა							
2024 წლის 1 იანვარს	(57)	(1,071)	(1,307)	(4,309)	(6,285)	(3,994)	(17,023)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(4)	(73)	(57)	(694)	(436)	(120)	(1,384)
გასვლისას ელიმინირებული	-	66	(45)	296	367	451	1,135
2024 წლის 31 დეკემბერს	(61)	(1,078)	(1,409)	(4,707)	(6,354)	(3,663)	(17,272)
საბალანსო ღირებულება							
2024 წლის 31 დეკემბერს	46	276	275	2,773	1,170	810	5,350
თვითღირებულება							
2023 წლის 1 იანვარს	105	1,194	1,378	6,088	6,561	4,262	19,588
შესყიდვები	-	30	132	873	423	180	1,638
გასვლები	-	(38)	(2)	(91)	(82)	(3)	(216)
2023 წლის 31 დეკემბერს	105	1,186	1,508	6,870	6,902	4,439	21,010
დაგროვილი ცვეთა							
2023 წლის 1 იანვარს	(53)	(1,019)	(1,232)	(3,678)	(5,835)	(3,799)	(15,616)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(4)	(90)	(76)	(722)	(531)	(198)	(1,621)
გასვლისას ელიმინირებული	-	38	1	91	81	3	214
2023 წლის 31 დეკემბერს	(57)	(1,071)	(1,307)	(4,309)	(6,285)	(3,994)	(17,023)
საბალანსო ღირებულება							
2023 წლის 31 დეკემბერს	48	115	201	2,561	617	445	3,987

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

სხვა ძირითადი საშუალებები უმეტესად მოიცავს უსაფრთხოების სისტემებს და გენერატორებს. 2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სრულად ამორტიზებულმა ერთეულებმა, რომლებიც კვლავ გამოყენებულია შესაბამისად შეადგინა 10,560 ათასი და 10,671 ათასი ლარი.

18. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები	
თვითღირებულება	
2023 წლის 1 იანვარს	8,889
შესყიდვები	1,563
2023 წლის 31 დეკემბერს	10,452
შესყიდვები	2,741
გასვლები	(3,738)
2024 წლის 31 დეკემბერს	9,455
დაგროვილი ამორტიზაცია	
2023 წლის 1 იანვარს	(4,742)
წლის ამორტიზაცია	(1,447)
2023 წლის 31 დეკემბერს	(6,189)
წლის ამორტიზაცია	(1,871)
გასვლისას ელიმინირებული	3,390
2024 წლის 31 დეკემბერს	(4,670)
საბალანსო ღირებულება	
2023 წლის 31 დეკემბერს	4,263
2024 წლის 31 დეკემბერს	4,785

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს, მათ შორის ადგილობრივად შემუშავებულ პროგრამულ უზრუნველყოფას 1,677 ათასი ლარის (2023: 407 ათასი ლარი) ოდენობით.

19. სხვა აქტივები

	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
სხვა მოთხოვნები	1,889	3,517
სხვა მოთხოვნები ლიზინგზე	1,878	1,684
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(313)	(165)
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	3,454	5,036
დასაკუთრებული აქტივები	2,784	2,315
იჯარით გასაცემი აქტივები	1,720	233
გადახდილი ავანსი	820	887
მარაგები	133	108
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	-	351
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები	5,457	3,894
სულ other აქტივები	8,911	8,930

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ჯგუფი ფლობს დასაკუთრებულ ქონებას, რომელიც გადაუხდელი სესხების დაფარვის სახით ჯგუფის მფლობელობაში გადასული მიწის, შენობა-ნაგებობისა და მოძრავი ქონებისგან (მეტწილად ავტოსატრანსპორტო საშუალებები) შედგება. ჯგუფი გეგმავს ამ აქტივების გაყიდვას ჩვეული საქმიანობის პროცესში.

2024 წელს ბანკი დაესაკუთრა 676 ათასი ლარის ქონებას, რომელიც წარმოდგენილი იყო მოძრავი ქონებით, ასევე უძრავი ქონებით წარმოდგენილ 634 ათასი ლარის ქონებას, გაცემული სესხების არაფულადი ანგარიშსწორების ფარგლებში (2023: 168 ათასი და 898 ათასი ლარი, შესაბამისად). ჯგუფი რეგულარულად იქირავებს გარე შემფასებლებს დასაკუთრებული ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისა და ჩამოწერის საჭიროების გამოვლენის მიზნით.

20. თამასუქები

მოცემულ განმარტებით შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია პროცენტიანი თამასუქების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება. საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდობის რისკის ზომის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 30-ე შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემულია დაუფარავი თამასუქების პირობები:

		ნომინალური საპროცენტო ვალუტა	განაკვეთი	დაფარვის წელი	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
თამასუქები უზრუნველყოფის გარეშე	ლარი	10.50% – 14.50%		2024-2026	8,241	223
თამასუქები უზრუნველყოფის გარეშე	აშშ დოლარი	5.00% – 7.25%		2024-2026	4,912	1,107
თამასუქები უზრუნველყოფის გარეშე	ევრო	4.50%		2025	297	-
სულ თამასუქები					13,450	1,330

საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ცვლილებების შეჯერება

	2024 წლის 1 იანვარი	თამასუქების გამოშვება 2024 წლის განმავლობაში	თამასუქების დაფარვა 2024 წლის განმავლობაში	პროცენტის დარიცხვა 2024 წლის განმავლობაში	2024 წლის განმავლობაში გადახდილი პროცენტი	საკურსო სხვა- ობით განპირო- ბებული ზარალი 2024 წლის განმავლობაში	2024 წლის 31 დეკემბერი
თამასუქები	1,330	18,163	(6,651)	791	(339)	156	13,450

	2024 წლის 1 იანვარი	თამასუქების გამოშვება 2024 წლის განმავლობაში	თამასუქების დაფარვა 2024 წლის განმავლობაში	პროცენტის დარიცხვა 2024 წლის განმავლობაში	2024 წლის განმავლობაში გადახდილი პროცენტი	საკურსო სხვა- ობით განპირო- ბებული ზარალი 2024 წლის განმავლობაში	2024 წლის 31 დეკემბერი
თამასუქები	-	1,313	-	22	(3)	(2)	1,330

თამასუქი

2023 წლის იანვარში ჯგუფმა დანერგა ფიზიკური პირებისგან, ინდემწარმეებისა და სხვა არასაფინანსო იურიდიული პირებისგან სახსრების მოზიდვის გზა, თამასუქის პროდუქტის ფორმით, სახელწოდებით „მონეტა“, რა შემთხვევაშიც მონეტის მყიდველს შეუძლია არჩევანი გააკეთოს ა) ღია და დახურულ თამასუქსა, და ბ) პროცენტის გამოთხოვნის სიხშირესთან მიმართებით, სახელშეკრულებო პირობებით.

დახურულ თამასუქს უფრო მაღალი საპროცენტო განაკვეთი ერიცხება, რადგან სესხის გამცემი იღებს ძირითად თანხას ერთჯერადი გადახდის გზით, ვადის ბოლოს. რაც შეეხება ღია თამასუქს, ინვესტირებული სახსრების განკარგვა ხდება კლიენტის გადაწყვეტილებით და მისი გატანა შესაძლებელია მოკლე შეტყობინების გზით. ამასთან, სესხის გამცემს თავისი შეხედულებისამებრ შეუძლია მიიღოს საპროცენტო შემოსავალი მითითებული სიხშირით ან მთლიანი თანხის სახით, ვადის ბოლოს.

თამასუქის მინიმალური ვადა 3 თვეს შეადგენს; მინიმალური ოდენობა 100 ათასი ლარით (ან ეკვივალენტი) განისაზღვრება, მაქსიმალური თანხა კი 1,000 ათასი ლარია (ან ეკვივალენტი) ღია თამასუქის, ხოლო 3,000 ათასი ლარი (ან ეკვივალენტი) – დახურული თამასუქის შემთხვევაში.

კოვენანტების მოთხოვნები

თამასუქებზე კოვენანტების მოთხოვნები არ ვრცელდება.

21. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

მოცემულ განმარტებით შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია პროცენტის სავალო ფასიანი ქაღალდების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება. საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდობის რისკის ზომის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 30-ე შენიშვნაში.

	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	26,406	26,406
სულ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	26,406	26,406

ჯგუფის ნასესხები სახსრების მოკლე და გრძელვადიანი კლასიფიკაცია არის შემდეგი:

	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	24,848
მოკლევადიანი ვალდებულებები		
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	26,297	1,558
სულ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	26,297	26,406

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი
შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ვადები და ვალის დაფარვა

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების პირობები შემდეგია:

	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
				საბალანსო ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები უზრუნველყოფის გარეშე	ლარი	4.75% + 6-თვე თბილისის ბანკთა- შორისი განა- კვეთი (tibr)	2025	26,297	26,406
სულ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები				26,297	26,406

საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ცვლილებების შეჯერება

	სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოშვება		სავალო ფასიანი ქაღალდების დაფარვა		პროცენტის დარიცხვა		საკურსო სხვა- ობით განპირო- ბებული შემო- სულობა 2024 წლის განმავ- ლობაში		2024 წლის 31 დეკემბერი
	2024 წლის 1 იანვარი	2024 წლის განმავლობაში	2024 წლის 1 იანვარი	2024 წლის განმავლობაში	2024 წლის 1 იანვარი	2024 წლის განმავლობაში	2024 წლის 1 იანვარი	2024 წლის განმავლობაში	
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	26,406	-	-	-	3,597	(3,706)	-	-	26,297

	სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოშვება		სავალო ფასიანი ქაღალდების დაფარვა		პროცენტის დარიცხვა		საკურსო სხვა- ობით განპირო- ბებული შემო- სულობა 2023 წლის განმავ- ლობაში		2023 წლის 31 დეკემბერი
	2023 წლის 1 იანვარი	2023 წლის განმავლობაში	2023 წლის 1 იანვარი	2023 წლის განმავლობაში	2023 წლის 1 იანვარი	2023 წლის განმავლობაში	2023 წლის 1 იანვარი	2023 წლის განმავლობაში	
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	25,000	-	-	3,860	(2,454)	-	-	26,406

კორპორაციული ობლიგაციები

2023 წლის თებერვალში ჯგუფმა გამოუშვა 25,000 ათასი ლარის ნომინალური ღირებულების მქონე რეგიონში პირველი სერტიფიცირებული გენდერული ობლიგაცია, რომლის მთავარი ინვესტორი (75%) აზიის განვითარების ბანკი იყო, ხოლო თანადამფინანსებელი ადგილობრივი კომერციული ბანკი (25%). ობლიგაციის დაფარვის ვადაა 2 წელი და მის ნომინალურ თანხაზე ირიცხება წლიური სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი თბილისის 6-თვიან ბანთაშორის განაკვეთს პლუს 4.75%-ის ოდენობით.

კოვენანტების მოთხოვნები

ჯგუფი ვალდებულია დააკმაყოფილოს ფინანსური კოვენანტების მოთხოვნები გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებთან მიმართებით. ეს კოვენანტები მოიცავს მითითებულ კოეფიციენტებს, ასევე ნასესხები სახსრების დონის, ლიკვიდობის, მომგებიანობისა და რისკის დაფარვის კოეფიციენტებს. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი სრულად აკმაყოფილებს ამ ფინანსურ ვალდებულებებს.

22. ნასესხები სახსრები

მოცემულ განმარტებითი შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია პროცენტური სესხებისა და ნასესხები სახსრების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება. საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდობის რისკის ზომის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 30-ე შენიშვნაში.

ჯგუფის ნასესხები სახსრების მოკლე და გრძელვადიანი კლასიფიკაცია არის შემდეგი:

	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
ნასესხები სახსრები	224,300	143,273
მოკლევადიანი ვალდებულებები		
ნასესხები სახსრები	163,808	189,030
სულ ნასესხები სახსრები	388,108	332,303

ვალები და ვალის დაფარვა

ქვემოთ მოცემულია დაუფარავი ნასესხები სახსრების პირობები:

				2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
	ნომინალური ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	საბალანსო ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
საფინანსო დაწესებულებებიდან მიღ- ებული სესხები უზრუნველყო- ფის გარეშე	ლარი	11.00% – 14.58%	2024 – 2029	196,555	218,764
საფინანსო დაწესებულებებიდან მიღ- ებული სესხები უზრუნველყო- ფის გარეშე	აშშ დოლარი	5.25% – 8.10%	2024 – 2028	159,132	113,539
საფინანსო დაწესებულებ- ებიდან მიღებული სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	ევრო	6.38% – 6.50%	2026 – 2027	32,421	-
სულ ნასესხები სახსრები				388,108	332,303

საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ცვლილებების შეჯამება

	2024 წლის 1 იანვარი	2024 წლის განმავლობაში მიღებული სესხები	2024 წლის განმავლობაში დაფარული სესხები	პროცენტის დარიცხვა 2024 წლის განმავლობაში	2024 წლის გან- მავლობაში გადახდილი პროცენტი	საკურსო სხვაობით განპი- რობებული ზარალი 2024 წლის განმავლობაში	2024 წლის 31 დეკემბერი
ნასესხები სახსრები	332,303	139,769	(91,244)	37,219	(37,143)	7,204	388,108

	2023 წლის 1 იანვარი	2023 წლის განმავლობაში მიღებული სესხები	2023 წლის განმავლობაში დაფარული სესხები	პროცენტის დარიცხვა 2023 წლის განმავლობაში	2023 წლის გან- მავლობაში გადახდილი პროცენტი	საკურსო სხვაობით განპი- რობებული ზარალი 2023 წლის განმავლობაში	2023 წლის 31 დეკემბერი
ნასესხები სახსრები	342,923	166,927	(176,620)	36,735	(36,931)	(731)	332,303

აუთენტიკაციის საკრედიტო ხაზები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰქონდა საკრედიტო ხაზი 29,250 ათასი ლარისა და 30,000 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად, რომლებსაც მომდევნო წელს გასდიოდა ვადა. ამ ინსტრუმენტებს განახლებადი ხასიათი აქვთ და მოქმედებს დაფარვის ვადამდე. ჯგუფს აქვს შესაძლებლობა, საჭიროებიდან გამომდინარე, მრავალჯერ გამოითხოვოს და დაფაროს სასურველი ოდენობის თანხა, საბაზისო საკრედიტო ხაზის ლიმიტის ფარგლებში, ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციებისა და ლიკვიდობის მართვის საჭიროებების მიზნით. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფმა სრულად აითვისა ეს თანხები, ხოლო გამოუყენებელი თანხა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 5,000 ათას ლარს შეადგენდა.

კოვენანტების მოთხოვნები

ჯგუფი ვალდებულია დააკმაყოფილოს ფინანსური კოვენანტების მოთხოვნები ზემოთ აღწერილ ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებით. ეს კოვენანტები მოიცავს მითითებულ კოეფიციენტებს, ასევე ნასესხები სახსრების დონის, ლიკვიდობის, მომგებიანობისა და რისკის დაფარვის კოეფიციენტებს.

2024 წელს ადგილი ჰქონდა ვალდებულებების რამდენიმე დარღვევას. ჯგუფმა ყველა კონტრაქტს მიაწოდა ინფორმაცია და მიიღო პატიების წერილი და/ან შესძლო მოთხოვნების მეტად მორგებული ლიმიტებით ცვლილება, 2024 წლის 31 დეკემბრამდე. შედეგად, შესაბამისი ვალდებულებები სასწრაფო წესით დასაფარი არ არის.

იმ ნასესხები სახსრების საბალანსო ღირებულება, რომლებთან დაკავშირებითაც ადგილი ჰქონდა დარღვევებს 2024 წლის ნებისმიერ მომენტში, ხოლო დაფარვის ვადა საანგარიშგებო თარიღიდან ერთ წელზე მეტ ვადაში, 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 60,495 ათას ლარს შეადგენდა. ჯგუფი არ მოელის, კოვენანტების კვლავ დარღვევას, მით უფრო, რადგან წარმატებით აწარმოა მოლაპარაკებები ფინანსური კოვენანტების მოთხოვნების (როგორც განმარტების, ისე ლიმიტის მხრივ) კომერციული ბანკისათვის უფრო შესაფერისი პირობებით განახლების შესახებ, რაც უფრო ზუსტად ასახავს ჯგუფის ოპერაციების ხასიათს; ან, ამგვარი პირობების დარღვევის წარმოშობის შემთხვევაში, ის მოელის, რომ შეძლებს დამატებითი პატიების წერილების მოპოვებას სესხის გამცემებისგან.

23. სუბორდინირებული ვალი

მოცემულ განმარტებით შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია პროცენტის სუბორდინირებული ვალის სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება. საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდობის რისკის ზომის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 30-ე შენიშვნაში.

ჯგუფის სუბორდინირებული ვალის მოკლე და გრძელვადიანი კლასიფიკაცია არის შემდეგი:

	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
სუბორდინირებული ვალი	20,072	13,892
მოკლევადიანი ვალდებულებები		
სუბორდინირებული ვალი	3,259	2,975
მთლიანი სუბორდინირებული ვალი	23,331	16,867

ვალები და ვალის დაფარვა

ქვემოთ მოცემულია სუბორდინირებული ვალის პირობები:

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი
შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

				2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
სესხის გამცემი	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	საბალანსო ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
საფინანსო დაწესებულებებიდან მიღებული სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	აშშ დოლარი	7.80% – 11.05%	2025 – 2030	23,331	16,867
მთლიანი სუბორდინირებული ვალი				23,331	16,867

გაკოტრების შემთხვევაში სუბორდინირებული ვალის დაფარვა განხორციელდება ჯგუფის ყველა სხვა ვალდებულების სრულად დაფარვის შემდეგ.

საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილი ცვლილებების შეჯამება

	2024 წლის 1 იანვარი	სუბორდინი- რებული ვალის მიღება 2024 წლის განმავლობაში	სუბორდინი- რებული ვალის დაფარვა 2024 წლის განმავლობაში	პროცენტის დარიცხვა 2024 წლის განმავლობაში	2024 წლის განმავლობაში გადახდილი პროცენტი	საკურსო სხვაობით განპირობებული ზარალი 2024 წლის განმავლობაში	2024 წლის 31 დეკემბერი
სუბორდინირებული ვალი	16,867	8,258	(2,762)	2,030	(1,907)	845	23,331

	2023 წლის 1 იანვარი	სუბორდინი- რებული ვალის მიღება 2023 წლის განმავლობაში	სუბორდინი- რებული ვალის დაფარვა 2023 წლის განმავლობაში	პროცენტის დარიცხვა 2023 წლის განმავლობაში	2023 წლის განმავლობაში გადახდილი პროცენტი	საკურსო სხვაობით განპირობებული ზარალი 2024 წლის განმავლობაში	2023 წლის 31 დეკემბერი
სუბორდინირებული ვალი	13,576	3,146	-	1,302	(1,174)	17	16,867

კოვენანტების მოთხოვნები

ჯგუფი ვალდებულია დააკმაყოფილოს ფინანსური კოვენანტების მოთხოვნები სუბორდინირებულ ვალთან დაკავშირებით, თუმცა ამ ვალდებულებების შეუსრულებლობა არ გამოიწვევს დეფოლტის შემთხვევას, თუ ვალი აკმაყოფილებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრულ კრიტერიუმებს საზედამხედველო კაპიტალში მისი ჩართვის შესახებ. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი სრულად აკმაყოფილებს ამ ფინანსურ ვალდებულებებს.

24. სხვა ვალდებულებები

	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
მომავალი დაფარვისთვის მიღებული გადახდები	9,012	8,709
დასაქმებულთა ანაზღაურების დარიცხვები	2,808	1,790
ვალდებულებები მომწოდებლების მიმართ	2,616	2,576
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	703	584
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	15,139	13,659
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	3	-
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები	28	23

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
სულ სხვა არაფინანსური ვალდებულებები	31	23
სულ სხვა ვალდებულებები	15,170	13,682

2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომავალი დაფარვისთვის მიღებული გადახდები 9,012 ათასი ლარისა და 8,709 ათასი ლარის ოდენობით შესაბამისად წარმოადგენს მომხმარებლების მიერ წინასწარ გადახდილ თანხებს, რომლითაც იფარება მათი შესაბამისი მომდევნო სასესხო ვალდებულებები, მათი სახელშეკრულებო გრაფიკების შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ წინსწრებით დაფარვას ინარჩუნებს შუალედურ ანგარიშზე – როგორც ვალდებულებას მომხმარებლების წინაშე – გრაფიკით განსაზღვრული ფაქტობრივი გადახდის თარიღამდე და ის არ მიმართავს სესხის სასწრაფო წესით დაფარვას, და მომხმარებლებს წინსწრებით დაფარვისთვის ჯარიმა არ ერიცხებათ. თანხები ყოველთვის იფარება ერთი თვის ვადაში და შესულია ლიკვიდობის ყველაზე ადრეულ ფულში.

2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე 703 ათასი ლარისა და 584 ათასი ლარის ოდენობით (შესაბამისად) წარმოადგენს სესხის დაფარვას კლიენტების ფაქტობრივად დასაფარ თანხებზე მეტი ოდენობით. თანხები მომხმარებლების წინაშე ჯგუფის ვალდებულებად რჩება 3 წლის განმავლობაში სესხის დახურვის შემდეგ, რა დროსაც თანხები შესაძლოა მოთხოვნილ იქნას ნებისმიერ დროს და ისინი სასწრაფო წესით დაფარვის საგანს წარმოადგენს. სამწლიანი პერიოდის გასვლის შემდეგ თანხები ჯგუფის მოგებაში აღიარდება.

25. სააქციო კაპიტალი და რეზერვები

სააქციო კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

აქციონერი	აქციების რაოდენობა	ჩვეულებრივი/ არა გამოსყიდვადი პრივილეგიები	აქცია %	ხმის უფლებები	კაპიტალი ათასი ლარი
agrif coöperatief u.a.	1,454,938	ჩვეულებრივი	40.03%	40.03%	1,455
dwm funds s.c.a-sicav sif	683,332	ჩვეულებრივი	18.80%	18.80%	683
ინდივიდუალური აქციონერები	1,496,306	ჩვეულებრივი	41.17%	41.17%	1,497
	3,634,576		100.00%	100.00%	3,635

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

სააქციო კაპიტალი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

აქციონერი	აქციების რაოდენობა	ჩვეულებრივი/ არა გამოსყიდვადი პრივილეგიები	აქცია %	ხმის უფლებები	კაპიტალი ათასი ლარი
agrif coöperatief u.a.	1,186,157	ჩვეულებრივი	38.75%	38.75%	1,185
dwm funds s.c.a-sicav sif	378,719	ჩვეულებრივი	12.37%	12.37%	379
ინდივიდუალური აქციონერები	1,496,306	ჩვეულებრივი	48.88%	48.88%	1,497
	3,061,182		100.00%	100.00%	3,061
dwm funds s.c.a-sicav sif	304,613	პრივილეგირებული	53.12%	0.00%	305
agrif coöperatief u.a.	268,781	პრივილეგირებული	46.88%	0.00%	269
	573,394		100.00%	0.00%	574

ყველა ჩვეულებრივ აქციას აქვს ნომინალური ღირებულება 1 ლარი და ის სრულად არის დაფარული.

ყველა ჩვეულებრივი და პრივილეგირებული აქცია თანაბრად ნაწილდება ჯგუფის ნარჩენ აქტივებთან მიმართებაში, თუმცა, გაკოტრების შემთხვევაში პრივილეგირებულ აქციებს უპირატესობა აქვთ ჩვეულებრივ აქციებთან მიმართებით. მეორეს მხრივ, პრივილეგირებული აქციების მფლობელებს ხმის უფლებები არ აქვთ.

2024 წლის 16 დეკემბერს ჯგუფის აქციონერთა საერთო კრებამ დაამტკიცა არსებული პრივილეგირებული აქციების (573,394 აქცია) ჩვეულებრივ აქციებად კონვერტაცია, პროპორციით 1:1, იგივე აქციონერებზე. შედეგად აქციონერული სტრუქტურა და ხმის უფლებები ოდნავ შეიცვალა, რადგან ორი აქციონერი, რომლებიც ადრე პრივილეგირებულ აქციებს ფლობდნენ, ახლა დამატებითი ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები გახდნენ, რომლებზეც დამატებითი საკუთრებისა და ხმის უფლებები ვრცელდება.

საემისიო შემოსავალი

საემისიო შემოსავალი წარმოადგენს თანხას, რომელიც მიიღება აქციის სარეგისტრაციო ღირებულებაზე დამატებით. შესაბამისად, მისი გამომუშავება შესაძლებელია იგივე წყაროებიდან, როგორც სააქციო კაპიტალი – აქციების ფაქტობრივი გამოშვებით.

2024 წლის 31 დეკემბრითა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის საემისიო შემოსავალმა 22,110 ათასი ლარი შეადგინა.

დივიდენდები

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილნი არიან მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები და ასევე ჯგუფის ყოველწლიურ და საერთო კრებებზე აქვთ ერთ აქციაზე ერთი ხმის უფლება.

პრივილეგირებული აქციების მფლობელები უფლებამოსილნი არიან მიიღონ დივიდენდები წლიური საპროცენტო განაკვეთით 10%. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, დივიდენდის ნებისმიერი დაპირება ბათილია და ეფუძნება წლის მოგებასა და ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებას.

აქციონერების გადაწყვეტილების საფუძველზე, გამოცხადდა და პრივილეგირებული აქციონერებისთვის გადახდილ იქნა 959 ათასი და 997 ათასი ლარის ოდენობით დივიდენდები, ერთ აქციაზე 1.67 ლარისა და 1.74 ლარის ოდენობით, 2024 და 2023 წლებისთვის, შესაბამისად.

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ჯგუფის გასანაწილებელი რეზერვები იზ-
ლდება გაუნაწილებელი მოგების ნაშთით, რომელიც ჯგუფის ფასს (IFRS) სტანდარტების
მიხედვით მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაშია შესული.

26. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო დავები

ჩვეული საქმიანობის პროცესში შესაძლებელია ჯგუფის წინააღმდეგ სარჩელი აღიძრას.
ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ თუ რაიმე სარჩელის გამო კომპანიას დაეკისრება
პასუხისმგებლობა, ამ პასუხისმგებლობის მთლიანი მოცულობა უარყოფითად არ იმოქ-
მედებს ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

საგადასახადო გარემო

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერ-
პრეტაციებს, და შესაძლოა ხშირი იყოს ცვლილებები. ამ გარემოებებმა შეიძლება სა-
ქართველოში შექმნას საგადასახადო რისკები, რომლებიც უფრო მნიშვნელოვანია,
ვიდრე სხვა განვითარებულ ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან
ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგა-
დასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადა-
წყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანო-
ების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი ინ-
ტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს
ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მას დარიცხული აქვს ყველა ვადადამდგარი
საგადასახადო თანხა და შესაბამისად კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში
რეზერვი არ გაკეთებულა.

საოპერაციო გარემო

საქართველოს მსგავსი განვითარებადი ბაზრები განვითარებულ ბაზრებზე მეტ სხვა-
დასხვა სახის რისკს გასწევენ; ეს მოიცავს ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და სოციალურ,
ასევე იურიდიულ და საკანონმდებლო რისკებს. საქართველოში ბიზნესებზე მოქმედი
კანონმდებლობები და ნორმატიული აქტები სწრაფად ვითარდება საგადასახადო და
მარეგულირებელი ჩარჩოებით, განსხვავებული ინტერპრეტაციების გამო. საქართვე-
ლოს ეკონომიკის მომავალ მიმართულებაზე მნიშვნელოვნად მოქმედებს მთავრობის
მიერ მიღებული ფისკალური და ფულად-საკრედიტო პოლიტიკები, სამართლებრივ, მა-
რეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოში მიმდინარე მოვლენებთან ერთად.

ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოში არაერთი საკანონმდებლო
ცვლილება განხორციელდა, რომლებიც დიდწილად უკავშირდება საქართველოს ევრო-
კავშირში გაწევრიანების გეგმას. წლების განმავლობაში განხორციელებულმა საკანონ-
მდებლო ცვლილებებმა გზა გაკაფა, თუმცა ევროკავშირში საქართველოს გაწევრიანების
სამოქმედო გეგმის განვითარებასთან ერთად კიდევ უფრო მეტია მოსალოდნელი.

ამასთან, 2023 წელს საქართველომ მიიღო ევროკავშირის კანდიდატის სტატუსი, რომელ-
მაც ხელი შეუწყო მომხმარებელთა და ბიზნესების ნდობის ზრდას.

27. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები

კონტროლი

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ ჰყავს მაკონტროლებელი აქციონერი.

ოპერაციები სამეთვალყურაო და აღმასრულებელი საბჭოების წევრებთან

თანამშრომლებზე გაწეულ ხარჯში ჩართული მთლიანი ანაზღაურება და ხელმძღვანელობის საკონსულტაციო მომსახურების საფასური 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	2024	2023
ხელფასები და პრემიები	1,942	1,685
საკონსულტაციო მომსახურების საფასური	600	596
	2,542	2,281

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის მოზიდული მთლიანი თანხები იყო შემდეგი:

	ტრანზაქციის ღირებულება 2024	ტრანზაქციის ღირებულება 2023	დაუფარავი ნაშთი 2024	დაუფარავი ნაშთი 2023
თამასუქი	554	217	564	215
საპროცენტო ხარჯი	12	2	12	2

სხვა საოპერაციო ხარჯებში შესულია 9 ათასი ლარის ოდენობით სამიველინებო ხარჯები (2023: 7 ათასი).

28. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფასს (IFRS) სტანდარტები სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს, როგორც ფასს, რომლის მიღებაც მოხდებოდა აქტივის გასაყიდად ან ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობით ოპერაციაში ვალდებულების გადასაცემად.

ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება ჯგუფის მიერ განისაზღვრა ბაზრის ხელმისაწვდომი ინფორმაციისა და შესაბამისი შეფასების მეთოდების გამოყენებით. თუმცა ბაზრის მონაცემების ინტერპრეტირებისთვის საჭიროა განსჯის გამოყენება, სავარაუდო სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრად. საქართველოში განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის მახასიათებლების ჩვენებას და ეკონომიკური პირობები განაგრძობენ ფინანსურ ბაზრებზე აქტივობების მოცულობის შეზღუდვას. საბაზრო კოტირებები შესაძლოა ვადაგასული იყოს ან ასახავდეს სასწრაფო გაყიდვის გარიგებებს. შესაბამისად ისინი არ მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებას. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად ხელმძღვანელობამ გამოიყენა ყველა ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაცია.

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

ჯგუფი სამართლიან ღირებულებებს აფასებს სამართლიანი ღირებულების შემდეგი იერარქიით, რომელიც ასახავს შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას:

- ▶ **1-ლი დონე:** ანალოგიური ინსტრუმენტის კოტირებული საბაზრო ფასი (გაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე.
- ▶ **მე-2 დონე:** პირველ დონეში შესული კოტირებული ფასების გარდა სხვა პირდაპირ (ანუ ფასების სახით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან მიღებული) დაკვირვებადი მონაცემები. ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც ფასდება შემდეგი მონაცემების გამოყენებით: მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე; მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები ისეთ ბაზრებზე, რომლებიც ნაკლებად აქტიურად ითვლება; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რა შემთხვევაშიც, შეფასებაში მონაწილე ყველა მნიშვნელოვანი მონაცემი პირდაპირ ან არაპირდაპირ არის ბაზრიდან მოპოვებადი.
- ▶ **მე-3 დონე:** არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები. ეს კატეგორია მოიცავს ყველა ინსტრუმენტს, რომელთა შეფასების მეთოდიც ეყრდნობა ისეთ ინფორმაციას, რომელიც არ შეიცავს ემპირიულ და არაემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს, მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასების საფუძველზე, რა შემთხვევაშიც მნიშვნელოვანი არაემპირიული კორექტირებები ან დაშვებებია საჭირო ამ ინსტრუმენტებს შორის განსხვავებების ასახვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც მუდმივად არ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით (თუმცა მოთხოვნილია განმარტებითი შენიშვნები სამართლიანი ღირებულების შესახებ).

მოკლევადიანი (3 თვეზე ნაკლები) დაფარვის ვადის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის ნავარაუდევია, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მათ სამართლიან ღირებულებას არის მიახლოებული. ეს დაშვება ასევე გამოიყენება მოთხოვნამდე ანაბრებთან და დაფარვის ვადის არმქონე მიმდინარე ანგარიშებთან მიმართებით.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები – ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება, რომელიც მათ მიმდინარე სამართლიან ღირებულებასთან არის მიახლოებული.

სხვა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები – სხვა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები უმეტესად მოიცავს მოკლევადიან მოთხოვნებსა და ვალდებულებებს, შესაბამისად საბალანსო ღირებულება მიიჩნევა მათი სამართლიანი ღირებულების გონივრულ შეფასებად.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები – ფიქსირებულპროცენტიანი ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადების საფუძველზე, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული ოდენობით, მსგავსი საკრედიტო რისკის და დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის. დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია ვალუტაზე, ინსტრუმენტის დაფარვის ვადასა და კონტრაქტის საკრედიტო რისკზე.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ნასესხები სახსრები, გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, თამასუქები და სუბორდინირებული ვალი – სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ზოგადად მიღებული შეფასების მოდელით, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზის საფუძველზე ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების გამოყენებით. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ცვლადი განაკვეთით ნასესხები სახსრების მიღება შესაძლოა ჩაითვალოს საბაზრო საპროცენტო განაკვეთად.

საიჯარო ვალდებულება – საიჯარო ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით შემცირებულ მოსალოდნელ მომავალ ფულად ნაკადებს. დისკონტირების განაკვეთი დამოკიდებულია ინსტრუმენტების ვალუტასა და ვადიანობაზე. საიჯარო ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება მის თვითღირებულებას უახლოვდება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებები, რომლებიც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაშია აღიარებული.

სამართლიანი ღირებულების იერარქია		2024 წლის 31 დეკემბერი		2023 წლის 31 დეკემბერი	
		საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	მე-3 დონე	500,465	514,023	426,018	438,004
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	მე-3 დონე	14,320	14,320	12,419	12,419
სხვა ფინანსური აქტივები	მე-3 დონე	3,454	3,454	5,036	5,036
საიჯარო ვალდებულება	მე-3 დონე	12,399	12,399	9,689	9,689
თამასუქები	მე-3 დონე	13,450	13,450	1,330	1,330
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	მე-3 დონე	26,297	26,297	26,406	26,406
ნასესხები სახსრები	მე-3 დონე	388,108	386,422	332,303	331,705
სუბორდინირებული ვალი	მე-3 დონე	23,331	22,670	16,867	16,593
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	მე-3 დონე	15,139	15,139	13,659	13,659

ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც პერიოდულად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით ფასდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია ამ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის შესახებ (კონკრეტულად, შეფასების მეთოდები და გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები).

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

სამართლიანი ღირებულება

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი	სამართ-ლიანი ღირებუ-ლების იერარქია	შეფასების მეთოდ(ებ)ი და მნიშ-ნელოვანი ამოსავალი მონაცემ(ებ)ი	მნიშ-ნელოვანი არაემ-პირიული ამო-სავალი მონა-ცემ(ებ)ი	არაემპირიული ამოსავალი მონაცემების და სამართლიანი ღირებულების თანაფარდობა
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	4,503	816	მე-2 დონე	მომავალი ფულადი ნაკადები ფასდება ფორვარდული გაცვლითი კურსის (ემპირიული ფორვარდული გაცვლითი კურსიდან საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღში) და სახელშეკრულებო ფორვარდული განაკვეთების საფუძველზე.	N/A	N/A

ჯგუფი იყენებს ფართოდ აღიარებულ შეფასების მოდელებს იმისათვის, რომ განსაზღვროს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, მაგალითად, როგორც არის უცხოური ვალუტის გაცვლის ხელშეკრულებები და სავალუტო სვოპები, რომელთათვისაც გამოიყენება მხოლოდ ხელმისაწვდომი საბაზრო მონაცემები და საჭიროებს ნაკლებ განსჯასა და შეფასებას ხელმძღვანელობის მხრიდან.

29. კაპიტალის მართვა

კაპიტალის შენარჩუნებისას ჯგუფის მიზნებია:

- ◀ უზრუნველყოს ჯგუფის ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენის უნარი, რომ მან შეძლოს აქციონერებისთვის უკუგების მოტანის გაგრძელება; და
- ◀ აქციონერებისთვის ადეკვატური უკუგების უზრუნველყოფა რისკის დონის შესაბამისი ფასწარმოქმნის მომსახურებით.

ჯგუფი განსაზღვრავს კაპიტალის რაოდენობას, რომელსაც ის რისკის პროპორციულად მოითხოვს. ჯგუფი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და ცვლილებები შეაქვს ეკონომიკური სიტუაციისა და საიჯარო აქტივების რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტორების მიზნით, ჯგუფმა შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად.

ჯგუფი შესაბამისობაშია მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნებთან — საკუთარ კაპიტალში განხორციელებული მინიმალური ფულადი შენატანი არ უნდა იყოს 1,000 ათას ლარზე ნაკლები.

2018 წლის 1 სექტემბერიდან ჯგუფს ასევე ვალდებულება აქვს დააკმაყოფილოს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ განსაზღვრული ფინანსური მოთხოვნები, როგორც არის: კაპიტალის ადეკვატურობა, ლიკვიდობა, ქონებრივი ინვესტიცია, ინვესტიცია, დაგირავებული აქტივებისა და ინსაიდერების საკრედიტო კოეფიციენტები. შესაბამისობა ამ კოეფიციენტებთან ყოველთვიურად კონტროლირდება სებ-ის მიერ.

სებ-ის რეგულაციების შესაბამისად, ჯგუფი ვალდებულია იქონიოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის მინიმალური დონე სულ მცირე 18%-ის ოდენობით.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შესახებ, 2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. დაანგარიშების საფუძველია სების წესები და სახელმძღვანელო მითითებები, რომლებიც მარეგულირებლის მიერ არის გაცემული და მის მიერ კონტროლირდება, და არა ფასს (IFRS) სტანდარტები:

	2024	2023
სააქციო კაპიტალი	3,635	3,635
საემისიო შემოსავალი	22,110	22,110
გაუნაწილებელი მოგება	79,487	61,445
შფლებამოსილი სუბორდინირებული ვალი	14,483	9,144
საზედამხედველო კაპიტალი დაქვითვამდე	119,715	96,334
მინუს: არამატერიალური აქტივები	(5,082)	(3,935)
მინუს: ინვესტიციები შვილობილ საწარმოში	(610)	(472)
საზედამხედველო კაპიტალი	114,023	91,927

	2024	2023
მთლიანი აქტივები დაქვითვამდე	573,886	478,923
მინუს: არამატერიალური აქტივები	(5,082)	(3,935)
მინუს: ინვესტიციები შვილობილ საწარმოში	(610)	(472)
მთლიანი აქტივები დაქვითვის შემდეგ	568,194	474,516

	2024 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი*	20.07%	19.37%

ჯგუფი ასევე აკონტროლებს თავისი კაპიტალის ადეკვატურობის დონეს სასესხო პირობებთან შესაბამისობაზე, რომელიც დაანგარიშდება სესხის გამცემების მოთხოვნების შესაბამისად. კოვენანტებთან შესაბამისობის შესახებ დეტალური ინფორმაცია იხილეთ 22-ე შენიშვნაში.

30. რისკის მართვის პოლიტიკა

რისკის მართვას არსებითი მნიშვნელობა აქვს ბიზნესისთვის და ასევე არსებით ელემენტს წარმოადგენს ჯგუფის ოპერაციებისთვის. ჯგუფის ძირითადი რისკებია საბაზრო, საკრედიტო და ლიკვიდობის რისკები.

რისკის მართვის პოლიტიკის მიზანია ჯგუფის წინაშე არსებული რისკების განსაზღვრა, გაანალიზება და მართვა, სათანადო საკრედიტო ლიმიტებისა და კონტროლის მექანიზმების დაწესება, რისკის დონეების მუდმივი მონიტორინგი და ლიმიტების დაცვა. რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცედურები რეგულარულად გადაიხედება, რომ ასახავდეს საბაზრო პირობებსა და ბაზარზე შეთავაზებულ პროდუქტებსა და მომსახურებებში მომხდარ ცვლილებებს და ახალ საუკეთესო პრაქტიკას.

სამეთვალყურეო საბჭოს თავის კომიტეტებთან ერთად აქვს მთლიანი პასუხისმგებლობა რისკის მართვის სტრუქტურის მიმოხილვას, მნიშვნელოვანი რისკების მართვის მიმოხილვასა და თავისი რისკების მართვის პოლიტიკებისა და პროცედურების გადახედვაზე, ასევე მნიშვნელოვანი მსხვილი დაქვემდებარებების დამტკიცებაზე.

* არააუდიტირებული

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ჯგუფის აღმასრულებელი საბჭოს რისკების მართვის კომიტეტი და ფინანსური დეპარტამენტი პასუხს აგებენ რისკის შემსუბუქების ღონისძიებების გაკონტროლებასა და განხორციელებაზე, ასევე იმის დამტკიცებაზე, რომ ჯგუფი ფუნქციონირებს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში. რისკის მართვის განყოფილების უფროსი პასუხისმგებელია რისკის ზოგადი მართვისა და შესაბამისობის ფუნქციებზე, როგორც ფინანსური, ისე არაფინანსური რისკების განსაზღვრის, შეფასების, მართვისა და ანგარიშგების საყოველთაო პრინციპებისა და მეთოდების დანერგვის უზრუნველყოფაზე. ის პირდაპირ აღმასრულებელი საბჭოს წინაშე ანგარიშვალდებული.

საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკები, პორტფელურ და საოპერაციო დონეებზე, იმართება და კონტროლირდება საკრედიტო კომიტეტისა და აქტივ-პასივების კომიტეტის სისტემებით. იმისათვის, რომ მიღებულ იქნას ეფექტური გადაწყვეტილებები, ჯგუფი ადგენს საკრედიტო კომიტეტის იერარქიას, რაც დამოკიდებულია წარსადგენი სამუშაოს სახეობასა და რაოდენობაზე.

მთელი ორგანიზაციის მასშტაბით ხდება გარე და შიდა რისკის ფაქტორების განსაზღვრა და მართვა. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკის ფაქტორების სრული სპექტრისა და რისკის შემცირების არსებული პროცედურების რწმუნების დონის განსაზღვრას. სტანდარტული საკრედიტო და საბაზრო რისკის ანალიზისგან განცალკევებით, რისკების მართვის დეპარტამენტი აკონტროლებს ფინანსურ და არაფინანსურ რისკებს რეგულარული შეხვედრების ჩატარებით საოპერაციო ერთეულებთან, რათა მიღებულ იქნას ექსპერტის დასკვნები მათი მართვის სფეროში.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ჯგუფის ფინანსური დანაკარგის რისკი, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მომხმარებელი ან კონტრაქტენტი ვერ შეასრულებს თავის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს.

ჯგუფს აქვს შემუშავებული საკრედიტო პოლიტიკა და პროცედურები, ჰყავს საკრედიტო კომიტეტი და სხვა ანალიტიკური სამსახურები, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან სესხის განაცხადის ანალიზზე, საკრედიტო რისკების შეფასებასა და შემცირებაზე. საკრედიტო პოლიტიკა (საკრედიტო სახელმძღვანელოს ფორმით) გადაიხედება და მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

საკრედიტო პოლიტიკა ადგენს:

- ◀ სასესხო განაცხადების შემოწმებისა და დამტკიცების პროცედურებს;
- ◀ მსესხებელთა კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდებს;
- ◀ უზრუნველყოფის საგნის შეფასების მეთოდებს;
- ◀ საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- ◀ სესხებისა და სხვა საკრედიტო დავალიანებების მიმდინარე მონიტორინგის პროცედურებს.

საკრედიტო კომიტეტი უფლებამოსილია მიიღოს საბოლოო გადაწყვეტილება სესხზე/ლიზინგზე განაცხადების დაფინანსების ან უარყოფის შესახებ. კომიტეტისთვის დასამტკიცებლად წარდგენილი სესხები/ლიზინგი ეყრდნობა საკრედიტო პოლიტიკით დადგენილ ლიმიტებს. ერთი კლიენტის და/ან დაკავშირებული კლიენტების ჯგუფების მაქსიმალური ლიმიტები განსაზღვრულია რისკის დასაშვები ზღვრის დოკუმენტით, რომელსაც სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს.

საკრედიტო კომიტეტისთვის მიწოდებული ინფორმაციის სიზუსტე და სისწორე არის იმ საკრედიტო ოფიცრის პასუხისმგებლობა, რომელიც ავსებს საკრედიტო განაცხადს მას შემდეგ, რაც განხორციელდება განმცხადებლის ბიზნესის შემოწმება და საკრედიტო

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

რისკების შეფასება, საკრედიტო ქულების მოდულებისა და განცხადების მონაცემების შემოწმების პროცედურების გზით. საბოლოოდ საკრედიტო კომიტეტის წევრები აფასებენ განცხადებას დადგენილი კრიტერიუმების გათვალისწინებით (განმცხადებლის საკრედიტო ისტორია, ფინანსური მდგომარეობა, კონკურენტუნარიანობა, კრედიტუნარიანობა და ა.შ.).

განმცხადებლის კრედიტუნარიანობის შეფასება ხდება განმცხადებლის ბიზნესის მონიტორინგის გზით, რაც ჯგუფს აძლევს საშუალებას, დროულად მოახდინოს ფინანსური ბარალის დადგომის საფრთხის იდენტიფიკაცია. ჯგუფს დანერგილი აქვს შემდეგი მონიტორინგის პროცედურები:

- ▶ გაცემული სესხების (კონკრეტული პროცენტულობის) სავალდებულო კვარტალური მონიტორინგი, რომელსაც ატარებს ფილიალის მენეჯერი ან საკრედიტო გუნდის ლიდერი და მოიცავს შესაბამისი პროცედურით განსაზღვრულ ოპერაციებს;
- ▶ საკრედიტო კონტროლინგის გუნდის მიერ ჩატარებული მონიტორინგი, რომელიც მოიცავს შემთხვევითი წესით შერჩეულ ოპერაციებს, შესაბამისობას საკრედიტო პოლიტიკასა და დადგენილ სტანდარტებთან;
- ▶ იჯარებში განხორციელებული ინვესტიციების მონიტორინგი 6 თვეში ერთხელ, სპეციალური გუნდის მიერ.

პოტენციურ რისკებზე დროული რეაგირებისთვის უნდა განხორციელდეს რისკების მონიტორინგი უმაღლესი რგოლის ხელმძღვანელობისთვის ინფორმაციის ყოველთვიურად მიწოდების გზით. მონიტორინგის სისტემა ხელს უწყობს საკრედიტო რისკების მართვასა და მათ დროულ შემცირებას.

საკრედიტო რისკის მართვა აგრეთვე ნაწილობრივ ხორციელდება უზრუნველყოფის საგნისა და პირადი გარანტიების მიღებით.

გარდა ინდივიდუალური მომხმარებლის ანალიზისა, საკრედიტო რისკის მართვის დეპარტამენტი აფასებს საკრედიტო პორტფელს, კრედიტის კონცენტრაციას, საბაზრო რისკებს, პორტფელის ხარისხსა და შესაბამისობის ინდიკატორთან მიმართებით, რომლებიც რისკის დასაშვები დონის დოკუმენტით განისაზღვრება.

საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა, როგორც წესი, აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ ჰყავს კრედიტორები ან დაკავშირებული კრედიტორების ჯგუფები, რომელთა მიმართაც საკრედიტო რისკი აჭარბებს ჯგუფის კაპიტალის 10%-ს.

პორტფელის სეგმენტებად დაყოფა

პორტფელის სეგმენტებად დაყოფის მიზნისათვის, პორტფელის ჯგუფების რისკების ერთგვაროვნებიდან გამომდინარე, პორტფელი იყოფა ჯგუფად პროდუქტის ტიპების მიხედვით: მიკრო ბიზნესი, მცირე და საშუალო საწარმოები, სასოფლო-სამეურნეო, იპოთეკური, სამომხმარებლო, ავტო, განვადება და სალომბარდო სესხები. იჯარებში ინვესტიციების პორტფელი დამატებით სეგმენტებად არ იყოფა. ვინტაჟ-ანალიზი და დეფოლტის განაკვეთის ანალიზი ტარდება იდენტიფიცირებული სეგმენტების ერთგვაროვნების უზრუნველყოფის მიზნით. დეფოლტის ალბათობა დაანგარიშდება განცალკევებით, ზემოთ ხსენებული თითოეული ჯგუფისთვის.

კლიენტის ნაშთი დამატებით იყოფა უზრუნველყოფილ და არაუზრუნველყოფილ სესხებად, რადგან ეს ორი სხვადასხვა მახასიათებლებით ხასიათდება და განსხვავებული რისკის მატარებელია.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

როდესაც ხდება იმის განსაზღვრა, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა საწყისი აღიარების შემდეგ დაფიქსირებული დეფოლტის რისკი ფინანსურ ინსტრუმენტზე, ჯგუფი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისობაშია და ხელმისაწვდომია დამატებითი მნიშვნელოვანი ხარჯების ან ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც რაოდენობრივ, ისე თვისებრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ჯგუფის გამოცდილებისა და საექსპერტო საკრედიტო შეფასების, ასევე საპროგნოზო ინფორმაციის საფუძველზე.

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის უპირატესი ინდიკატორია და ის არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას ეფუძნება შემდეგი მონაცემების შედარების გზით:

- ▶ ანგარიშგების თარიღში დარჩენილი ვადის დეფოლტის ალბათობა; დროის კონკრეტული მომენტისთვის დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეფასდა დაქვემდებარების საწყისი აღიარების დროს არსებული ფაქტებისა და ვითარებების საფუძველზე;
- ▶ საჭიროების შემთხვევაში, ჯგუფი მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არის მომენტი, როდესაც აქტივი 30 დღეზე მეტ ხანს არის ვადაგადაცილებული.

ჯგუფი ახორციელებს იმ კრიტერიუმის ეფექტურობის მონიტორინგს, რომლებიც გამოიყენება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის იდენტიფიკაციისთვის რეგულარული შემოწმების გზით იმის დასადასტურებლად, რომ:

- ▶ კრიტერიუმებმა შესაძლოა განსაზღვროს მნიშვნელოვანი ზრდა საკრედიტო რისკში, დეფოლტის შემთხვევის დაფიქსირებამდე.
- ▶ კრიტერიუმი არ განიხილავს იმ მომენტს, როდესაც აქტივს აქვს 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება; და
- ▶ არ ფიქსირდება რეზერვში არასასურველი მერყეობა 12-თვიან და არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობებს შორის.

დეფოლტის განმარტება

ჯგუფი დეფოლტს შემდეგ შემთხვევებში აღიარებს:

- ▶ ვადაგადაცილებული სესხები, რომლებიც რესტრუქტურირებულია >90 დღე
- ▶ სასამართლო წარმოებაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტები
- ▶ კლიენტის გარდაცვალება ან ფორს-მაჟორული ვითარება, როდესაც კლიენტი გადახდისუნარო გახდება, გარე ფაქტორების გამო, რომლებიც მის კონტროლს არ ექვემდებარება და რომელთა შედეგადაც სესხი ჩამოიწერება
- ▶ სალომბარდო დეფოლტის ზღვარია >30 დღის ვადაგადაცილება

დეფოლტის განმარტება შეესაბამება სათანადო რეგულაციებს, ზღვრული 90-დღიანი ვადაგადაცილების გათვალისწინებით ფასს (IFRS) 9-ის შესაბამისად.

ის სესხები, რომლებზეც ჯგუფმა აღიარა დეფოლტი, ითვლება გაუფასურებულ სესხებად.

საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენება

ჯგუფი საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს შემდეგში: შეფასება იმისა, ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა საწყისი აღიარების შემდეგ და ასევე თავისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში.

ჯგუფმა მოახდინა საკრედიტო რისკის და საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვანი დრაივერების იდენტიფიცირება და დოკუმენტირება პორტფელისთვის განვლილი მონაცემების ანალიზის გამოყენებით. მან შეაფასა მაკროეკონომიკური ცვლადების გავლენა

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

დეფოლტის ალბათობაზე და ანაზღაურების განაკვეთზე. ანალიზში გამოყენებული იყო შემდეგი მაკროეკონომიკური ცვლადები:

- ▶ საქართველოს მშპ-ის რეალური ზრდის განაკვეთი;
- ▶ ინფლაციის ტემპი;
- ▶ მონეტარული პოლიტიკის საპროგნოზო განაკვეთი;
- ▶ ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ძირითადი მაკროეკონომიკური ინდიკატორები, რომლებიც გამოყენებულია 2024 წლის 31 დეკემბერს, 2025-დან 2027 წლამდე პერიოდისთვის საქართველოში:

	2025	2026	2027
მშპ-ის ზრდა			
საბაზისო სცენარი	4.9	5.8	5.7
ოპტიმისტური სცენარი	7.0	6.0	6.0
პესიმისტური სცენარი	2.0	3.0	5.0
ინფლაციის ტემპი			
საბაზისო სცენარი	2.9	3.6	2.7
ოპტიმისტური სცენარი	3.0	3.0	3.0
პესიმისტური სცენარი	8.0	5.0	3.0
მონეტარული პოლიტიკის საპროგნოზო განაკვეთი			
საბაზისო სცენარი	7.2	6.6	6.5
ოპტიმისტური სცენარი	7.0	6.5	6.5
პესიმისტური სცენარი	9.5	8.5	7.5
ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი			
საბაზისო სცენარი	416.0	416.0	416.0
ოპტიმისტური სცენარი	420.1	428.5	428.5
პესიმისტური სცენარი	378.5	378.5	389.9

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში მნიშვნელოვანი ამოსავალი მონაცემები მოიცავს შემდეგი ცვლადი მონაცემების ვადების სტრუქტურას:

- ▶ დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ▶ დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- ▶ დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება (EAD).

ეს პარამეტრები ჩვეულებრივ მომდინარეობს ადგილობრივად შემუშავებული სტატისტიკური მოდელებიდან და სხვა განვლილი მონაცემებიდან. ისინი კორექტირდება ზემოთ აღწერილი საპროგნოზო ინფორმაციის ასახვის მიზნით.

დეფოლტის ალბათობა (PD)

კოქსის მოდელი ცნობილი სტატისტიკური კონცეფციაა, რომელიც ფართოდ გამოიყენება გადარჩენის ანალიზში და წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მონაცემების სტატისტიკის სფეროს. პროცენტის ცვლადი მონაცემი წარმოადგენს მოვლენის წარმოშობის დროს. ის ჩვეულებრივ გამოიყენება სამედიცინო მედიკამენტების კვლევისა და საინჟინრო საქმეში საიმედოობის შესწავლისას. საკრედიტო რისკის შემთხვევაში, სადავო მოვლენა არის დეფოლტი.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პარაგრაფში აღვნიშნეთ, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებაში გამოიყენება PD (დეფოლტის ალბათობა), CPD-ის (დეფოლტის ერთობლივი ალბათობა) გამოყენებით. ორივე პარამეტრის მიღება მართივად შეიძლება თითოეული დაქვემდებარებისთვის დაანგარიშებული საფრთხეების ფუნქციებიდან.

გადარჩენის მოდელის გამოყენების შედეგად, ადგილი აქვს ძველი მოდელიდან გადასვლას, მხოლოდ ვადაგადაცილების ახალ მოდელში ინდივიდუალურ შეფასებაზე მიგრაციის საფუძველზე. გამოყენებით ფაქტორებთან ერთად, ქცევითი ფაქტორები ემატება ახალ მოდელს, რომელიც ახდენს ამ მიდგომის განვითარების პოტენციალის გამოვლინებას დეფოლტის ალბათობის შეფასებაში.

დეფოლტის ალბათობის მოდელის სრული პროცედურის შეფასება ხუთ ძირითად ეტაპს მოიცავდა:

- ▶ მონაცემების მომზადება და კანდიდატების შერჩევა განმარტებითი ცვლადი მონაცემებისთვის;
- ▶ ერთჯერადი ანალიზი;
- ▶ მრავალფაქტორიანი ანალიზი;
- ▶ თანხვედრების შეფასება კოქსის პროპორციული რისკის მოდელში;
- ▶ ხარისხის და ისტორიული მონაცემების შეფასება.

ძირითადი დაშვებები და სეგმენტაცია

მოდელირების მიზნებისთვის გაკეთდა შემდეგი დაშვებები:

- ▶ მოქმედად ჩაითვალია თითოეული დავალიანების მხოლოდ პირველი დეფოლტი (ე.ი. დანარჩენი მონაცემები დეფოლტის დადგენის შემდეგ ჩამოიჭრა)
- ▶ პირველი დაკვირვების თარიღში ყველა ვადაგადაცილებული დავალიანება გამოირიცხულია ნიმუშიდან
- ▶ დეფოლტი განისაზღვრა ორი კრიტერიუმის მიხედვით: ვადაგადაცილებული დღეები და ჩამოწერის სტატუსი
- ▶ ვადებში მყოფი სესხის ყოველი წარმოშობა მიიჩნეოდა ცალკე დაკვირვების საგნად

მოდელირება დაეფუძნა პროდუქტის ჯგუფის სეგმენტაციას, რომელიც სესხებს მიჯნავს სტანდარტული მახასიათებლების მიხედვით.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 10%-იანი ზრდა/(კლება) საშუალო დეფოლტის ალბათობაში თითოეული სეგმენტის ქრილში იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას/(კლებას) 3.8%-ით, რაც შეადგენს 538/(538) ათას ლარს. იჯარებში ინვესტიციებზე შესაბამისი გავლენა 4.4%-ს შეადგენს, რაც 30/(30) ათასი ლარით ზრდას/(კლებას) წარმოადგენს.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 10%-იანი ზრდა/(კლება) საშუალო დეფოლტის ალბათობაში თითოეული სეგმენტის ქრილში იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას/(კლებას) 6.6%-ით, რაც შეადგენს 1,103/(1,103) ათას ლარს.

იჯარებში ინვესტიციებისთვის 2024 წელს შემუშავდა ცალკე დეფოლტის ალბათობის მოდელი, რომელიც ადრე ეფუძნებოდა სესხის დეფოლტის ალბათობის მოდელს, ანალიზის დასაფუძნებლად საკმარისი რაოდენობით განვლილი და სტატისტიკური მონაცემების დადგენამდე. ცალკე დეფოლტის ალბათობის მოდელის შემუშავების გავლენამ 152 ათასი ლარი შეადგინა, ანუ ამდენით ნაკლები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდებოდა ჯგუფს რომ გაეგრძელებინა ძველი მიდგომის გამოყენება, რომელიც სასესხო მონაცემებს ეყრდნობოდა.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში წარმოადგენს დეფოლტის შემთხვევაში სავარაუდო ზარალის სიმძლავრეს. ჯგუფი აფასებს დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების პარამეტრებს სესხის აღდგენის ისტორიაზე დაყრდნობით, დეფოლტირებული კონტრაქტების მოთხოვნების საპირწონედ. LGD მოდელი ითვალისწინებს მხოლოდ ფულადი სახსრების დაბრუნებას. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგები დაანგარიშდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე, დისკონტირების ფაქტორად ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ამასთან, 2024 წელს განხორციელდა მოდელის რამდენიმე ცვლილება:

- ▶ მომავალი აღდგენის განაკვეთები პროგნოზირებულია ფაქტობრივი აღდგენების განვლილი საშუალო წლიური ზრდის განაკვეთების საფუძველზე;
- ▶ შემუშავდა დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების მოდელი დეფოლტის შემდეგ განვლილი დროის გათვალისწინებით (მაშინ, როდესაც დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში უცვლელი რჩება ბოლო დროს დეფოლტირებული 1-ლი და მე-2 სტადიის სესხებისთვის, ის თანდათანობით იზრდება ერთ წელზე მეტი დროით დეფოლტირებული სესხებისთვის, რაც 100%-ს შეადგენს ხუთ წელზე მეტი პერიოდით დეფოლტირებული სესხებისთვის);
- ▶ უზრუნველყოფაზე დაფუძნებული დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების მოდელი შემუშავებულია ავტო სესხებისა და იჯარებში ინვესტიციებისთვის, რეალიზაციის პერიოდისა და რისკ-ფაქტორისთვის საშუალო შეწონილი მაჩვენებლების დასაანგარიშებლად განვლილი მონაცემების გამოყენებით, რომლებიც შემდეგ დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების განსასაზღვრად გამოიყენება მოკლევადიანი პორტფელისთვის (მაშინ, როცა დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგები შესაძლოა თეორიულად 0% იყოს, თუ უზრუნველყოფის ღირებულება ავტო სეგმენტში დაფარავს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებას, შიდა პოლიტიკის შესაბამისად, სრულად და ზედმეტად უზრუნველყოფილი სესხებისთვის ჯგუფი იყენებს მინიმუმ 5%-იან დეფოლტის შემთხვევაში მინიმალურ დანაკარგს).

მაშინ, როცა სხვა მეთოდოლოგიური ცვლილებები არარსებითია, 748 ათასი ლარი (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირება) წარმოადგენს იმ გავლენას, რომელიც აქვს 2024 წელს ავტო სესხებისათვის შემუშავებულ უზრუნველყოფაზე დაფუძნებული დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების მოდელს.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 10%-იანი ზრდა/(კლება) საშუალო დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში თითოეული სეგმენტის ჩრილში იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას/(კლებას) 10.0%-ით, რაც შეადგენს 1,427/(1,427) ათას ლარს. იჯარაში ინვესტიციებზე შესაბამისი გავლენა 10.0%-ს შეადგენს, რაც 67/(67) ათასი ლარით ზრდას/(კლებას) წარმოადგენს.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 10%-იანი ზრდა/(კლება) საშუალო დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში თითოეული სეგმენტის ჩრილში იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას/(კლებას) 10.0%-ით, რაც შეადგენს 1,680/(1,680) ათას ლარს.

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება (EAD)

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს მთლიან მისაღებ თანხას დეფოლტის დროს. ჯგუფი დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებას ანგარიშობს კონტრაქტის მიმდინარე ნაშთისა და ხელშეკრულებით დაშვებული მიმდინარე თანხის პოტენციური ცვლილებებიდან, ამორტიზაციის ჩათვლით. ფინანსური აქტივის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება არის მისი მთლიანი საბალანსო ღირებულება.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მთლიანი სესხები 1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მთლიანი სესხები მე-2 სტადია არსებობის მან- ძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	მთლიანი სესხები მე-3 სტადია არსებობის მან- ძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი – გაუფა- სურებული	მოსალოდ- ნელი სა- კრედიტო ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდ- ნელი საკრე- დიტო ზარა- ლის რეზერ- ვი მთლიან სესხებზე %
ანალიზი პროდუქტების ჯგუფების მიხედვით:						
მიკრო ბიზნეს- სესხები						
ვადაგადაცილებების გარეშე	138,921	3,759	1,163	(1,001)	142,842	1%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	237	896	389	(301)	1,221	20%
ვადაგადაცილებული 31- დან 60 დღემდე	-	642	225	(175)	692	20%
ვადაგადაცილებული 61- დან 90 დღემდე	-	403	345	(280)	468	37%
ვადაგადაცილებული 91- დან 180 დღემდე	-	-	2,144	(1,519)	625	71%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ მიკრო ბიზნეს-სესხები	139,158	5,700	4,266	(3,276)	145,848	2%
სასოფლო- სამეურნეო სესხები						
ვადაგადაცილებების გარეშე	102,007	3,645	1,470	(4,149)	102,973	4%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	177	479	242	(242)	656	27%
ვადაგადაცილებული 31- დან 60 დღემდე	-	500	214	(236)	478	33%
ვადაგადაცილებული 61- დან 90 დღემდე	-	448	276	(326)	398	45%
ვადაგადაცილებული 91- დან 180 დღემდე	-	-	1,750	(1,242)	508	71%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ სასოფლო- სამეურნეო სესხები	102,184	5,072	3,952	(6,195)	105,013	6%

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი
შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

	მოთიანი სესხები 1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მოთიანი სესხები მე-2 სტადია არსებობის მან- ძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	მოთიანი სესხები მე-3 სტადია არსებობის მან- ძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი – გაუფა- სურებული	მოსალოდ- ნელი სა- კრედიტო ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდ- ნელი საკრე- დიტო ზარა- ლის რეზერ- ვი მოთიან სესხებზე %
სამომხმარებლო სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	78,182	2,088	776	(1,405)	79,641	2%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	84	368	153	(134)	471	22%
ვადაგადაცილებული 31- დან 60 დღემდე	-	265	106	(140)	231	38%
ვადაგადაცილებული 61- დან 90 დღემდე	-	144	158	(182)	120	60%
ვადაგადაცილებული 91- დან 180 დღემდე	-	-	1,004	(714)	290	71%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ სამომხმარებლო სესხები	78,266	2,865	2,197	(2,575)	80,753	3%
ავტო სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	47,057	1,916	242	(73)	49,142	0%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	236	776	120	(11)	1,121	1%
ვადაგადაცილებული 31- დან 60 დღემდე	-	186	19	(5)	200	2%
ვადაგადაცილებული 61- დან 90 დღემდე	-	130	43	(10)	163	6%
ვადაგადაცილებული 91- დან 180 დღემდე	-	-	814	(102)	712	13%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ ავტოსესხები	47,293	3,008	1,238	(201)	51,338	0%
განვადება						
ვადაგადაცილების გარეშე	36,910	752	60	(182)	37,540	0%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	32	362	14	(17)	391	4%
ვადაგადაცილებული 31- დან 60 დღემდე	-	236	33	(47)	222	17%
ვადაგადაცილებული 61- დან 90 დღემდე	-	158	32	(55)	135	29%
ვადაგადაცილებული 91- დან 180 დღემდე	-	-	748	(474)	274	63%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ განვადება	36,942	1,508	887	(775)	38,562	2%

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი
შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

	მთლიანი სესხები 1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მთლიანი სესხები მე-2 სტადია არსებობის მან- ძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	მთლიანი სესხები მე-3 სტადია არსებობის მან- ძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი – გაუფა- სურებული	მოსალოდ- ნელი სა- კრედიტო ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდ- ნელი საკრე- დიტო ზარა- ლის რეზერ- ვი მთლიან სესხებზე %
სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის						
ვადაგადაცილების გარეშე	44,048	4,384	1,306	(1,656)	48,082	3%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	28	247	113	(111)	277	29%
ვადაგადაცილებული 31- დან 60 დღემდე	-	25	55	(45)	35	56%
ვადაგადაცილებული 61- დან 90 დღემდე	-	18	96	(80)	34	70%
ვადაგადაცილებული 91- დან 180 დღემდე	-	-	306	(181)	125	59%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის	44,076	4,674	1,876	(2,073)	48,553	4%
სალომბარდო სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	15,547	2,016	89	(46)	17,606	0%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	76	104	9	(4)	185	2%
ვადაგადაცილებული 31- დან 60 დღემდე	-	-	3	(1)	2	33%
ვადაგადაცილებული 61- დან 90 დღემდე	-	-	-	-	-	0%
ვადაგადაცილებული 91- დან 180 დღემდე	-	-	-	-	-	0%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ სალომბარდო სესხები	15,623	2,120	101	(51)	17,793	0%
იპოთეკური სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	11,979	522	129	(196)	12,434	2%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	23	137	6	(16)	150	10%
ვადაგადაცილებული 31- დან 60 დღემდე	-	6	-	(1)	5	17%
ვადაგადაცილებული 61- დან 90 დღემდე	-	-	26	(13)	13	50%

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	46	(43)	3	93%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ იპოთეკური სესხები	12,002	665	207	(269)	12,605	5%
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	475,544	25,613	14,723	(15,415)	500,465	3%

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

მთლიანი სესხები 1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მთლიანი სესხები მე-2 სტადია არსებობის მან- ძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	მთლიანი სესხები მე-3 სტადია არსებობის მან- ძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი – გაუფა- სურებული	მოსალოდ- ნელი სა- კრედიტო ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდ- ნელი საკრე- დიტო ზარა- ლის რეზერ- ვი მთლიან სესხებზე %
--	---	---	---	-------------------	--

ანალიზი პროდუქტების ჯგუფების მიხედვით:

**მიკრო ბიზნეს-
სესხები**

ვადაგადაცილების გარეშე	111,634	3,339	2,007	(2,405)	114,575	2%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	218	648	291	(245)	912	21%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	396	73	(105)	364	22%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	392	103	(182)	313	37%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	1,398	(962)	436	69%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ მიკრო ბიზნეს-სესხები	111,852	4,775	3,872	(3,899)	116,600	3%

**სასოფლო-
სამეურნეო სესხები**

ვადაგადაცილების გარეშე	92,626	3,419	2,784	(5,280)	93,549	5%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	179	421	173	(184)	589	24%
ვადაგადაცილებული 31-დან 60 დღემდე	-	361	46	(93)	314	23%
ვადაგადაცილებული 61-დან 90 დღემდე	-	331	183	(241)	273	47%
ვადაგადაცილებული 91-დან 180 დღემდე	-	-	1,067	(758)	309	71%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ სასოფლო-სამეურნეო სესხები	92,805	4,532	4,253	(6,556)	95,034	6%

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი
შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

	მთლიანი სესხები 1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მთლიანი სესხები მე-2 სტადია არსებობის მან- ძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	მთლიანი სესხები მე-3 სტადია არსებობის მან- ძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი – გაუფა- სურებული	მოსალოდ- ნელი სა- კრედიტო ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდ- ნელი საკრე- დიტო ზარა- ლის რეზერ- ვი მთლიან სესხებზე %
სამომხმარებლო სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	84,268	3,580	1,436	(2,772)	86,512	3%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	204	517	146	(189)	678	22%
ვადაგადაცილებული 31- დან 60 დღემდე	-	264	86	(140)	210	40%
ვადაგადაცილებული 61- დან 90 დღემდე	-	223	153	(201)	175	53%
ვადაგადაცილებული 91- დან 180 დღემდე	-	-	766	(523)	243	68%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ სამომხმარებლო სესხები	84,472	4,584	2,587	(3,825)	87,818	4%
განვადება						
ვადაგადაცილების გარეშე	50,510	457	76	(1,117)	49,926	2%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	154	201	13	(28)	340	8%
ვადაგადაცილებული 31- დან 60 დღემდე	-	192	11	(44)	159	22%
ვადაგადაცილებული 61- დან 90 დღემდე	-	152	31	(62)	121	34%
ვადაგადაცილებული 91- დან 180 დღემდე	-	-	632	(383)	249	61%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ განვადება	50,664	1,002	763	(1,634)	50,795	3s%
სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის						
ვადაგადაცილების გარეშე	35,372	3,755	3,192	(1,884)	40,435	4%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	-	44	183	(90)	137	40%
ვადაგადაცილებული 31- დან 60 დღემდე	-	57	-	(8)	49	14%
ვადაგადაცილებული 61- დან 90 დღემდე	-	12	23	(14)	21	40%
ვადაგადაცილებული 91- დან 180 დღემდე	-	-	287	(184)	103	64%

**კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი
შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)**

	მთლიანი სესხები 1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	მთლიანი სესხები მე-2 სტადია არსებობის მან- ძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	მთლიანი სესხები მე-3 სტადია არსებობის მან- ძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი – გაუფა- სურებული	მოსალოდ- ნელი სა- კრედიტო ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდ- ნელი საკრე- დიტო ზარა- ლის რეზერ- ვი მთლიან სესხებზე %
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ სესხები მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის	35,372	3,868	3,685	(2,180)	40,745	5%
სალომბარდო სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	15,529	2,969	206	(68)	18,636	0%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	39	153	12	(3)	201	1%
ვადაგადაცილებული 31- დან 60 დღემდე	-	-	21	(6)	15	29%
ვადაგადაცილებული 61- დან 90 დღემდე	-	-	4	(1)	3	25%
ვადაგადაცილებული 91- დან 180 დღემდე	-	-	-	-	-	0%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ სალომბარდო სესხები	15,568	3,122	243	(78)	18,855	0%
იპოთეკური სესხები						
ვადაგადაცილების გარეშე	14,846	1,195	306	(236)	16,111	1%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	-	34	26	(18)	42	30%
ვადაგადაცილებული 31- დან 60 დღემდე	-	-	3	(2)	1	67%
ვადაგადაცილებული 61- დან 90 დღემდე	-	27	1	(14)	14	50%
ვადაგადაცილებული 91- დან 180 დღემდე	-	-	10	(7)	3	70%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0%
სულ იპოთეკური სესხები	14,846	1,256	346	(277)	16,171	2%
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	405,579	23,139	15,749	(18,449)	426,018	4%

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში ჯგუფმა შეცვალა მომხმარებლებზე გაცემულ კონკრეტულ სესხებზე სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები. ყველა ამგვარი სესხი სულ მცირე მე-2 ეტაპზე გადავიდა, რომლის ზარალის რეზერვი შეფასდა არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით. შესაბამისად, მე-2 ან მე-3 სტადიიდან 1-ლზე გადასული შეცვლილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მქონე სესხები არ არსებობს.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

იჯარებში წმინდა ინვესტიციების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია იჯარებში წმინდა ინვესტიციების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ინვესტიცია იჯარებში 1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	ინვესტიცია იჯარებში მე-2 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	ინვესტიცია იჯარებში მე-3 სტადია Lifetime მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – გაუფასურებული	მოსა- ლოდნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	მოსალოდ- ნელი სა- კრედიტო ზარალის რეზერვი იჯარებში ინვესტიცი- ებზე %
ვადაგადაცილების გარეშე	10,802	734	519	(215)	11,840	2%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	362	194	50	(41)	565	7%
ვადაგადაცილებული 31- დან 60 დღემდე	-	475	214	(123)	566	18%
ვადაგადაცილებული 61- დან 90 დღემდე	-	225	251	(40)	436	8%
ვადაგადაცილებული 91- დან 180 დღემდე	-	-	868	(120)	748	14%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	219	(54)	165	25%
სულ ინვესტიცია იჯარებში	11,164	1,628	2,121	(593)	14,320	4%

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია იჯარებში წმინდა ინვესტიციების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ინვესტიცია იჯარებში 1-ლი სტადია 12- თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	ინვესტიცია იჯარებში მე-2 სტადია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – არა გაუფასურებული	ინვესტიცია იჯარებში მე-3 სტადია Lifetime მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – გაუფასურებული	მოსა- ლოდნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	მოსალოდ- ნელი სა- კრედიტო ზარალის რე- ზერვი იჯა- რებში ინვეს- ტიციებზე %
ვადაგადაცილების გარეშე	9,308	216	277	(95)	9,706	1%
ვადაგადაცილებული 1-დან 30 დღემდე	638	73	38	(5)	744	1%
ვადაგადაცილებული 31- დან 60 დღემდე	-	595	64	(7)	652	1%
ვადაგადაცილებული 61- დან 90 დღემდე	-	186	-	(1)	185	1%
ვადაგადაცილებული 91- დან 180 დღემდე	-	-	1,273	(293)	980	23%
180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	192	(40)	152	21%
სულ ინვესტიცია იჯარებში	9,946	1,070	1,844	(441)	12,419	3%

**კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი
შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)**

**უზრუნველყოფის საგნისა და კრედიტის ხარისხის გაუმჯობესების სხვა
საშუალებების ანალიზი**

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია სასესხო პორტფელის ანალიზი, გაუფასურების გამოკლებით:

	2024 წლის 31 დეკემბერი	სასესხო პორტფელის %	2023 წლის 31 დეკემბერი	სასესხო პორტფელის %
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	376,351	75%	315,299	74%
უზრუნველყოფილი სესხები	124,114	25%	110,719	26%
სულ	500,465	100%	426,018	100%

	2024 წლის 31 დეკემბერი	2024 წლის 31 დეკემბერი	2024 წლის 31 დეკემბერი	2024 წლის 31 დეკემბერი
უზრუნველყოფის საგნის ტიპი	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	საბალანსო ღირებულება	Collateral სამართლიანი ღირებულება
უძრავი ქონება	57,540	(2,727)	54,813	257,958
ძვირფასი ლითონები	12,545	(16)	12,529	21,054
მოძრავი ქონება	57,030	(258)	56,772	116,741
უზრუნველყოფის გარეშე	388,765	(12,414)	376,351	-
სულ	515,880	(15,415)	500,465	395,753

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
უზრუნველყოფის საგნის ტიპი	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	საბალანსო ღირებულება	Collateral სამართლიანი ღირებულება
უძრავი ქონება	60,554	(2,939)	57,615	244,510
ძვირფასი ლითონები	18,930	(78)	18,852	21,902
მოძრავი ქონება	35,118	(866)	34,252	73,306
უზრუნველყოფის გარეშე	329,865	(14,566)	315,299	-
სულ	444,467	(18,449)	426,018	339,718

სესხების უზრუნველყოფას მეტწილად უძრავი ქონება, მოძრავი ქონება და ძვირფასი ლითონები წარმოადგენს. ამასთან სესხების უმრავლესობა თავდებობით არის უზრუნველყოფილი. უზრუნველყოფილი სესხები უმეტესად მოიცავს სალომბარდო, მომსახურების, სავაჭრო და სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების სესხებს. მე-3 სტადიის სესხები მეტწილად უძრავი ქონებით არის უზრუნველყოფილი, თუმცა პორტფელის გარკვეული ნაწილი არ არის უზრუნველყოფილი.

ხელმძღვანელობის შეფასებით, უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება, რომელიც სესხის გაცემის თარიღში ფასდება, სულ მცირე შესაბამისი უზრუნველყოფილი სესხების საბალანსო ღირებულებას უტოლდება, 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ზედმეტი თავდებობის ეფექტის გამოკლებით. დაბალი სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის გამო, ხელმძღვანელობა არ მოელის, რომ შესაძლო ნეგატიურ მოძრაობას საბაზრო ფასებში მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება სესხების ანაზღაურებაზე.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ფიზიკური პირებისგან მიღებული თავდებობები არ გათვალისწინდება გაუფასურების შეფასების მიზნებისთვის. შესაბამისად, ასეთი სესხები და ნაწილობრივ უზრუნველყოფილი დავალიანებების არაუზრუნველყოფილი ნაწილი წარმოდგენილია, როგორც სესხები უზრუნველყოფის გარეშე.

დასაკუთრებული აქტივები სხვა აქტივებშია წარმოდგენილი. იხილეთ მე-19 შენიშვნა.

უზრუნველყოფის ან სხვა საკრედიტო გაუმჯობესებების არარსებობის შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი მე-3 სტადიის იჯარებში წმინდა ინვესტიციებისთვის, 2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 1,865 ათასი ლარითა და 1,483 ათასი ლარით მეტი იქნებოდა, შესაბამისად.

უზრუნველყოფის ან სხვა საკრედიტო გაუმჯობესებების არარსებობის შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი მე-3 სტადიის ავტო სესხებისთვის, 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 927 ათასი ლარით მეტი იქნებოდა.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო რისკი მოიცავს სავალუტო რისკს, საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა საფასო რისკებს. ჯგუფის საბაზრო რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთების ღია პოზიციებიდან, რომლებზეც მოქმედებს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის ცვლილების დინამიკები და ცვლილება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების დონეში.

საბაზრო რისკის მართვის მიზანია საბაზრო რისკის მართვა და გაკონტროლება მისაღები პარამეტრების ფარგლებში და, ამასთანავე, რისკზე უკუგების ოპტიმიზაციის გზით.

საბაზრო რისკზე მთლიანი უფლებამოსილება ვრცელდება აქტივ-პასივების კომიტეტზე.

ჯგუფი თავის საბაზრო რისკს მართავს ღია პოზიციის ლიმიტების დაწესებით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, საპროცენტო განაკვეთებისა და სავალუტო პოზიციებისთვის. ისინი რეგულარულად გაკონტროლდება და გადაიხედება აღმასრულებელი საბჭოს მიერ, რაც მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება ბაზრის საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის გამო. ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. საპროცენტო მარჟები შეიძლება ასეთი ცვლილებების გამო გაიზარდოს, მაგრამ ასევე შეიძლება შემცირდეს, ან წარმოქმნას ზარალი მოულოდნელი მერყეობის შემთხვევაში.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

საპროცენტო განაკვეთების გეპ-ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა ძირითადად ხდება საპროცენტო განაკვეთების გეპების მონიტორინგით. საპროცენტო ინტერვალის პოზიციის მიმოხილვა წარმოდგენილია საპროცენტო განაკვეთის მიღების თარიღსა და ფინანსური ინსტრუმენტების დაფარვის ვადას შორის უმცირესით:

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	უპრო- ცენტო	საბალან- სო ღირე- ბულება
2024 წლის 31 დეკემბერი							
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5,827	-	-	-	-	18,859	24,686
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზა- რალში ასახვით	472	403	-	3,628	-	-	4,503
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	98,548	63,652	116,262	219,404	2,599	-	500,465
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	2,573	2,574	5,148	4,025	-	-	14,320
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	3,454	3,454
	107,420	66,629	121,410	227,057	2,599	22,313	547,428
ვალდებულებები							
თამასუქები	4,297	2,828	5,479	846	-	-	13,450
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	26,297	-	-	-	-	-	26,297
ნასესხები სახსრები	207,395	3,466	22,072	155,175	-	-	388,108
სუბორდინირებული ვალი	5,893	2,942	2,788	11,708	-	-	23,331
საიჯარო ვალდებულება	1,263	898	1,842	7,744	652	-	12,399
სხვა ფინანსური ვალდე- ბულებები	-	-	-	-	-	15,139	15,139
	245,145	10,134	32,181	175,473	652	15,139	478,724
საპროცენტო მგრძნო- ბელობის გეპი	(137,725)	56,495	89,229	51,584	1,947	7,174	
კუმულაციური საპროცენ- ტო მგრძნობელობის გეპი	(137,725)	(81,230)	7,999	59,583	61,530	68,704	

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი
შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	უპრო- ცენტო	საბალან- სო ღირე- ბულება
2023 წლის 31 დეკემბერი							
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	305	-	-	-	-	7,948	8,253
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზა- რალში ასახვით	123	221	472	-	-	-	816
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	89,834	55,354	99,415	179,049	2,366	-	426,018
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	2,345	2,346	4,692	3,036	-	-	12,419
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	5,036	5,036
	92,607	57,921	104,579	182,085	2,366	12,984	452,542
ვალდებულებები							
გადასახდელი დივიდენდები	-	997	-	-	-	-	997
თამასუქები	473	540	317	-	-	-	1,330
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	26,406	-	-	-	-	-	26,406
ნასესხები სახსრები	222,228	15,032	24,430	70,613	-	-	332,303
სუბორდინირებული ვალი	149	154	2,671	10,687	3,206	-	16,867
საიჯარო ვალდებულება	1,157	856	1,658	5,952	66	-	9,689
სხვა ფინანსური ვალდე- ბულებები	-	-	-	-	-	13,659	13,659
	250,413	17,579	29,076	87,252	3,272	13,659	401,251
საპროცენტო მგრძნობე- ლობის გეპი	(157,806)	40,342	75,503	94,833	(906)	(675)	
კუმულაციური საპროცენტ- ო მგრძნობელობის გეპი	(157,806)	(117,464)	(41,961)	52,872	51,966	51,291	

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებისა და ვალდებულებების საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ეს საპროცენტო განაკვეთები მიახლოებულია ამ აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადამდე მიღებულ შემოსავალთან.

	2024			2023		
	საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %			საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %		
	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
პროცენტიანი აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5.47%	1.00%	-	5.69%	1.00%	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	35.77%	19.88%	-	35.54%	18.73%	-
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	39.72%	-	-	38.63%	-	-
პროცენტიანი ვალდებულებები						
თამასუქები	13.36%	5.93%	4.50%	13.75%	6.37%	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	13.46%	-	-	15.57%	-	-
ნასესხები სახსრები	12.68%	7.58%	6.84%	13.46%	6.61%	-
სუბორდინირებული ვალი	-	9.79%	-	-	8.83%	-

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვას შიდა განაკვეთის გეპ-ანალიზის საფუძველზე ემატება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის მონიტორინგი. წმინდა მოგების საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის (გადაფასების რისკი) მიმართ მგრძნობელობის ანალიზი, 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის მრუდისა და პოზიციების 100 საბაზისო პუნქტით სიმეტრიული ვარდნის ან ზრდის გამარტივებულ სცენარზე დაყრდნობით, ასეთია:

	2024	2023
პარალელური ვარდნა 100 საბაზისო პუნქტით	503	752
პარალელური ზრდა 100 საბაზისო პუნქტით	(503)	(752)

ჯგუფის ნასესხები სახსრების ნაწილს მცოცავი სავალუტო კურსი აქვს, რომელიც უკავშირდება სებ-ის რეფინანსირების, TIBR და SOFR განაკვეთებს. სესხის განაკვეთები შესაძლოა შეიცვალოს სესხების განახლებისას. შესაბამისად, ჯგუფის მიზანია სასურველი ფიქსირებული განაკვეთის მქონე სესხის დაფინანსება მიიღოს დაფინანსების მხრიდან გადაფასების რისკის შესამცირებლად.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძნობელობა წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთებში ნაგარაუდები ცვლილებების ეფექტს ერთი წლის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე, 31 დეკემბერს ფლობილი ფინანსური ვალდებულებების მცოცავი სავალუტო კურსის საფუძველზე:

ვალუტა	2024	2023
ლარი (+1%/-1%)	2,194 / (2,194)	2,406 / (2,406)
აშშ დოლარი (+1%/-1%)	84 / (84)	30 / (30)

სავალუტო რისკი

ჯგუფი ფლობს რამდენიმე სხვადასხვა ვალუტაში გამოხატულ აქტივებსა და ვალდებულებებს.

სავალუტო რისკი გამოიხატება იმაში, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება შეიძლება მერყეობდეს სავალუტო კურსის ცვლილების გამო. რადგან ჯგუფი ახდენს თავისი სავალუტო რისკის პოზიციის ჰეჯირებას კომპენსაციური სესხების გამოყენებით, რომლებიც წარმოებულ ინსტრუმენტებად არის კლასიფიცირებული (იხილეთ მე-13 შენიშვნა), ამგვარი აქტივობები არ წარმოადგენს ჰეჯირების ურთიერთობებს ფასს (IFRS) სტანდარტების შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უცხოური ვალუტის რისკის პოზიციის სტრუქტურა 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	სხვა	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3,564	3,740	768	8,072
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	47	-	47
სხვა ფინანსური აქტივები	5	115	-	120
სულ აქტივები	3,569	3,902	768	8,239
ვალდებულებები				
თამასუქები	297	4,912	-	5,209
ნასესხები სახსრები	32,421	159,132	-	191,553
სუბორდინირებული ვალი	-	23,331	-	23,331
საიჯარო ვალდებულება	-	10,259	-	10,259
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	6	120	-	126
სულ ვალდებულებები	32,724	197,754	-	230,478
წმინდა პოზიცია	(29,155)	(193,852)	768	(222,239)
რისკის სამართავად ფლობილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ეფექტი	30,156	196,826	(563)	226,419
წმინდა პოზიცია რისკის სამართავად ფლობილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემდეგ	1,001	2,974	205	4,180

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უცხოური ვალუტის რისკის პოზიციის სტრუქტურა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	სხვა	სულ
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,175	1,566	247	2,988
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	109	-	109
სხვა ფინანსური აქტივები	131	170	-	301
სულ აქტივები	1,306	1,845	247	3,398
ვალდებულებები				
თამასუქები	-	1,107	-	1,107
ნასესხები სახსრები	-	113,539	-	113,539
სუბორდინირებული ვალი	-	16,867	-	16,867
საიჯარო ვალდებულება	-	7,497	-	7,497
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1	4	-	5
სულ ვალდებულებები	1	139,014	-	139,015
წმინდა პოზიცია	1,305	(137,169)	247	(135,617)
რისკის სამართავად ფლობილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ეფექტი	(1,279)	139,480	(1,626)	136,575
წმინდა პოზიცია რისკის სამართავად ფლობილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემდეგ	26	2,311	(1,379)	958

წლის განმავლობაში მოქმედებდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი		საანგარიშგებო თარიღის სპოტ-კურსი	
	2024	2023	2024	2023
აშშ დოლარი 1	2.7191	2.6279	2.8068	2.6894
ევრო 1	2.9469	2.8416	2.9306	2.9753

ლარის გაუფასურებას, ქვემოთ მითითებული ფორმით, შემდეგ ვალუტებთან მიმართებით, 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბერს, მოჰყვებოდა მოგება-ზარალის ზრდა (შემცირება) ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობით. ეს ანალიზი წარმოდგენილია გადასახადის გარეშე საფუძვლის გათვალისწინებით და ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც, ჯგუფის აზრით, მოსალოდნელი იყო საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღისთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ კი საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება.

	2024	2023
აშშ დოლარის 10%-იანი აფასება ლართან მიმართებით	238	185
ევროს 10%-იანი აფასება ლართან მიმართებით	80	2

ლარის გამყარებას ზემოთ მითითებული ვალუტების მიმართ 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბერს თანაბარი უკუ-ეფექტი ექნებოდა ზემოთ მითითებულ ვალუტებზე, ზემოთ ნაჩვენები თანხებით, ყველა სხვა ცვლადი მონაცემის უცვლელად შენარჩუნების საფუძველზე.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდობის რისკი არსებობს მაშინ, როდესაც აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა ერთმანეთს არ ემთხვევა. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის თუ საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისობა და/ან შეუსაბამობის კონტროლი უმნიშვნელოვანესია ლიკვიდობის მართვისთვის. სრული შესაბამისობა საფინანსო დაწესებულებებისთვის უჩვეულოა, რადგან ბიზნესსაქმიანობა ხშირად წინასწარ განუსაზღვრელი ვადის და სხვადასხვა ტიპისაა. შეუსაბამო პოზიცია პოტენციურად ზრდის მომგებიანობას, მაგრამ ასევე შეუძლია გაზარდოს ზარალის რისკი.

ჯგუფი ახორციელებს ლიკვიდობის მართვას ფონდებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით ნებისმიერ დროს, რათა მოხდეს ვადადამდგარი ყველა სახის ფულადი ვალდებულების გათვალისწინება. ლიკვიდობის პოლიტიკას გადახედავენ და ამტკიცებენ აღმასრულებელი და სამეთვალყურეო საბჭოები.

ჯგუფი უზრუნველყოფს დივერსიფიცირებული და სტაბილური ფინანსირების აქტიურ მხარდაჭერას სხვა ბანკებიდან და საფინანსო დაწესებულებებიდან მოკლე და გრძელ ვადიანი სესხების მიღების გზით, რასაც თან სდევს მაღალი ლიკვიდობის აქტივების დივერსიფიცირებული პორტფელები, იმისათვის, რომ მოხდეს სწრაფი და შეუფერხებელი რეაგირება ლიკვიდობის გაუთვალისწინებელ მოთხოვნებზე.

ლიკვიდობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს:

- ▶ მოსალოდნელი ფინანსური ნაკადის პროგნოზირებას ძირითადი ვალუტების შესაბამისად და ლიკვიდური აქტივების საჭირო დონის გათვალისწინებას მასთან ურთიერთობაში;
- ▶ დივერსიფიცირებული ფინანსური რესურსების შენარჩუნებას;
- ▶ სესხების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
- ▶ სასესხო კაპიტალის მოზიდვის გეგმის შენარჩუნებას;
- ▶ ლიკვიდობის შენარჩუნებასა და გაუთვალისწინებელ ვითარებაში სამოქმედო გეგმის დაფინანსებას.

ლიკვიდობის პოზიციის მონიტორინგს ახდენს ფინანსური დეპარტამენტი და აქტივ-პასივების კომიტეტი. ბაზრის ნორმალურ პირობებში, ინფორმაცია ლიკვიდობის პოზიციის შესახებ კვირაში ერთხელ წარედგინება ხელმძღვანელობის რისკების მართვის კომიტეტს. ლიკვიდობის მართვის შესახებ გადაწყვეტილებებს მიიღებს აქტივ-პასივების კომიტეტი და ახორციელებს ფინანსური დეპარტამენტი.

ჯგუფი თავისი ლიკვიდობის მონიტორინგის მიზნით განსაზღვრავს კონკრეტულ ლიმიტებსა და ადრეულ ინდიკატორებს, წინასწარ განსაზღვრავს და აფიქსირებს პოტენციურ შემთხვევებს და დროულად მოქმედებს მათზე დაყრდნობით. ბანკთაშორისო დამოკიდებულების კოეფიციენტის მონიტორინგი, როდესაც ბანკების წინაშე ვალდებულებები არ უნდა აღემატებოდეს ადგილობრივად დადგენილ ლიმიტს, და სამთვლიანი ლიკვიდობის ჰორიზონტის უზრუნველყოფა, როდესაც ხელმისაწვდომი ლიკვიდური სახსრები საკმარისი უნდა იყოს მომდევნო 3 თვის ვალდებულებების დასაკმაყოფილებლად, მხოლოდ რამდენიმე მათგანია. ამასთან, ჯგუფი აკმაყოფილებს მარეგულირებლის ლიკვიდობის განაკვეთს, რომელსაც საქართველოს ეროვნული ბანკი განსაზღვრავს, როგორც საშუალო ლიკვიდური აქტივების საშუალო დაქვითვების შემდგომ მთლიან ვალდებულებებთან ფარდობას, რაც, სულ მცირე, 18%-ს უნდა შეადგენდეს.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ქვემოთ მოცემული ცხრილები აჩვენებს ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს, მათი ყველაზე შესაძლო სახელშეკრულებო დაფარვის ვადების საფუძველზე. მთლიანი შემომავალი და გამავალი ნაკადები, რომლებიც ცხრილებშია მოცემული, წარმოადგენს სახელშეკრულებო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს ფინანსურ ვალდებულებებზე.

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთი იყო:

	მოთხოვ- ნამდე და 1 თვემდე	1-3 თვე	3-6 თვე	6-12 თვე	1 წელზე მეტი	სულ მთლიანი თანხის გასვლადირებულება	საბალანსო
ფინანსური ვალდებულებები							
თამასუქები	1,036	3,328	2,912	5,553	846	13,675	13,450
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	28,342	-	-	-	28,342	26,297
ნასესხები სახსრები	2,567	29,398	41,168	108,744	247,502	429,379	388,108
სუბორდინირებული ვალი	142	175	154	3,747	25,070	29,288	23,331
საიჯარო ვალდებულება	379	765	1,153	2,286	9,812	14,395	12,399
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	11,011	94	-	3,490	544	15,139	15,139
სულ ფინანსური ვალდებულებები	15,135	62,102	45,387	123,820	283,774	530,218	478,724

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთი იყო:

	მოთხოვ- ნამდე და 1 თვემდე	1-3 თვე	3-6 თვე	6-12 თვე	1 წელზე მეტი	სულ მთლიანი თანხის გასვლადირებულება	საბალანსო
ფინანსური ვალდებულებები							
გადასახდელი დივიდენდები	-	-	997	-	-	997	997
თამასუქები	473	5	547	323	-	1,348	1,330
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,560	-	1,990	26,902	30,452	26,406
ნასესხები სახსრები	1,751	32,547	44,340	126,961	163,974	369,573	332,303
სუბორდინირებული ვალი	149	-	154	3,379	17,191	20,873	16,867
საიჯარო ვალდებულება	356	700	1,032	1,969	6,693	10,750	9,689
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	11,099	-	-	2,560	-	13,659	13,659
სულ ფინანსური ვალდებულებები	13,828	34,812	47,070	137,182	214,760	447,652	401,251

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ანალიზი კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების მოსალოდნელი დაფარვის ვადებით 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვ- ნამდე და 1 თვემდე	1-3 თვე	3-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	ვადა- გადაცი- ლებული	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	24,686	-	-	-	-	-	24,686
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	453	19	403	3,628	-	-	4,503
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	43,560	44,784	179,914	219,404	2,599	10,204	500,465
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	858	1,716	7,201	4,025	-	520	14,320
სხვა ფინანსური აქტივები	1,391	17	164	1,846	-	36	3,454
სულ აქტივები	70,948	46,536	187,682	228,903	2,599	10,760	547,428
ვალდებულებები							
თამასუქები	1,036	3,261	8,307	846	-	-	13,450
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	26,297	-	-	-	-	26,297
ნასესხები სახსრები	2,566	28,827	132,415	224,300	-	-	388,108
სუბორდინირებული ვალი	142	175	2,942	15,890	4,182	-	23,331
საიჯარო ვალდებულება	597	666	2,740	7,744	652	-	12,399
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	11,011	94	3,490	544	-	-	15,139
სულ ვალდებულებები	15,352	59,320	149,894	249,324	4,834	-	478,724
წმინდა პოზიცია	55,596	(12,784)	37,788	(20,421)	(2,235)	10,760	68,704

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ანალიზი კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების მოსალოდნელი დაფარვის ვადებით 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვ- ნამდე და 1 თვემდე	1-3 თვე	3-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	ვადა- გადაცი- ლებული	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	8,253	-	-	-	-	-	8,253
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	11	112	693	-	-	-	816
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	43,655	39,905	154,769	179,049	2,366	6,274	426,018
წმინდა ინვესტიცია იჯარებში	782	1,564	6,478	3,036	-	559	12,419
სხვა ფინანსური აქტივები	3,123	3	70	1,797	9	34	5,036
სულ აქტივები	55,824	41,584	162,010	183,882	2,375	6,867	452,542

**კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებითი
შენიშვნები 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ათას ლარში)**

	მოთხოვ- ნამდე და 1 თვემდე	1-3 თვე	3-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	ვადა- გადაცი- ლებული	სულ
ვალდებულებები							
გადასახდელი დივიდენდები	-	-	997	-	-	-	997
თამასუქები	473	-	857	-	-	-	1,330
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,558	-	24,848	-	-	26,406
ნასესხები სახსრები	1,750	32,062	155,218	143,273	-	-	332,303
სუბორდინირებული ვალი	149	-	2,826	10,686	3,206	-	16,867
საიჯარო ვალდებულება	583	574	2,514	5,952	66	-	9,689
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	11,099	-	2,560	-	-	-	13,659
სულ ვალდებულებები	14,054	34,194	164,972	184,759	3,272	-	401,251
წმინდა პოზიცია	40,140	7,390	(2,962)	(877)	(897)	8,497	51,291

გეოგრაფიული რისკი

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ყველა ფინანსური აქტივი საქართველოშია განთავსებული და მისი ბიზნეს-გეგმები მნიშვნელოვანწილად ეფუძნება ქვეყანაში მოქმედი კანონმდებლობის სტაბილურობასა და წესს. საქართველო განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის კონკრეტული მახასიათებლების ჩვენებას. როგორც ასეთი, ჯგუფი ექვემდებარება ქვეყანაში საქმიანი ან სამართლებრივი გარემოს გაუარესებას.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი ფლობს 266,298 ათასი ლარის, 132,831 ათასი ლარის, 26,521 ათასი ლარისა და 25,536 ათასი ლარის ოდენობით ნასესხებ სახსრებს (მათ შორის სუბორდინირებულ ვალს, გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებსა და თამასუქებს), რომლებიც მიღებულია ევროპაში, საქართველოში, აზიასა და აშშ-ში რეგისტრირებული კონტრაჰენტებისგან (შესაბამისად). 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი ფლობს 210,609 ათასი ლარის, 146,940 ათასი ლარისა და 20,357 ათასი ლარის ოდენობით ნასესხებ სახსრებს (მათ შორის სუბორდინირებულ ვალს, გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებსა და თამასუქებს), რომლებიც მიღებულია ევროპაში, საქართველოსა და აშშ-ში რეგისტრირებული კონტრაჰენტებისგან (შესაბამისად).

31. მოვლენები

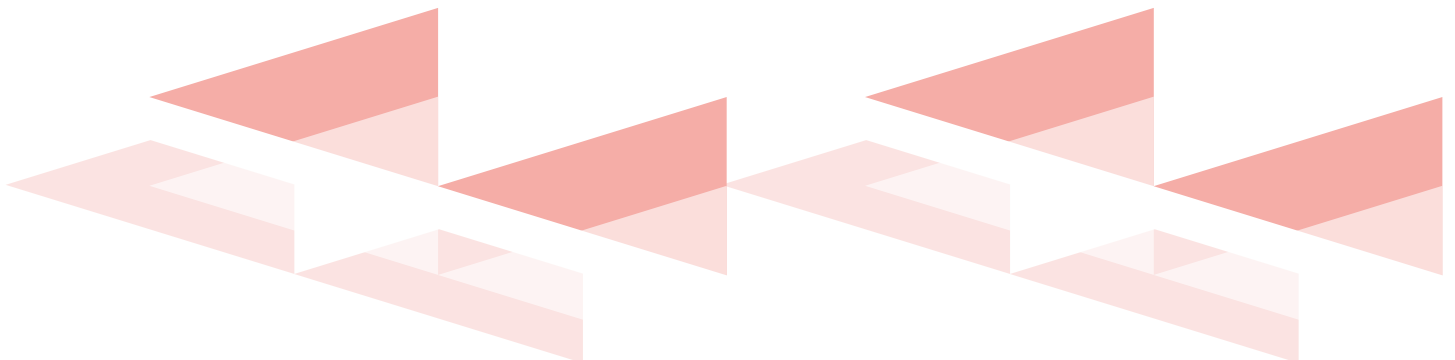
საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ჯგუფს მიღებული აქვს შემდეგი დაფინანსება:

- 38,138 ათასი ლარისა და 10,500 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით ნასესხები სახსრები სხვადასხვა საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებისა და ადგილობრივი კომერციული ბანკებისგან;
- 2,700 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით სუბორდინირებული ვალი საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებისგან, რომელიც კიდევ უფრო გააძლიერებს ჯგუფის საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის პოზიციას;
- თამასუქები 8,034 ათასი ლარის, 2,127 ათასი აშშ დოლარისა და 1,104 ათასი ევროს ოდენობით, ადგილობრივი ფიზიკური და იურიდიული პირებისგან.

2025 წლის თებერვალში ჯგუფმა დაფარა, 25,000 ათასი ლარის მოცულობის, 2 წლით ადრე გამოშვებული, რეგიონში პირველი სერტიფიცირებული გენდერული ობლიგაცია.

2025 წლის თებერვალში, საბანკო ტრანსფორმაციის ყველა ეტაპის წარმატებით გავლისა და შესაბამისი საზედამხედველო მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემდეგ, ბანკმა წარმატებით მიიღო მიკრობანკის ლიცენზია საქართველოს ეროვნული ბანკისგან. ეს ჯგუფს საშუალებას აძლევს არსებულ მომხმარებელთა ბაზას შესთავაზოს პროდუქტების და მომსახურებების უფრო ფართო სპექტრი, გასცდეს მიმდინარე სეგმენტს და მიიღოს წვდომა დამატებით დაფინანსების მექანიზმებზე.

2025 წელს ჯგუფმა გამოაცხადა და გადაიხადა 3,340 ათასი ლარის დივიდენდები თავის აქციონერებზე. ერთ აქციაზე დივიდენდის ღირებულებამ შეადგინა 0.92 ლარი.

உணவுப் பருகி

თავი

გაერთიანებული სამეფოს

კორპორაციული მართვის კოდექსთან შესაბამისობა 2024 წლის მდგომარეობით*

გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსი	სტატუსი
1. საბჭოს ლიდერობა და კომპანიის მიზანი	5.0
ა: ეფექტიანი საბჭო	სრულად
ბ: კომპანიის მიზანი და კულტურა	სრულად
გ: რესურსები და კონტროლი	სრულად
დ: დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობა	სრულად
ე: სამუშაო რესურსების პოლიტიკა	სრულად
2. პასუხისმგებლობების განაწილება	5.0
ვ: თავმჯდომარის ფუნქცია	სრულად
ზ: დამოუკიდებელი წევრები	სრულად
თ: საბჭოს ეფექტიანობა	სრულად
ი: საბჭოს საკმარისი რესურსები	სრულად
3. შემადგენლობა, უფლებამონაცვლეობა და შეფასება	3.0
კ: დანიშვნა და უფლებამონაცვლეობა	ნაწილობრივ
ლ: უნარ-ჩვევების ერთობლიობა, ხელახალი არჩევა	სრულად
მ: წლიური შეფასება	სრულად
4. აუდიტი, რისკები და შიდა კონტროლი	5.0
ნ: აუდიტის ეფექტიანობა	სრულად
ო: რისკების გამჟღავნება	სრულად
პ: შიდა კონტროლი და რისკების მართვა	სრულად
5. შრომის ანაზღაურება	5.0
ჟ: ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	სრულად
რ: გამჭვირვალე პროცედურა	სრულად
ს: დამოუკიდებელი გადაწყვეტილება	სრულად
ქულათა ჯამი	23.0

შენიშვნა: სრული შესაბამისობა ფასდება 5 ქულით, ნაწილობრივი — 3 ქულით, შეუსაბამობა — 0 ქულით.

კოდექსის სრული ტექსტი ხელმისაწვდომია ბმულზე: <https://www.frc.org.uk/directors/corporate-governance-and-stewardship/uk-corporate-governance-code>

* არააუდიტირებული

კომენტარები გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექს-თან შესაბამისობის შესახებ

დ: არ ხდება დასაქმებულებთან ეფექტიანი თანამშრომლობა, მაგალითად, სამუშაო რესურსის საკონსულტაციო კოლეგიის ფორმით, შესაბამისად, კომპანია ნაწილობრივ აკმაყოფილებს ამ სტანდარტს.

ვ: მიუხედავად იმისა, რომ თავმჯდომარე აღმასრულებელი დირექტორისაგან დამოუკიდებელია, გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსის თანახმად, იგი არ შეიძლება იქნეს მიჩნეული დამოუკიდებლად, რადგან მნიშვნელოვანი აქციონერია და 9 წელზე მეტია საბჭოში მოღვაწეობს; სხვა კრიტერიუმების მიხედვით, მათ შორის, კომპანიის საერთო ხელმძღვანელობის ეფექტიანობასთან, ღიაობისა და დებატების ხელშეწყობასთან, თავმჯდომარის შეფასების კრიტერიუმებთან, ასევე უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორის დანიშვნასთან დაკავშირებით, კომპანია შეესაბამება სტანდარტებს, შესაბამისად, ნაწილობრივ აკმაყოფილებს “ვ” პუნქტის მოთხოვნას.

კ: მიუხედავად საბჭოს წევრების დანიშვნის მკაცრი პროცედურისა, არ არსებობს მემკვიდრეობის ხელშეწყობის გეგმები. კრიტერიუმები სრულდება ნაწილობრივ.

ლ: ხელახალი არჩევნები ყოველწლიურად არ ტარდება; თავმჯდომარე დანიშნულია 9 წელზე ხანგრძლივი ვადით, თუმცა 2023 წელს მან სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის როლი ხელახლა იტვირთა; კრისტალი არ იყენებს გარე საკონსულტაციო მომსახურებას საბჭოს წევრების დასანიშნად; ამიტომ, კრიტერიუმი სრულდება ნაწილობრივ.

შემოკლებების ჩამონათვალი

AFD	საფრანგეთის განვითარების სააგენტო
ALCO	აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი
AML	ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო
BARTA	საუკეთესო წლიური ანგარიშის და გამჭვირვალობის ჯილდო
CAR	კაპიტალის ადეკვატურობის მაჩვენებელი
CO2	ნახშიროჟანგი
DWM	მსოფლიო ბაზრის განვითარება
ECB	ევროპის ცენტრალური ბანკი
EE&RE	ენერგოეფექტურობა და განახლებადი ენერგია
E&S	გარემოსდაცვითი და სოციალური
ESG	გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი
FDI	პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია
FED	ფედერალური სარეზერვო სისტემა
HR	ადამიანური რესურსები
KPI	საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებელი
MPR	მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი
NPL	ვადაგადაცილება მთლიან სესხებში
ROA	უკუგება აქტივებზე
ROE	უკუგება საკუთარ კაპიტალზე
MSME	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმო
SMS	მოკლე ტექსტური შეტყობინება
USAID	აშშ-ს საერთაშორისო განვითარების სააგენტო
მისო	მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია
შშპ	მთლიანი შიდა პროდუქტი
პპ	პროცენტული პუნქტი
სებ	საქართველოს ეროვნული ბანკი
სს	სააქციო საზოგადოება
შპს	შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია

